09 2008 CHIP

>> A legjobb adatmentő szoftverek >> Biztonságban tűzfal nélkül >> Titkos XP szervizcsomag >> Windows 7: A Microsoft jövőkülldetése >> Ennyire trükkös a Media Markt és társai >> Mi fékezi a PC-jét? >> Radeon vs. GeForce: A végső küzdelem

DVD **Friss 9 GB**
A legújabb driverek, hasznos programok, a hónap játékai, exkluzív csomagok...

Szoftverek több mint 80 ezer Ft-ért!

Tűzfal nélkül biztonságban
Minialkalmazások, amelyekkel PC-je sokkal jobban védve lesz ▶ 104. oldal

CHIP
IT READY

Ennnyire trükkös a Media Markt & trs.
A legnagyobb diszkonthazugságok. Ezekre kell odafigyelni vásárlásnál

Media Markt ALDI SATURN

2008/09 CHIPONLINE.HU

TEGYE BE A DVD-T ÉS ELLENŐRIZZE!

Mi fékezi az Ön PC-jét?

19 VILLÁMGYORS PROGRAM

✶ Registry-szemét ✶ Zombi DLL-ek ✶ Nulla bájtos adatok ✶ Halott driverek

Már Önnek is elege van? Eszközeink megtalálják és megoldják az összes rendszerféket!

100 magyar teljes változat
A legfrissebbek a DVD-n

Adatvesztés? Ez segít!
ADATMENTŐ

Ezek a programok mindent visszahoznak

felejtsük el a Vistát

Máris itt a WINDOWS 7
Belső információk: mit hoz a Microsoft legújabb operációs rendszere ▶ 124. oldal

Szervizcsomag 4

Titkos XP szervizcsomag
Exkluzív a DVD-n! Jobb, mint az SP3 – frissítések, amire valóban szüksége van ▶ 67. oldal

További teljes változatok: 62. oldal

1995 Ft, előfizetéssel 1395 Ft
XX. évfolyam, 9. szám, 2008. szeptember
Kiadja a Motor-Presse Budapest Lapkiadó Kft.

+ 20 oldal CP melléklet

09 2008
CHIP

Radeon vs. GeForce: A végső küzdelem >> Mi fékezi a PC-jét? >> Ennyire trükkös a Media Markt és társai >> Windows 7: A Microsoft jövőkiüldetése >> Titkos XP szervizcsomag >> Biztonságban tűzfal nélkül >> A legjobb adatmentő szoftverek

CD Exkluzív csomagok
A legújabb driverek, hasznos programok, a hónap játékai, biztonsági szoftverek

Szoftverek több mint 60 ezer Ft-ért!

Titkos XP szervizcsomag

Jobb, mint az SP3! Frissítések, amelyekre valóban szüksége van ▶ 67. oldal

CHIP

IT READY

2008/09 CHIPONLINE.HU

Új Intel szuper CPU

Az Atom processzor: Kicsi, takarékos és hamarosan minden PC-n

▶ 22. oldal

TEGYE BE A CD-T ÉS ELLENŐRIZZE!

Mi fékezi az Ön PC-jét?

19 villámgyors program

✶ Registry-szemét ✶ Zombi DLL-ek ✶ Nulla bájtos adatok ✶ Halott driverek

Már Önnek is elege van? Eszközeink megtalálják és megoldják az összes rendszerféket!

Mentse meg régi emlékeit

VHS, bakelit, dia: nem gond
Acoustica 3.3: teljes verzió

Több erő a Windowsnak

TELJES VERZIÓ
TuneUP Utilities 2007
Ingyen kód olvasóinknak

Tűzfal nélkül biztonságban

TELJES VERZIÓ
Sokkal jobb védelem zavaró ablakok nélkül

Nem kérjük a reklámokat!

TELJES VERZIÓ
Minden program a CD-n
Spammentesen 5 perc alatt

További teljes változatok: 62. oldal

felejtsük el a Vistát

Máris itt a WINDOWS 7

Belső információk: mit hoz a Microsoft legújabb operációs rendszere

▶ 124. oldal

Ennyire trükkös a Media Markt & trs.

A legnagyobb diszkonthazugságok. Ezekre kell odafigyelni a vásárlásnál ▶ 50. oldal

SATURN ALDI MediaMarkt LIDL ELECTRO WORLD

+ 20 oldal CP melléklet

1495 Ft, előfizetéssel 1045 Ft
XX. évfolyam, 9. szám, 2008. szeptember
Kiadja a Motor-Presse Budapest Lapkiadó Kft.

SATURN TIPP

Távirányító

DVB-T TV tuner

Intel® Centrino® 2 processzortechnológia
Intel® Core™2 Duo processzor P7350 (2,00 GHz)

Microsoft Windows Vista Home Premium operációs rendszer

224990,-

intel Centrino 2 inside™ Performance to go

PAVILION DV5-1040 NOTEBOOK

Intel® Centrino® 2 processzortechnológia Intel® Core™2 Duo processzor P7350 (2,00 GHz, 3 MB L2 Cache, 1066 MHz FSB), 15,4"-os WXGA BrightView TFT kijelző, 2048 MB memória, 250 GB merevlemez, Dual Layer (kétrétegű) DVD író, NVidia GeForce 9200M GS (256 MB VRAM) videokártya, Wireless LAN, webkamera, beépített Altec Lansing hangszórók, memóriakártya olvasó, HDMI csatlakozó, IEEE1394 csatlakozó, eSATA csatlakozó, Bluetooth, beépített DVB-T TV tuner, távirányító, magyar nyelvű Microsoft Windows Vista Home Premium operációs rendszer, 2 év garancia
1039660

Áraink az áfát tartalmazzák és forintban értendők. Csak háztartásban használatos mennyiségeket szolgálunk ki. A feltüntetett ár 2008.08.27-től a készlet erejéig, vagy 2008.09.26-ig érvényes. Nyomtatási hibáért felelősséget nem vállalunk. Egyes termékeinket szimbolikus fotóval ábrázoltuk.

Az alábbiak az Intel Corporation vagy leányvállalatai Egyesült államokban vagy más országokban használt vagy bejegyzett védjegyei: Celeron, Celeron Inside, Centrino, Centrino Logo, Core inside, Intel, Intel Logo, Intel Core, Intel Inside, Intel Inside Logo, Intel Viiv, Intel vPro, Itanium, Itanium Inside, Pentium, Pentium Inside, Xeon és Xeon Inside.

A feltüntetett ajánlatok a budapesti és győri Saturn áruházakban érvényesek.

BUDA – MAMMUT
1024 Budapest, Lövőház u. 2-4.
Tel.: 1/336-3200 Fax: 1/336-3201
Hétfő - szombat: 10.00 - 21.00
Vasárnap: 10.00 - 20.00

PEST – EUROPARK
1191 Budapest, Üllői út 201-231.
Tel.: 1/348-4000 Fax: 1/348-4001
Hétfő - szombat: 9.00 - 20.00
Vasárnap: 9.00 - 18.00

SATURN DUNA – DUNA PLAZA
1138 Budapest, Váci út 178.
Tel.: 1/465-3900, Fax: 1/465-3901
Hétfő - szombat: 10.00 - 21.00
Vasárnap: 10.00 - 18.00

GYŐR – ÁRKÁD
9027 Győr, Budai út 1.
Tel.: 96/505-900 Fax: 96/505-901
Hétfő - szombat: 09.00 - 20.00
Vasárnap: 10.00 - 18.00

SATURN

A FUKAR MINDENIT !

H_SA_SAB_2708CHIP1_01 1 14.08.2008 17:07:23 Uhr

Egyre zöldebb IT

Kedves Olvasó!

Harangozó Csongor
főszerkesztő

„Lehet már kapni az 1000-est? Meddig bírja az akkumulátor? Elég gyors?" Régen nem érkezett annyi kérdés a szerkesztőségbe, mint az elmúlt hónapban az új szuperolcsó gépekkel, az eeePC-kkel kapcsolatban. Az olvasók, a kollégák, a barátok, rokonok mind tudni szeretnék: mire képesek az új apróságok? Valóban itt a Kánaán, és elérkezett az olcsó, de keveset fogyasztó, kényelmesen hordozható, mindemellett pedig még erős gépek kora? A trend világosan látszik: a nettopok és netbookok még gyorsabbak és még olcsóbbak lesznek, ráadásul annyit sem fognak fogyasztani, mint az első modellek.

Hogy olvasóink minden lényeges információhoz hozzájussanak az apróságokról, két cikkben is foglalkozunk velük. Az egyikből kiderül, miért zseniális az Atom CPU, hogyan működik, milyen modellek kaphatók (22. oldal), a másikban pedig az összes olyan fontos kérdést megválaszoljuk, ami nem derül ki a gyártók reklámjaiból (152. oldal).

Aggasztó hírek érkeznek mostanában az internettel kapcsolatban. A szolgáltatók a sávszélességet igyekeznek nem túl demokratikus módszerekkel korlátozni, egyes érdekcsoportok pedig már egyenesen – akárcsak a kábeltévék esetében – pénzért, csomagokban kínálnák a legnagyobb website-okat. Veszélyben a hálózati semlegesség koncepciója? 10. oldalon kezdődő írásunkban ennek jártunk utána.

Egyre hódít a zöld trend az IT-világban. A CHIP is felelős a környezetért, elkötelezett a környezetbarát technológiák és termékek mellett. Összefoglalónk bemutatja a legújabb ökotrendeket és a legjobb ökotermékeket, felfedjük azt is, hogyan kímélheti a pénztárcáját és spórolhat meg egyben sok pénzt.

Végezetül: hadd ajánljam a figyelmébe az év legerősebb DVD-válogatását. Több mint 12 exkluzív programcsomagot, 3 remek teljes változatot, 100 magyar programot és egy valóban hasznos XP szervizcsomagot talál mellékletünkön. Ha pedig egy kis kikapcsolódásra vágyik: tekintse meg az E3 videóválogatásunkat, 25 elképesztő előzetessel a jövő játékairól, vagy telepítse és tervezze meg saját lényét, a Spore Lénylaborban.

Kérem, továbbra is ossza meg velem véleményét a magazinról:
csharangozo@motorpresse.hu

Harangozó Csongor

CHIP olvasói kutatás: ha kiolvasta e havi magazinunkat, és egy kötetlen beszélgetés keretében szívesen elmondaná a véleményét a cikkekről, a magazinról, kérjük, jelentkezzen az alábbi címen: *chip@motorpresse.hu*

Szerkesztői ajánlat

EEEPC A netbookok és nettopok elképesztő tempóban hódítják meg a világot

INTERNETTREND Vajon mi a szolgáltatók valódi problémája a hálózati semlegességgel?

ZÖLD IT Legelőször is saját energiafelhasználási szokásainkat érdemes átgondolni

TARTALOM 2008/09

CÍMLAPON

24 **Mi fékezi a PC-jét?**
Registry-szemét, zombi DLL-ek, nulla bájtos adatok, elavult driverek... Már Önnek is elege van? Eszközeink megtalálják és megoldják az összes rendszerféket.

AKTUÁLIS

9 **Szűri-e internetünket a szolgáltató?**
A Switzerlanddal fényt deríthetünk az alattomos forgalomkorlátozásokra

10 **Új internettrend: fizess, vagy várj!**
A népszerű weboldalaknak fizetniük kellene, ha gyors hozzáférést szeretnének nyújtani?

13 **Weboldal-fordítás a Google-lal**
A Google Translation Center az automatikus fordításban kíván élenjáróvá válni

14 **Biztonsági hírek**
A Microsofté a proaktív, viselkedés alapú vírusvédelem szabadalma

16 **USA-szigor: elvehetik a laptopunkat**
A határátlépő pontokon indoklás nélkül elkobozhatják a határátlépők számítógépét

18 **Firefox-interjú**
Mike Schroepfer és Tristan Nitot az internet biztonságáról és az új Firefox 3.0-ról

20 **High-tech dopping**
A 21. század olimpiáján előtérbe kerültek a legmodernebb technológiai vívmányok

22 **Új technológiák: új PC-k Atom CPU-val**
Bemutatjuk a vadonatúj, szuper olcsó, mégis jó teljesítményt hozó nettopokat

30 **Fekete-fehér listán a navigáció**
PNA-k és térképszoftverek: a CHIP bemutatja a legjobbakat és a csalódást okozókat

31 **Új: Vásárlási tanácsok a CHIP-től**
Mostantól három notebook-kategóriából ajánlunk egy-egy készüléket

TESZTEK, TECHNOLÓGIÁK

32 **A legjobb adatmentők**
Ezekkel még visszaállíthatja elveszettnek hitt adatait – mind a DVD-n!

36 **A legjobb képszerkesztők**
Tegyen rendet képgyűjteményében! A CHIP hét programot tesztelt

38 **Merevlemezes DVD-felvevők**
A CHIP 14 készüléket tesztelt az új típusok közül, olcsót és drágát egyaránt

42 **HD házimozi 250 000 forintból**
A CHIP most háromféleképp is megmutatja, hogyan valósítható ez meg

A CHIP magazin két verzióban jelenik meg:

DVD melléklettel

CD melléklettel

24 Mi fékezi a PC-jét?

Registry-szemét, zombi DLL-ek, nulla bájtos adatok, elavult driverek... Már Önnek is elege van? Eszközeink megtalálják és megoldják az összes rendszerféket.

CD/DVD melléklet szeptemberben

- **Óriási meglepetés: TuneUP Utilities 2007**
  Mesteri Windows-tuning
- **Exkluzív: PC Tools Internet Sec. 2008**
  180 napig teljes védelem
- **Acoustica 3.3**
  Régi lemezeink, kazettáink digitalizálása, a felvételek feljavítása
- **Ami lázban tartja a világot**
  Spore Lénylabor – kreatív szórakozás
- **Szuper update csomag**
  A legjobb programfrissítők – mindig fitt Windows
- **A 25 legjobb E3 videó**
  Így néznek ki a jövő játékai – tökéletes minőségben

A TELJES CD/DVD TARTALOM A 62. OLDALON!

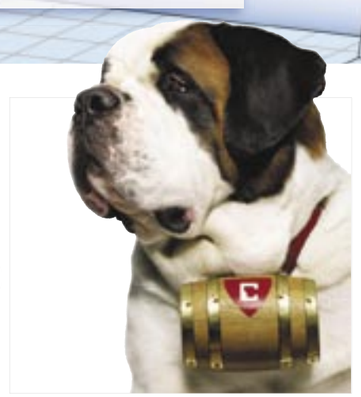

A legjobb adatmentők

32 Egy sor ingyenes és fizetős programot teszteltünk, amelyekkel még visszaállíthatja elveszettnek hitt adatait.

84 TERMÉK TESZTJE

HARDVER

ADSL ROUTER
Netgear DG834GB 73

ALAPLAP
ASUS M3N-HT Deluxe 69

FÉNYKÉPEZŐGÉP
Canon Digital IXUS 970 IS 74

IP KAMERA
SMC EZ Connect Vision (SMCWIPCFN_G) 73

LCD MONITOR
ASUS LS221H 70
Samsung SyncMaster 2263DX 70

MEMÓRIA
CSX CEC3 1333 2 GB KIT 69

MEREVLEMEZES DVD-FELVEVŐK
Sony RDR-HXD1070, Pioneer DVR-555H-S, Panasonic DMR-EX80S, Philips DVDR-5570H, Panasonic DMR-EH685, LG RH-388H, Sony RDR-HX780, Panasonic DMR-EX87, Samsung DVD-HR750, LG RH-278H, Grundig GDRH5625, Samsung DVD-HR755, Yamada DVR-9300HDX, Toshiba RD-XV47, Panasonic DMR-EH52 38

MOBILTELEFON
LG KF510 72
Sony Ericsson G700 72

OBJEKTÍV
Sigma 10-20 f/4-5.6 DC EX HSM 74

PENDRIVE
Verbatim USB Drive 8 GB 71

PROCESSZOR
AMD Phenom X4 9950 69

SZÍNES LÉZERNYOMTATÓ
Konica Minolta magicolor 2550DN 72

VIDEOKÁRTYA
ASUS ENGTX280 TOP, MSI N280GTX-T2D1G-OC, Gigabyte N28-1GH-B, ASUS EN9800GX2 TOP, Gigabyte NX98X1GHI-B, Zotac GTX 260 AMP!, ASUS EAH4870 TOP, MSI R4850-T2D512, ASUS EAH3870X2, ASUS EN9800GTX TOP, MSI NX8800GT-T2D512E-OC, Sapphire HD3870 Ultimate, Sapphire HD3870 1 GB, Gigabyte NX96T512H-HM 56
ASUS EN9600GT Matrix 70

TABLET
Genius G-Pen M712 71

WLAN ROUTER
D-Link DIR-300 74

SZOFTVER

ADATMENTŐK
ToolStar File Recovery Pro, Recover My Files 3.94, Windows Data Recovery, Recuva, PC Inspector File Recovery 4.0, O&O Unerase 4.1, Disk Doctors Undelete 32
Digital Media Recovery 75

CSALÁDFA-KÉSZÍTŐ
Family Tree Maker 2008 Premium 77

INGYEN PROGRAMOK
CDRTFE, RetroShare, RegCleaner, Online Armor FREE, Pacemaker Editor, Pandora Recovery, Threatfire, Task Coach, Jetaudio Basic, MyUninstaller, Quickmonth Calendar, Joomla 120

ÍRÓPROGRAM
Cyberlink Powerproducer 5 Ultra 76

KÉPSZERKESZTŐK
ACDSee Pro 2, IDimager Pro 4.0, ACDSee 10, Mediadex 2, ThumbsPlus 7x, Photo Maker 4, Picasa 2, Lightroom 1,4 36

MULTIMÉDIÁS ESZKÖZ
Audials One 76

PDF-ESZKÖZ
PDF-XChange Professional 4 77

TUNINGPROGRAM
Tvista 2.0 76

UPDATE
SUMo, Personal Software Inspector, UpdateStar, Software-UpToDate, Update Checker 108

WEBRÁDIÓ-RÖGZÍTŐ
AudioJack 3 75

Ennyire trükkös a Media Markt

50 A legnagyobb diszkonthazugságok. A CHIP megmutatja, hogy mire kell odafigyelni vásárláskor.

Máris itt a Windows 7!

124 Felejtsük el a Vistát? Belső információk: mit hoz majd a Microsoft legújabb operációs rendszere.

46 **CHIP CPU/GPU kalauz**
A Magyarországon kapható összes videokártya és CPU összevetése. Már mobil CPU-k is!

50 **Ennyire trükkös a Media Markt és társai**
A legnagyobb diszkonthazugságok. A CHIP megmutatja, hogy mire kell odafigyelni

56 **Nagyteszt: 14 VGA kártya**
A csúcsvideokártyák legújabb generációjával ön is élvezheti a gyönyörű 3D-s játékokat

60 **CHIP-történelem: monitorok**
Így fejlődött a legfontosabb kapocs a számítógép és az ember között

68 **Hardver- és szoftvertesztek**
Rövid, de tartalmas bemutatók a legújabb hardverekről és szoftverekről

78 **CHIP TOP 10**
Folyamatosan teszteljük a legjobb IT-termékeket, és aktuális rangsort közlünk róluk

83 **ZÖLD CHIP – extra 15 oldal**
Hódít a környezettudatosság az IT területén: mit tesznek a gyártók, és mit tehetünk mi?

GYAKORLAT

98 **100 magyar teljes változat**
A leghasznosabb magyar nyelvű programok legfrissebb verziói a DVD-n!

104 **Tűzfal nélkül biztonságban**
Minialkalmazások, amelyekkel a PC-je sokkal jobban védve lesz. Az összes a CD/DVD-n

108 **Update programok**
Így kerülje el az automata programfrissítőkkel a rendszer lassulását, megfertőződését

112 **Végre spam nélkül**
Tanácsainkat követve néhány egyszerű lépésben megszabadulhat az idegesítő reklámoktól

120 **Ingyen programok**
Mindig a hónap freeware és open source termésből választjuk ki a legérdekesebbeket

128 **Tippek & trükkök**
Hasznos tippjeink garantálják Önnek a gondtalan számítógép-használatot

MAGAZIN

124 **Máris itt a Windows 7!**
Felejtsük el a Vistát? Belső információk: mit hoz majd a Microsoft legújabb op. rendszere

141 **Computer Panoráma melléklet**
Kiemelt témáink: A 10 legfontosabb kérdés az eeePC-ről, Csúcshackerek és a legnagyobb lebukásaik, Soha többé dugó!

ÁLLANDÓ ROVATAINK

3 **Vezércikk**
6 **Mailbox**
62 **Programok a CD-/DVD-mellékleten**
116 **Gyors segítség – olvasóink kérték**
140 **Előzetes októberi számunkból, impresszum**

Rólunk írták az olvasók

„A minőség nálunk még magasabban van, mint tőlünk nyugatra, és ezek az interjúk csak feleslege-ges nyomtatási, illetve licencdíjak, valójában sokra nem jók. Remélem, sokan egyetértenek velem, mivel közülünk senki sem a legolcsóbb bulvár lapot veszi meg, hanem a minőségi Chip-et."

„A Google soha nem dől hátra"
CHIP 2008/08, 18. oldal

A legfontosabb tudnivalók digitalizáláshoz
CHIP 2008/06, 92. oldal

Szeretném a videós felvételeimet DVD-re másolni. Legyetek szívesek mondjátok el, hogy mit kell tennem (vásárolnom). Milyen hardverre és szoftverre van szükségem? És hogy működik ez az egész dolog? P. Péter

CHIP *Legutóbb a 2008/06-os számban, a 92. oldalon kezdődő cikkünk dolgozta fel a témát. Itt részletesen leírjuk, milyen szoftverekkel, hogyan menthetjük DVD-re például a VHS-ek tartalmát.*

CHIP vásárlói kártya
A CHIP előfizetőjeként kaptam egy a 2008-as évre szóló CHIP vásárlói kártyát. Rákerestem az interneten az elfogadóhelyekre. A Photo Hall esetében ez a kártya 10% kedvezményre jogosít fel bármilyen fotószolgáltatás helyszínen történő vásárlásakor. A kérdésem a következő: itt „fotószolgáltatás" alatt fényképezőgép és kiegészítők (pl. objektív, állvány, fotóstáska stb.) vásárlása is értendő? Sz. Tamás

CHIP *A CHIP vásárlói kártya az Euro Discount Club tagja, az igénybe vehető kedvezmények aktuális, listája az edc.hu-n található.*

CD mellékletes kiadás
Javaslom, szüntessék meg a CD mellékletes CHIP magazin kiadását, mivel szerintem mások is csak úgy veszik meg, mint én: véletlenül, a DVD mellékletes helyett. Így viszont lemaradnak egy-két szoftverről, mint én is. S. János

Nyeremény előfizetés
Tavaly októberben a Computer Panoráma Windows Gadget-írói pályázatán egyéves CP-előfizetést nyertem, a novemberi és a decemberi számot meg is kaptam, de utána nem érkezett semmi. A honlapon láttam, hogy az újság beleolvadt a CHIP magazinba, és ez választ is adott az akkori kérdéseimre. Január 29-én e-mailben érdeklődtem, hogy mikor kapom kézhez a következő újságot, de nem kaptam választ. Február közepe táján egy CHIP körlevélből eljutottam a CHIP-CP FAQ oldalra, ahol azt olvastam, hogy az idei első megjelenő szám a márciusi lesz, illetőleg az előfizetők levélben értesítve lettek az előfizetés folytatásának mikéntjéről. Én sajnos ilyen levelet nem kaptam. Gondolom, hogy egy ilyen átszerveződés nagy munkálatokkal jár, és teljes mértékben megértem. Szeretném megkérdezni, hogy van-e mód az előfizetésem folytatására? J. Zsolt

CHIP *Türelmét köszönjük, e hónaptól postázzuk Önnek a magazint.*

Olimpia magyarul, Full HD-ben?
CHIP 2008/08, 148. oldal

Sajnálattal olvastam ma reggel a sajtószemlét, miszerint a Chip magazin augusztusi számában, Olimpia magyarul, Full HD-ben? címmel a következő hír jelent meg a T-Kábel Magyarország Kft.-ről: „A kábelesek közül a két legnagyobb, a T-Kábel és a UPC márciusban indította útjára a digitális csomagokat, nemcsak Budapesten, hanem néhány nagyvárosban is. A HD-képes régiók száma folyamatosan bővül, így célszerű a honlap segítségével tájékozódni, hogy lakóhelyünkön van-e lehetőség erre. (...)" Ez az állítás sajnos a T-Kábel részéről nem valós. Digitális csomagjainkat lassan 3 éve (pontosabban 2,5) indítottuk el, és nem idén márciusban. Éppen ezért szeretnék kérni egy helyesbítést, hogy valós információk jelenjenek meg egy szakmai lapban Társaságunkról. Köszönettel és üdvözlettel:
Bodnár Brigitta
marketing manager,
T-Kábel Magyarország Kft.

CHIP *Köszönjük az észrevételét. Bár a kiragadott szöveg alapján valóban jogosnak tűnik a reklamáció, a teljes szöveg egészét nézve mégsem az. A cikk egésze a HD adásokról szól, a kérdéses mondat pedig a HD adást kínáló digitális csomagokról, így pedig a márciusi indulás valós adat.*

„A Google soha nem dől hátra"
CHIP 2008/08, 18. oldal

Sajnos a nagy nyugati szemét, a középkori szemlélet (miszerint tiszteld azt, aki megnyomorít) fejében mostanában jelennek meg interjúk a Chip oldalain (mint a „A Google soha nem dől hátra" című cikk, 2008. 08., 18. oldal). Ezekkel még nem is lenne baj, de a Google mottójának felhozatala, hogy „Ne légy gonosz", azért durva. Nem hiszem, hogy valaki is bedől ennek, hiszen hány programozót kényszerített már az utcára ügyes-bajos felvásárlásaival, hány idegesítő reklámbannert kell végignézni miattuk stb.

Na de amire igazán ki szerettem volna lyukadni, az az, hogy ezeknek az interjúknak egy szennylapban helyük van, de a Chipben? Ha az Androidról kérdezték volna csak, akkor ok, de ez egy népszerűsítő interjú. Majdnem 100%-ig biztos vagyok benne, hogy ezek bizony a német Chip magyarra lefordított interjúi, de ez akkor sem kell. A minőség nálunk még magasabban van, mint tőlünk nyugatra, és ezek az interjúk csak felesleges nyomtatási, illetve licencdíjak, valójában sokra nem jók. Remélem, sokan egyetértenek velem, mivel közülünk senki sem a legolcsóbb bulvár lapot veszi meg, hanem a minőségi Chip-et. jgui

SEGÍT A CHIP

Olvasói levelek
1590 Budapest, Pf. 279
Szerkesztőség címe: 1113 Budapest, Nagyszőlős u. 11-15.
Fax: 577-2690
E-mail: chip@motorpresse.hu

Technikai kérdések
(hardveres és szoftveres)
Tesztlabor:
leveleslada@chiponline.hu
CD/DVD mellékelttel kapcsolatos kérdések:
lemezmelleklet@chiponline.hu

Előfizetés
itelofizetes@motorpresse.hu

Korábbi számok megvásárolhatók
www.itmediabolt.hu

Kiadvánnyal kapcsolatos kérdések
mpb@motorpresse.hu
Telefon: 577-2631

További elérhetőségeinket megtalálja az impresszumban, a 130. oldalon.

Az Acer a Windows Vista® Home Premium operációs rendszert ajánlja.

intel Centrino inside™
Performance to go

ASPIRE GEMSTONE blue

BLUEPOWER
Az erő függőséget okoz.
Lehet érezni, érzékelni, élvezni, vagy vágyakozni utána.
Az Aspire Gemstone Blue a digitális szórakozást felejthetetlen élménnyé alakítja. Élvezze a gyorsabb multimédiás teljesítményt Intel® Centrino® processzortechnológiával.
Fedezze fel a mobilitás csúcsait.

Blu-ray Disc™

Acer Aspire 8920G
- Intel® Centrino® processzortechnológia
- Eredeti Windows Vista® Home Premium
- 18.4" teljes HD képernyő Acer CineCrystal™-lal
- Hitelesített Dolby Home Theater® hangrendszer
- Blu-ray Disc™ meghajtó

Keresse az új Acer Aspire Gemstone Blue notebookokat a legközelebbi viszonteladónál.
Látogasson el a www.acer.com/gemstoneblue/hu oldalra

Az Acer és az Acer logó regisztrált védjegyei az Acer Incorporated-nek. Copyright 2008 Acer. Minden jog fenntartva. Az alábbiak az Intel Corporation Egyesült Államokban vagy más országokban használt védjegyei: Centrino, Centrino Inside, Intel Core és Core Inside. A Microsoft, a Windows, a Windows logó és a Windows Vista a Microsoft Corporation regisztrált védjegyei. A Dolby, a Dolby Home Theater és a double-D szimbólum a Dolby Laboratories védjegyei. A Blu-ray Disc a Blu-ray Disc Association védjegye. Minden más márka és terméknév védett vagy regisztrált védjegye a vállalatoknak. Minden más feltüntetett márka- és terméknév saját vállalatának tulajdona. Az itt szereplő információk előzetes tájékoztatás nélkül változhatnak. Az Acer nem vállal felelősséget semmilyen nyomdai vagy egyéb hibáért. A képek reprezentatív jellegűek, az elérhető termékek eltérhetnek a bemutatottaktól.

acer

circle-line.eu

LG LCD

Csodálatosan éles kontraszt

Megdöbbentő, a plazmákat is túlszárnyaló kontrasztaránnyal kecsegtet az LG legújabb, nagy képátlójú, LED háttér-világítású LCD tévéje.

A nagyjából 120 centis képátlójú (47 hüvelykes) tévé, az LG 47LG90 a gyártó adatai szerint 1 000 000:1-hez dinamikus kontrasztarány elérésére is képes, ami elméletileg tökéletes fekete-, és teljesen vegytiszta fehérvisszaadást feltételez. A kijelző ehhez egy újszerű, LED háttér-világítási rendszert alkalmaz, amely képes a kép különböző zónáin egyedileg szabályozni a háttérvilágítás intenzitását.

BLU-RAY CSODA **Az 500 GB-os lemezek sorozatgyártása még a jövő zenéje, de nem elképzelhetetlen, hogy néhány alkalmazási terület igényel majd ilyen kapacitást**

BLU-RAY REKORD

500 GB, 20 réteg: egy blu-ray lemezen!

A Pioneer elkészítette a fél terabájt tárolókapacitással bíró lemez prototípusát, amely húsz, egyenként 25 gigabájtos adathordozó réteggel rendelkezik.

A többrétegű optikai lemezeknél az egymással szomszédos rétegek áthallása és a jelcsillapítás okozta veszteségek kiküszöbölése jelenti a legnagyobb kihívást, különösen egy ilyen, tucatnyinál is több adathordozó réteget tartalmazó megoldásnál. A Pioneer nyilatkozata szerint „mindössze" a hordozórétegek vastagságán kellett variálni. Az új, tucatnyinál is több rétegből álló lemezek olvasásához egy teljesen új, átdolgozott optikára lesz szükség. Eme sokrétegű lemezekhez új, a jelenlegi megoldásoknál érzékenyebb és a fényszóródásból fakadó hibákat hatékonyabban kompenzáló olvasóegységet kell alkalmazni. Ez az optika visszamenőleges kompatibilitást ígér a jelenleg forgalomban lévő egy- és kétrétegű Blu-ray lemezekkel.

KONICA MINOLTA

Belépő szintű színes lézerprinter

A C200lite a Konica Minolta bizhub sorozatának abszolút belépő modellje, amelyet olyan középvállalkozásoknak szánnak, amelyek most váltanak monokrómról színesre. Minden lényeges funkciót tartalmaz, amit az azonos osztályú készülékektől megszokhattunk, különlegességeként a fénymásolásban az újoncok számára is egyszerű kezelhetőséget és az energiatakarékosságot említi a japán gyártó.

A bizhub C200lite intelligensen felismeri, hogy monokróm vagy színes dokumentum oldallal van-e dolga, és ennek megfelelően állítja be a nyomtatási minőséget, vegyes dokumentumok esetében helyettünk ügyel a költségekre, de önállóan képes kiválasztani a papírtálcát és a papírméretet is. Nemcsak szokványos A4-es vagy Letter lapokra, hanem üdvözlőkártyára, borítékra vagy címkékre is nyomtat.

MEGJELENT A SWITZERLAND

Szűri-e internetünket a szolgáltató?

SWITZERLAND **Az Electronic Frontier Foundation programja hamar fényt derít az internetszolgáltatók alattomos forgalomkorlátozásaira**

Nemrégiben a CHIP hasábjain közöltünk a Bittorrent-kliensekről egy tesztet (2008/03 88. oldal), amelyben említést tettünk az internetszolgáltatók azon ellentmondásos gyakorlatáról, hogy szűrik a peer to peer adatforgalmat. Egyes vélemények szerint – és ilyen a mérvadó Electronic Frontier Foundationé – ezzel megsértik a hálózat semlegességének elvét, a szolgáltatók szerint azonban a felhasználók többségét védik. A felhasználók viszont minden bizonnyal örülni fognak a Switzerland nevezetű kliens-szerver szoftvercsomagnak, amivel megállapíthatjuk, a szolgáltatónk beleavatkozik-e a forgalomba.

A Switzerland (utalva Svájc hagyományosan semleges történelmi szerepére) egy nyílt forrású projekt, így szabadon elérhető bárki számára. A jelenleg alfa változatnál járó kliensszoftver parancssoros üzemmóddal bír csak, így haladó felhasználóknak javallott. A Switzerland célja, hogy detektálja, ha az internetszolgáltató módosítja, blokkolja az IP csomagokat, vagy ellenkezőleg, extra csomagokat injektál a forgalomba. A tesztelés nem korlátozódik egy protokollra vagy alkalmazásra, bármilyen módosítást kiszúr, legalábbis alkotóinak szándéka szerint.

Működési elv: hamar kiderül, hogy beavatkozik-e a szolgáltató

A Switzerland működése kliensek hálózatára épít, ahol a kliensek egymással kommunikálnak, majd összegző jelentést küldenek az elküldött és megkapott adatcsomagokról. A szerver e jelentések alapján képes megállapítani, ha a két kliens közötti kommunikációba valamilyen durva módon beavatkoztak, például blokkoltak bizonyos csomagokat – a csomagpriorizálást jelenleg nem képes felismerni, de a jövőbeni fejlesztésekkel várhatóan ez is hamarosan megjelenik. Az internetszolgáltatók eddigi lépéseinek hatására különösen a BitTorrent és VoIP forgalom vizsgálatára buzdít a programot fejlesztő Electronic Frontier Foundation.

A Switzerland jelenleg nem kínál szintetikus tesztforgalmat, a kliensek közötti, valódi alkalmazások között bonyolított adatcsomagokat elemzi, majd azokat jelenti a közös szerverre. Ez azt jelenti, hogy például a torrentforgalom elemzéséhez olyan egyedi torrentet kell létrehozni, amelynek seedelése (visszatöltése) Switzerland kliensekre folyik. További részleteket a projekt honlapján találunk, útmutatókkal a tesztelés elvégzéséhez.

SZÉTVÁLÁS

Fujitsu-Siemens: Siemens nélkül?

A Wall Street Journal közölte, hogy értesülése szerint a Siemens ki szeretne szállni a Fujitsuval létesített közös vegyes vállalatából, a PC-ket és szervereket gyártó Fujitsu-Siemensből.

A japán cégnek elővásárlási joga van a Siemens 50 százalékos üzletrészére, azonban egyelőre nem tudni, élnek-e vele. Az is lehet, hogy a Fujitsu-Siemenst egészben bekebelezi egy nagyobb PC-gyártó, ugyanúgy, ahogy a Gatewayt és a Packard Bellt megvette az Acer, vagy ahogy az IBM személyi számítógépes üzletága a Lenovo kezébe került. A Fujitsu képviselője megerősítette, hogy a felek egyeztetnek a Fujitsu-Siemens jövőjéről, azonban állítása szerint még semmi sem dőlt el. A Fujitsu és a Siemens 1999-ben egyesítette PC-gyártó tevékenységét, a szerződés 2009-ig szól.

A CITROMAIL IS SÉRÜLÉKENY?

Hiba a Freemail szolgáltatásban

Az AndreiGround Online szerint helyi és távoli kódfuttatást lehetővé tevő sebezhetőséget találtak a Freemail szolgáltatásban. A több mint egymillió felhasználót kiszolgáló webes levelezőrendszer egyáltalán nem ellenőrizte a levelek tárgyát, ide a küldő tetszőleges HTML kódot vagy JavaScriptet írhatott, ami a levél megnyitásakor automatikusan lefutott. Közben hasonló hibát fedeztek fel a Citromailben is.

A Freemailt használók komoly veszélyben voltak. A tárgy mezőbe írt kódokkal támadók a beleegyezésük nélkül átirányíthatták volna őket például egy kártékony kódot tartalmazó weboldalra, vagy akár JavaScript segítségével maguk csempészhettek volna ártó programokat a felhasználók gépeire. Ha egy postafiókban egy preparált levél volt az egyetlen, abban a kód már mappanézetben lefuthatott, ugyanis a Freemail ekkor automatikusan megnyitja.

A hiba ellen a szkriptfuttatás tiltásával sem lehet védekezni, ugyanis a Freemail működéséhez elengedhetetlen a JavaScriptek engedélyezése. A távoli szkriptek letiltása sem jelentett megoldást, ugyanis a levelek tárgyába ágyazott szkriptek már lokálisnak számítanak, és helyben hajtódnak végre. A T-Online-t értesítették a sérülékenységről, amelyet – dicséretükre legyen mondva – aznap kijavítottak a fejlesztők.

FREEMAIL **Az egyik legnagyobb hazai webes levelezőrendszer felhasználói komoly veszélyben voltak**

GYENGE VIA CPU

Intel Atom kerül a HP netbookba

A Hewlett-Packard jelenlegi netbookjaiban, a 2133-as modellekben a VIA C7 processzort jövő év elejétől Intel Atomra cserélheti. A 10,1 és 10,2 hüvelykes kijelzőkkel szerelt netbookjainál a HP minden bizonnyal megérezte, hogy processzorteljesítmény tekintetében erősen alálőtt a vetélytársaknak. Az Atomra való átállással a VIA mint processzorgyártó tovább marginalizálódik, ma már egyre csekélyebb szerepet kapva. Az új HP netbookok részletes technikai adatai még nem ismertek.

EXTERNET

IPv6 protokoll: indul a hazai áttérés

A nagyobb internetszolgáltatók közül elsőként kezdte meg az IPv6 bevezetését az Externet. A szolgáltató e-mailben tudatta ügyfeleivel, hogy augusztus közepén késő éjjel egyórás kiesésre számíthatnak IPv6 hálózatfejlesztés miatt. Elsőként a gerincben történik a bevezetés, néhány hónap múlva már az ügyfelek is kaphatnak IPv6-címeket. A kiesés a központi router szoftverének upgradeelése miatt van, ugyanis újra kell indítani a routert.

A legfelső szintű tartományokat adminisztráló ICANN február elején 13 root névkiszolgálójából hatot (A, F, H, J, K, M) látott el IPv6 címekkel, aminek köszönhetően azok így közvetlenül IPv6 címzéssel is elérhetővé váltak az internet DNS rendszerei számára, kiiktatva az IPv4 és IPv6 protokollok közötti fordítás szükségességét.

KIMERÜLŐ IPV4 CÍMEK **Az ésszerű megoldást az IPv6 bevezetése és az átállás megkezdése jelenti**

ENERGIATAKARÉKOSSÁG

Transmeta licenc az NVIDIA-nál

Az NVIDIA 25 millió dollárért licencelte a Transmeta LongRun és LongRun2 energiatakarékos technológiáit, amelyeket saját termékeibe épít be azzal a céllal, hogy megfékezze azok túlzott fogyasztását és hőtermelését. Az NVIDIA-nak szüksége van a Transmeta technológiáira, hogy hatékonyabban ki tudja szolgálni a laptopok és mobil eszközök igényeit.

A Transmeta a rendkívül energiahatékony Crusoe processzoráról vált ismertté még az évezred elején. A Crusoe sokat késett, utódja, az Efficeon megjelenésekor pedig már piacon volt az Intel Centrino, amely a perifériára száműzte a Transmetát. A szép reményekkel induló vállalat végül 2005-ben jelentette be, hogy elhagyja a processzorpiacot, és szellemi tulajdonának licencelésével kíván tovább élni.

Az új internettrend: **fizess, vagy várj!**

Ha gyors letöltést akarsz, fizess még többet. Az internetszolgáltatók elképzelése szerint egyes népszerű weboldalaknak fizetniük kellene, ha továbbra is gyors hozzáférést szeretnének nyújtani.

■ A „hálózati semlegesség" (network neutrality) koncepciójának jelentését egyszerű megérteni. Arról van csak szó, hogy az interneten minden bit egyenlő – függetlenül attól, hogy honnan jön, hová tart, a szolgáltatóknak ugyanolyan megbízhatóan kell továbbítaniuk. Tehát egy, a YouTube-ról származó videó ugyanolyan jogokkal foglalja az üvegszálat, mint egy elektronikus levél, és egy netes sugárzású film is ugyanakkora időszeletet kap, mint egy üzleti dokumentum. Ez a megoldás azonban nem igazán tetszik az adattovábbítást végző szolgáltatóknak. „Őrültség" – mondja Neil Berkett, az angol Virgin Media megbízott ügyvezető igazgatója. A cég minden olyan weboldalt kisebb sávszélességű hálózatra akar áttenni, amelyik nem hajlandó fizetni a „prémiumszolgáltatásért".

Az Egyesült Államokban a Comcast még ennél is továbbment, és egyszerűen letiltotta a Bittorrentet használó letöltéseket. A nagy tiltakozás és nem utolsósorban az FCC (Federal Communications Commission, az Szövetségi Távközlési Bizottság) döntése után azonban 2008 végéig ezt a korlátozást fel fogják oldani, ám semmiképpen nem tartják bűnösnek magukat. Állításuk szerint nincs is szó teljes korlátozásról, csak részlegesről, ráadásul azt is csak a hálózat magas terhelésének az idején alkalmazták (erről aztán később független vizsgálatok kiderítették, hogy nem volt igaz, teljes korlátozás volt és minden időben).

A törvényhozók és a politikusok egyelőre nem igazán értik a problémát, vagy ami még rosszabb: csak a szolgáltatók véleményét fogadják el. A Comcast esetében például az amúgy FCC-tag igyekezett a szolgáltató mellé állni, azt hangoztatva, hogy a felhasználók 5 százaléka a teljes sávszélesség 90 százalékát foglalja le a fájlmegosztó alkalmazások használatával.

Magyarországon a szolgáltatók még nem ennyire szigorúak. Mint Nagy Konrád, az Enternet műszaki igazgatója elmondta, a hálózati semlegesség elve nem haszontalan, ugyanakkor tény, hogy egyes népszerű szolgáltatások már-már a működés biztonságát veszélyeztetik. Az egyre nagyobb weboldalakkal a sávszélességek még lépést tudnak tartani, azonban a végfelhasználó mindezt egyre alacsonyabb áron várja el. Van néhány jól körülhatárolható oldal, valójában szolgáltatás, amellyel gyakorlatilag nem lehet lépést tartani – ilyen a YouTube is, ami alapvetően egy streaming szolgáltatás. Harcolni azonban nem érdemes ellene, hiszen ez már az egyre több felhasználót vonzó webkettes tartalmat jelenti a neten.

Ami a „sávszélességhasználat-alapú fizetés" koncepcióját illeti, Nagy Konrád szerint ezt, bármilyen jól is hangzik, igazságtalanságoktól mentesen nem lehet megvalósítani, ráadásul milyen jogalapon „szed" díjat egy adott internetszolgáltató az adott tartalomszolgáltatótól? Az egyetlen lehetőség, ha a felhasználó fizeti meg ezt az adott extra használatot, de nem egyértelmű, milyen számolási elvvel lehet ezt megoldani, mivel nagyon sok olyan szolgáltatás létezik, amely nem kötthető egy-egy adott tartalomszolgáltatóhoz, így eleve nem is lehetne mással megfizettetni, mint a felhasználóval. Ilyen például a Bittorrent, ami önmagában egy legális szolgáltatás, legális felhasználási lehetőséggel, azonban nyilvánvalóan jellemzően illegális tartalom kicserélésére.

„A hálózati semlegesség ostobaság"

Neil Berkett, a Virgin Media vezérigazgatója

„Ennél még rosszabb a helyzet a spamáradattal, amely manapság önmagában az elektronikus levelezés biztonságát veszélyezteti, ráadásul végképp nem kötthető sem felhasználóhoz, sem szolgáltatóhoz. Mint felelős szolgáltató mi magunk is biztosítunk spam- és vírusszűrést ügyfeleink postafiókjára, így világosan látjuk, hogy a beérkező levelek több mint 90%-a kéretlen és ártó tartalom"– mondta el a szakember.

A „Fizess a nagy sávszélességért" üzleti modell persze a legkevésbé az olyan nagy cégeknek kedvezne, mint például a Google, amely a YouTube videomegosztó oldal tulajdonosa is. Ha ők nem fizetnek, akkor a felhasználó a feltöltött filmeket legfeljebb képkockánként tudja majd megnézni, de még a google.com betöltése is lassúvá válik majd. A Google nem is szeretné, hogy a szolgáltatók korlátozzák a hozzáférést: a cégóriás egy olyan eszköz kifejlesztésén dolgozik, amellyel a felhasználók ellenőrizhetnék, hogy szolgáltatójuk korlátozza-e bizonyos weboldalak vagy protokollok használatát. A felháborodott előfizetők rohama aztán térdre kényszeríthetné a rosszul viselkedő internetszolgáltatókat.

A Virgin Media már megtapasztalta a nép haragját, amikor egyik előfizetőjük, a rendkívül népszerű boingboing.net blogot szerkesztő Cory Doctorow keserűen panaszkodott internetes naplójában a Virgin által nyújtott szolgáltatásra és arra, hogy a cég pénzt akar szedni a weboldalak tulajdonosaitól – és egyben úgy döntött (olvasói támogatástól kísérve), hogy felmondja a Virginnel kötött szerződését. ■

ADATELCSÚSZÁS **A YouTube-hoz hasonló weboldalak nemcsak tetemes adatforgalmat generálnak, azt szeretnék, ha megszakadás nélkül érkeznének meg az adatok**

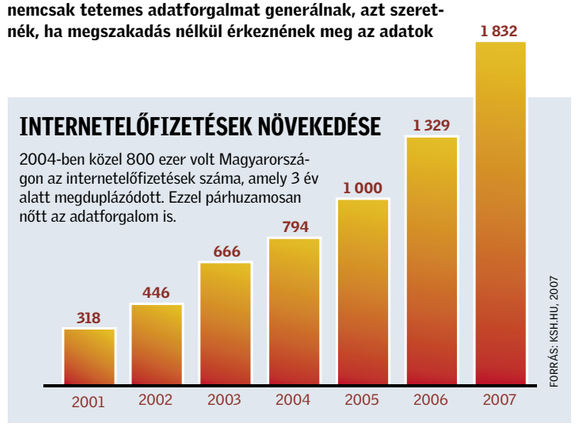

Rövid hírek

Megroggyant az NVIDIA?
Az NVIDIA évekig tartó diadalmenete megtorpant, ami a kasszasikernek bizonyult ATI Radeon HD4800-as GPU-knak, a drágán előállítható GT200-as chipeknek és a hibás notebook GPU-knak köszönhető. Noha ez utóbbi gond állítólag kevés felhasználót érint, a rosszhírre azonnal 25%-ot gyengültek a cég részvényei.

Elavult a Vista felülete
A Vista már megjelenésekor elavult Aero kezelőfelületét

az OS X mellett már a linuxos KDE 4 is lekörözi mind használat, mind látvány terén. A most megjelent 4.1-es nagy frissítés további extra szolgáltatásokat és látványelemet ad a Linuxhoz, ami közt minden felhasználó talál számára érdekes és hasznos újdonságot.

Monitor mozirajongóknak
A Dell piacra dobta első 16:9-es, 24"-os, szélesvásznú monitorát, ami az eddig használatos 16:10 (1920×1200) felbontás helyett a Full HD filmekhez és a Sony PS3 játékkonzol által használt felbontáshoz (1920×1080) igazodik.

Világbajnok mini-HDD
A WD piacra dobta a világ első 10 ezer fordulat/perces, 2,5 colos SATA merevlemezét, ami a rendkívüli sebesség mellett 300 GB-os tárkapacitással rendelkezik. A 2,5 colos méret ne tévesszen meg senkit: a cég nem notebookhoz, pengeszerverhez készítette a méregdrága HDD-t.

NANOVEZETÉKES MEMÓRIA

Tárhelyrobbanás nanovezetékkel

A pennsylvaniai egyetem kutatói egy újfajta adattároló kifejlesztésén dolgoznak, amivel a jelenlegi kapacitás a fizikai méret megtartása mellett is nagyságrendekkel nőhet. A mai adattárolók mind bináris elven működnek, ám a nanovezeték egy harmadik állapotot is engedélyez. A nanovezeték koaxiális felépítésű, így két rétegből áll. Elektromos impulzus hatására mindkét réteg tulajdonsága külön-külön változtatható, ez jelentheti a 0 és az 1 állapotokat, továbbá amikor a két réteg eltérő állapotú, egy harmadik, köztes ellenállási érték jelenik meg, ami egy harmadik állapotot jelöl.

Fejlesztői szerint a nanovezetékes adattárolás rengeteg előnnyel rendelkezik a ma használatos bármely más megoldással szemben. Egészen kis fizikai méret mellett is hatalmas tárkapacitás alakítható ki, a fogyasztás is csökkenhet, ráadásul becslések szerint a gyártás felfuttatásával az előállítási költségek is nagyban csökkenhetnek. A fejlesztők csupán azt nem árulták el, mikor jelenik meg az első nanovezetékes adattároló.

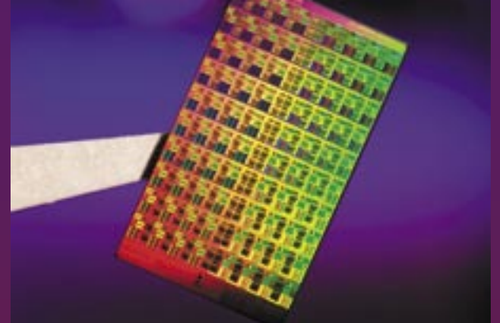

64 PROCESSZOR EGYETLEN CHIPBEN Az Intel megalkotta azt, ami eddig egyik GPU gyártónak sem sikerült: egy x86-os videokártyát

INTEL LARRABEE

Processzor mint GPU: A PC-k forradalma

Ma még dúl a harc a videokártyák piacán, ám hamarosan megérkezik a nagyhal, aki legyűrheti az NVIDIA-t és az ATI-t is. Az Intel gőzerővel fejleszti Larrabee általános célú GPU-ját. A masszív párhuzamosítást szem előtt tartva vettek egy ősrégi Pentiumot, és azt úgy módosították, hogy akár 64-et belezsúfolhassanak egyetlen chipbe.

Az eredmény egy elsősorban grafikára szánt, x86 kompatibilis GPU. A rugalmasan 4-64 (vagy még több) magos GPU így minden API-val kompatibilis, legyen szó DirectX-ről vagy OpenGL-ről.

És hogy mire számítsunk? Eddig sosem látott sebességre, látványos, ultrarealisztikus 3D-s világokra – az Intel mérnökei szerint a Larrabeevel 2010 magasságában beköszönt a valós idejű ray-tracing, amitől az NVIDIA-nak, az ATI-nak, na és persze a felhasználóknak is elakad majd a szavuk.

INTEL ATOM, AHOGY EDDIG NEM LÁTTUK: GIGABYTE M912V

Túl nagy az Atom sikere

Az Intel nagy reményeket fűzött az Atom processzorhoz, de ezt még ő sem gondolta: a cégek és a felhasználók körében is sikert aratott az olcsó, gyenge és lassú, ám általános felhasználásra elegendő, keveset fogyasztó CPU és a netbook platform. Az Intel jelenleg azzal küzd, hogy nem tud elegendő CPU-t legyártani, ahogy a hozzá tartozó Poulsbo chipkészlet is ritkaság, ráadásul a cégek sorra jelentik be az újabb és újabb gépeket. Az ASUS jelenleg már több mint tízféle EeePC-vel van jelen a piacon, és hiába a hatalmas konkurenciaharc, minden gyártó sikerekről számol be saját netbookjával kapcsolatban.

A Gigabyte az M912V Tablet PC netbookkal indul harcba, ami vetélytársainál magasabb árat és nagyobb felbontású (1280×768), forgatható érintőkijelzőt kap. Extraként a 110 ezer forintos PC alapfelszereltsége lesz az ExpressCard foglalat és a beépített HSDPA modem is.

MICROSOFT MIDORI

Az MS kinyírja a Windowst

Az MS nagyjából öt év múlva megválik a Windows márkanévtől, és egy korszakalkotóan új oprendszerrel lép színre. A Midori kódnevű OS-sel fog megtörténni a cloud computingra való áttérés, aminek lényege, hogy az otthoni PC-kből a hatalmas, szerver klaszterekre terheli a számítási feladatokat, valamint gondoskodik arról, hogy eszközeink egymással gyors kapcsolatban legyenek. Az új rendszer bármilyen gépen fut majd, és alapvetően az internetre épít. Két kernel magja lesz, a masszív párhuzamosítást helyezi előtérbe és rengeteg, egyszerű modul kapcsolatából épül majd fel.

WEBOLDAL-FORDÍTÁS

Google, a tolmácsrobot

Az online fordítás minden kétséget kizáróan nagy fejlődés előtt áll. Most rakétasebességre kapcsolhat a Google belépésével.

GOOGLE TRANSLATION CENTER A szolgáltatás már több tucat nyelven tud. Őszintén reméljük, hogy a bolgár, román és cseh nyelv után a magyarral is foglalkozni fog valaki...

A Google új területre merészkedett: a Google Translation Center az automatikus fordításban kíván rövid időn belül az élenjáró szolgáltatássá válni. Az igazsághoz hozzátartozik, hogy korábban is volt lehetőség egyes weboldalakat és szövegfájlokat az eredetitől eltérő nyelven megtekinteni, de az új felület nemcsak egyszerű, mint a legendás Google kereső, hanem komoly fenyegetést jelent minden, már a piacon lévő fordítószolgáltatásra.

Google-erő: a fordításban is nagyot akar

Az új szolgáltatással nem csupán mondatokat vagy teljes szövegeket, hanem teljes weboldalakat és dokumentumokat is lehetséges lefordítani számos nyelvről másikra. A gépi fordítás bizonyos nyelvek között már viszonylag fejlettnek mondható, de ennek ellenére még mindig nem tekinthetjük nyelvileg elég helyesnek és pontosnak az algoritmusok által végzett munkát. A Google viszont nem nyugszik bele könnyen ebbe a ténybe, és a rendelkezésére álló óriási adat- és információmennyiséget felhasználva folyamatosan fejleszti nyelvi adatbázisát.

A komplexebb gépi fordítások alapja a szótárak mellett az úgynevezett fordítási memória. Ehhez a szolgáltató már most többmilliárd szónyi szöveget vitt be rendszerébe, illetve emberi fordításokkal segíti a fordítás minőségének fejlődését. A fordítás módszere gyakorlatilag statisztikai elveken működik, a gép megvizsgálja a szöveget, felbontja frázisokra, és a fordítási memóriában keres azonos vagy hasonló megfejtéseket.

Fordítói hálózat: a Google összehoz

A Google Translation Center azon felül, hogy gépi fordítást kínál, lehetőséget ad (hamarosan) arra, hogy fordítók és fordítást igénylők egymásra találjanak, mindezt 40 nyelv részvételével. Ezzel fordítói piacteret hoz létre. A szolgáltatás az amatőr és profi fordításokat is támogatja majd, lehetőség lesz ellenőriztetni a fordítást, vagy akár nagyobb szövegek esetén előfordulhat, hogy többen dolgoznak rajta. A Translation Center tehát egyfajta piactérként funkcionál majd, és jóval több lehetőséggel kecsegtet vevő és eladó számára is, mint mondjuk a Freetranslation hasonszőrű szolgáltatása.

A Google esetében már az egyéb oldalak lokalizációja is ehhez hasonló, akár közösséginek is nevezhető módon zajlott. A cég nem keresett külső fordítóirodát, hanem tudva, hogy a dolgozók a világ minden tájáról származnak, egy algoritmus segítségével ügyes módon összepárosította, hogy kinek van ideje és képessége az adott oldalak különböző nyelvekre fordításához.

Az emberi fordítást ráadásul ennél a szolgáltatásnál már nagyban gyorsítja a gépi, automatikus fordítás megléte, hiszen mielőtt nekilát a fordító, a gép már egy közel elfogadható nyersfordítást javasol, amit elvileg csak ki kell csinosítani nyelvileg, szintaktikailag és stilisztikailag. A profi, pénzért fordító munkások mellett akár önjelölt tolmácsok is beszállhatnak a rendszerbe, és teljesíthetik a feladatot. Az oldal továbbá szimpla szótárként is működik majd, ami pár éven belül egy sosem látott szuperszótárrá nőheti ki magát, ami a ma beszélt nyelvek többségét ismeri majd. Izgalmasan hangzik, nemde?

FREETRANSLATION A fordítók között jól ismert piactér is komoly kihívót kapott a Google új szolgáltatása személyében

Keserű szájíz: a magyar nyelv egyelőre hiányzik

A magyar nyelv egyelőre kimaradt, ezzel szemben viszont például a cseh, a bolgár, a román máris megtalálható a rendszerben. Ismerve a szláv nyelvek hasonlóságát, az orosz, a lengyel mellett hamarosan számíthatunk a többi szláv nyelvváltozatra is.

Sajnos, ami a magyar nyelvet illeti, egyelőre csak dobozos fordító szoftverek állnak rendelkezésre megfelelő minőségben. Ezek is többnyire a professzionális fordítók igényeire vannak szabva, fordítási memóriájuk korlátozott és a szakszöveg-kontextusok közül is viszonylag kevés áll harcra készen. A magyar internetezőknek így egyelőre marad a nyelvtanulás, hiszen ha angolul, németül vagy spanyolul megtanul valaki, akkor ezekre a nyelvekre már könnyű fordítást találni. ■

Hogyan működik a Translation Center?

Ha van egy dokumentumunk, amelyről kellene egy decens fordítás, nincs más dolgunk, mint feltölteni a Google fordítói oldalára, és felkérni egy fordítót, hogy dolgozzon az ügyön. A szolgáltatás egyaránt alkalmaz profi, illetve önkéntes fordítókat is, akiknek a rendelkezésére áll a Google automatikus fordító programja. Ez jelentősen megkönnyíti majd a fordítók dolgát, hiszen ahelyett, hogy a nulláról kellene kezdeniük dolgozni, a gép elvégzi helyettük az első nyers fordítás munkáját, így a fordítóknak már csak a gép által ejtett hibákat kell megfelelő szakértelemmel korrigálniuk.

A rendszer az összes korábbi fordítását megőrzi, és az újakat összeveti a Global Translation Memory-vel, az a globális fordítói memóriával. Ez úgy hangzik, mintha a Google a jó fordítások összegyűjtésével optimalizálná programjának fordítói algoritmusát, amely igencsak bíztató. A szolgáltatás egyelőre béta fázisban van, sajnos a gmailes fiókról nem lehet még simán bejelentkezni, de ne legyenek kétségeink, rövidesen megoldják majd ezt a problémát. S ha így lesz, minden bizonnyal remek kis szolgáltatást kapnak majd azok, akik a weben keresztül szeretnének fordíttatni.

Veszélybarométer

Még a hackerek is elmennek nyaralni, kisebb mértékű a veszély, de mindez nem jelenti, hogy óvatlanok lehetünk. Viszszajönnek...

Spamkirályok

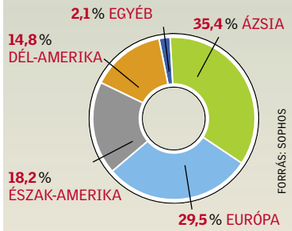

A kéretlen levelek döntő hányada, több mint 35%-a ázsiai országokból érkezik.

Hacker-segédek

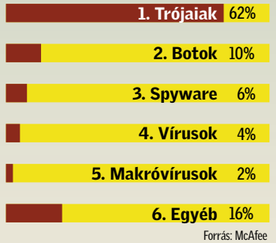

Forrás: McAfee

A támadók leggyakrabban trójaiakat használnak, hiszen azokban nagyon jól elrejthetők az ártó kódok.

A HÓNAP SZÁMA

515 millió Ft

Ennyi jutalékot kapott egy amerikai spammer az általa kibocsátott e-mail reklám forgalomnövelő hatásáért.

Microsoft-trükk: A szabadalomcsapda

A Microsoft nyomás alatt tartja az antivíruspiacot: a vállalat még 2004-ben egy szabadalomért folyamodott, amelyben leírja a proaktív védelem mechanizmusát. Az amerikai cég négy teljes évet várt, azonban most már hivatalos, hogy élni akar a szabadalom adta jogokkal. E védelmi mechanizmus a következő elven alapszik: az új keletű vírusok, trójaiak azonosítása, mielőtt azok ellenszerei elérhetővé válnának. A Microsoft leírása szerint a szoftverek egy szimulált környezetben indulnának a konkrét telepítés előtt, ahol vizsgálnák a működésüket. Amennyiben gyanúsan viselkednek, például hozzányúlnak a rendszerfájlokhoz, a biztonsági szoftver kockázatosnak minősíti őket, és figyelmezteti a felhasználót.

Mindez jó ötletnek tűnik – efelől semmi kétség –, azonban mindez egyáltalán nem újdonság. A Microsoft mindössze egy szabadalomra hivatkozhat, azonban az antivírus gyártók, mint a Symantec, az F-secure, a Kaspersky és a Panda, ezeket a viselkedésalapú módszereket már biztosítják is szoftvereikben. A kérdés azonban az, hogy e gyártóknak, akik proaktív védelmet kínálnak, kell-e licencdíjat fizetniük a Microsoftnak. E felvetés nekünk, felhasználóknak is fontos, ugyanis e lehetséges költségeket minden bizonnyal továbbhárítják ránk. Az egyetlen kerülőút az lenne, ha valami új megközelítést alkalmaznának...

Feltalálók küzdelme: nem szabadna díjat szedni

Mindezek ellenére az antivírus cégektől eddig nem hangzott el semmiféle nyilatkozat az ügyben, ugyanis az még nem tiszta, hogy a szabadalomban mi foglaltatik pontosan benne, és a Microsoft milyen módon kíván élni a szabadalomban foglaltakkal.

A Kaspersky nem hisz abban, hogy komoly konfrontációba keverednének a Microsofttal. Eugene Kaspersky a heurisztikus védelem egyik feltalálója, ami alapvető proakítv módszer. A cég feltehetően számos szabadalommal rendelkezik a technológiát illetően. Problémát jelenthet a Microsoft számára az is, hogy amennyiben érvényesíteni akarja a szabadalmát a többi antivírus cég ellen, akkor tudnia kell, hogyan működik az adott gyártó védelmi mechanizmusa – ehhez programkódjaikban kellene kutakodniuk.

Info: http://patft.uspto.gov

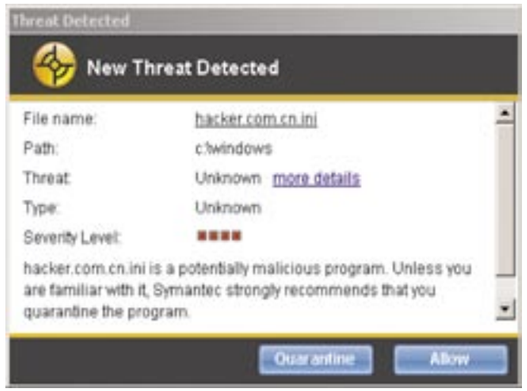

VISELKEDÉS ALAPÚ MÓDSZER **A proaktív eszközökkel az antivírusok képesek idejekorán lefülelni a kártevőket**

ÚJ MÓDSZEREK

Zenében utazik a trójai kártevő

A Kaspersky Lab új veszélyre figyelmeztet: a Getcodec.a trójai kártevő zenei fájlokat támad, hogy trójai kód hordozójává változtassa őket. Az ilyen kártevők lehetősége már egy ideje ismert volt a kutatók előtt, de gyakorlati megvalósításával most találkoztak először a neten. A fertőzött gépeken a Getcodec.a kártevő megkeresi a merevlemezen található MP2 és MP3 zeneszámokat, és automatikusan WMA/ASF formátumba konvertálja őket.

A WMA állományok ideálisak a fertőzés terjesztése szempontjából, mert lehetőséget adnak kiegészítő utasítások elhelyezésére a streaming adatfolyamban. A Getcodec féreg egy webhivatkozást helyez el ebben a fejlécben, amely új zenekodek telepítésére kéri a felhasználót. A webről letöltött fájl azonban valójában egy ún. trójai proxy programot tartalmaz, amelynek segítségével a vírusírók az áldozat számítógépére bejutva és onnan tevékenykedve hajthatnak végre további hackertámadásokat.

Új biztonsági kockázatok

KASPERSKY ANTI-VIRUS

A Kaspersky meghajtóprogramjában lévő hiba puffertúlcsordulást eredményezhet, melyen keresztül a támadók ártó kódot juttathatnak a rendszerbe. A Kaspersky Anti-Virus és Internet Security 6.0 és 7.0 érintett a problémában.
Megoldás: Mielőbb töltsük le a Kaspersky biztonsági programok frissítését.
Info: www.kaspersky.com

MAXTHON

A népszerű böngésző ki van téve egy puffertúlcsordulásos sebezhetőségnek. A támadók a hibát kihasználva idegen kódot hajthatnak végre az érintett alkalmazásban. A 2.0 verzió alatti Maxthon böngészők mind hibásak.
Megoldás: A gyártó egyelőre még nem készített megfelelő javítást.
Info: www.maxthon.com

VLC MEDIAPLAYER

A támadók kártevőket juttathatnak a rendszerbe olyan súlyos sebezhetőségeken keresztül, mint amilyet a népszerű médialejátszó, a VLC Media Player böngészővel kapcsolatos ActiveX moduljában fedeztek fel.
Megoldás: A fejlesztők orvosolták a problémát a 0.8.6h frissítéssel. Töltsük le mielőbb.
Info: www.videolan.org

SKYPE

Az egyik Skype szűrő, ami a végrehajtható fájlok behívásának akadályozásáért felel, hibás. A hiba kihasználása szerencsére nem olyan egyszerű, de még mielőtt valóban bekövetkezne a baj, érdemes tenni ellene.
Megoldás: A Skype javította a hibát a legújabb frissítéssel, ami a 3.8.0.139 számot kapta.
Info: www.skype.com

MICROSOFT OFFICE

Kritikus hiba az Access-ben

Kritikus sebezhetőség található a 2007-es verzió kivételével minden Microsoft Access termék *Snapshot Viewer*-jében. A snapview.ocx fájl által biztosított előnézeti funkció sebezhetőségének kihasználásához mindössze arra kell rávenni a felhasználót, hogy egy speciálisan előkészített weblapot látogasson meg.

A Microsoft arról tájékoztatta ügyfeleit, hogy a sebezhetőséget alacsony számban ugyan, de már használják hackerek, főleg célzott támadásokhoz. A Microsoft azt javasolja ügyfeleinek, hogy ne használják rendszergazdaként gépeiket, így csökkenthető a sebezhetőség kockázata. A sebezhetőségre még nem adtak ki javítófoltot. A támadás csak úgy kerülhető ki, ha a kérdéses vezérlőt a rendszerben letiltják.

VMWARE

A gonosz vendég elszabadul

Számos felhasználó használ virtuális gépeket, mint tesztkörnyezetet, mivel ezeket átjárhatatlannak vélik. Ennek ellenére számos biztonsági rés található a VMware termékében, ezért nem szabad vakon bíznunk benne: a támadók puffertúlcsordulást okozva kiléphetnek a virtuális környezetből a megosztott mappát használva. E biztonsági rés könnyedén bezárható a megosztott mappa kiiktatásával.

Azonban más hibák is maradnak a programban: ilyen a VIX-API-ban vagy a HGFS.sys meghajtóprogramban lévők. Gyakorlatilag az összes VMware termék érintett, beleértve a Player 2.0.3-t és a Workstation 6.0.3-t. Szerencsére a VMware már kínál online frissítést, amelyet érdemes mihamarabb telepíteni.

WIFI PERSONAL AREA NETWORK

Feleslegessé váló Bluetooth?

Már hét éve annak, hogy az első Bluetooth eszközök megjelentek a piacon – és hiába működnek jól, és terjedtek el igen széles körben világszerte, az Intel az Ozmo Devices céggel együttműködve ki akarja mondatni a halálos ítéletét a népszerű, rövid hatókörű rádióhullámos szabványnak. Tény, hogy az utódban kétségtelenül van potenciál: a WiFi Personal Area Network (WiFi-PAN) szinte azonnal működésre bírható laptopokon, PC-ken és a jelenlegi WLAN hardvereken. Mindössze új meghajtóprogramra van szükség!

A Bluetooth-szal szembeni előnye, hogy 9 Mbps átviteli sebességével a WiFi-PAN kilenczser gyorsabb a Bluetooth 2.0-nál, és képes egyszerre nyolc kapcsolatot szimultán támogatni. A fogyasztás oly mértékben csökken, hogy a wireless headsetek esetében a beszédidő akár háromszorosa is lehet az eddig megszokottnak. Itt persze már akad egy kis hátulütő, ugyanis a mobileszközökbe, billentyűzetekbe, fejhallgatókba, headsetekbe már WiFi-PAN lapkák szükségesek.

Ez most talán úgy hangzik, mint ami komolyan gátolhatja az új technológia terjedését, azonban ez várhatóan mégsem lesz így. Az Intel ugyanis teljes mellszélességgel kezdi meg a WiFi-PAN népszerűsítését: a közeljövőben már biztosítani fogja a releváns szoftveres támogatást a Centrino laptopokhoz, miközben a Bluetooth nem lesz bennük!

Összefoglaló: rövidtávú adatátvitel

Ugyanakkora hatótávon a WiFi-PAN ötször nagyobb sebességet produkál, mint a hétéves Bluetooth szabvány.

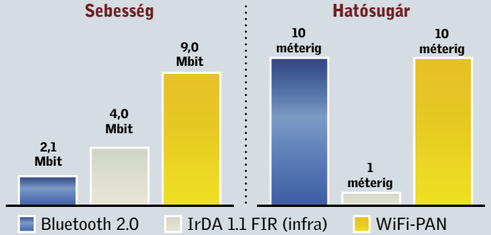

ÚTVONAL-TERVEZÉS

Végre figyelnek a kerékpárosokra

Az interneten rendelkezésre álló útvonaltervező szolgáltatások általában az autósok igényeire koncentrálnak, és figyelmen kívül hagyják a gyalogosan közlekedők és kerékpárosok igényeit, akik nem tudnak mit kezdeni az útvonalnként felajánlott autópályákkal. Most azonban a Google Maps térképszolgáltatáson megjelent a *Walking* („gyalogos") opció is a választható lehetőségek között, mellyel magyarországi útvonalak is kereshetők. A tíz kilométeres távon belül minden útvonalra igénybe vehető opció jelenleg még béta fázisban van. Az első próbák még nem a legoptimálisabb lehetőségeket adták ki.

Svájcban előrehaladott fázisban van a „lassú" útvonaltervezés, folyamatban van egy „országos lassú közlekedési útvonal hálózat" kifejlesztése a túrázók, a kerékpárosok, a görkorcsolyázók és a kenusok számára.

FRISS PLETYKÁK A SZÁMÍTÁSTECHNIKA LENYŰGÖZŐ VILÁGÁBÓL

Meglepő és érdekes: azt beszélik, hogy...

► **Az MTV zenei adót is jegyző Viacom egymilliárd dolláros pert nyert a Youtube ellen.** A vád szerint a Youtube-on 160 ezer jogsértő videót osztottak meg. A Google-ös Youtube-nak ki kell adnia minden adatot (IP-cím, felhasználói név, statisztika) felhasználóiról és látogatóiról a Viacomnak, amit a felhasználók jogaiért küzdő EFF egyesület azonnal meg is támadott.

A Viacom többet szeretett volna, például a Youtube motor forrását, ám ezt a bíróság elutasította. A Google egy embere úgy kommentálta az esetet, hogy a Viacom nem fog tudni mit kezdeni a négy terabájtnyi naplózási adattal, ráadásul IP-cím alapján nehéz lesz az otthoni felhasználókat egyesével visszakövetni.

► **Az UbiSoft játékkiadó titokban a crackereket hívta segítségül egy hibajavításhoz.** Az Ubisoftnak a Direct2-Drive digitális terjesztésben megjelent Rainbow Six: Vegas 2-es játékával gyűlt meg a baja, amit túlzottan erős, éppen ezért rengeteg gondot okozó védelemmel látott el. Érkezett is a sebtében elkészített javítás, amiről azonban hamar kiderült, hogy egy neves crackercsapat törése. Ahogy a titokra fény derült, az Ubisoft azonnal visszavonta az egyébként tökéletesen működő, minden problémát orvosló „javítást". Sokak szerint ezután az Ubisoft már nem reklamálhat, ha ellopják egy játékát, mondván ő is épp ugyanúgy ellopott egy szellemi terméket. A csapat egyébként nem kíván perelni, és büszke rá, hogy az Ubisoft ezzel „elismerte munkásságukat".

► **Sajnos a mondás újfent beigazolódott: „videojátékok nem ölnek embert; azok ölnek, akik játszanak a videojátékokkal".** Amerikában egy hétéves kislánynak kellett meghalnia, mert féltestvére, egy tizenéves lány és barátja, a 17 éves Lamar Roberts kipróbálták valóságban is a Mortal Combat nevű verekedős játékot. Az eset érdekes véget ért, ugyanis a bíróság hat év nevelőintézeti elzárásra ítélte Heather Trujillo tinédzsert, noha anyja könyörgött, hogy ha már egyik gyerekét elvesztette, ne vegyék el a másikat is. Roberts, a 17 éves fiú ennél sokkal komolyabb büntetésre számíthat.

► **A Microsoft nagy sikerrel tesztelte a Vistát olyanok körében, akik fennhangon hirdették, mennyire utálják azt.** Az MS 120 olyan embert választott ki, akik elmondásuk szerint utálják a Vistát, és mindenkit lebeszélnek használatáról. Ennek a 120 embernek megmutatták a titokban készülő, „Mojave" kódnevű oprendszert, amit a tesztcsoport egyhangúlag imádott. Rengeteg hasznos szolgáltatást találtak benne, meg voltak elégedve a biztonsággal és a sebességgel is. A végén felfedték a titkos „Mojave" oprendszert, és elárulták a tesztelőknek, hogy bizony a sárga földig lehordott Vistát próbálták ki. A Microsoft ezen felbuzdulva világszintű kampányt indít a Vista megkedveltetésére. ■

SERIF PAGEPLUS

Ingyen letölthető DTP-program

A Serif PagePlus kiadványszerkesztő régebbi változatát ingyenesen elérhetővé tette a fejlesztő. Mindössze egy e-mail címmel fizetünk a névjegyek, brosúrák, poszterek és egyéb üzleti jellegű kiadványok tervezésére szakosodott szoftverért. A nyomdai előkészítésre nem alkalmas, de kisirodai vagy magánhasználatra igen. A PagePlus az egyszerűbb szoftverek közé tartozik, viszont egyszerűen, vizuálisan kezelhető. Természetesen objektumalapú, lehetővé teszi képek szabálytalan körbevágását, támogatja az egyszerű és átfutásos kitöltéseket.

SZIGOR AZ USA-BAN

Indoklás nélkül is elvehetik laptopunkat!

Az Egyesült Államok határátlépő pontjain új rendelkezést vezettek be: eszerint akár indokolt gyanú nélkül is bármikor elkobozhatják a ki- és beutazók számítógépeit, fontos információk és jogsértő tartalmak után kutatva.

A rendelkezés támogatói szerint az új lehetőség megkönnyíti a terroristák, a drogfutárok, valamint az illegális másolatokat terjesztő személyek elleni harcot. Mindez azt jelenti, hogy a személyes információk, fontos leírások és egyéb dokumentumok mellett akár filmek és zenei kiadványok kalózpéldányai miatt is továbbíthatják az információt az illetékes szervekhez.

Komoly galibába keveredhetnek mindazok, akik gyanús adatokat, vagy akár filmeket és zenei tartalmakat tárolnak a mobil készülékeken. A rendelkezés kiterjed a pendrive-okra, mobiltelefonokra és iPodokra is.

TÚLZÓ SZIGOR **Kíváncsian várjuk, hogyan fogják érvényesíteni a rendeletet a gyakorlatban**

JAPÁN VÉDELEM

Számzáras védelem USB-re

A japán Thanko újszerű megoldással rukkolt elő: a régi biciklizárakra hasonlító vagy aktatáskákon alkalmazott fizikai, számzáras adatvédelmet kínálnak UBS-s eszközökhöz!

A cég új terméke egy apró számzárral ellátott eszköz, amelybe egyszerűen be lehet helyezni egy USB sticket, amelyet gombnyomásra mechanikusan rögzíteni lehet, és így illetéktelenek nem férhetnek hozzá az azon tárolt fájlokhoz. A számkódos USB-zár viszonylag kisméretű, így elfér a nadrágzsebben is. Az eszközbe azonban nem csupán pendrive-okat lehet illeszteni, bármilyen más USB-csatlakozóval felszerelt hardverre rá lehet szerelni. A kütyü máris megtalálható néhány online shop kínálatában, a megrendelőknek 6 eurót (1400 Ft) kell fizetniük érte.

INTERNETMIZÉRIA

Nagyobb a probléma, mint azt gondolták

Az internetes hálózat egészét érintő DNS-sebezhetőségre Dan Kaminsky július 13-án hívta fel a figyelmet, miután a háttérben már jó ideje együtt dolgoztak a nagy számítástechnikai cégek a javításon, így a bejelentéssel egy időben megjelentek a DNS-szerverek és -kliensek javításai is. Ám akkor Kaminsky még egy hónap türelmi időt kért, hogy legyen idő a foltozásra, és ne adjanak esélyt a bűnözőknek, hogy kihasználják a hibát. De alig egy héttel ezután a Matasano biztonságtechnikai cég egyik alkalmazottjának hibájából mégis nyilvánosságra került néhány fontos információ, ami lehetőséget ad a kiberbűnözőknek a hiba kihasználására.

Az úgynevezett DNS-gyorsítótár mérgezés (DNS cache poisoning) módszerével a bűnözők képesek megoldani azt, hogy az internetezők a kívánt oldal helyett az általuk készített hamis oldalra jussanak el, ám ez csak az egyik lehetséges támadási irány.

A sebezhetőség kihasználásával a hackerek a böngészőkön kívül még sok, igen gyakori és fontos alkalmazást, protokollt és szolgáltatást is célba vehetnek: az FTP-t, a Telnetet, a biztonságos online banki tranzakciókhoz elengedhetetlen SSL-t, a levelezőszervereket, a spamszűrőket, valamint azokat az automatikus frissítési szolgáltatásokat is, amelyeket sok nagy cég használ. Belépve e folyamatokba a hackerek megszerezhetik az összes olyan fontos személyes adatot, amire csak szükségük lehet, illetve gond és feltűnés nélkül telepíthetnek rosszindulatú szoftvereket a megtámadott felhasználók gépeire. Különösen az adhat okot aggodalomra, mondta, hogy ezek a támadások gyakorlatilag rendszerfüggetlenek, emellett dominóelven működnek: ha egyszer behatolnak valahol, akkor egymás után dőlnek le a falak.

Kaminsky adatai szerint a világon a DNS-szerverek patchelése következtében jelenleg a széles sávú internet-hozzáféréssel rendelkezők 42 százaléka, körülbelül 120 millió előfizető védett már a sebezhetőséggel szemben. A Fortune magazin 500-as listáján lévő nagyvállalatok 70 százaléka már elvégezte ezt a munkát, 15 százalékuk esetében pedig jelenleg zajlik a javítás, de egyéb okok miatt lassan, míg újabb 15 százalékuk még semmit nem tett a veszély megszüntetése érdekében.

DAN KAMINSKY **A biztonsági szakértő által felfedezett probléma az egész internetet veszélyezteti**

„Büszkék vagyunk a Firefoxra!"

Mike Schroepfer, a Mozilla alelnöke és Tristan Nitot, a Mozilla Európa elnöke, az internet biztonságáról, az új Firefox 3.0-ról – és az IE hibáiról beszélnek.

A Firefoxnak világszerte 15–25 százalékos a piaci részesedése – ez elegendő Önöknek?
MIKE SCHROEPFER: Nos, mi nem törünk világuralomra. Mégis elég nagy a piaci részesedésünk ahhoz, hogy új szabványokat terjesszünk el a piacon, és nyomást gyakoroljunk a konkurenciára.
TRISTAN NITOT: Egyedül az a tény, hogy a Microsoft kihozta az Internet Explorer 7-et, már siker a Firefox-teamnek.

Sem az IE, sem az Opera, sem pedig a Firefox nem kerül semmibe. Hogyan lehet egy ilyen piacon több felhasználóhoz jutni?
SCHROEPFER: Használ Ön Firefoxot vagy Operát?

Mindkettőt.
SCHROEPFER: Mert hozzátartozik a munkájához. Az átlag szörfölőnél azonban két probléma merül fel. Először is, honnan szerez tudomást arról, hogy a Firefox létezik? És másodszor: vajon használni is fogja?

Tehát: Honnan ismerik az emberek az Önök böngészőjét?
SCHROEPFER: Gyakran a barátaiktól hallanak róla. Sok, technikailag tehetséges ember használ Firefoxot – és azután telepítik az ismerőseik PC-jére is.

Ők megmaradnak a Firefoxnál?
NITOT: Igen. Hirtelen megszűnnek a felugróablak- vagy vírusproblémáik.

Ez a PC-knél rendben is lehet. A mobilpiacról azonban még hiányzik egy Firefox mobiltelefonra...
SCHROEPFER: A mobiltelefonok böngészője eddig nem volt nagy téma. Hány mobilt ismer jó böngészővel?

Az Apple iPhone-jának fantasztikus böngészője van.
NITOT: Ok. De az nem tipikus mobiltelefon.

És mikor jön a mobil Firefox?
SCHROEPFER: Az első verziót még idén kihozzuk. Ennek úgy kell működnie, mint az asztali Firefoxnak.

Mégis késésben vannak.
SCHROEPFER: Nem. A mobilpiac éppen most nyílik meg. Hosszú

ideig nagyon zárt volt. Szerződésekre volt szükség, és a böngészők speciálisan bizonyos modellekre szabott változataira. Ez most megváltozik: új mobiltelefonokat és új operációs rendszereket látunk, amelyek nyitottak más szoftverekre.

Ez azt jelenti, hogy a mobil Firefox a Google minden Android mobiljára előre telepítve lesz?
NITOT: Ezt nem tudom.

De jók az esélyek rá?
SCHROEPFER: Nyilván minden gyártó meg fogja hozni a saját döntését. Én azonban már sok nagy gyártóval beszéltem. Sőt, általában ők keresnek meg minket, mert szeretnének a mobiltelefonjaikhoz okos, gyors böngészőt kínálni.

Általában az a legfontosabb, milyen biztonságos egy böngésző. Mikor utoljára számoltuk, a Firefoxban még 17 javítatlan biztonsági rés volt.
SCHROEPFER: A rések számolását rossz mutatónak tartom ahhoz, hogy a biztonságot értékel-

„A mobil Firefox nem jön túl későn"

Mike Schroepfer, Mozilla-alelnök

jük. Főleg, ha nyílt forráskódú szoftvert zárttal hasonlítunk össze. Nálunk minden rés ismert, mi egyetlen hibát sem titkolunk el.

Akkor mit számolnak?
SCHROEPFER: Vegyük először is azt az időt, amely egy hiba megtalálása és a kijavítása között eltelik. Aki 2006-ban Internet Explorer 6-tal szörfözött, összesen 284 napig volt támadható. Az év kétharmad részében!

Míg Firefoxszal...
SCHROEPFER: ...csak 9 napig!
NITOT: Erre borzasztóan büszkék vagyunk. Nekünk azonban a biztonsági stratégiánk is más, mint némely versenytársunké. Sokan meglátnak egy hibát – de csak akkor sorolják be kritikusnak, ha be lehet bizonyítani, hogy az biztonsági rés. Ha mi felismerünk egy hibát, mindig azonnal abból indulunk ki, hogy azt a hackerek kihasználhatják.

A Mozilla Alapítvány jelenleg a Firefox 3-on dolgozik. Hány programozó vesz részt ebben a grandiózus munkában?
SCHROEPFER: Körülbelül 500 fejlesztő dolgozik az új Firefoxon. Van egy 15 fős csapat, ők a mag, tehát a nagyobb rész open-source programozókból áll. A világ minden tájáról bedolgoznak, és különböző projektekhez vannak rendelve. Vannak emberek, akik csak a JavaScript motort programozzák, és ezért a modulért felelősek – így van ez a többi összetevővel is...

30 millió számítógép felhasználó nem bízik az elektromos hálózatban.

Az APC Smart-UPS® 1000 védi az energiaellátást és áthidalja az áramszüneteket.

De bíznak az APC-ben. Ön hogy oldja meg?

Ön hányféle adatot tárol a számítógépén, amelyekre bármikor szüksége lehet? Személyes és üzleti fájlok, fontos pénzügyi információk, videók, képek és zenék... egyre többen és egyre több mindenre használunk számítógépeket, amelyek egyre inkább életünk kulcsfontosságú eszközévé lépnek elő. A számítógépeken tárolt adatok védelmére egyre többen választják az APC szünetmentes (Uninterruptible Power Supply – UPS) megoldásait.

Miért az **APC szünetmentes megoldásai a legkeresettebbek?** Az APC már 20 éve bemutatta az akkoriban úttörő megoldásnak számító szünetmentes tápegységeit, amelyeket azóta is folyamatosan fejleszt. A berendezések megbízhatóságát növeli az APC „Legendary Reliability®" szolgáltatása, amely lehetővé teszi a **számítógépen tárolt adatok és a hardver védelmét is, valamint segít elkerülni a váratlan leállásokat.** Védelmet nyújt továbbá a napról-napra megbízhatatlanabbá váló elektromos áramellátással szemben is.

Az áramkimaradások szinte mindennapos problémát jelentenek Magyarországon is. Minden vállalatnak, amely számára fontos a folyamatos üzletmenet, komolyan számolnia kell az áramellátásból eredő problémákkal. Az áramellátási problémák komolyan érintik azokat a felhasználókat is, akik értékes adatokat tárolnak számítógépeiken, és egyre nélkülözhetetlenné válik számukra az APC szünetmentes áramellátást biztosító berendezései.

Az APC szünetmentes tápegységei (Uninterruptible Power Supply – UPS) a számítástechnikai megoldások széles körében alkalmazhatók. Ön már APC felhasználó? Ha igen, szerezze be készülékéhez a legújabb csereakkumulátorkazettát vagy cserélje le készülékét egy újabb típusra!

Tudni akarja, hogy 30 millió ember miért nem tart elektronikus dokumentumainak elvesztésétől?

APC megoldások a védelem minden szintjére

Otthonra
Kedvezőbb árú akkumulátoros szünetmentes és túlfeszültség-védelmi megoldás otthoni számítógépekhez.
Back-UPS® ES 550

Otthoni irodába
Teljes körű védelem az otthoni és kisméretű irodák számítógépeihez.
Back-UPS® ES 700

Kisvállalkozásoknak
A nagyteljesítményű hálózati tápvédelem kategóriájában a legjobb szerver felügyelettel.
Smart-UPS® 1000

Kérjük, töltse le az APC "Watts and Volt-Amps: Powerful Confusion" című tanulmányát és nyerjen egy ingyenes UPS tartásidő kalkulátort!
Látogasson el a http://promo.apc.com weboldalra és írja be a következő kódot: 66280t
Tel +36 40 200 262

APC by Schneider Electric

©2008 American Power Conversion Corporation. Minden védjegy saját tulajdonosához tartozik. SU3BUEF-HU
A kiadott termékek eltérhetnek a fent bemutatottaktól. A jogi szabályozásról bővebben a promo.apc.com weboldalon olvashat.
APC Magyarországi Képviselet, 1123 Budapest, Alkotás u. 53. C.épület, II. emelet

OLIMPIA A 21. SZÁZADBAN

A technika szárnyán: hi-tech dopping

Magazinunk lapzártájával egyidőben még zajlik a pekingi olimpiai játékok. A versenyben egyre inkább előtérbe kerülnek a legmodernebb technológiai vívmányok, amelyek javíthatnak a versenyzők teljesítményén. *Csöndes Áron*

NIKE PRECOOL MELLÉNY A futurisztikus kinézetű ruházatot vízzel kell megtölteni

ROBO-PONG 2040 A leghűségesebb edzőtárs a profi ping-pongozóknak. Még távirányító is jár hozzá, amivel az edző teljes kontrollt kap

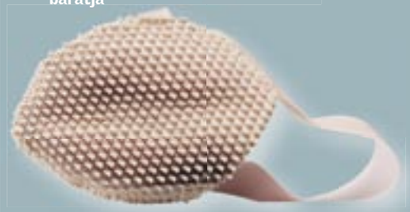

NIKE PIDIMA A Pidima görögül ugrást jelent. A Nike innovatív cipője az olimpia egyik meglepetésterméke, a tornászok legjobb barátja

RESPRO SPORTSA A csúcstechnikás levegőszűrő maszkok jó szolgálatot tesznek Pekingben

■ A 21. századi olimpia már nem csak a felkészülésen és az elszántságon múlik. Hagyjuk most a kémiai doppingszereket: a ma versenyzői bizony a legmodernebb technikai vívmányokhoz, kütyükhöz fordulnak teljesítményük fokozása érdekében. Összeállításunkban belőlük szemezgettünk.

Delfinruha: a Speedo LZR hi-tech fürdőruha

Az emberek teste alapvetően nem a vízben való mozgásra termett (még Micheal Phelps se hagyna maga mögött egy Nagy Fehéret). Azonban a Speedo gondoskodott róla, hogy a lehető legközelebb kerüljünk egy hal testéhez – már ami az úszást illeti. A NASA kutatóival együttműködésben fejlesztették, és ultrahanggal „forrasztották” egybe a ruhát (nincsenek rajta öltések). Az igazi titok még csak nem is ezekben rejlik: az úszók szerint a ruha merevítései kínálják a gyorsaság kulcsát. Ugyanis ezek az úszó testét az optimális tartásba helyezik. Mit is jelent ez? Például azt, hogy többé nincs csípő/láb hiba, és az altest kevésbé fárad.

A ruha egyes számítások szerint 2-5%(!) előnyt biztosít, ami bizony bőven elegendő ahhoz, hogy valakit a bronz helyett aranyhoz segítsen. A rivális úszódresszgyártók tiltakoztak az LZR újításai ellen, de senki nem volt képes hasonló képességű ruhát készíteni. Még a Nike is megengedte az általa szponzorált úszóknak, hogy a futurisztikus Speedóban pompázzanak.

A légszennyezettség ellen: Respro Sportsta arcmaszk

A pekingi szmog nem kis veszélyt jelent a sportolókra. Azonban sokan nem engedik, hogy hatással legyen rájuk. Többen fordulnak közülük a legmodernebb arcmaszkokhoz, amelyek a ma létező legkiválóbb levegőszűrést biztosítják. Ezen maszkok egyike a Respro Sportsta, amelynek nyílásain nagy mennyiségű tiszta levegő jut át, HEPA típusú szűréssel (amit oly gyakran látunk a porszívók tulajdonságai között).

A szűrő számtalan káros részecskétől szabadítja meg a levegőt, ideértve a kipufogógázokat. A légáramlás is elsőrendű, de a legjobb az egészben, hogy a maszkkal úgy fogunk kinézni, mint Sub Zero a Mortal Kombatból...

HYPOXI-SÁTOR Akad olyan amerikai sportoló, aki ennek köszönheti olimpiai érmét

A nagyobb teljesítményért: CAT-150 Hypoxi hordozható sátor

Az olyan hypoxi sátrak, mint amilyen a képen látható CAT-150 (az Altitude Training terméke) alacsony oxigéntartalmú (hypoxi) levegőt pumpál a sátorba az oxigéndús levegő és kilélegzett CO2 helyett, miközben az atléta pihen. Ezzel stimulálja az atléta testét, hogy növekedjen a vörösvérsejttermelés, és az oxigén eljusson az izmokba. Többen olyan szabadságot tapasztaltak futás közben egy-egy hypoxi sátorban töltött pihenés után, mintha irányított emberi, héliummal töltött lufik lennének. Bár már az előző olimpián is használtak egyesek hypoxi sátrakat, a mostanin minden bizonnyal többen teszik, hiszen a levegő minősége hagy kívánnivalót maga után.

Néhányan a hypoxi sátrakat doppingnak minősíttetnék, de egyelőre az IOC nem helytelenítette őket, így minden valószínűség szerint az atléták használják is ezeket.

Hűti a felhevült testet: Nike PreCool sportmellény

A képen látható eszköz nem golyóálló mellény, de ha minden másodperc, sőt tizedmásodperc számít, akkor bizony mégis nagy szolgálatot tehet. Hogyan működik? Amikor az atléta bemelegít, hogy lazítsa az izmait, a testhőmérséklete is szükségszerűen felemelkedik. Ez viszont a túlhevülés kockázatát hordozza, főként azért, mert Pekingben augusztusban igencsak nagy a hőség. Ezek a pillekönnyű mellények viszont lehűtik az atlétákat. Olyan hatékonyak, hogy a hosszabb sebészeti beavatkozásokat végző orvosok is előszeretettel viselik őket, és az amerikai maratoni futó, Deena Kastor saját bevallása szerint e mellénynek köszönhette 2004-es érmét.

A működési elv egyszerű: töltsd meg vízzel, hűtsd le, majd vedd fel. Az új PreCool modell már javít a 2004-es változaton: nagyobb felületű és rugalmas alumíniumborítással rendelkezik, amely visszaveri a napsugarakat.

A ping-pong királya: Robo-Pong 2040 edzőrobot

A Robo-Pong 2040 olyan szinten lesz az edzőpartnerünk, amilyenen csak kívánjuk, ráadásul akkor játszik velünk edzőmeccset, amikor csak szeretnénk. És bár az olimpián nem vesz részt, számos versenyzőt készített fel rá. A robot a top játékosoknak segített, javítva játékukon, technikájukon. Néhány profi kínai asztalitenisz-játékos ismert arról, hogy a Robo-Pong 2040-et használták felkészülésükhöz. Az edzők változtathatnak a nehézségi szinteken, a labda sebességén, gyakoriságán és a csavarás mértékén. Az eszköz még távirányítóval is rendelkezik, így az edzők távolról is „kínozhatják” a delikvenseiket.

Hi-tech elemzés az evezésnél: VR analizáló szemüvegek

A tökéletes evezőcsapások érdekében az amerikai csapat a sportolók fejlődését VR-stílusú szemüvegeken keresztül követi nyomon. Ezen keresztül élő elemzést kapnak mozdulataikról: látják például, hogy a törzsüket nem tartják helyesen. Azzal, hogy valós időben értesülnek hibáikról, megtanulják tökéletesen tartani magukat. Amikor persze a verseny kezdetét veszi, a szemüveg sem marad fenn...

A szemüveg egyébként eredetileg az ausztrál csapat találmánya, és a videoelemzést statisztikai adatbázis elkészítéséhez is használták. A következő verzió már wireless lesz, és lehetővé teszi, hogy múltbeli teljesítményünkkel – mint virtuális ellenféllel – versenyezzenek.

Nagyobb látásélesség: Nike MaxSight kontaktlencsék

A Nike MaxSight kontaktlencsei kiszűrik a nap általi csillanásokat, és javítanak a kontraszton – a látott kép részletesebb, pontosabb. A vörös árnyalat nyugtatólag hat a szemre, és így hosszabban vagyunk képesek fókuszálni.

A brit női gyephoki csapat viseli a lencséket, hogy jobban lássa a mezőt. Mivel az árnyalat kifejezetten a gyors mozgású sportokhoz lett kitalálva (változó fényviszonyokhoz), a gyephokisok nagyobb pontossággal követhetik nyomon a labda mozgását. Ráadásul, az árnyalat kissé démonikusra változtatja a játékosok pupilláját, így az ellenfélre biztos elrettentő hatást gyakorolnak... Sajnos, csak az olimpikonok férnek hozzá a lencséhez, a gyártó a mezei vásárlók részére nem biztosít a csodalencséből.

„Balettcipő” a tornászoknak: Nike Pidima gimnasztikai cipő

Kecses, mégis agresszív. Minimalista, mégis innovációkkal teli. A Nike Pidima gimnasztikai cipellők számos ellentmondást rejtenek, de elég valószínű, hogy a következő forradalmi „lépést” jelentik a cipőfejlesztésben.

Miért gondolunk ennyi jót erről a meglepő alkotásról? Először is, lássuk a méretet: ez a legkisebb és legkönnyebb cipő a maga 85 grammjával. Amikor az atléta fut a ló felé, a könnyebbség gyorsabb sebességet és nagyobb ugrást eredményez.

NIKE MAXSIGHT Elsőre ijesztőnek hathatnak a piros szemek

Aztán vessünk egy pillantást az esztétikus kinézetre és a tapadós talpra. A gumitalp színe olyan, mint a bőré, ezáltal fel sem tűnik. Ez több mint esztétika, mivel a gimnasztikában számít az is, ahogy a lábfejet helyezzük. Ha felhívjuk a figyelmet a lábunkra, a bírák pontokat vonhatnak le. A talpon a tüskék ráadásul többirányúak, így a sportoló a lábfej pozícióját gyorsan válthatja. ■

Torrentezz tanúsított D-Link termékekkel!

DNS-323 2 fiókos hálózati háttértároló
• BitTorrent letöltések kezelése KIKAPCSOLT SZÁMÍTÓGÉP MELLETT - max. 10W fogyasztás mellett!
• 2 SATA-II merevlemezes bővítési lehetőség - akár 2TB tárhely
• Standard, JBOD (Linear), RAID 0, RAID 1 mód
• Gigabites Ethernet csatlakozó
• Beépített FTP szerver
• Beépített USB Print szerver
• Felhasználói és csoport jogosultságok, kvóták
• UPnP AV szerver

DIR-655 Gigabit Wireless N router
• BitTorrent tanúsított router
• 4 Gigabites port PC, NAS vagy konzol csatlakoztatására
• Wireless N - 300Mbps vezeték nélkül
• QoS motor
• GreenEthernet technológia
• 11 ÉV CSEREGARANCIA!

WIRELESS by D-Link N

Keresd BitTorrent kompatibilis termékeinket szeptember 15-ig jelentős kedvezményekkel kiemelt partnereinknél! www.dlink.hu

Új PC-k Atom processzorral: Netbookok & nettopok

Elérkezett az olcsó gépek kora: Az Intel Atom CPU-val megindult a megfizethető, mégis fejlett, kicsi és hosszú üzemidejű mobil PC-k inváziója. A 70 ezres netbook csak a kezdet – az árak hamarosan zuhanórepülésbe kezdenek! *Erdős Márton*

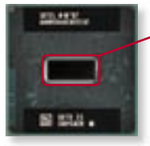

Atom CPU eredeti méretben (22×22 mm)

Atom CPU nagyító alatt: Spórolásra született

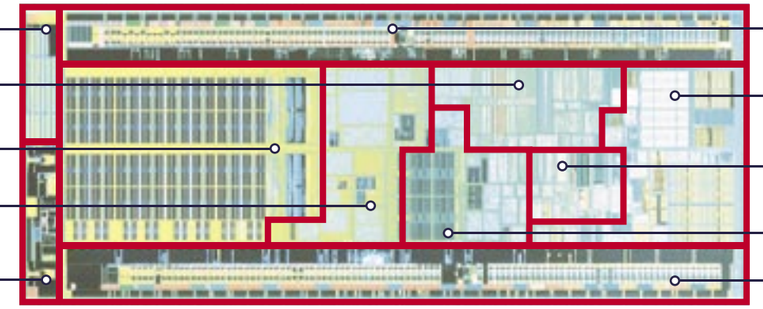

ENERGIATAKARÉKOS **Az Atom CPU maximális terhelés mellett is csupán 2,5 wattot fogyaszt – ez elenyésző egy mai 65 watt TDP-vel rendelkező Core 2 Duóhoz képest. Az Intel ehhez az alapoktól kezdve építette fel az új CPU-t, amibe végül még a Hyper-Threading is „belefért".**

Az ASUS Eee PC csupán a kezdet volt: amint az Intel nyár elején piacra dobta Atom processzorát, az összes nagy notebookgyártó és komponensgyártó egymást túlharsogva kürtölte világgá – övék a legjobb netbook. A sorban olyan jól ismert neveket találunk, mint például az Acer, a Dell, az MSI vagy a Gigabyte.

A netbookok az eddig megszokott, normál notebookokhoz képest látványosan olcsóbbak, egészen kicsik, könnyűek és dizájnosak, emellett azonban minden olyan szolgáltatással rendelkeznek, amire általános felhasználás mellett szükségünk lehet. Az első netbookok 7–10 colos kijelzőt (1280×768 vagy 1024×600) kaptak, amihez zsugorított billentyűzet és 945G chipkészlet társul, emellett legalább 3, de inkább 4 USB 2.0 csatlakozást kínálnak, továbbá a VGA kimenet, webkamera, audio kodek, wifi és LAN, kártyaolvasó és chipkészletbe integrált GMA 950-es videovezérlő is része az alapcsomagnak.

Mini notebookok: Múltidéző sebesség szuper fogyasztással

Az mini notebookok szinte mindegyike Intel Atom CPU-ra épül, amit a chipgyártó kifejezetten az alacsony fogyasztás, olcsóság és a kis méret figyelembe vételével fejlesztett ki. A tipikusan 1,6 GHz-en üzemelő, 45 nm-es CPU így alig fogyaszt többet 2,5 wattnál, támogatja az SSE3 utasításkészletet, kapott Hyper-Threading virtuális párhuzamosítást, ám a kis méret és fogyasztás érdekében egy fontos egységet kihagytak belőle. Ez az utasításátrendezés és soron kívüli végrehajtás (Out of Order execution) képessége, ami a mai x86-os processzorok egyik legbonyolultabb, és egyben egyik legfontosabb egysége is. Ennek hiányában az Atomnak kell is a lehetőleg minél magasabb órajel, a Hyper-Threading, az 512 KB L2 cache és minden egyéb trükk, hogy elfogadható sebességgel futtassa a célul kitűzött Windows XP-t.

Az Intel szerint az Atom elegendő internetezésre, szövegszerkesztésre, online kapcsolattartásra, levelezésre és némi zenehallgatásra – feltéve, hogy egyszerre csak egyik feladatot adjuk ki atomos netbookunknak. A listából hiányzik az erősebben törmörített, vagy éppen HD videók lejátszása, a 3D-s világ (játékok és Vista), ahogy a kép- és videoszerkesztés sem került be az ajánlott feladatok közé. A netbook platform tervezésénél azonban nem a számításigényes feladatok, sokkal inkább a hétköznapi felhasználók igényeinek kielégítése, a kis méret, na meg a minél hosszabb üzemidő voltak a célok. Érthető is ez a besorolás, hiszen a komolyabb igényekhez ott a nemrég bemutatott Centrino 2 platform, amit ugyancsak sikerre kell vinnie az Intelnek.

Összegzés

Az Atom kasszasiker: minden gyártó sorban áll érte, hogy megmutathassa, milyen egy tökéletes, mégis filléres netbook. A gépek technikailag közel azonosak, így a vásárlót figyelemfelkeltő dizájnnal és extrákkal próbálják magukhoz csábítani a gyártók, ugyanakkor az Atom sebessége nem túl meggyőző, ha egy olcsó (90–120 ezres), Celeron M vagy Pentium DC notebookhoz hasonlítjuk.

Mini PC-k: Az Atom nem multimédiára született

Tesztjeink alátámasztották a papírformát: míg Centrino 2-es notebookkal nem volt probléma a HD videók lejátszása vagy akár a 3D, addig Atom alapú netbookkal maradtunk a chatelésnél, szövegszerkesztésnél és internetezésnél. Ezekre a feladatokra azonban kiválóan alkalmasak az apró netbookok, nem is beszélve csábítóan alacsony áraikról, amik még a szerény (nagyjából 800 MHz-es Pentium M CPU) teljesítmény ellenére is kiválónak mondhatóak. Ha pedig hozzáadjuk az akár 6-7 órás üzemidőt és a zajmentes működést, máris nem az a kérdés, kell-e nekünk netbook, csupán csak a 15-féle szín és dizájn közül nem tudunk azonnal választani.

Atom az asztalon: Még gyenge, de van jövője

A netbooknál megismert Atom N270-es CPU-t találjuk a mini-ITX formátumú, 945-ös vagy SiS-es alaplapokon 230-nak címkézve. A nettopok (vagy ULPC-k – Ultra Low-cost PC) már 30-40 ezer forintért beszerezhetőek, ám ha tehetjük, ez esetben inkább ragaszkodjunk a normál asztali komponensekhez.

A netbookok világában még a VIA ultratakarékos Nanóját és az AMD jövőre érkező titkos fejlesztését találjuk, amikre az Intel télen egy duplamagos Atommal készül válaszolni. ■

TECHNIKAI ADATOK

Netbook vs. olcsó notebook

	Netbook	Notebook
Ár	70 ezer forinttól	90 ezer forinttól
CPU	Intel Atom N270	Intel Celeron/AMD Turion
Órajel	1,6 GHz	2 GHz felett
Maximális fogyasztás (TDP)	2,5 watt	31 watt
L2 Cache	512 KB	1 MB
Chipkészlet	Intel 945GSE	Intel, SiS, AMD
PSB sebesség	533 MHz	667 MHz
Rendszermemória	512 MB DDR2 egycsatornás	1 GB DDR2 duplacsatornás
Kijelző	7-10 colos	14 vagy 15,4 colos
Háttértároló	4/8 GB SSD	80 GB merevlemez
Optikai meghajtó	–	DVD-író
Billentyűzet	Mini	Normál méretű
Hűtés	Passzív	Aktív
Operációs rendszer	Windows XP vagy Linux	Windows Vista

KIZÁRÓLAG SZERÉNY IGÉNYEK KIELÉGÍTÉSÉRE **Az első netbookokban bemutatkozó N270 ereje egy 800 MHz-es Pentium M CPU-éval vetekszik – ezért aki ténylegesen dolgozni szeretne utazás közben, maradjon az „igazi" notebooknál**

NETBOOKOK: MILYEN ATOM-GÉPEK ÉRKEZNEK HAMAROSAN?

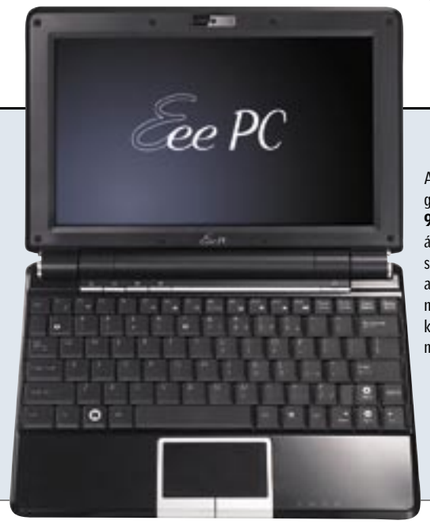

A világ első netbookjának gyártója, az **ASUS EeePC 901/1000**-es szériákkal átállt a régi Celeron processzorról Atom CPU-ra, ám a pontos hazai árát még nem lehet tudni az USA-ban kissé túlárazott 10 colos modellnek.

A Dell sem maradhat ki a netbook-őrületből, ám az **Inspiron Mini** gép belső értékeiről ősznél előbb semmit sem hajlandó elárulni a cég – tippünk szerint nem sok újdonságot hoz majd.

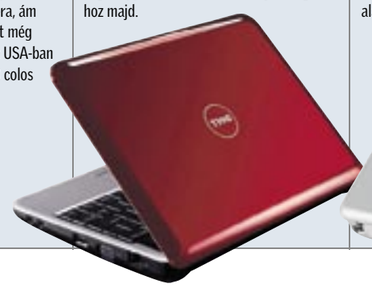

A háromféle színben elkészített **MSI Wind** már kapható hazánkban. A kis kapacitású és drága SSD helyett egy 80 GB-os HDD-t kapott a 10 colos kijelzővel éppen 100 ezer forint alatt beszerezhető netbook.

A világ első net-tablet PC-je a **Gigabyte M912** lesz, 8,9 colos kijelzővel (1280×768), N270-es Atom CPU-val, valamint 4 GB-os SSD-vel 100 ezer forintért.

Az Acer a netbookok piacán is vezet az alacsony árak megszabásában: az **Acer Aspire One** LED-es kijelzővel, két SD kártyahellyel, SSD-vel is csupán 80 ezer forint körül lesz kapható.

A HP kakukktojása, a **2133-as Mini-Note** egyedüliként a mezőnyben Atom CPU helyett VIA C7-M-re szavazott, ami ugyan olcsó és a cég szerint még az Atomnál is kevesebbet fogyaszt, ám az első tesztek szerint még az Atomnál is lassabb.

NETTOP

Nintendo Wii méretű komplett PC: Az **ASUS Eee Box**a 230-as Atom CPU-ra épül, zajtalan és alapfeladatokra elegendő. Tájékoztató ár: 45 000 forint

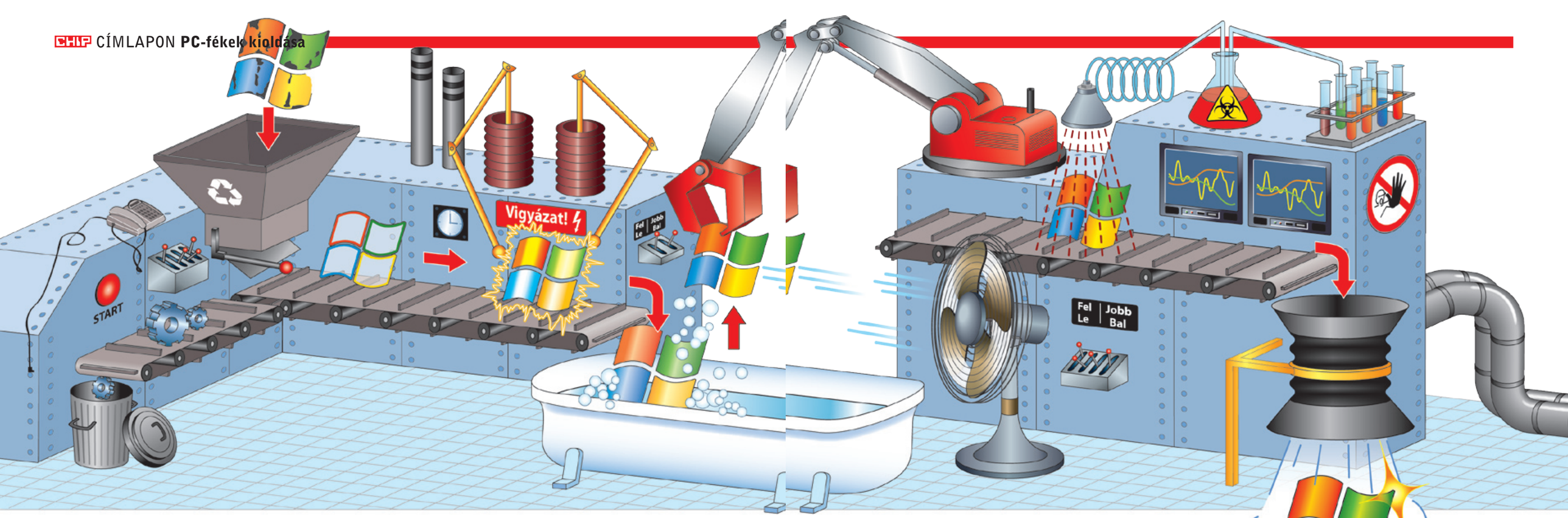

Gyorsító tisztítás

A CHIP rendszertisztító gépezete gyorsan és pontosan dolgozik: kipucolja a registryt, eltávolítja a fékeket, és a végén Windowsunk olyan lesz, mint az első napon. *Erdős Márton*

Ebben a cikkben

Tisztítsa ki rendszerét
Gyorsabb, jobb, ingyenes alternatívák
Központi driverfrissítés
Teljes programcsomag a DVD-n

Nullabájtos, ideiglenes vagy éppen feleslegesen duplikált fájlok, régi programok, driverek maradványai: a Windows vonzza a (digitális) koszt, biztonságos helyre menti, mintha fontos lenne, pedig ezzel csak egyre lassabb lesz gépünk, tárhelyünk pedig egyre csak apad. Ha nem takarítunk rendszeresen, rendszerünk káoszba fullad, lelassul, fagyni kezd, és személyes adataink biztonsága is veszélybe kerülhet.

Csakis egy kiadós nagymosás segíthet, ami visszaadja Windowsunk régi erejét, biztonságát és gyorsaságát. Exkluzív szoftvercsomagunkkal most megszabadulhat a gondosan elrejtett adatszeméttől is, az elavult szoftverektől, réges-rég használt programtelepítők és driverek maradványaitól, ahogy kiirthatja a kémprogramokat, rootkiteket is. A tisztogatás után frissítheti meghajtóprogramjait, és leváltathatja a feleslegesen túlbonyolított, lassú és nehézkesen használható alkalmazásokat gyors, egyszerű és ingyenes alternatívákra – szoftvercsomagunk és útmutatónk segítségével mindez gyerekjáték és higgyék el, igazán megéri!

1. LÉPÉS

Több erő: Szoftver- és drivercsere

Kezdjük a nagytakarítást az elavult driverek leváltásával, a már nem használt programok letörlésével, és végül cseréljük le a túlhizlalt, felesleges szolgáltatásokkal telezsúfolt alkalmazásainkat gyorsabb, ingyenes alternatívákra.

Régi szoftver tökéletes eltávolítása ►

(XP & Vista) Revo Uninstaller

Már rég elvesztettük az irányítást, a telepített programok egyre csak szaporodnak, ezért vessük be a Revo Uninstallert, ami megoldja gondjainkat. Sok olyan programot telepítünk gépünkre, amit csak egyetlen egyszer használunk, vagy épp csak kíváncsiak voltunk rá. Persze ezek hamar feledésbe merülnek, uninstallálni nincs már időnk, de most szánjuk rá az időt, és a Revo Uninstallerrel távolítsunk el minden felesleges programot – örökre. Az alkalmazás minden gépünkre telepített szoftvert kilistáz, itt jelöljük be a feleslegesnek ítélt programokat, majd az Uninstall gombra kattintva végérvényesen szabaduljunk meg tőlük.

Régi driver cseréje ►

(XP & Vista) Driver Magician Lite

Elavult, hibás driverek a fagyások és adatvesztések fő okai. A Driver Magician Litetal egyszerűen frissítheti meghajtóprogramjait. Ez az alkalmazás alkalmas az összes driver biztonsági mentésére, amivel éljünk is. A driverek listázását követően jelöljük ki az összes bejegyzést (*Select all*), majd a *Start Backup* gombbal mentsünk mindent például egy USB kulcsra. Teszt-PC-nken ehhez 25 MB tárhelyre volt szükség, de elképzelhető, hogy ennél jóval többre, akár 100–200 MB-ra is szükség lehet. Amint ezzel végeztünk, újfent jelöljük ki a teljes listát, ám most az *Update* gombot válasszuk. Sajnos az ingyenes Lite változat csupán annyit árul el, van-e frissebb meghajtó, a letöltésben és telepítésben nem segít. Ehhez 30 dollárért meg kell vásárolnunk a teljes változatot, de az újabb verziószámok listájából a gyártók oldaláról magunk is könnyedén begyűjthetjük a friss driverkészletet.

Túlbonyolított programok leváltása ►

(XP & Vista) Ingyenes alternatívák

A feleslegesen túlbonyolított, hatalmasra hizlalt alkalmazások tökéletes rendszerfékek. Erre jó példa az egykoron gyors, kicsi és könnyen használható Nero, ami →

Windows tisztítószerek

	CD-n	DVD-n
► **CCleaner** Windows mélytisztítás	○	●
► **NTRegOpt** Registry-gondok orvoslására	○	●
Startup Inspector Felgyorsítja a rendszerindítást	○	●
► **Foxit Reader** Gyorsabb és jobb, mint az Acrobat Reader	○	●
► **CDBurnerXP** Ingyenes és gyorsabb, mint a Nero	○	●
► **Driver Magician Lite** Az elavult driverekre hívja fel figyelmünket	○	●
► **ClearProg** Böngésző előzményeink eltüntetésére	○	●
► **Revo Uninstaller** Régi programokat töröl mindörökre	○	●
► **PC Decrapifier** Az új PC-k crapware-eit takarítja el	○	●
► **SpyBot S&D** Minden kémprogramtól megszabadulhatunk	○	●
► **Antivir Personal Free AV 8** Ingyenes, mégis jó vírusirtó	○	●
► **McAfee RootkitDetective és Stinger** A rootkiteket hatástalanítja	○	●
► **Xpy** Többé nem kap az MS felhasználói adatokat	○	●
► **XP-ISO-Builder** Preparált XP lemezből eredeti telepítőt készít	○	●
► **Duplicate File Finder** Duplázott fájlokat keres és töröl	○	●
► **Vispa** Többé nem kap az MS felhasználói adatokat	○	●
► **CHIP Rendszereszközök** Frissít, takarít, gyorsít	○	●
► **SiSoft Sandra Lite** Hardverproblémák felderítésére	○	●

Programok a ○ CD-n ● DVD-n

mára egy átláthatatlan, hatalmas, 1,2 GB-nyi tárhelyet elfoglaló, csigalassúságú szörnyeteggé változott. Szabaduljunk meg ezektől a programoktól, és helyettesítsük őket gyors alkalmazásokkal, melyek ugyanúgy képesek minden igényünket kielégíteni. A Nerót váltsuk fel a CDBurnerXPvel és az ImgBurnnel, az Acrobat Reader helyére a Foxit Reader kerüljön és így tovább. A download.chip.eu/hu oldalon rengeteg ingyenes és kiváló alternatívát találhatunk minden feladatra.

2. LÉPÉS

Tisztítás: Adatszemét gyors eltakarítása

Dobjuk be Windowsunkat a kádba, és öntsünk a fürdővízhez néhány igazán hatékony tisztítószert is (DVD-nken minden kellék megtalálható), hogy rendszerünket újra régi formájába hozzuk.

Poros Windows nagytakarítása

(XP & Vista) CCleaner

Ha hosszabb ideje használjuk Windowsunkat, biztosak lehetünk benne, hogy háttértárunk tele van adatszeméttel. Ezek lassítják rendszerünket, értékes tárhelyet foglalnak el – szabaduljunk hát meg tőlük a CCleanerrel.

A magyarul beszélő program telepítése után kattintsunk az *Elemzés* gombra, majd a jelentés elkészülte után a *Cleaner futtatása* gombbal szabadulhatunk meg mindörökre a felesleges fájloktól. Figyelem! Mielőtt az elemzést választjuk, nézzük át, milyen fájloktól és naplóktól akarunk valójában megszabadulni – elképzelhető például, hogy a Firefoxban tárolt jelszavainkat és a régebben begépelt URL-eket szeretnénk megtartani (vegyük el a kijelölést ezen elemek elől a megőrzéshez).

Registry méregtelenítése

(XP & Vista) CCleaner, NTRegOpt

Vista-felhasználók a CCleanert használhatják ehhez a lépéshez is, ám XP alatt inkább az NTRegOptot javasoljuk, mivel ez az alkalmazás a tisztogatás után hátrahagyott hibákat, értelmetlen utalásokat is képes kijavítani.

Használata egyszerű: telepítés után azonnal indítsuk el a tisztogatási folyamatot, majd ennek befejeztével indítsuk újra gépünket. Az indulás ekkor a megszokottnál sokkal több időt fog igénybe venni, mivel a program optimalizálja a registryt, ám megéri ez a várakozás – a végén egy gyorsabb, stabilabb rendszert kapunk.

Hibás frissítések elüldözése

(XP & Vista)

Nem csak a Windows hiányosságai, azok javításai is lehetnek hibák forrásai, de ezektől is megszabadulhatunk. A Vezérlőpultban találjuk a *Programok telepítése és törlése* pontot, ahol válasszuk ki *A telepített frissítések megjelenítése* opciót. A következő lépés attól függ, milyen Windows programmal vagy szolgáltatással van problémánk. Ha például az Internet Explorer nem akar normálisan működni, keressük meg a telepített javításokat az IE7 bejegyzés alatt. Ha a hiba éppen a legutóbb telepített javítás után jött elő, meg is van a megoldás – szabaduljunk meg a hibás frissítéstől. Érdemes azért törlés előtt a szóban forgó javításról tájékozódni. A frissítések neve mögötti zárójelben található szám alapján (például KB190250) a Microsoft Tudásbázisában megkereshetjük a javítás részletes leírását, és meggyőződhetünk róla, valóban ez okozza-e problémánkat.

Windows-indítás felpörgetése

(XP & Vista) Startup Inspector

Sok előnyünk származhat egyes alkalmazások azonnali, automatikus indításából. Egy tűzfal, vírusirtó vagy éppen chatprogram például jó, ha azonnal elindul, amikor bekapcsoljuk számítógépünket, ám nem minden esetben szerencsés megengedni egy szoftvernek, hogy elhúzza a rendszerbetöltődés idejét.

Még az új gépek is fertőzöttek

Hazavisszük, kicsomagoljuk, bekapcsoljuk és meghökkenve tapasztaljuk: ma már az új gépek sem „tiszták". A gyártók előszeretettel szemetelik tele időkorlátos és haszontalan programokkal az új PC-ket, de a CHIP megmutatja, hogyan szabaduljon meg ezektől egy szempillantás alatt.

A böngésző eszköztárral érkezik, és az ideigenikre mennek az ismeretlen programok egyremásra előugró figyelmeztető ablakai. A PC-gyártók előszeretettel pakolnak fel új gépeikre gúnyosan csak hulladék szoftvernek nevezett (crapware) csomagot, hogy ezzel az ingyen reklámmal némileg csökkentsék konfigjaik árát. De ne essünk pánikba, egy ingyenes szoftverrel mindörökre megszabadulhatunk ezektől.

XP és Vista gépek felszabadítása: Programcsomagunk része a PC Decrapifier, ami néhány kattintással szakszerűen eltünteti az összes, felesleges programot. Az alkalmazás elsőként visszaállítási pontot hoz létre, majd crapware-ek után kutat rendszerünkön. Egy listából kiválogathatjuk, mely alkalmazásoknak nincsen helye PC-nken, amiket a PC Decrapifier azonnal száműz rendszerünkből.

Pontosan mit töröl a program? Hogy megtudjuk, milyen crapware-eket ismer a program, látogassunk el weboldalára (www.pcdecrapifier.com), ahol a találó *Crapplications* menüpont alatt találjuk a hosszú programlistát.

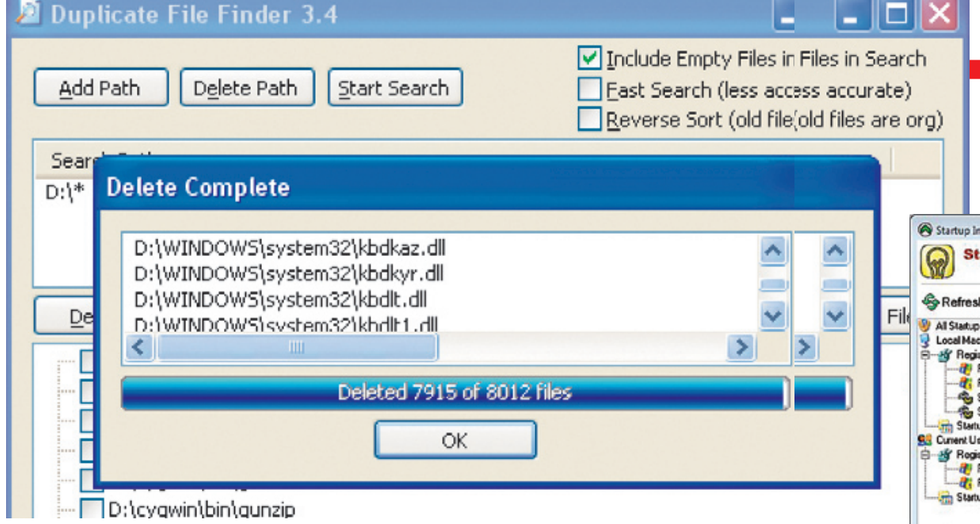

TÖKÉLETESEN KITAKARÍTVA **A Duplicate File Finderrel 8 ezer felesleges fájltól szabadultunk meg tesztgépünkön, ami újabb értékes GB-okkal növelte háttértárunkat**

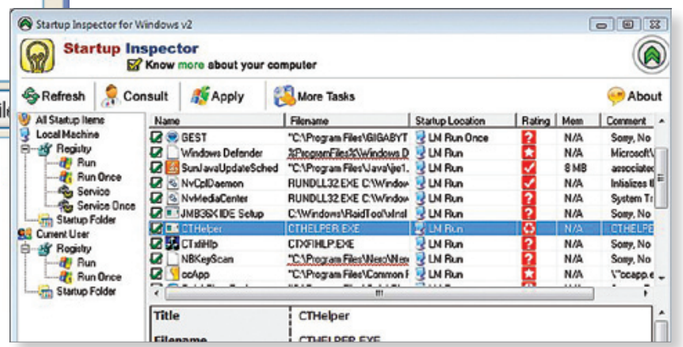

VILLÁMGYORS INDÍTÁS **A Startup Inspectorral meghatározhatjuk, mely programok startoljanak automatikusan, és melyek azok, amikre az induláskor semmi szükségünk**

Vegyük például az AntiVir Personal Free változatát, ami kiválóan védi gépünket, de cserébe el kell viselnünk, hogy induláskor egy egész képernyőt betöltő hirdetéssel bombáz miket. Szabaduljunk meg a feleslegesen elinduló programoktól és szolgáltatásoktól a Startup Inspector segítségével. Ennek segítségével dobáljunk ki minden felesleges programot, így például a Winamp Agentet úgy, hogy levesszük a kijelölést (zöld pipa) a sor elejéről. Találkozni fogunk olyan bejegyzésekkel is, amikről nem tudjuk azonnal eldönteni, szükségesek-e vagy sem. A *Consult* gomb hatására a program felismeri az adott alkalmazást, és könnyen értelmezhető ikonokkal, valamint leírással segíti döntésünket. Ha még így sem vagyunk biztosak egy-egy programnál, az útvonal és fájlnév segítségével nyissuk meg az adott célkönyvtárat, majd indítsuk el az alkalmazást, hogy megtudjuk, mi célt szolgál valójában. A Startup Inspector további előnye, hogy profilba is elmenthetjük a változtatásokat, így bármikor visszatérhetünk akár az eredeti felálláshoz is.

Duplikált és üres fájlok felkutatása

(XP & Vista) Duplicate File Finder

A nullabájtos fájlok abszolút feleslegesek, ahogy a duplikált fájlok is értelmetlenül foglalják tárhelyünket. A megoldás: végképp eltörölni.

A dupfinder.zip fájlból tömörítsük ki és indítsuk el a Duplicate File Finder programot – installálás nem szükséges. Az *Add Path* gombbal válasszuk ki Windows-partíciónkat, jelöljük be a négyzetet az *Include Empty Files in Search* bejegyzés előtt, majd a *Start Search*-re kattintva indítsuk el a keresést. A procedúra meglehetősen sokáig tart, de megéri kivárni: teszt-PC-nken több mint 8 ezer duplikált és 65 üres fájlt talált. A *Delete all duplicates*-re megszabadulhatunk a felesleges másolatoktól, valamint az üresektől is.

Szabadulás a telepítőktől és ISO-któl

(XP & Vista)

Gyakran telepít programokat? Ez esetben érdemes időnként utánanézni, mennyi szemetet hagytak maguk után a telepítők. Hasonlóan érdemes felkutatni a régebbi virtuális gépekhez használt ISO fájlokat és virtuális merevlemezeket is, ezek rengeteg helyet foglalhatnak el gépünkön. A Windows beépített keresőjével kutassuk fel az összes setup.exe, *.iso és *.img fájlt, ám csak azokat töröljük véglegesen merevlemezünkről, amikről biztosan tudjuk, hogy már semmi szükségünk nincs rá. Például amit a Windows könyvtárban vagy annak alkönyvtáraiban találunk, semmiképp se bántsuk, de a Program Fileson belül sem ajánlott így kiirtani a fájlokat. Érdemes előbb egy másik könyvtárba átmozgatni ezeket, és csak akkor törölni véglegesen, ha meggyőződtünk róla, hogy minden tökéletesen üzemel.

3. LÉPÉS

Vegytisztítás: Tünés a mérgezett adatokkal

Az utolsó, harmadik lépésben a veszélyes, kártékony adatszemetet takarítjuk ki rendszerünkből.

Árulkodó nyomok eltüntetése

(XP & Vista) ClearProg

A veszélyes kémkedés és megfigyelés egyre nagyobb méreteket ölt már a magánemberek életében is, ezért fontos, hogy megszabaduljunk a böngészési szokásainkat leleplező nyomoktól. Erre alkalmas a ClearProg.

Telepítésnél a program két eBay.de linket is becsempész, de legyünk rések, és tiltsuk le ezeket. Amennyiben a program németül indulna, az *Extras/Sprache* menüpontban állítsuk vissza angolra. A menüben válasszuk ki a kívánt böngészőt, majd a törlésre ítélt adatokat. Az egyébként hasznos *Typed URLs* is sokat elárulhat böngészési szokásainkról, lelepleződhetünk az *AutoComplete* pedig akár →

A KÉMEK MINDENKI ELLENSÉGEI **A kémprogramok kikerülik a tűzfalat és hivatalos, valamint személyes információinkat küldik el illetéktelen kezekbe. A gyógymód: SpyBot S&D**

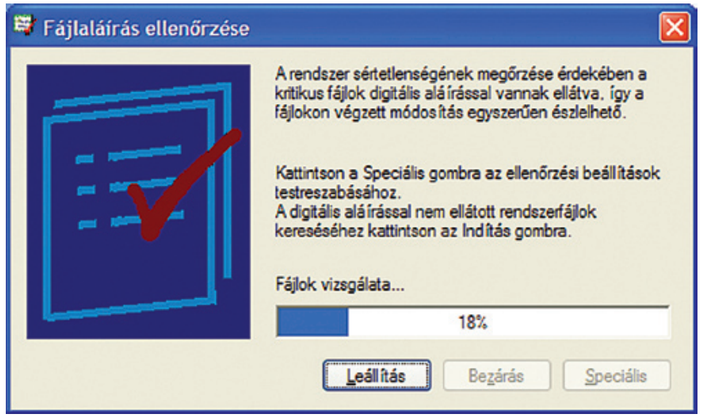

DIGITÁLIS ALÁÍRÁSOK ELLENŐRZÉSE **A Windowsba integrált sigveriffel felkutathatjuk az aláíratlan, éppen ezért gyanús rendszerfájlokat, amiket a telepítő lemezről ismét az eredeti, biztonságos változatokra cserélhetünk**

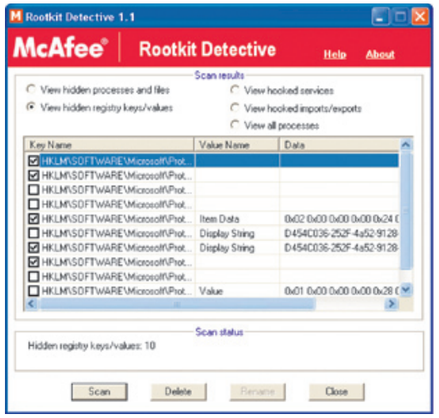

ROOTKITEK LELEPLEZÉSE **A McAfee Rootkit Detective-évél (Vistán a Stingerrel) kutassuk fel az álcázott rootkiteket, és hatástalanítsuk őket mindörökre**

veszélyes is lehet – gondoljunk csak az online vásárláskor begépelt hitelkártyaadatainkra. Semmiképp se feledkezzünk meg az Index.dat törléséről sem, hiszen ez a fájl is rengeteg árulkodó adatot rejt. Aki maximális biztonságra törekszik, az *Extras/File Clear Method* pontban válassza a biztonságos törlést 8-szoros felülírással (*Delete Secure*), aki viszont nem biztos benne, hogy jól jár-e az adatok törlésével, először a Lomtárba való törlést válassza, ahonnan még mindent visszaállíthat.

Kémprogramok kiirtása

(XP & Vista) Spybot

Ma már nem elegendő, ha csak digitális nyomainkat takarítjuk el, a kémekkel is meg kell küzdenünk. A magyarul beszélő SpyBot Search & Destroynál már telepítésekor engedélyezzük, hogy letöltse a szükséges frissítéseket az internetről. Az első indításkor megjelenő varázsló lépéseit ajánlott követni. Elsőként készítsünk biztonsági mentést a registryről, utána következhet a frissítés, immunizálás, majd rendszerünk teljes vizsgálata, ami hosszadalmas folyamat, ám érdemes kivárni – végezetül egy kémprogramoktól mentes, biztonságos gépet kapunk.

Titkos naplók felkutatása

(XP & Vista) Regedit

Már rengeteg felesleges és veszélyes fájlt, programot eltávolítottunk, de a legárulkodóbb jel még mindig rendszerünk része: a Windows Felhasználó figyelő szolgáltatása feljegyez minden egyes elindított programot és minden megnyitott fájlt. Szerencsére a megfelelő registry-módosításokkal megszabadulhatunk ettől. A *Start Menü/Futtatás* ablakban a regedit paranccsal indítsuk a beépített Registry szerkesztőt. A számunkra érdekes bejegyzés a *HKEY_CURRENT_USER\Software \Microsoft\Windows\CurrentVersion\Policies\Explorer*, ahol vegyünk fel egy új DWORD-öt *No Instrumentation* névvel, majd erre kattintva adjunk értéknek 1-et. A felhasználó monitorozás rendszerünk újraindításától kezdődően ki lesz kapcsolva.

Instabil rendszerfájlok felderítése

(XP & Vista) McAfee, sigverif

Az olyan programok, amik a rendszerfájlokat módosítják, mindenképpen veszélyesek. De honnan tudhatjuk, hogy az a módosítás csupán egy ártalmatlan Adobe beavatkozás, avagy egy kártékony rootkit? Vista esetén itt nem lesz sok gondunk, a rendszerfájlok különösen védettek mindenféle külső beavatkozás ellen, azonban XP-n meg kell harcolnunk az illegális behatolókkal. A McAfee Rootkit Detective-et (vagy a Vistán is futó Stingert) az ismert rootkitek felkutatására használjuk. A rootkittel fertőzött fájlokat minél előbb vonjuk ki a forgalomból, majd ha meggyőződtünk róla, hogy minden programunk tökéletesen fut, szabaduljunk meg ezektől a fájloktól.

Nemcsak egy rootkittel fertőzött fájl jelent veszélyt, de helytelenül módosított rendszerfájl is rengeteg hiba és rendszerleállás forrása lehet. A *Start menü/Futtatás* segítségével indítsuk el az integrált Fájlaláírás-ellenőrzőt:

```
sigverif
```

A Speciális gombbal előhívható menüben válasszuk a *Más, digitális aláírás nélküli fájlok keresése* opciót, majd mappának adjuk meg a Windows\system32-t annak almappáival egyetemben. A főképernyőn az *Indítás* gombbal kezdhetjük meg a keresést, az eredményt pedig a sigverif.txt fájlba menti a program. Ha súlyos a probléma, és sok gyanúsan módosított fájlt talált a rendszer, készítsünk biztonsági mentést, ezután töröljük le a gyanús fájlokat, majd a telepítőlemezről másoljuk fel az eredeti változatokat rendszerünkbe.

Ha újraindítás után hibaüzenetek jelennek meg, nézzünk utána, melyik programnak van gondja az eredeti rendszerfájlokkal, és lehetőség szerint váltsuk le az alkalmazást egy olyan alternatívára, ami nem „szennyezi” rendszerfájljainkat.

A Windows tartós bebiztosítása

(XP & Vista) Windows tisztítószerek

Az ismét tiszta, gyors és biztonságos rendszert meg kell becsülni, ám elkerülhetetlen, hogy aktív használat mellett előbb-utóbb újra „bekoszolódik”. Éppen ezért tartsuk gépünkhöz közel a CHIP által összeállított Windows tisztítószeres programcsomagot, és rendszeresen ismételjük meg gépünk nagytakarítását. ■

ASUS P5E64 WS Evolution alaplap a fejlődés jegyében

Az exkluzív EPU és HE 95-ös technológia tetszőleges terhelés mellett energiamegtakarítást eredményez

Olyan alaplapot keres, amelyik nagy teljesítménnyel vértezi fel és óvja a környezetet? Erre a kérdésre az ASUS P5E64 WS Evolution alaplap a tökéletes válasz. Támogatja a legújabb X48-as lapkakészletet és a DDR3 1800-as memóriát, miközben az egyedülálló energiafeldolgozó egységnek (EPU) és a HE 95-ös technológiának köszönhetően környezetbarát számítógépezést biztosít fokozott energiatakarékossága és hatékonysága révén.

A különleges HE 95-ös technológia 28%-kal fokozza az energiahatékonyságot

Az ASUS vadonatúj HE 95-ös funkciója képes arra, hogy 28%-kal magasabb enregiahatékonyságot biztosítson azon időszakok folyamán, amikor olyan nagyszabású számításokra van szükség, mint például a háromdimenziós megjelenítés. A HE 95-ös funkció nem igényel semmilyen vezérlőt vagy szoftvert: automatikusan aktiválódik és azonnal hozzásegíteni Önt az energia megtakarításához, mihelyt bekapcsolta a számítógépét.

Az exkluzív EPU technológiával akár 80,23%-os CPU energiamegtakarítás érhető el

Az ASUS P5E64 WS Evolution a következő állomás a környezetkímélés útján: magában foglalja az exkluzív EPU egységet és az AI Gear3 funkciókat, amelyek segítségével alacsony terhelés mellett 80,23%-os CPU energiamegtakarítás érhető el.

Használja ki a képernyőfelület nyolcszorosának az előnyeit!

A P5E64 WS Evolution egyedülálló stabilitással képes támogatni 4 PCIe x 16 csatlakozó nyílást: ez lehetővé teszi az Ön számára, hogy maximum 8 monitornak megfelelő képernyőfelületet jelenítsen meg. Nagyszerű példa erre, ha az egyik monitoron böngészi át a képei előnézetét felsorakoztató könyvtárat, a másodikat a képek teljes méretben történő megtekintésére használja, a harmadikon szerkeszti őket, miközben a negyediken kóborolhat az interneten és e-maileket olvashat, és így tovább. Szintén tökéletes megoldás, ha nagy számú képernyőre, illetve kiterjedt tálcafelületre van szüksége CAD/CAM programozáshoz, vagy banki és pénzügyi alkalmazásokhoz. A kiterjedt képernyőtérnek köszönhetően könnyen elvégezheti a munkáját anélkül, hogy az idejét vesztegetné a programok közötti átváltással (Alt+Tab).

FENT ÉS LENT

Navigációs rendszerek: Tervvel vagy anélkül

Bár elsőre mindegyik PNA egyformának tűnik, a valóságban nagy különbségeket találhatunk használhatóságban. A CHIP segít választani.

■ Sok vezető már meg sem lenne nélkülük: a műholdas alapú személyi navigációs eszközök (a PNA-k) feleslegessé teszik a térképhajtogatást, az ismeretlenektől való kérdezősködést és a hosszadalmas útvonaltervezést is. Ráadásul másodpilótaként sem nagyigényűek, bár egyes modellekkel könnyű összeveszni. A leggyakoribb problémát a pontatlan adatok jelentik – elég egy ötven méteres eltérés, és máris egy egyirányú utcában találhatjuk magunkat – menetiránnyal szemben.

Hasonlóan bosszantóak a változásokat nem tartalmazó elavult térképek, és a hiányos érdekespont-adatbázisok. Előfordul sajnos rosszul megtervezett kezelőfelület is, ahol a vezetés közbeni használatot az apró, alig olvashatóan jelölt gombok és az egy pillantással átláthatatlan menürendszer nehezíti meg. Vezetőknek kötelező továbbolvasni.

Fehér bárányok

Mio C720

Teljes csomag: Egész Európát lefedő térkép, jó szoftver, nagy tudás – ráadásul a legfrissebb térképekkel a C720t még a most induló TMC szolgáltatást is ki tudja használni.

Info: www.lcp.hu, ár: kb. 70 ezer Ft

Garmin Nüvi 760T

Igazi útitárs: E-könyv olvasó, fordítógép, zeneleljátszó és egyszerű útikönyv – a Nüvi nemcsak kiváló TMC-kompatibilis navigációs eszköz, hanem igazi segítőtárs utazásunk alatt.

Info: www.garmin.hu, ár: kb. 105 ezer Ft

DreimGO D-120

Remek ár: Kedvező ára ellenére ebben a készülékben már a legújabb, valóban 3D-s megjelenítésre képes navigációs szoftver található meg, ráadásul teljes Európát lefedő változatban.

Info: www.gpsbolt.hu, ár: kb. 46 000 Ft

Garmin Nüvi 255WT

Dugóelkerülésre: Teljes Európa- és a legfrissebb Magyarország-térképpel érkezik a Nüvi 255WT, amely ráadásul az immár hazánkban is elérhető TMC szolgáltatással is kompatibilis.

Info: www.garmin.hu, ár: kb. 80 ezer Ft

Navon N350 EU

Térbeli megjelenítés: Egész Európát lefedő térképpel rendelkező új iGO 8 szoftver fut az N350 EU-n, amely az egyik legvékonyabb piacon lévő PNA, így autónkból kivéve zsebünkben is kényelmesen elfér.

Info: www.navon.eu, ár: kb. 50 000 Ft

Fekete bárányok

ASUS R600

Kifutó modell: Egyes boltokban még találkozhatunk az ASUS régi R600-as modelljével – hagyjuk is ott. Az ASUS-nak vannak sokkal jobb PNA-i, amelyek kisebbek és jobban is működnek.

Info: hu.asus.com, ár: kb. 55 ezer Ft

TiBO Xroad A4050

Első próbálkozás: Elismerjük, hogy motorosoknak nehezebb PNA-t készíteni, mint autósoknak – a TiBO-nak nem is sikerült igazán jól. A TiBO helyett válasszunk inkább másik gyártót.

Info: www.infopatika.hu, ár: kb. 130 ezer Ft

Mio Moov 330

Túlóra programozóknak: A Mio Moov szériája nagyon jó – mint hardver. Sajnos a szoftveren még van mit fejleszteni, és amíg a gyerekbetegségeit ki nem növi, inkább válasszunk régi Miót.

Info: www.lcp.hu, ár: 64 ezer Ft

Thinknavi T7

Filmnézésre kiváló: Ha egy autós multimédiás eszközt szeretnénk, amivel még filmet is nézhetünk, akkor nagyon jó választás a T7 – ha viszont navigációs eszközt keresünk, akkor nem leszünk elégedettek.

Info: www.infpatika.hu, ár: kb. 125 ezer Ft

Navigon NVG-2110

Térképfrissítés: A Navigon NVG-2110 egész jó lenne: a kezelőfelület korrekt, jók a szolgáltatások, ám az egész csomagot lerontja a magyar térkép, amelyen több pontatlanságot is találtunk.

Info: www.gpsbolt.hu, ár: kb. 50 ezer Ft

Szürke zóna

Nokia N95 8 GB

Svájcibicska A beépített A-GPS vevőnek és a Nokia Maps 2.0-nak köszönhetően az N95 nemcsak telefonnak jó, de navigációs eszköznek is. Ráadásul nemcsak az autóban: városnézés vagy séta alatt gyalogosan is használhatjuk. Bár a Nokia Maps 2.0 ingyenesen letölthető, ha valódi hangos navigációt szeretnénk, azért bizony külön fizetnünk kell majd.

Info: www.nokia.hu, ár: kb. 145 ezer Ft

CHIP Vásárlási tippek

A hónap legjobb vételei. Csapjunk le a kedvező árakra, vagy érdemesebb várni? Minden hónapban megmutatjuk hét alkatrész árának eddigi, és várható alakulását, hogy segítsünk a döntésben. Plusz ajánlat: a legjobb noteszgépek három kategóriában.

VÁSÁRLÁSI TANÁCSADÓ

Havi noteszgépajánló

Rendszeresen megjelenő összeállításunkban megtalálhatja a három leggyakrabban keresett noteszgép-kategória egy-egy kiváló vételét. A három modell alapján azt is megállapíthatja, tisztességes-e egy másik, önnek tetsző notebook árazása.

BELÉPŐSZINTŰ

Név	HP Compaq 6715s (GR653EA#AKC)
Processzor	AMD Sempron64 3800+
Memória	1 GB (max. 4 GB)
Videovezérlő	ATI Radeon Xpress 1250
Megjelenítő	15,4", 1280×800 pixel
Merevlemez	80 GB
WLAN	802.11 a/b/g
Operációs rendszer	Windows Vista Home Basic
Méret	357×35×260 mm
Tömeg	2,7 kg

ÁLTALÁNOS FELHASZNÁLÁSRA

Név	Acer TravelMate 7720G-602G25N
Processzor	Core 2 Duo T7500
Memória	2 GB (max. 4 GB)
Videovezérlő	ATI Mobility Radeon X2400XT
Megjelenítő	17", 1440×900 pixel
Merevlemez	250 GB
WLAN	802.11 a/b/g
Operációs rendszer	Windows Vista Business
Méret	400×43×290 mm
Tömeg	3,8 kg

MULTIMÉDIA – JÁTÉK

Név	Fujitsu Siemens Amilo Xi 2550
Processzor	Core 2 Duo T9300
Memória	2 GB (max. 4 GB)
Videovezérlő	ATI Mobility Radeon HD2700
Megjelenítő	17", 1920×1200 pixel
Merevlemez	500 GB
WLAN	802.11 a/b/g
Operációs rendszer	Windows Vista Home Premium
Méret	360×37×272 mm
Tömeg	3 kg

CHIP ár-előrejelzés

Prognózisainkból előre láthatja, mennyire jó üzlet most megvenni a cikkben szereplő alkatrészeket.

Processzor

Intel Core 2 Duo E8400, dobozos

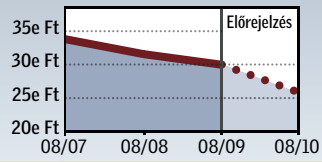

Alaplap

ASUS P5KR

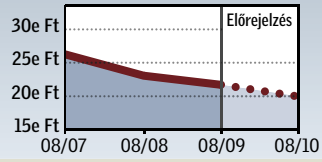

Memória

2×1024 MB DDR2-800, GEIL

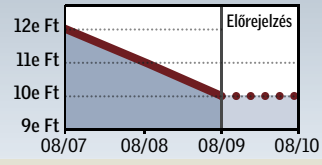

Grafikus vezérlő

Sapphire Radeon HD3850 256 MB

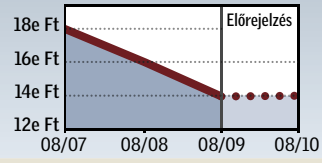

Merevlemez

Western Digital Caviar SE16

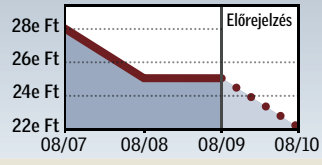

Monitor

Samsung SyncMaster 226BW

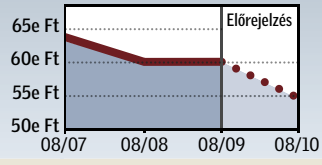

Játékkonzol

Playstation 3

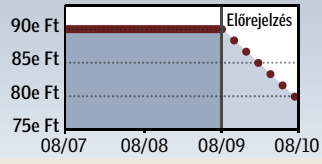

Barát a bajban

Fontos adatok tűntek el? Ne essünk pánikba, adataink sokszor még a merevlemezen vannak, csak nem érjük el őket. A CHIP segít kiválasztani az ilyenkor használható legjobb eszközöket.

Minden évben fájlok milliói tűnnek el a Del gomb megnyomása után – sokszor azonban éppen nyaralásunk képei vagy barátnőnk diplomamunkája tűnik el a Lomtárban. Ha pedig azt is kiürítjük, a adatok végleg elvesznek, mint ahogy akkor is, ha már eleve a Lomtár kihagyásával törlünk, akár a Shift gomb lenyomásával, akár megfelelő beállítás alkalmazásával.

Ilyen esetekben már csak az adatmentésre specializálódott programok segíthetnek. De nem mindegy, melyiket választjuk ezek közül – a nem megfelelő szoftverek akár több kárt is okozhatnak, mint hasznot. A CHIP most hét olyan programot tesztelt le, amelyekkel komolyabb adatvesztés után is helyreállíthatjuk még a fájlokat – ezek közül kettő még ingyenes is, amelyeket olvasóink pár céleszköz mellett megtalálnak lemezmellékletünkön is.

Kezdjük tesztünket a legegyszerűbb szituációval: véletlenül kitöröltünk pár olyan fájlt, amelyet nem kellett volna, ráadásul még a Lomtárat is kiürítettük, mielőtt ezt észrevettük volna. Ennek a problémának a megoldása gyerekjáték valamennyi adatmentő szoftver számára, hiszen az operációs rendszer fizikailag nem törölte a fájlokat, csak töröltként jegyezte be őket a fájlrendszerben. Minden más adat, azaz az állomány neve, mérete és hogy a merevlemez mely klasztereiben található, még megvan. Az adatmentő szoftvernek tehát nincs más dolga, mint eltűntetni a „törölve” bejegyzést, és a Windows máris megmutatja az adott fájlt.

Nem is csodálkoztunk azon, hogy a tesztünkben szereplő összes eszköz csont nélkül vette ezt az akadályt. A 6200 kép visszaállításából álló feladatot 100 százalékos biztonsággal teljesítették, tehát ilyen egyszerűen megoldható probléma esetében a Recuvához vagy a PC Inspector File Recoveryhez hasonló ingyenes szoftverekre is nyugodtan hagyatkozhatunk.

HIÁNYZÓ FÁJLOK

Az első problémák

Komolyabb feladat elé állították versenyzőinket a nem egyszerűen törölt, hanem hiányzó fájlok: ekkor az operációs rendszer már felülírta a fájl adatait tartalmazó részeket. Ez történik akkor, ha régebben töröltük az adatokat, vagy ha nincs elég hely az adott hordozón – például memóriakártyák vagy USB-kulcsok esetében.

Ha ilyen esettel találkozik, a szoftvernek direkt, vagy RAW üzemmódban kell az adatokat beolvasnia. Ez általában jóval hosszabb ideig tart, hiszen ilyenkor az egész partíciót át kell nézni, és az adatformátum jellegzetességeit kutatva kell megtalálnia a hiányzó fájltöredékeket. Ennél a feladatnál már kettéoszlott a mezőny: azok a programok, például az O&O UnErase vagy a Disk Doctors Undelete, amelyek nem képesek ilyen fajta beolvasást végezni, lemaradtak. A többi versenyzőnek viszont ez sem okozott gondot, bár a visszaállításra fordított idő között jelentős eltéréseket tapasztaltunk: A Stellar Phoenix-féle Windows Data Recoverynek még egy kis méretű, mindössze 5 GB-os NTFS partíció végignézése is 50 percébe került, a tesztgyőztes ToolStar File Recovery viszont 2 perc alatt végzett ugyanezzel. Ebből következtethetünk arra, hogy az egy terabájtos merevlemeznél már bajban leszünk a Windows Data Recoveryvel, hiszen a vizsgálat akár több napig is eltarthat.

A Windows Data Recovery azonban kiköszörülheti ezt a csorbát érdekes adatvisszaállító funkcióinak köszönhetően. Korrupt (azaz sérült) fájlok esetében a felhasználónak ugyanis lehetősége van a fejlécet a megfelelő adatformátumhoz tartozó szabványúra átírni. A program több elterjedt fájltípust is ismer, például a JPEG-et is. Ez nagy segítség akkor, ha csak egy kis része lett még felülírva a fájlnak, de bizonyos részeit azért még megmenthetjük. Persze az adott állományt utólagos feldolgozás nélkül már nem fogjuk tudni igazán használni.

Erre érdemes felkészülnünk, ha a hiányzó fájlok kisméretű USB-drive-on vagy memóriakártyán voltak. A Get Data által készített Recover My Filesnak amúgy is problémát jelentettek az USB-s eszközök: a tesztre használt, és eltűntetett állományokat kivétel nélkül 1 MB-osnak mutatta, miközben ezek mérete legfeljebb 200 kilobájt volt.

ELVESZETT PARTÍCIÓK

Nehéztüzérség

Mindig nagyobb az adatvesztés veszélye, ha valami nagyobb rendszeroptimalizálásba fogunk – ilyenkor ugyanis előfordulhat, hogy a rosszul működő „tisztítószoftverek” egész partíciókat tüntetnek el. Adatmentő szoftvereinknek most egy ilyen elveszett partíción lévő adatokat kell helyreállítaniuk. Ezt egy olyan funkcióval tehetik meg, amellyel a merevlemez egész területén képesek kutatni fájlok után.

A PC Inspector például ezt egyetlen gombnyomásra elvégzi – de csak akkor, ha a törölt partíciót nem írtuk még felül egy másikkal. Ha ez lenne a helyzet, akkor a szoftvereknek az egész merevlemezt végig kell kutatniuk az elveszett partíció bootszektora után kutatva. Ezt a feladatot a Disc Doctors Undelete oldotta meg a legjobban, tesztrendszerünkben öt, →

CHIP Összegzés

■ Az adat-visszaállító szoftvereknek olyankor kell bizonyítaniuk, amikor a felhasználók amúgy is idegesek. Tesztgyőztesünk, a ToolStar ugyan nem tartozik a legolcsóbbak közé 100 eurós árával, viszont ő volt az egyetlen olyan program mezőnyünkben, amely minden feladattal boldogult, varázslója pedig gyerekjátékká teszi a komplexebb műveleteket is. Egyszerűbb hibák esetén ajánlható az ingyenes Recuva, amely egész hatásosan működik.

Célszerszámok speciális problémák megoldásához

Ezeket a speciális programokat a többi eszközzel együtt megtalálják lemezmellékletünkön.

Partition Find and Mount

Nem csak fájlok, de egész merevlemezek is láthatatlanná válhatnak, ha a Master Boot Record megsérül. Ilyen esetekre készítették fel az ingyenes Find and Mountot: ez végignézi az egész merevlemezt hiányzó partíciók után kutatva, és újra elérhetővé teszi őket. A hiányzó fájlokat már csak le kell olvasnunk.
Info: http://findandmount.com

TestDisk/Photorec

A TestDisc/Photorec duó nagy becsben áll az adatmentők között: a TestDisk képes visszaállítani a törölt partíciókat, a PhotoRec viszont a memóriakártyákról eltűnt fotók helyreállítására specializálta magát. Egyedül az eszközök használatához szükséges DOS-os ablak használatát kell megszokni.
Info: www.cgsecurity.org

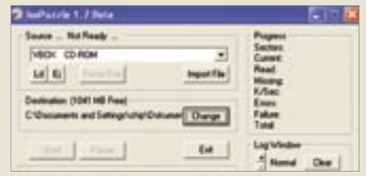

ISOPuzzle

Hibás vagy sérült CD/DVD lemezek esetében az ISOPuzzle-hez hasonló speciális eszközre lesz szükségünk. Az ISOPuzzle különlegessége, hogy több, különböző típusú meghajtóval is megpróbálhatjuk beolvastatni a kérdéses lemezt. A program minden alkalommal elmenti a megszerzett adatokat, és a végén „összeragasztja” ezeket a töredékeket.
Info: www.geocities.com/marsoupilamis

már elveszett partíciót talált meg. A RAW szkennelési lehetőség hiánya miatt azonban nem sokra megyünk ezekkel, mivel a partíciók már formázva lettek, így nem tartalmaznak adatot a valaha rajtuk tárolt fájlokról.

Ebben a versenyszámban tehát a Get Data és a Stellar Phoenix termékei szerepeltek a legjobban: ugyan csak négy partíciót találtak meg, de ezekről akkor is képesek voltak visszaállítani az adatokat, ha előzőleg formáztuk őket.

Az NTFS fájlrendszer külön kihívás elé állítja az adatmentő eszközöket, mivel itt a fájlokat tömöríteni és titkosítani is lehet. Ezeket az attribútumokat a helyreállító-eszközöknek is be kell állítani, különben használhatatlanok maradnak. A ToolStar-t kivéve egyedül az O&O UnErase volt képes a titkosított fájlokat helyreállítani – a többi versenyző csak a tömörített állományokkal boldogult.

Ami sajnos valamennyi tesztalanyból hiányzott, az egy bootolható adathelyreállító lemez, amellyel akkor is elérhetjük gépünket, ha éppen a rendszerpartíció sérült meg. A legtöbb, amit kínáltak, az egy telepítést nem igénylő „hordozható" vál-

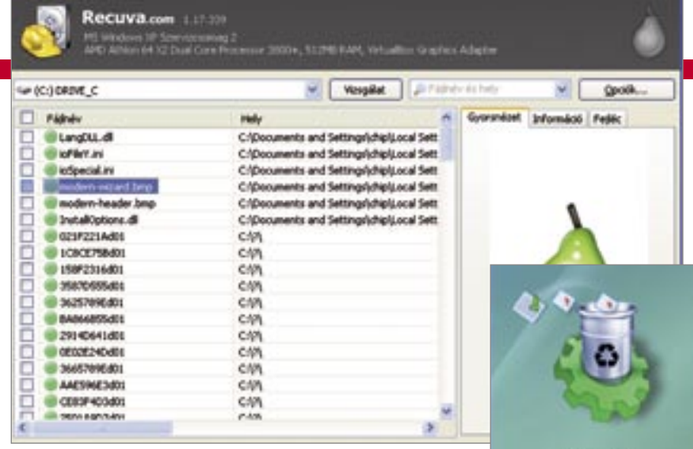

RECUVA **A vizsgálat után ez az ingyenes program a megtalált fájlok állapotát is jelzi**

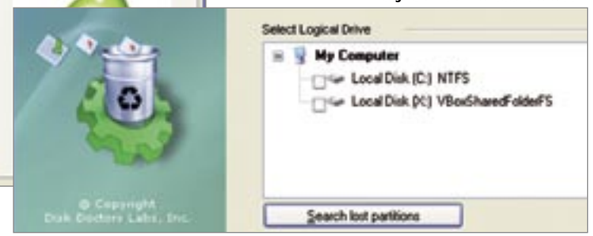

DISK DOKTORS UNDELETE
Egyetlen más program sem volt képes ennyi törölt fájlt helyreállítani a teszt alatt

tozat volt. Ezt akkor érdemes használni, ha a rendszerpartíción tűntek el fájlok, hiszen így nem kell adatokat írnunk pont arra a területre, ahol az elveszett adatok lehetnek.

Természetesen valamennyi program fut Vista alatt is, bár a PC Inspectort nem így tervezték – annak érdekében, hogy hibátlanul fusson, ki is kell kapcsolnunk a Felhasználói fiókok felügyeletét (UAC). Ugyanezt meg kell tennünk a Disc Doctors Undelete esetében is, annak ellenére, hogy ez hivatalosan is támogatja a Vistát. Ennek a programnak más zavaró tulajdonsága is akadt: a helyreállított fájlokat csak az adott partíció gyökerében hajlandó elmenteni.

Ettől eltekintve azonban minden program egyszerűen kezelhető, legtöbbjük még Varázslóval is rendelkezik, hogy a felhasználó minél gördülékenyebben juthasson hozzá elveszett adataihoz. A legjobban a tesztgyőztes ToolStar végzi a dolgát: pár kattintás elég ahhoz, hogy akár egy törölt partíción található hiányzó titkosított fájlt is helyreállítsunk. ■

HELYEZÉS	1 HELYEZÉS	2 HELYEZÉS	3 HELYEZÉS	4 HELYEZÉS	5 HELYEZÉS		6 HELYEZÉS	7 HELYEZÉS
Termék	ToolStar File Recovery Pro	Recover My Files 3.94	Windows Data Recovery	Recuva	PC Inspector File Recovery 4.0		O&O Unerase 4.1	Disk Doctors Undelete
Gyártó	ToolHouse	GetData	Stellar Phoenix	Piriform	Convar		O&O	Disk Doctors
Honlap	http://www.toolhouse-usa.com/	www.recovermyfiles.com	www.stellarinfo.com	www.recuva.com	www.pcinspector.de		www.oo-software.com	www.diskdoctors.net
Tájékoztató ár	100 euró	60 euró	90 euró	Ingyenes	Ingyenes		30 euró	40 euró
Összpontszám	87	82	78	70	60		58	58
Értékelés	■■■■□	■■■■□	■■■■□	■■■□□	■■■□□		■■□□□	■■□□□
Adatok helyreállítása (50%)	95	81	77	65	58		55	49
Szolgáltatások (30%)	75	83	77	74	75		59	64
Használhatóság (20%)	85	82	83	77	42		65	70
Ár/érték	Közepes	Jó	Közepes	Kiváló	Kiváló		Közepes	közepes
Adatok helyreállítása								
Fájlok: törölt/hiányzó	●/●	●/●	●/●	●/●	●/● (fájlméret hibásan jelenik meg)		●/–	●/–
Sebesség: törölt/hiányzó*	2 s / 2 perc	40 s / 3,5 perc	10 s / 50 perc	18 s / 11 perc	3 s / 3 perc		2 s / –	4 s / –
Részlegesen felülírt fájlok	●	●	●	●	●		●	●
Törölt partícióról	●	●	●	–	●		–	●
Formázott partícióról	● (fájlok mérete helytelenül jelenik meg)	●	●	● (hordozható médiával nem egészen tökéletes)	● (fájlok mérete helytelenül jelenik meg)		–	–
Tömörített fájlok	●	●	●	●	–		●	●
Titkosított fájlok	●	–	–	–	–		●	–
Szolgáltatások								
Operációs rendszer	NT, 2000, XP, Vista	XP, Vista	98, Me, NT, 2000, XP, Vista	98, Me, NT, 2000, XP, Vista	98, Me, NT, 2000, XP, Vista		NT, 2000, XP, Vista	2000, XP, Vista
Fájlrendszer	FAT, NTFS	FAT, NTFS	FAT, NTFS	FAT, NTFS	FAT, NTFS		FAT, NTFS	FAT, NTFS
RAW olvasás	●	● (fájlméret rosszul jelenik meg)	●	●	●		–	–
Törölt partíciók felkutatása	hármat talált	négyet talált	négyet talált	–	hármat talált		–	ötöt talált
Könyvtárak helyreállítása	●	●	●	●	●		●	●
Fájlnevek helyreállítása	●	●	●	●	●		●	●
Eltávolítható adathordozók	USB-meghajtók, memóriakártyák	CD, USB-meghajtók, memóriakártyák	USB-meghajtók, memóriakártyák	USB-meghajtók, memóriakártyák	USB-meghajtók, memóriakártyák		USB-meghajtók, memóriakártyák	USB-meghajtók, memóriakártyák
Helyreállító-média	–	CD hordozható verzióval	–	hordozható verzió	–		CD hordozható verzióval	–
Használhatóság								
Keresés utáni kiválasztás	fájl típusa szerint	fájl típusa szerint	fájl típusa szerint, olvasási próbálkozások száma szerint	fájl típusa szerint	●		–	Fájl típusa szerint
Eredmény szűrése	méret, dátum, típus szerint	méret, dátum, típus szerint	méret, dátum, típus szerint	opcionális: 0 bájtos fájlok	●		méret, dátum, attribútumok	méret, dátum
Kézikönyv, súgó	PDF kézikönyv	kézikönyv	súgó	letölthető súgó	súgó		részletes súgó	részletes súgó
Információ a megtalált fájlokról	előnézet, állapot, teszt és hex-viewer	előnézet, állapot és hex-viewer	előnézet grafikus és Office fájlokhoz, hex-viewer	előnézet, állapot, és hex-viewer a fejléchez	állapot, hex-viewer		állapot	előnézet grafikus fájlokhoz, ascii formátumban
Varázsló	●	●	–	●	–		–	●
Extrák	e-mailek visszaállítása	a helyreállított fájlokat cd-re vagy dvd-re is menthetjük	képfájlok készítése	biztonságos törlés	–		riport készítése	a helyreállított fájlokat cd-re vagy dvd-re is menthetjük

*Egy 5 GB-os partíción

Csúcskategória (100-90 pont) **Középkategória (74-45 pont)** Értékelés pontszámokkal (max. 100) ● igen
Felső kategória (89-75 pont) **Nem ajánlott (44-0 pont)** – nem

CHIP KOMPAKT: Adatmentő szoftverek

Tippek vészhelyzet esetére

✔ **Kerüljük az adatok írását**
Ha észrevesszük, hogy bármilyen adatunk hiányzik, kerüljük új adatok felírását a kérdéses merevlemezre. Indítsuk inkább el azonnal a helyreállító-eszközt, a megtalált fájlokat pedig egy külső adattároló-eszközre mentsük el.

✔ **Ne telepítsünk semmit**
Ha a rendszerpartícióról hiányoznak adatok, ne telepítsünk számítógépünkre semmilyen szoftvert. Használjuk inkább a helyreállító-program hordozható változatát CD-ről vagy USB-kulcsról.

✔ **Hardverhiba esetén**
Ha merevlemezünk fizikailag is sérült, a helyreállító programokkal nem sokra megyünk, sőt, még további kárt is okozhatunk, ahogy a folyamatos olvasási próbálkozás tovább roncsolja az adatokat. Ilyenkor sajnos már speciális külső eszközökre, profi cégekre van szükség.

A legjobbak

1 ToolStar File Recovery

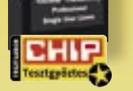

Egyszerű, gyors és hatásos: sokkal többet nem is várhatunk el egy adat-visszaállító programtól. A program varázslójával legfeljebb három kattintásra vagyunk még a legjobban elveszett adatok visszaszerzésétől is.

Tájékoztató ár: kb. 100 euró

4 Recuva

Hiába ingyenes program, több fizetős szoftvert is maga mögé utasított a Recuva. A „deep scan" keresőeljárása igen hatásosnak bizonyult, ám sajnos hiányzik belőle a törölt partíciók és a kódolt fájlok helyreállításának képessége.

Tájékoztató ár: ingyenes

ÍGY TESZTELTE A CHIP AZ ADATMENTŐ SZOFTVEREKET

A versenyzőknek 6182 törölt és 3353 eltűnt fájlt kellett visszaállítani egy 5 GB-os NTFS partícióról. Ezután titkosítottuk és tömörítettük (az NTFS által nyújtott szolgáltatásokat használva) a fájlokat ezen a partíción, majd töröltük és formáztuk a lemezt. Résztvevőinknek azt is be kellett mutatniuk, hogy miként boldogulnak a FAT fájlrendszerrel, illetve meg kellett találniuk az adatokat memóriakártyán és USB-drive-okon is.

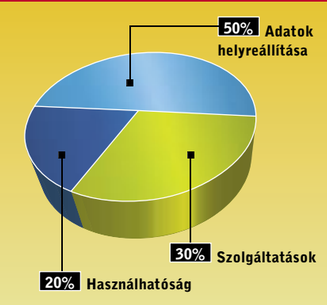

Vessünk véget a képkáosznak!

10 ezer fotó, de fogalmunk sincs, hogyan rendszerezzük őket? A képkezelő programok megoldást kínálnak a hobbifotósok gondjaira, és albumba szervezik a felvételeket.

ACDSEE PRO2 Nagy képgyűjteményeket katalogizálhatunk a tesztgyőztes segítségével

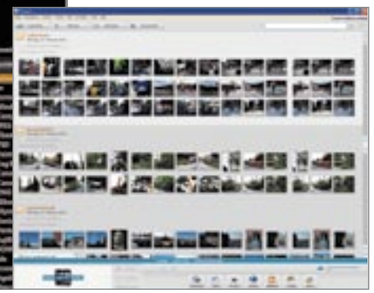

PICASA 2 Ez a nem túl világos felépítésű freeware képkezelő csak kevés funkciót kínál

CHIP EXPRESSZ TESZT
Tények röviden és velősen

Hobbifotósok, ha megkérdezik egymástól, hogy miképpen tárolják a fényképeiket, többnyire azt a választ adják: „A képeimet mappákban tartom.” Ha azonban a vakációs fotók mappájában már több mint száz felvétel található, könnyű elveszíteni a fonalat. Szerencsére a digitális fényképezés természetes segítséget nyújt a fotók rendezéséhez: a képekbe illeszthető metainformációkkal egyszerűen megoldható a katalogizálás. Ezekkel az adatokkal – és az azokat értelmező képkezelő program bevetésével – a legkülönfélébb szempontok szerint válogathatók szét a felvételek. A képkezelők lehetővé teszik továbbá webes galériák és diabemutatók létrehozását. A CHIP hét elérhető árú mindenest tesztelt, és összehasonlította őket a profiknak szánt Adobe Photoshop Lightroommal.

Egy fotóarchívum felépítése a képek bevitelével kezdődik: tesztünkben a képkezelő szoftvereknek 5 ezer JPEG, TIFF és RAW formátumú képből álló, összesen 10 gigabájtos méretű tesztállományt kellett feldolgozniuk. Ez nem okozhat problémát egy valamirevaló programnak. Egyedül a RAW formátumú képek esetében adódtak gondok. Bár a legtöbb termék támogatja ezt a profi formátumot, csak a népszerűbb fényképezőkkel (például a Canon EOS 400D-vel) készült képeknél. Csupán a Lightroom ismeri fel a kevésbé ismert gépek RAW képeit.

Ugyanakkor hatalmas különbségek adódtak a teljesítményben: így például a Magix Photo Makernek 80 perc kellett az 5000 kép importálásához, míg a jobbak – köztük a tesztgyőztes ACDSee Pro2 – 20 percen belül végeztek.

EXIF és IPTC az adatbázisban

A kép beolvasása után történik a kétféle formátumú metaadatok elemzése. Az EXIF (Exchangeable Image File) tartalmazza a technikai információkat – például a felvételkészítés idejét, a rekeszértéket és az expozíciós időt –, míg a tartalmi jellemzőket – megjegyzéseket, kulcsszavakat stb. – az IPTC (International Press Telecommunications Council) tárolja. Mindkét fajta információt be lehet ágyazni a JPEG és TIFF formátumú képekbe. Egyes programoknak nehézséget okoz az IPTC adatok kezelése: a Picasa 2 például csupán részben támogatja a szabványt, mivel csak egyes adatmezők szerkesztését teszi lehetővé. Még rosszabbul teljesít a Digital Photo Maker, amely egyáltalán nem ismeri az IPTC-t.

Az ACDSee 10-ből a fejlesztők kihagyták a képek kötegelt feldolgozásának lehetőségét, ami bosszantó, ha egy lépésben több képet szeretnénk adatokkal ellátni. A program tesztgyőztes testvére, az ACDSee Pro 2 ugyanakkor mestere a metaadatok feldolgozásának: egyetlen gombnyomással átvihetők az információk az egyik mezőből a másikba, például EXIF adatok IPTC mezőkbe. Sajnos azonban a programnak túlságosan sok időre van szüksége a módosított bejegyzések szinkronizálásához: ezer fotó esetében a művelet 20 percet vett igénybe. Ugyanezt a MediaDex 30 másodperc alatt végezte el!

Tesztünk legjobbjai támogatják az Adobe-féle XMP (Extensible Metadata Platform) szabvány használatát is. Ez tartalmazza mind az EXIF, mind az IPTC formátumot, s a bejegyzései tetszőleges hosszúságúak és számúak lehetnek.

A 10 ezer képesnél nagyobb archívumok több katalógusba rendezve kezelhetők a legjobban. Nem mindegyik programban hozható létre azonban több katalógus: a két ACDSee mindent egy kosárba dob, csakúgy, mint a Photo Maker és a Picasa. A kategorizálás egyébként az EXIF és IPTC adatok segítségével történik.

Fotók felkutatása

Miután a metaadatok indexelését elvégeztük, adatbázisunkat a képek felkutatására szeretnénk használni. Ennek legegyszerűbb módja a gyorskeresés funkció, amelyet a ThumbPlus kivételével mindegyik programban megtalálunk. Az összetett keresésnél például azokat a tájképeket szeretnénk megtalálni, amelyeket egy adott időszakban készítettünk, de kizárjuk azokat, amelyek IPTC adatai az „eső” szót tartalmazzák. Az egyszerűbb programokban – Picasa, Photo Maker, ThumbPlus – nincs összetett keresés, mivel ezekben nem adható meg kizáró kritérium.

Ha a metaadatok között nem található megfelelő címke, a képkezelő programnak a képtartalom elemzésével kell megtalálnia a keresett felvételt. Ebben a versenyszámban a ThumbPlus és a Photo Maker jeleskedik. Mindegyik program megpróbálja azonosítani a duplikált állományokat; a Picasa és a Lightroom már importáláskor figyelmeztet ezekre, ha bekapcsoltuk a riasztást. ■

CHIP Összegzés

■ Kizárólag akkor érdemes pénzt adnunk egy képkezelőre, ha nagy fotógyűjteményünk van. Az élen végzett két program – az ACDSee Pro2 és az IDimager Pro 4.0 – sokkal többre képes, mint az olcsóbb alternatívák, és felveszi a versenyt a profiknak készült Adobe Photoshop Lightroommal.

Geotagging mindenkinek

GPS-koordináták segítségével egyszerűen meghatározható a fényképek készítésének pontos helye. Csupán egy olyan szoftverre van szükségünk, amely kitölti a megfelelő EXIF mezőket.

Ezzel a szolgáltatással azonban kevés képkezelőt láttak el: az egész tesztmezőnyben csupán az IDimagert és a Picasát. Szerencsére egy ingyenes eszköz, a lemezmellékleten megtalálható GeoSetter (*www.geosetter.de/en/index.html*) segít a gondon. Töltsük be felvételeinket a programba, majd a Google Maps térképén jelöljük meg a készítés helyét, és a GeoSetter átmásolja a hely GPS koordinátáit a képállomány EXIF mezőjébe. Ezt az információt aztán a képkezelő szoftverünkben olvasni tudjuk, és felhasználhatjuk a képadatbázis kialakításához.

EXPRESSZ»TESZT	1 HELYEZÉS		2 HELYEZÉS	3 HELYEZÉS	4 HELYEZÉS	5 HELYEZÉS	6 HELYEZÉS	7 HELYEZÉS	ÖSSZEHASONLÍTÁS: Profi szoftver
Termék	ACDSee Pro 2		IDimager Pro 4.0	ACDSee 10	Mediadex 2	ThumbsPlus 7x	Photo Maker 4	Picasa 2	Lightroom 1,4
Tájékoztató ár (euró)	100		95	40	80	100	40	ingyenes	295
Internet	www.acdsee.com		www.idimager.com	www.acdsee.com	www.mediadex.com	www.thumbsplus.com	www.magix.com	http://picasa.google.com	www.adobe.com
Gyártó	ACD Systems		IDimager Systems	ACD Systems	Canto	ASX	Magix	Google	Adobe
Összpontszám	81		79	66	64	51	51	36	80
Értékelés	■■■■□		■■■■□	■■■□□	■■■□□	■■□□□	■■□□□	■□□□□	■■■■□
Rendezés (30%)	76		96	74	56	40	59	22	90
Metaadatok (20%)	98		84	58	78	73	22	30	91
Keresés (20%)	78		68	62	68	52	60	30	62
Extrák (20%)	86		80	70	52	39	70	60	84
Sebesség (10%)	54		42	62	80	68	32	58	56
Ár/érték arány	jó		jó	jó	megfelelő	nem elfogadható	megfelelő	freeware	elfogadható
Rendezés									
Több katalógus/offline média	–/●		●/●	–/●	●/●	●/●	●/●	–/–	●/●
Értékelés/mappa	●/●		●/●	●/●	●/●	–/●	●/●	–/●	●/●
Automatikus/manuális kategóriák	●/●		●/●	●/●	●/●	–/–	–/●	–/–	●/●
Képösszehasonlítás	4 fotó		korlátlan	4 fotó	–	korlátlan	–	–	2 fotó
Gyorskijelölés/gyűjtemények/ kötegelt feldolgozás	●/●/–		●/●/●	●/●/–	–/●/–	●/–/●	●/●/–	●/●/–	●/●/●
Metaadatok/keresés									
EXIF olvasás/feldolgozás	●/●		●/●	●/●	●/●	●/●	●/–	●/–	●/●
IPTC olvasás/feldolgozás	●/●		●/●	●/●	●/●	●/●	–/–	●/–	●/●
IPTC kötegelt feldolgozás/XMP	●/●		●/●	–/–	●/●	●/–	–/–	–/–	●/●
Gyorskeresés/átfogó keresés	●/–		●/–	●/–	●/●	–/–	●/●	●/–	●/–
Keresés EXIF/IPTC mezők alapján	●/●		●/●	●/●	●/●	●/–	●/–	●/–	●/●
Hasonló/duplikált képek keresése	–/●		–/●	–/●	–/●	●/●	●/●	–/●	–/●
Extrák/sebesség									
Képszerkesztő/HTML galériák/backup	●/●/●		●/●/●	●/●/●	–/●/●	●/●/–	●/●/●	●/●/●	●/●/●
Szkriptek/színkezelés	–/●		●/●	–/–	–/●	–/●	–/–	–/–	–/●
5000 kép importja (óra:perc:mp)	00:19:40		01:17:47	00:03:40	00:10:53	00:08:42	01:20:00	00:02:30	00:41:13
1000 kép átnevezése (perc:mp)	03:36		09:48	00:21	00:42	01:04	2:48	00:12	09:21
1000 IPTC mező módosítása (perc:mp)	21:49		14:35	–	00:34	19:15	–	–	10:42
1000 kép elforgatása (perc:mp)	04:47		12:45	03:52	09:38	01:47	08:56	04:55	05:10

Túl drága: Ha RAW formátumról van szó, vezeti a mezőnyt a Lightroom, egyébként csak a 2. helyet szerezte meg – ezért az árért ez kevés.

Metaadatok: Legyen szó EXIF-ről, IPTC-ről vagy XMP-ről, a Lightroom minden szabványt kiválóan ismer.

Összevetés: A Lightroom csak a duplikátumokat kutatja fel, a hasonló képeket nem.

Csúcskategória (100-90 pont) | Középkategória (74-45 pont) | Értékelés pontszámokkal (max. 100) | ● igen
Felső kategória (89-75 pont) | Nem ajánlott (44-0 pont) | – nem

Tökéletes szórakozás

A merevlemezes DVD-felvevők továbbra is népszerűek – az utód Blu-ray még mindig nagyon drága, és nem is eléggé kiforrott. A CHIP 14 készüléket tesztelt az új típusok közül.

Ebben a cikkben

14 merevlemezes DVD-felvevő tesztje
Felvétel HDD-re és USB-re
Táblázat az adatokkal
Vásárlási tippek

Habár a Blu-ray formátum győzedelmeskedett a HD DVD-vel szemben, és a DVD-nél lényegesen jobb minőséget kínál, a vásárlók továbbra is idegenkednek tőle – főleg a borsos árak miatt. Ez pedig a hagyományos DVD-felvevők malmára hajtja a vizet. Amíg a tévéadók nem kezdenek tömegesen (minőségi) HD adásokat sugározni, egy ilyesfajta készülék is bőven elég a felhasználóknak. Ezek a készülékek a legtöbb esetben a csúcstechnológiát párosítják a kedvező árral. A CHIP 14 típust tesztelt, olcsót és drágát egyaránt.

CHIP Összegzés

■ Tesztünkből kiderült, hogy nem lehet nagyon melléfogni a vásárláskor. Bármelyik ma kapható DVD-felvevőt is választjuk, a kép- és hangminőséggel biztosan elégedettek leszünk. Nagy különbségeket csak a merevlemezek méretében, a tunerek képességében és a csatlakozók számában találni.

Vitathatatlanul a csúcskategóriába tartozik tesztünk győztese, a Sony RDR-HX1070, ám ha beérjük kisebb HDD-vel, a Samsung DVD-HR750 is kiváló választás.

KÉP- ÉS HANGMINŐSÉG

Kiváló minőség minden esetben

Tesztünkből kiderült, hogy a DVD-felvevők képessége bőven elég, ha a mai tévéadásokat szeretnénk rögzíteni – a kép- és hangminőség miatt felesleges aggódnunk. A hagyományos PAL felbontású műsorokat alacsony bitrátával is jó minőségben tárolhatjuk. E mellett gyakorlatilag valamennyi tesztkészülék jó minőségben továbbítja a képet, valamint a hangot, használjuk akár a kompozit, akár az S-Video, akár a SCART kimenetet. Még a „gyengén" teljesítő felvevők esetében is jó minősítést adtunk erre a tulajdonságra. Ennek az oka, hogy a jó minőségű alkatrészek annyira olcsók lettek, hogy a gyártók az alapmodellekbe is egyre gyakrabban építik be őket.

HDMI csatlakozót használva még a felkonvertált képsorok is meglepően jó minőségben jelennek meg a HD Ready és Full HD tévéken, a DVD-felvevők legalábbis sokkal jobb minőségben hajtják végre a kép átméretezését, mint a tévék elektronikája.

Ennek fényében egyébként már nagyon várjuk az első igazán vonzó árcédulájú Blu-ray felvevőt; mivel az ilyesfajta lejátszók – már ami a tévévételt illeti – nagyrészt a mostani technológiára támaszkodnak, így legalább ilyen jó kép- és hangminőséget várunk tőlük!

SZOLGÁLTATÁSOK

DivX, HDMI és USB

Ami a szolgáltatásokat illeti, kevésbé homogén a mezőny. Főleg az extrák térnek el, de azért akadnak különbségek az összeköttetési lehetőségek és a dizájn terén is. Valamint természetesen van szórás a beépített HDD méretében is; minden gyártó másképpen látja az optimális szintet. A tesztelt típusok egyébként nemcsak egyféle HDD-vel kaphatóak, többféle kiépítésben is megvásárolhatók. Ahol lehetett, igyekeztünk 250 GB-os eszközöket kérni, hiszen ekkora tárhelyen már bőven elég felvételt tudunk rögzíteni.

Csináld magad

Nem tetszik a kínálat? Semmi gond, összeszerelheti saját merevlemezes DVD-felvevőjét is! Ha nem szeretne lehorgonyozni egy fix kapacitásnál, ésszerű megoldás vásárolni egy beépített HDD nélküli DVD-felvevőt, majd beleszerelni egy merevlemezt. Végül is sok háztartásban akad egy méreténél fogva leselejtezett, de egyébként működőképes HDD. Ennek a módszernek ráadásul megvan az az előnye, hogy később cserélhetjük is az adattárolót. A „normál" DVD-felvevőknél ez nem lehetséges, a firmware átírása nélkül a HDD-t nem tudjuk más kapacitásúra cserélni! (Figyelem! Csak azokba a DVD-felvevőkbe lehet merevlemezt utólag beépíteni, amelyek erre fel vannak készítve!)

A HDD BEÉPÍTÉSE

Példánkban az alapot a Nortek NDVX HD5000 lejátszója jelenti. A készülék felső lapja csavarokkal van rögzítve. Távolítsuk el ezeket, majd a fedőlapot is; a HDD-előkészítés máris látható. Rögzítsük az IDE csatlakozót és a tápcsatlakozót a merevlemezhez. Hajtsuk be a csavarokat a helyükre. Miután elindítottuk a felvevőt, az felismeri a HDD-t és megformázza. Ezután máris kezdődhet a felvétel!

FELVÉTEL KÜLSŐ HDD-RE ÉS USB STICKRE

A tévéadásokat menthetjük az eszközök belső merevlemezére (MPEG-2 formátumban, jó minőségben), de az USB interfésszel szerelt készülékek esetében általában lehetőségünk van arra is, hogy a képsorokat a helytakarékos DivX vagy XviD formátumban külső adathordozóra készítsük. Így sokkal egyszerűbben kezelhetők a felvételek; amellett, hogy számítógéppel bármikor DVD-re is kiírhatók, a merevlemezről közvetlenül is le tudjuk őket játszani.

További fontos paraméter, hogy a lejátszók milyen formátumú filmeket képesek kezelni: a népszerű DivX (és XviD) kezelése szerencsére ma már az alapszolgáltatások közé tartozik. Tesztünkben egyedül a Toshiba RD-XV47 nem olvasta be a DivX-es tesztlemezt.

A mezőny tizennégy lejátszója közül csak tízre került HDMI kimenet. Sajnálatos, hogy még ebben a kategóriában sem az alapfelszereltség része ez a csatlakozó, hiszen lapos tévét használva jobb minőséget kaphatnának a felhasználók.

Nyolc felvevőre került viszont USB csatlakozó, amely főleg akkor hasznos, ha külső meghajtóról (például USB stickről) szeretnénk DivX-es filmet DVD-re kiírni.

Vásárláskor érdemes figyelni a beépített tunerre is! A mezőnyben három típus tartalmaz hibrid tunert: a DVB-T hivatalos indulása után ezeknek használ vehetjük. Ellenőrizzük, hogy a tuner támogatja-e az MPEG-4 kodeket, mert a DVB-T-n továbbított HD felbontású adásokat e képesség nélkül nem tudjuk majd élvezni! Kakukktojás a Panasonic DMR-EX80E, amely DVB-S tuneregysége révén set-top box nélkül is alkalmas műholdas adások vételére.

FOGYASZTÁS ÉS ZAJSZINT

Kivételek nincsenek

Mostani összeállításunkban a „leghangosabb" masina 1,8 fonos zajt produkált. A legjobbak e tekintetben a Sony RDR-HX780 és a Panasonic DMR-EX87 voltak, gyakorlatilag nem is hallani működésüket.

Ami a fogyasztást illeti, itt is sokat javult a helyzet, de még nem tekinthető ideálisnak. Az LG RH-278H e szempontból kitűnő, mindössze 0,1 watt energiát fogyaszt állás közben.

Sajnos e két jellemző tekintetében a Blu-ray eszközöktől nem sok jót várhatunk majd! A nagyfelbontású tartalom feldolgozása ugyanis gyors chipeket követel, amelyek sokat fogyasztanak és melegszenek is. Ez pedig azt is jelenti, hogy gyorsabb (azaz zajosabb) ventilátorok beépítésére lesz szükség. →

HELYEZÉS 1–8	1 HELYEZÉS	2 HELYEZÉS	3 HELYEZÉS	4 HELYEZÉS	5 HELYEZÉS	6 HELYEZÉS		7 HELYEZÉS	8 HELYEZÉS
Termék	**Sony RDR-HXD1070**	**Pioneer DVR-555H-S**	**Panasonic DMR-EX80E**	**Philips DVDR-5570H**	**Panasonic DMR-EH685**	**LG RH-388H**		**Sony RDR-HX780**	**Panasonic DMR-EX87**
Tájékoztató ár	152 900 Ft	74 500 Ft	99 900 Ft	73 900 Ft	100 000 Ft	65 000 Ft		64 900 Ft	138 500 Ft
Összpontszám	96	92	92	90	90	89		89	89
Képminőség (30%)	98	98	100	96	85	95		88	91
Szolgáltatások (20%)	100	91	86	93	91	82		88	86
Ergonómia (20%)	92	0	87	85	88	91		90	88
Zajszint (15%)	86	92	86	81	91	91		94	94
Hangminőség (10%)	99	200	98	94	79	79		87	98
Dokumentáció (5%)	100	87	87	87	87	87		87	69
Ár/érték arány	gyenge	jó	közepes	gyenge	gyenge	jó		közepes	közepes
Műszaki adatok									
HDD kapacitása	500 GB	160 GB	160 GB	250 GB	320 GB	250 GB		160 GB	250 GB
Felvételi idő (max./min. minőség)	105/1060 óra	23/340 óra	36/284 óra	40/300 óra	71/567 óra	66/729 óra		23/455 óra	55/443 óra
Bemenetek: DV/USB	● / ●	● / ●	● / –	● / ●	● / ●	● / ●		● / ●	● / –
HDMI kimenet	●	●	●	●	●	●		●	●
Tuner	analóg + DVB-T	analóg	analóg + DVB-S	analóg + DVB-T	analóg	analóg		analóg	analóg + DVB-T
EPG	●	●	●	●	●	–		●	●
DivX-lejátszás	●	●	●	●	●	●		–	–
Mérési eredmények									
Videofrekvencia-átvitel*	96,80%	95,80%	90,20%	93,80%	90,40%	92,10%		95,50%	91,10%
Jel-zaj viszony (fényesség, szín)*	62,4/50,2 dB	63,4/51 dB	72,2/53,7 dB	61,8/54,2 dB	61,2/53,3 dB	63/51,5 dB		45,5/64,2 dB	68,5/48,1 dB
Fogyasztás (ki-/bekapcsolt)**	1,9/27,4 W	1,8/21,1 W	3,7/21,2 W	5,8/32,1 W	2,8/34,8 W	2,5/30,4 W		3,1/25,5 W	3,6/23,9 W
Zajszint (TV/DVD/Time-shift)**	1/1,3/1,2 fon	1,1/1,3/1,3 fon	1/1,3/1,2 fon	1,2/1,3/1,2 fon	1/1,2/1,1 fon	1/1,2/1,1 fon		1,1/1,1/1,0 fon	1,0/1,1/1,1 fon

HELYEZÉS 9–14	9 HELYEZÉS	10 HELYEZÉS	11 HELYEZÉS	12 HELYEZÉS	13 HELYEZÉS	14 HELYEZÉS		Összehasonlításképpen:
Termék	**Samsung DVD-HR750**	**LG RH-278H**	**Grundig GDRH5625**	**Samsung DVD-HR755**	**Yamada DVR-9300HDX**	**Toshiba RD-XV47**		**Panasonic DMR-EH52**
Tájékoztató ár	39 500 Ft	57 900 Ft	99 000 Ft	54 900 Ft	97 000 Ft	111 000 Ft		–
Összpontszám	83	83	83	78	72	71		91
Képminőség (30%)	93	84	78	76	77	78		100
Szolgáltatások (20%)	70	77	75	82	69	54		63
Ergonómia (20%)	83	96	100	80	65	67		92
Zajszint (15%)	68	65	68	58	73	57		100
Hangminőség (10%)	96	96	98	96	79	97		100
Dokumentáció (5%)	87	69	100	87	69	100		100
Ár/érték arány	kiváló	közepes	gyenge	közepes	gyenge	gyenge		–
Műszaki adatok								
HDD kapacitása	160 GB	250 GB	250 GB	250 GB	250 GB	160 GB		80 GB
Felvételi idő (max./min. minőség)	41/264 óra	43/429 óra	45/375 óra	64/421 óra	42/255 óra	34/272 óra		17/142 óra
Bemenetek: DV/USB	● / –	● / ●	● / ●	● / –	● / –	● / –		● / –
HDMI kimenet	–	●	–	●	–	–		–
Tuner	analóg	analóg	analóg	analóg	analóg	analóg		analóg
EPG	–	–	–	–	–	–		●
DivX-lejátszás	●	●	●	●	●	–		–
Mérési eredmények								
Videofrekvencia-átvitel*	87,10%	90,30%	85,90%	82%	89%	86,90%		95,30%
Jel-zaj viszony (fényesség, szín)*	53,6/50,2 dB	73,5/53 dB	56/53,3 dB	57,1/45,9 dB	53,4/50,4 dB	55,5/49,5 dB		65,6/54,4 dB
Fogyasztás (ki-/bekapcsolt)**	1,6/21,6 W	0,1/23,5 W	2,6/24,4 W	2,9/22,2 W	3,4/28,3 W	6,6/29,2 W		5,5/21,1 W
Zajszint (TV/DVD/Time-shift)**	1,3/1,5/1,6 fon	1,4/1,6/1,6 fon	1,4/1,7/1,4 fon	1,7/1,8/1,7 fon	1,2/1,5/1,4 fon	1,7/1,8/1,8 fon		0,7/0,9/1,1 fon

Összesített eredmény: A DVD-felvevők túl sokat nem változtak, a felsőkategóriában minden készülék kiváló.

Kép- és hangminőség: A mostani készülékek a tökéletestől egy árnyalatnyival elmaradnak.

HDD-méret: Két éve 80 GB-os volt az általános HDD-méret, ehhez képest háromszoros a növekedés, manapság 250 GB-tal számolhatunk.

Zajszint: A Panasonic DMR-EH52 etalonnak számít, mostani mezőnyünkben nincs hozzá hasonlóan halk felvevő.

*A nagyobb érték a jobb.
**A kisebb érték a jobb.

● igen
– nem

Csúcskategória (100–90) | Felső kategória (89–75) | Középkategória (74–45) | Nem ajánlott (44–0) | Értékelés pontszámokkal (max. 100)

CHIP KOMPAKT: DVD-felvevők

Vásárlási tippek

✔ Tévétuner
Manapság a DVD-felvevők analóg tunert biztosan tartalmaznak, de néhányukba DVB-T vagy akár DVB-S vevőegységet is beépítenek. Utóbbi kettő persze csak akkor hasznos, ha tudjuk is és szeretnénk is használni. A DVB-T és a DVB-S a felvételek beállításának is kedvez: az EPG segítségével egyetlen gombnyomás a készülék beprogramozása.

✔ HDD-méret
Minél nagyobb, annál jobb. Ha okosan használjuk, a 160 GB is elég lehet, de azért ajánlott 250 GB-os vagy nagyobb HDD-vel szerelt felvevőt vásárolni. Ugyanakkor biztos, hogy minden HDD betelik egyszer, ezért azokat a filmeket, amelyeket szeretnénk megtartani, mielőbb írjuk ki DVD-re.

✔ USB csatlakozó
Ha azt tervezzük, hogy gyakran nézünk DivX tömörítésű filmeket, ez az interfész mindenképpen hasznos számunkra. Vegyük figyelembe, hogy az MPEG-2 formátumban tárolt filmeket nem tudjuk külső adathordozóra másolni!

✔ HDMI kimenet
Ha lapos tévét vagy projektort szeretnénk a DVD-felvevőre csatlakoztatni, a legjobb minőséget HDMI összeköttetéssel kapjuk. A legtöbb esetben ugyanis a felvevők képesek a képanyag felkonvertálására, így jobb képet kapunk, mintha a tévék elektronikája méretezné át a képet.

A legjobbak

1

Sony RDR-HXD1070

Kiváló szolgáltatások, szinte tökéletes kép- és hangminőség jellemzi a Sony csúcsmodelljét, így egy pillanatig sem volt kérdéses, hogy ki nyeri a tesztet. Az RDR-HXD1070 gyakorlatilag mindent tud, amit egy felvevőtől elvárhatunk: 500 GB-os HDD, HDMI kimenet, DivX-lejátszás és DVB-T tuner is található benne. Persze a nagy szolgáltatásválasztéknak megvan a maga ára: a felvevő tesztünkben a legdrágább.

Tájékoztató ár: 152 900 Ft

9

Samsung DVD-HR750

Igazán jó vétel: 53 600 forintos árával a Samsung versenyképes a csináld magad megoldás költségével is. Pénzünkért 160 GB-os merevlemezt, valamint komponens videokimenetet kapunk. A kép- és hangminőség remek, a menü pedig jól áttekinthető és egyszerűen kezelhető. Ha nincs szükség HDMI kimenetre, EPG-re és digitális tunerre, a DVD-HR750-nel nagyon jól járunk.

Tájékoztató ár: 39 500 Ft

ÍGY TESZTELTE A CHIP A DVD-FELVEVŐKET

A merevlemezes DVD-felvevők értékelésénél hat szempontot vettünk figyelembe, a szerteágazó képességeket így teljesen le tudtuk fedni. A kép- és hangminőség természetesen kiemelten fontos, így ezeket nagyobb súlyozással vettük figyelembe. A képminőség értékelésekor a jel-zaj viszonyt és a kimeneteken mérhető jelerősséget is figyelembe vettük.

A nagyméretű HDD, valamint a kimenetek száma a legfontosabb jellemzők, ha a szolgáltatások értékelésére került a sor. Az ergonómiai szempontok alapját a könnyű kezelhetőség és a jó fogyasztási mutatók képezik. Végül, de nem utolsó sorban, a felvevőknek észrevétlennek kell maradnia a nappaliban, már ami a zajszintet illeti.

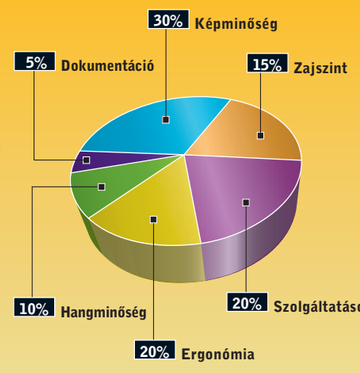

HD házimozi 250 000 forintból

Szuperéles képek, színekben gazdag megjelenítés, nagy részletgazdagság – a HD nyújtotta legfontosabb előnyök. És végre mindez megfizethető: a CHIP most háromféleképp is megmutatja, hogyan lehet mindez olcsón a miénk.

HD triatlon: a CHIP megvizsgálta a legjobb HD megjelenítőket, 250 000 forintos árhatárig. A versenyzők balról jobbra: 40 colos LCD tévé a Sonytól, 720p-s, 3 LCD-s projektor az Epsontól és egy 42 colos plazmatévé a Panasonictól.

A HDTV-t ma már szinte nem lehet megkerülni: még a hazai kínálatba is elkezdtek beszivárogni a nagyfelbontást nyújtó csatornák. Egy HD Ready 1080p-s készülékkel felkészülhetünk a jövőre, ráadásul nemcsak a tévéadók, de a Blu-ray filmek tekintetében is.

Egyetlen kérdés maradt, hogy milyen típusú megjelenítővel járunk a legjobban, ha nem szeretnénk milliókat költeni. Nyilvánvalóan a jövőbiztos termékeket kell előnyben részesíteni, emellett azonban oda kell figyelni a képméret, képminőség és az ár viszonyára is. Így rögtön kilőhetjük a 71 colosnál nagyobb plazmákat horrorisztikus áruk miatt, vagy éppen az olcsó, de méretüknél fogva használhatatlan, tévévételre képes TFT monitorokat is.

A házimozi ugyan továbbra sem filléres tucatárú, de nagyjából 300 000 forintért mindenki találhat magának olyan plazma vagy LCD tévét, de akár még projektort is, amelyek a HD házimozi igényeit képesek kielégíteni. A következőkben kiderül, az egyes típusoknál milyen előnyökkel és hátrányokkal kell számolnunk.

LCD TÉVÉ

A legkedveltebb választás

Ha lapostévéről beszélünk, a felhasználók többsége egyből az LCD tévére gondol. Nem véletlen, hiszen amíg a plazmatévék, és a projektorok a technológiából adódó hiányosságaikkal küzdöttek, addig a – szintén nem hibátlan – LCD a monitorok révén bizonyíthatott.

Igaz, a helyzet azóta sokat változott, a plazmatévék és projektorok legutóbbi generációi bizonyos területeken már szorongatják a kisebb képátlójú készülékeknél lassan egyeduralkodó LCD-ket.

CHIP Összegzés

■ Ajánlatunk házimozihoz: plazmatévé. A Panasonic TH-42PX8E az egyik legjobb választás, amely nagy képmérete és kiváló képminősége ellenére is alig kerül többe 200 000 forintnál. Házimozihoz a plazma sok mindenben jobb, és 40 colos méret fölött még olcsóbb is, mint a TFT, így hacsak nem akarunk a végletekig energiát spórolni, egyértelmű a választás.

Az LCD technológia legnagyobb problémája az alacsony kontrasztarány. Míg egy plazmatévé akár 1 000 000:1-es értékkel is bírhat, az LCD-k esetében a 10-50 000:1-es kontraszt számít a legjobbnak, ráadásul ez az érték gyorsan romlik, ha a készülékeket nem teljesen szemből nézzük. Emellett a TFT működési elvéből adódóan bizonyos esetekben elmosódhat a kép, főleg, ha az olcsó, gyengébb minőségű panelekkel szerelt modellek közül választunk.

A közép- és felsőkategóriában azonban mindezektől a hibáktól nem kell tartanunk, a tévéket a legújabb generációs PVA, MVA vagy IPS panellel szerelik, emellett az elmosódás mérséklésére gyakran alkalmazzák a 100 Hz-es technológiát is. Ez utóbbi nemcsak a képkockák ismétlésével jár, esetenként sokkal összetettebb folyamatról van szó!

Készüléktippünk a Sony KDL-40V3000 (249 900 Ft), amely MVA panellel készül, és mind a képélesség, mind a kontraszt növeléséhez a Sony saját eljárását alkalmazza. Kép- és hangminőség tekintetében ez az egyik legjobb típus a piacon, főleg ha az árát is figyelembe vesszük. Egy másik jó pontja, hogy hihetetlenül keveset fogyaszt, működés közben akár 65 wattal is beéri, így a konkurencia számára követendő példát állít.

PLAZMA

A legjobb minőségű kép

Ha tökéletes képminőségre vágyunk, a plazmatévék között kell keresgélnünk. A technológia korábbi hiányosságait sikerült kiküszöbölni, az egyik legnagyobb gond, a képpontok beégésre való hajlandósága – normál felhasználási körülmények között – a múlté.

A plazmatévék nem ismerik az utánhúzás jelenségét, vagy a kis betekintési szöggel járó hátrányokat, kiváló a feketéjük, a kontrasztarány tekintetében pedig akár 100× jobbak lehetnek egy LCD-nél.

Ugyancsak a fejlődésnek köszönhető, hogy a mai plazmák könnyebbek, kisebb készülékházban is elférnek és kevésbé melegszenek – okos tervezéssel még a ventilátor is elhagyható belőlük.

Ráadásul 40 colos méret fölött olcsóbbak, mint az LCD tévék, érthető, hogy miért tartjuk a plazmát a legjobb választásnak a nagyobb méretosztályban. →

Vásárlási tippünk e téren a Panasonic TH-42PX8E, amely 42 colos, és az ötödik generációs technológiával készül. A tévé ideális HD videózásra, de rövid válaszideje miatt a sportesemények is kifogástalanul jeleníthetők meg rajta – élesen, színekkel telve és mindenféle utánhúzás vagy képelmosódás nélkül. 209 000 forintos árával ráadásul egyben az egyik legjobb vétel is kategóriájában.

A klasszikus tévék a nappaliban bútordarabként foglalnak helyet, sokan ehhez tervezik és igazítják a szoba berendezését is. Ha ezen a téren nagyobb szabadságra vágyunk, akkor le kell mondanunk a hagyományos megoldásokról!

PROJEKTOROK

Észrevétlen vetítők

Praktikusan csak egy üres falra van szükség, amelyre elhelyezhetjük a vetítővászonat (de szélsőséges esetben akár a fehérre festett fal is megteszi), a képméret hatalmas, a képátló akár 10 méteres is lehet, és nem kell foglalkozni a betekintési szöggel sem – ezek a projektor legfontosabb előnyei. Mégis az ilyesfajta eszközök korántsem optimálisak mindenki számára! Az egyik legzavaróbb a kötelező, aktív hűtés. Még ennél is nagyobb gond, hogy a szemtelenül drága, nappali vetítésre kitalált masinákon kívül egyetlen olyan projektor sincs, amely nappali fény mellett elfogadható képet produkálna. Azaz használatukhoz el kell sötétíteni a szobát.

Ráadásul a projektor – mivel önmagában csak a videójelet képes feldolgozni – csak olyan környezetben használható, ahol eleve van már legalább egy sztereó hangrendszer, DVD (vagy még jobb, ha Blu-ray) lejátszóval.

Ebben a kategóriában kétféle technológia közül választhatunk: LCD-s és DLP-s projektorok közül. Az LCD-s projektorok egy parányi TFT-n keresztül vetítik a képet, míg a DLP technológiát használó készülékek parányi tükrök százezreinek villámgyors mozgatásával (és egy színtárcsával) alakítják ki a képet. Általánosságban a DLP-s projektorok a kedveltebbek, mivel jobb a kontrasztjuk, valamint nem produkálnak látható rácsot az egyes képpontok között. Igaz, cserébe sokkal drágábbak is, mint az LCD-s változatok – egyikük sem férne bele az általunk megszabott árhatárba.

Választottunk, az Epson EMP-TW680 a felsőkategóriából való 3 LCD-s 720p-s projektor, amely akár 7,6 m-es kép vetítésére is alkalmas, így igazi moziélményt teremthetünk meg segítségével.

Az Epson ezzel a projektorral kategóriájában a legjobb képminőséget a leghalkabb működéssel párosítja, igaz, a kivetítő ezzel együtt sem mondható hangtalannak. Ez főleg a romantikus filmek csendes jeleneteinél lesz zavaró. A projektor 230 000 forintba kerül, ám ehhez nyugodtan számoljunk hozzá még 30 000 forintot egy alap vetítővászonra (az árakat tekintve a határ itt is a csillagos ég), vagy speciális falfestékre.

Mindent egybevéve projektort akkor érdemes venni, ha a nappali elég nagy, van rajta egy nagyméretű, szabad falfelület, és gyakran nézünk filmeket. A projektort ugyanis rövid időre nem éri meg bekapcsolni, mert minden egyes bekapcsolással csökken a lámpa várható élettartama. ■

HDTV: közelebb van, mint gondolnánk

A közszolgálati tévé közel egy éve készül a HD adás bevezetésére, amely a nyári olimpiai játékokkal egy időben el is startolt. Emellett a lakosság egyre több, kábelen vagy műholdon keresztül fogható tartalomhoz fér hozzá, így a HD-re való átállás végre Magyarországon is valósággá vált.

A HDTV adások és megjelenítők problémáját sokan a tyúk vagy a tojás esetéhez hasonlítják: amíg nincs adás, minek vegyünk HDTV-t, amíg nincs sok HDTV, minek készítsünk HD adást? Szakértők azonban úgy tartják, hogy a távirányító megjelenése óta a HDTV az első fejlesztés, amelyért érdemes a tévét lecserélni.

KATEGÓRIA	LCD tévé	Plazmatévé	LCD projektor
Gyártó	**Sony**	**Panasonic**	**Epson**
Típus	KDL 40V3000	TH-42PX8E	EMP-TW680
Tájékoztató ár	249 990 Ft	209 000 Ft	230 000 Ft
Végeredmény	89 pont	96 pont	87 pont
Képminőség	85	100	78
Ergonómia	76	100	58
Fogyasztás	100	58	65
Mérési eredmények			
Maximális fényerő	500 cd/m²	1.200 cd /m²	210 cd /m²
Maximális kontraszt	1800:1	300000:1	320:1
Maximális ANSI kontraszt	520:1	1270:1	178:1
Betekitntési szög	178°/178°	180°/180°	180°/180°
Képátló	101 cm/40 col	107 cm/42 col	76–760 cm/30–300 col
Felbontás	1920 × 1080	1024 × 768	1280 × 720
Képarány	16:9	16:9	16:9
Válaszidő	8 ms	3 ms	4 ms
Zajszint működés közben	<5 dB	<5 dB	26 dB
Méret	99,2 × 68,8 × 26,5 cm	102 × 67,9 × 32,7 cm	40,6 × 30,9 × 12,4 cm
Fogyasztás (készenléti)	0,3 watt	0,7 watt	1,3 watt
Fogyasztás (működés közben)	169 watt	255 watt	189 watt
Szolgáltatások			
Technológia	LCD (MVA)	Plazma 5G	3LCD
Tuner	analóg	analóg	–
Hangrendszer	sztereo 2 × 10 watt	sztereo 2 × 25 watt	mono 1 × 2,5 watt
HDMI bemenetek	3 ×	2 ×	1 ×
VGA (D-SUB)	1 ×	1 ×	1 ×
Kompozit	1 ×	1 ×	1 ×
S-Video	1 ×	1 ×	1 ×
Scart	2 ×	2 ×	–
Audio-ki (digitális/analóg)	1 ×/1 ×	1 ×/1 ×	–/–
DVI	–	1 ×	1 ×
Ismert videoszabványok			
480i	●	●	●
480p	●	●	●
576i (PAL)	●	●	●
576p	●	●	●
720p	●	●	●
1080i	●	–	–
1080p	●	–	–
NTSC	●	●	●
PAL	●	●	●
SECAM	●	●	●

CHIP KOMPAKT: Olcsó házimozik

Vásárlási tippek

✔ LCD tévék

- Vásárlás előtt minden esetben próbáljuk ki a készüléket még a boltban! Ellenőrizzük, hogy nincs-e pixelhibája – ez lehet fekete, fehér, kék, piros, zöld, sárga, ciánkék vagy magenta színű is. A pixelhiba jelentkezhet folyamatosan világító, állandóan sötét, vagy „furcsán viselkedő" pixel képében is.
- Ellenőrizzük, hogy a tévé rendelkezik-e a szükséges mennyiségű bemenetekkel és/vagy tuneregységgel (analóg, DVB-T, DVB-C, DVB-S).
- Lehetőleg kapcsoljunk (még a boltban) egy akciódús csatornára, mert az eseménydús képsorok segítségével gyorsan kideríthetjük, ha a tévé elmossa a képet, vagy látható utánhúzást produkál.

✔ Plazmatévék

- Az LCD tévékhez hasonlóan üzemeljük be a kiválasztott készüléket a boltban és győződjünk meg arról, hogy semmilyen látható működési rendellenessége sincsen. Így természetesen a képminőséget is ellenőrizhetjük.
- A plazmatévék egy része aktív hűtést is tartalmaz. A ventilátor zaját gondosan és közelről ellenőrizzük, mert ugyanaz a zajszint, ami a boltban enyhének, vagy akár észrevétlennek hat, otthon sokkal zavaróbb lehet.
- A régi plazmák sokat fogyasztanak, ezért mindig a legújabb típusok közül válasszunk. Ezek a kedvezőbb áramfelvétel miatt halkabbak és vékonyabbak is. A készenléti és üzem közbeni fogyasztási adatokat a termékek leírásában találjuk meg.

✔ HD-képes projektor

- Ellenőrizzük, hogy a projektor tartalmazza-e a szükséges bemeneteket
- Ha a projektort falra vagy plafonra szeretnénk erősíteni, győződjünk meg róla, hogy a kiválasztott típussal ez lehetséges, valamint szükség van-e hozzá kiegészítőkre.
- Nézzük meg (a leírás segítségével), hogy a projektor adott távolságról mekkora képet ad – ha tudjuk, hogy otthon pontosan hol lesz a projektor, így megvan a vetített kép mérete is.
- Próbáljuk ki a projektort, és fokozottan figyeljünk a ventilátor zajára. Természetesen itt is igaz, hogy ami a boltban nem zavaró, az otthon kellemetlenül hangos lehet!

LCD tévék: az új mindig jobb – és olcsóbb is

A 19 colos TFT monitorok példáját alapul véve az alábbi grafikonok azt mutatják, mennyire gyors a fejlődés, és milyen gyorsan esnek az árak.

Még az IT átlagot alapul véve is rendkívül gyors a monitorok fejlődése. Az új típusok szinte mindig és mindenben jobbak, mint a korábbi változatok, a termékciklus pedig még a szokásosnál is rövidebb.
Két dolgot mindenképpen érdemes észben tartani:
1. A márka nem sokat számít. A fejlődési ütemből adódóan a gyártó, amely fél éve a legjobb volt, nem biztos, hogy ma is az.
2. Soha ne vegyük meg a kiállított típusokat: a tévék esetében a használt készülékek sokkal rosszabbul teljesítenek, mint egy-egy új példány.

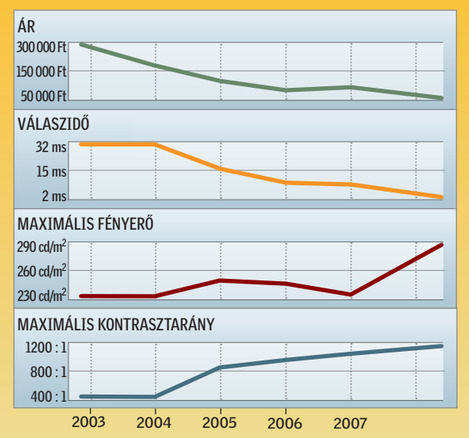

CHIP-kalauz: CPU, GPU

Az ősz az IT főszezonja, ami a meglehetősen erős első félévet tekintve egész biztosan zsúfolásig lesz új, még gyorsabb, jobb és olcsóbb hardverekkel. *Erdős Márton*

A CHIP-kalauz minden hónapban bemutatja az összes, *MAGYARORSZÁGON KAPHATÓ* CPU-t és videokártyát, teljesítményméréssel, ár/teljesítmény mutatóval és a legfrissebb hazai árakkal

Az idei nyár az új notebook platformok bevezetésével telt, az asztali PC-k piacán pedig az új GPU-k okoztak nagy meglepetéseket teljesítményben és árban egyaránt. Az Intel nyitotta a sort Atom alapú netbookjaival és nettopjaival, ám az alacsony gyártási kapacitás miatt még előreláthatólag a karácsonyi szezonig nem fogunk dúskálni az olcsó mobil PC-kben. A másik fontos bejelentést az AMD tette Puma notebookjaival, amire az Intel a Centrino 2-vel válaszolt, ám az új verziók bejelentése után a régebbi modellek árai még nem kezdték meg zuhanórepülésüket.

Erősít az AMD: Előretörnek az X3-ak

Ezzel szemben az AMD rossz fogadtatásban részesült, hárommagos Phenomjainak ára látványosan csökkent. Ennek oka a vártnál rosszabb teljesítmény, de még inkább az Intel válasza. A táblázatunkban kiemelt helyen található E7200-as processzor alig több mint 20 ezer forintért kínálja a legfejlettebb gyártástechnológiát és a velejáró igencsak jó teljesítményt.

A felsőbb régiókban is az Intel az egyeduralkodó, ám a legújabb, Phenom X4 9950 (bemutatóját ezen számunkban olvashatják) modell egy hamarosan várható árcsökkentést követően jó alternatíva lehet az olcsó négymagosok körében.

Előző számunkban készítettünk tesztet a 15 ezer forint alatt beszerezhető, olcsó, ám jó ár/érték arányú asztali processzorokról, és ahogy a most közölt árakból látható, máris sokat változtak az erőviszonyok ebben a kategóriában. Tesztünkben még az AMD Athlon 4600+ töltötte be a 10 ezer forintos, duplamagos CPU szerepét, ám ma ennyi pénzért akár már 4800+/5000+-os CPU-t is kaphatunk. Ehhez hasonlóan az egymagos, ám teljes értékű AMD Athlon 64-ek is olcsóbbak lettek egy ezressel, ami egy 6-7 ezer forintos CPU-nál mindenképpen látványos. A már megismert modellek közt felbukkant az első kétmagos AMD Sempron is X2 2100-as jelöléssel, ám teljesítményéhez mérten kezdő ára még kissé magas.

NVIDIA vs. ATI: Hihetetlen ajánlatok

Bár egyelőre nincs rá bizonyíték, egyes piaci elemzők elképzelhetőnek tartják, hogy az elmúlt egy-két évben az ATI és az NVIDIA között némi megállapodást az árak magasan tartásáról. Ezt arra alapozzák, hogy meglehetősen sokáig voltak elérhetetlen árakon a ténylegesen gyors videokártyák, majd idén tavasszal, mintegy varázsütésre minden látványosan (értsd: gyanúsan) sokkal olcsóbb lett.

A lényeg, hogy a nemrég még felsőkategóriás, 100 ezer forint feletti videokártyák ma már 50 ezer forint alatt beszerezhetőek. Az új GPU-kra épülő HD4800-as Radeonok és GTX200-as GeForce-ok bizony tekintélyes számítási erőt képviselnek, mindamellett pedig nem fogyasztanak sokkal többet elődeiknél. Mind közül kiemelkedik az ATI Radeon HD4850, ami a maga 800 általános célú shader processzorával és 512 MB fedélzeti memóriájával képes akár a Crysist is nagy felbontásban, magas részletesség mellett játszható sebességgel futtatni, ám ehhez nem csillagászati vételár, csupán 34 ezres árcédula tartozik. Ezzel a kártyával minden játékos elégedett lesz, és bizony nagyítóval kell keresnünk olyan GeForce-t, ami ár/teljesítmény arányban felveszi vele a versenyt.

Azért az NVIDIA is tartogat némi meglepetést az új GeForce tulajok számára. A legújabb NVIDIA driverekkel a GeForce 8 és 9-es kártyák ugyanis általános célra is felhasználhatóak. Erre jó példa a fizikai gyorsítás a játékok esetében, amihez az NVIDIA a nemrég megvásárolt PhysX felületet használja, de a cég ígéri, hogy hamarosan további, általánosan használt programok is profitálnak majd a bivalyerős GPU-kból. ■

A hónap legjobb vételei

Intel Core 2 Duo E8400

Mindenre elegendő teljesítményt kapunk a 30 ezer forintos lélektani határon található Wolfdale CPU-val

Tájékoztató ár: **30 600** Ft

INFO: www.intel.hu

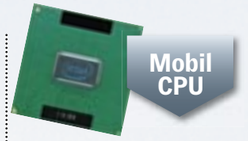

Intel Core 2 Duo T8300

Asztali teljesítmény elérhető áron, alacsony fogyasztással és a legfejlettebb gyártástechnológiával

Tájékoztató ár: **42 800** Ft

INFO: www.intel.hu

ATI Radeon HD4850

Nemrég még 100 ezret kértek ezért a teljesítményért, most aprópénzért miénk lehet a 800 shaderes Radeon

Tájékoztató ár: **33 800** Ft

INFO: ati.amd.com

Asztali CPU-k

Iroda és belépőszint Irodai és általános otthoni felhasználásra kiváló modellek, egyszerűbb multimédiás feladatra, videolejátszásra és DVD-írásra.

Teljesítmény fillérekért A lehető legolcsóbb duplamagos CPU-k, amelyek már egyszerűbb szerkesztési munkákra és játékra is alkalmasak.

Megfizethető középkategória és elérhető teljesítmény Kiváló ár/teljesítmény arányú CPU-k, meggyőző erővel, kifejezetten videoszerkesztési munkákhoz és persze játékra is.

Felsőkategória, játék A leggyorsabb processzorok, professzionális felhasználásra és SLI/CrossFire videoalrendszerrel szerelt játékgépekbe.

CHIP-INDEX Asztali-CPU-k

Teljesítmény: Több tesztprogrammal mért teljesítmény, ahol az elérhető legmagasabb pontszámot, 100 pontot, a leggyorsabb modell kapta.

Ár/teljesítmény arány: Az ár gyakran nem áll összhangban a teljesítménnyel. Minél hosszabb a narancssárga sáv, annál jobb az adott CPU ár/teljesítmény mutatója.

		Processzor						Műszaki adatok							Mérési eredmények	
	Helyezés	CPU típusa	Kódnév	Tájékoztató ár (forint)	Foglalat típusa	CPU magok száma	Órajel (MHz)	L2-Cache (KB)	FSB sebesség (MHz)	Gyártástechnológia (nm)	Tranzisztorszám (millió)	Maximális fogyasztás (TDP) (W)	PCMark05 CPU (Pont)	Doom 3 1024 × 768 (fps)	Video tömörítés (s)	Cinebench 2003 (s)
Felsőkategória, játék: A legerősebbek																
	1	Intel Core 2 Extreme QX9770	Yorkfield	262 100	775	4	3 200	12 288	1600	45	820	130	10 307	128,5	243	14,6
	2	Intel Core 2 Extreme QX9650	Yorkfield	182 300	775	4	3 000	12 288	1333	45	820	130	9 699	128,1	249	15,2
	3	Intel Core 2 Quad Q9550	Yorkfield	101 100	775	4	2 833	12 288	1333	45	820	95	9 167	123,8	269	15,1
	4	Intel Core 2 Quad Q9450	Yorkfield	55 800	775	4	2 666	12 288	1333	45	820	95	8 579	123,1	277	16,1
	5	Intel Core 2 Extreme Q6700	Kentsfield	43 200	775	4	2 666	8 192	1066	65	582	130	8 450	120,0	303	17,9
	6	Intel Core 2 Quad Q9300	Yorkfield	44 400	775	4	2 500	6 144	1333	45	820	95	8 066	120,0	301	17,3
	7	Intel Core 2 Duo E8500	Wolfdale	42 500	775	2	3 166	6 144	1333	45	410	65	8 120	128,9	248	23,7
Elérhető teljesítmény: Video-, hang- és képszerkesztés, sok játék																
	8	Intel Core 2 Duo E8400	Wolfdale	30 600	775	2	3 000	6 144	1333	45	410	65	7 674	127,3	260	25,1
	9	Intel Core 2 Quad Q6600	Kentsfield	32 600	775	4	2 400	8 192	1066	65	582	130	7 727	116,8	331	19,0
	10	AMD Phenom X4 9950 BE	Agena	46 700	AM2+	4	2 600	2 048	4000HT	65	463	140	7 597	117,2	315	20,4
	11	Intel Core 2 Duo E6850	Conroe	34 000	775	2	3 000	4 096	1333	65	291	75	7 689	124,3	273	27,3
	12	Intel Core 2 Duo E8300	Wolfdale	30 300	775	2	2 833	6 144	1333	45	410	65	7 285	125,0	274	26,5
	13	AMD Phenom X4 9850	Agena	37 800	AM2+	4	2 500	2 048	4000HT	65	463	125	7 388	116,0	327	21,5
	14	Intel Core 2 Duo E8200	Wolfdale	28 200	775	2	2 666	6 144	1333	45	410	65	6 849	124,1	290	28,2
	15	AMD Phenom X4 9750	Agena	36 900	AM2+	4	2 400	2 048	3600HT	65	463	125	7 096	115,2	339	22,4
	16	Intel Core 2 Duo E6750	Conroe	29 900	775	2	2 666	4 096	1333	65	291	65	6 813	120,9	302	30,7
	17	AMD Phenom X4 9650	Agena	36 300	AM2+	4	2 300	2 048	3600HT	65	463	95	6 812	113,2	352	23,3
	18	AMD Phenom 9600	Agena	27 200	AM2+	4	2 300	2 048	3600HT	65	600	95	6 994	113,2	362	24,2
Megfizethető középkategória: Multimédia, általános játék																
	19	AMD Athlon 64 X2 6400+	Windsor	27 000	AM2	2	3 200	2 048	2000HT	90	227	125	6 235	119,9	307	30,1
	20	AMD Phenom X4 9550	Agena	31 000	AM2+	4	2 200	2 048	3600HT	65	463	95	6 519	112,1	365	24,3
	21	Intel Core 2 Duo E7200	Wolfdale	21 100	775	2	2 533	3 072	1066	45	410	65	6 175	119,5	322	30,1
	22	Intel Core 2 Duo E4700	Allendale	23 700	775	2	2 600	2 048	800	65	167	65	6 463	117,7	330	31,0
	23	AMD Phenom X3 8750	Toliman	32 300	AM2+	3	2 400	1 536	3600HT	65	463	95	6 452	113,3	342	28,3
	24	AMD Athlon 64 X2 6000+	Windsor	19 200	AM2	2	3 000	2 048	2000HT	90	227	125	6 146	115,2	333	33,3
	25	AMD Phenom X3 8650	Toliman	24 800	AM2+	3	2 300	1 536	3600HT	65	463	95	6 179	111,4	356	30,0
Teljesítmény fillérekért: Olcsó duplamagosok																
	26	Intel Core 2 Duo E4600	Allendale	20 400	775	2	2 400	2 048	800	65	167	65	6 041	114,1	357	33,7
	27	AMD Athlon 64 X2 5600+	Windsor	17 700	AM2	2	2 800	2 048	2000HT	90	227	89	5 732	113,3	343	35,5
	28	AMD Phenom X3 8450	Toliman	21 600	AM2+	3	2 100	1 536	3600HT	65	463	95	5 639	108,3	385	32,3
	29	AMD Athlon 64 X2 5000+	Brisbane	11 700	AM2	2	2 600	1 024	2000HT	65	154	65	5 480	105,2	374	37,9
	30	Intel Pentium E2200	Conroe-L	14 400	775	2	2 000	1 024	800	65	167	65	5 589	105,6	387	37,6
	31	AMD Athlon 64 X2 4800+	Brisbane	10 900	AM2	2	2 500	1 024	2000HT	65	154	65	5 126	103,4	380	39,6
	32	AMD Athlon X2 4850e	Brisbane	13 600	AM2	2	2 500	1 024	2000HT	65	154	45	5 121	103,2	385	39,6
	33	AMD Athlon 64 X2 EE 4600+	Windsor	10 300	AM2	2	2 400	1 024	2000HT	90	154	65	4 932	100,9	404	41,0
	34	Intel Pentium E2180	Conroe-L	11 900	775	2	2 000	1 024	800	65	167	65	5 105	100,3	428	41,6
	35	AMD Athlon X2 BE-2400	Brisbane	10 600	AM2	2	2 300	1 024	2000HT	65	154	45	4 607	98,5	445	44,6
	36	AMD Athlon X2 4450e	Brisbane	11 500	AM2	2	2 300	1 024	2000HT	65	221	45	4 513	98,1	441	44,8
Iroda és belépőszint: Alacsony fogyasztás, alapszolgáltatások																
	37	Intel Pentium E2160	Conroe-L	11 200	775	2	1 800	1 024	800	65	167	65	4 646	98,8	458	45,6
	38	AMD Athlon 64 X2 EE 4200+	Windsor	8 900	AM2	2	2 200	1 024	2000HT	90	154	65	4 507	95,9	451	45,0
	39	AMD Athlon X2 4050e	Brisbane	10 100	AM2	2	2 100	1 024	2000HT	65	221	45	4 316	94,8	459	47,3
	40	AMD Athlon X2 BE-2350	Brisbane	8 700	AM2	2	2 100	1 024	2000HT	65	221	45	4 300	92,9	457	47,4
	41	AMD Athlon 64 LE-1640	Orleans	7 700	AM2	1	2 600	1 024	2000HT	65	81,1	45	3 819	106,3	547	71,1
	42	AMD Athlon X2 BE-2300	Brisbane	8 800	AM2	2	1 900	1 024	2000HT	65	221	45	3 889	87,6	496	52,3
	43	Intel Celeron E1200	Conroe-L	7 200	775	2	1 600	512	800	65	167	65	4 063	83,6	540	53,2
	44	AMD Sempron X2 2100	Brisbane	7 900	AM2	2	1 800	512	1600HT	65	221	65	3 657	77,6	528	55,5
	45	AMD Athlon LE-1600	Orleans	5 700	AM2	1	2 200	1 024	2000HT	90	81,1	45	3 240	104,0	659	85,0
	46	AMD Sempron LE-1300	Sparta	8 300	AM2	1	2 300	512	1600HT	65	81,1	45	3 411	96,6	660	81,2
	47	Intel Celeron S 440	Conroe-L	8 300	775	1	2 000	512	800	65	167	35	3 646	84,2	648	80,0
	48	AMD Sempron LE-1250	Sparta	6 700	AM2	1	2 200	512	2000HT	65	81,1	45	3 299	92,7	697	84,8
	49	Intel Celeron S 430	Conroe-L	6 600	775	1	1 800	512	800	65	167	35	3 305	78,1	709	88,0
	50	Intel Celeron S 420	Conroe-L	5 200	775	1	1 600	512	800	65	167	35	2 928	73,0	790	99,0

■ Új belépő ■ CHIP-TIPP ■ Új belépő + CHIP-TIPP ■ Kifutó modell

Asztali CPU index

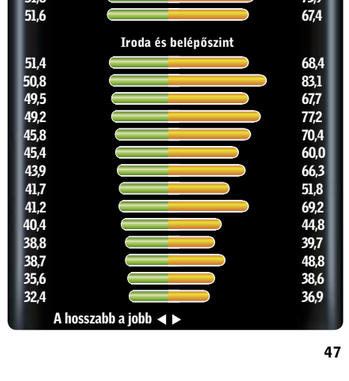

Mobil CPU-k

Ultrahordozható és belépőszint Alacsony fogyasztású, akár duplamagos (ULV) és olcsó Celeron CPU-k, irodai és általános otthoni felhasználásra. Előbbi csoportnál kiváló hordozhatóságot, hosszú üzemidőt, utóbbinál alacsony árakat kapunk.

Irodai felhasználás és általános multimédia A legolcsóbb duplamagos CPU-k, amik már egyszerűbb szerkesztési munkákra, komolyabb multimédiás felhasználásra is alkalmasak.

Kép- és videoszerkesztés, tökéletes mindenes Jó ár/teljesítmény arányú, kétmagos mobil processzorok, amelyek már komolyabb alkalmazások gyors futtatására is képesek.

Felsőkategória, játék Abszolút felsőkategóriát képviselő, minimum kétmagos CPU-k sebessége vetekszik az asztali processzorokkal. Már játékgépnek is használhatók, ám a könnyed hordozhatóságról e modelleknél általában le kell mondanunk.

CHIP-INDEX Mobil CPU-k

Teljesítmény: Több tesztprogrammal mért teljesítmény, ahol az elérhető legmagasabb pontszámot, 100 pontot, a leggyorsabb modell kapta.

Ár/teljesítmény arány: Az ár gyakran nem áll összhangban a teljesítménnyel. Minél hosszabb a narancssárga sáv, annál jobb az adott CPU ár/teljesítmény mutatója.

Processzor | Műszaki adatok | Mérési eredmények

Helyezés | CPU típusa | Kódnév | Tájékoztató ár (forint)[1] | CPU magok száma | Órajel (MHz) | L2-Cache (KB) | FSB sebesség (MHz) | Maximális fogyasztás (TDP) (W) | Akkumulátortam 6 cellás, (perc)[2] | PCMark05 CPU (Pont) | Cinebench 2003 1xCPU (fps) | Cinebench 2003 2xCPU (fps) | 3DMark05 CPU (pont) | 3DMark05 Integrált VGA-val | 3DMark05 GeForce 8400M GT | 3DMark05 GeForce 8600M GT

Felsőkategória, játék

1	Intel Core 2 Extreme X9000	Penryn	130 900	2	2 800	6 144	800	44	154	6 993	504	855	10 812	1050	4 200	6 200
2	Intel Core 2 Extreme X7900	Merom	107 100	2	2 800	4 096	800	44	154	7 054	466	837	10 213	1020	4 100	6 100
3	Intel Core 2 Duo T9500	Penryn	107 100	2	2 600	6 144	800	35	205	6 867	472	835	9 551	930	3 900	5 900
4	Intel Core 2 Duo T9300	Penryn	57 100	2	2 500	6 144	800	35	205	6 455	451	827	9 355	960	4 000	6 000
5	Intel Core 2 Extreme X7800	Merom	119 000	2	2 600	4 096	800	44	154	6 487	424	768	9 238	910	3 800	5 800
6	Intel Core 2 Duo T7800	Merom	90 400	2	2 600	4 096	800	35	205	6 455	423	767	9 223	910	3 800	5 800
7	Intel Core 2 Duo T8300	Penryn	42 800	2	2 400	3 072	800	35	205	5 805	437	810	8 533	960	4 000	6 000
8	Intel Core 2 Duo T7700	Merom	42 800	2	2 400	4 096	800	35	205	5 942	415	744	8 136	890	3 500	5 500
9	Intel Core 2 Duo T8100	Penryn	35 700	2	2 100	3 072	800	35	205	5 433	402	753	8 261	960	4 000	6 000
10	Intel Core 2 Duo T7500	Merom	42 800	2	2 200	4 096	800	35	205	5 420	377	670	7 464	870	3 200	5 200

Kép- és videoszerkesztés, tökéletes mindenes

11	Intel Core 2 Duo T7300	Merom	35 700	2	2 000	4 096	800	35	205	5 325	354	622	6 992	850	3 000	5 000
12	Intel Core 2 Duo T7600	Merom	116 600	2	2 333	4 096	667	34	166	5 382	373	676	5 203	550	2 300	4 100
13	Intel Core 2 Duo T7250	Merom	35 700	2	2 000	2 048	800	35	205	5 070	328	603	6 366	830	2 800	4 800
14	AMD Turion X2 TL-66	Hawk	64 300	2	2 300	1 024	1600HT	35	205	4 458	334	603	6 998	1 050	3 000	5 000
15	Intel Core 2 Duo T7100	Merom	38 100	2	1 800	2 048	800	35	205	4 673	315	558	6 420	830	2 800	4 800
16	Intel Core 2 Duo T7400	Merom	61 900	2	2 166	4 096	667	34	166	5 231	332	605	4 833	540	2 200	4 000
17	Intel Core Duo T2600	Yonah	95 200	2	2 166	2 048	667	31	186	4 818	319	590	4 803	470	2 200	4 000
18	AMD Turion X2 TL-64	Hawk	57 100	2	2 200	1 024	1600HT	35	205	3 928	302	543	6 125	631	2 400	4 200
19	Intel Core 2 Duo T7200	Merom	54 700	2	2 000	4 096	667	34	166	4 755	309	566	4 621	530	2 100	3 900

Irodai felhasználás és általános multimédia

20	Intel Core Duo T2500	Yonah	64 300	2	2 000	2 048	667	31	186	4 461	295	544	4 617	450	2 100	3 900
21	AMD Turion X2 TL-58	Hawk	35 700	2	1 900	1 024	1600HT	31	186	3 838	280	524	5 666	1045	2 100	3 900
22	Intel Core 2 Duo T5750	Merom	47 600	2	2 000	2 048	667	34	166	4 152	290	533	4 387	430	1 950	3 750
23	Intel Core 2 Duo T5600	Merom	45 200	2	1 833	2 048	667	34	166	4 337	287	521	4 305	520	2 000	3 800
24	AMD Turion X2 TK-57	Tyler	31 000	2	1 900	512	1600HT	31	186	3 488	276	518	5 312	1045	2 100	3 900
25	Intel Core 2 Duo T5550	Merom	42 800	2	1 833	2 048	667	34	166	4 284	281	510	4 189	430	1 950	3 750
26	Intel Core 2 Duo T5500	Merom	38 100	2	1 666	2 048	667	34	166	4 274	274	501	4 125	510	1 900	3 700
27	Intel Core Duo T2400	Yonah	52 400	2	1 833	2 048	667	31	186	4 085	271	498	4 359	430	2 000	3 800
28	AMD Turion X2 TK-55	Tyler	28 600	2	1 800	512	1600HT	31	186	3 222	259	488	5 102	1045	2 100	3 900
29	Intel Core 2 Duo T5470	Merom	35 700	2	1 600	2 048	800	34	166	3 910	258	486	4 156	430	1 950	3 750
30	Intel Core Duo T2250	Yonah	35 700	2	1 766	2 048	533	31	186	3 909	258	476	4 210	420	1 950	3 750
31	Intel Core 2 Duo T5450	Merom	23 800	2	1 666	2 048	667	34	166	3 842	251	472	4 085	430	1 950	3 750
32	Intel Core 2 Duo T5270	Merom	30 900	2	1 400	2 048	800	35	160	3 802	247	467	3 988	430	1 950	3 750
33	AMD Turion X2 TK-53	Tyler	23 800	2	1 700	512	1600HT	31	186	3 085	242	462	4 886	1045	2 100	3 900

Ultrahordozható és belépőszint

34	Intel Core Duo L2400 (LV)	Yonah	71 400	2	1 666	2 048	667	15	288	3 708	246	450	4 085	410	---	---
35	Intel Pentium T2310	Yonah	30 600	2	1 466	1 024	533	31	186	3 376	239	432	4 776	420	1 800	3 600
36	Intel Core Duo L2300 (LV)	Yonah	61 900	2	1 500	2 048	667	15	288	3 551	231	422	3 789	400	---	---
37	Intel Core 2 Duo U7700 (ULV)	Merom	83 300	2	1 333	4 096	533	10	294	3 309	223	409	3 512	395	---	---
38	Intel Celeron M 550	Merom	16 700	1	2 000	1 024	533	30	180	3 411	315	315	2 712	420	---	---
39	Intel Core 2 Duo SL7500	Merom	107 100	2	1 600	2 048	667	17	250	3 309	232	393	2 715	876	---	---
40	Intel Celeron M 540	Merom	15 500	1	1 866	1 024	533	30	180	3 308	300	300	2 634	420	---	---
41	AMD mobile Sempron 3800+	Lancaster	19 000	1	2 200	512	1600HT	35	150	2 630	295	295	3 010	410	---	---
42	Intel Celeron M 530	Merom	9 500	1	1 733	1 024	533	30	180	3 166	274	274	2 599	420	---	---
43	Intel Core 2 Duo SL7100	Merom	95 200	2	1 200	2 048	667	17	250	3 049	216	373	2 486	704	---	---
44	AMD mobile Sempron 3600+	Lancaster	15 300	1	2 000	256	1600HT	25	180	2 568	275	275	2 865	390	---	---
45	Intel Celeron M 520	Merom	6 000	1	1 600	1 024	533	30	180	2 974	268	268	2 555	420	---	---
46	Intel Core 2 Duo U7600 (ULV)	Merom	66 500	2	1 200	4 096	533	10	294	2 783	186	331	2 803	385	---	---
47	Intel Celeron M 440	Yonah	7 400	1	1 866	1 024	533	28	205	2 643	231	231	2 788	410	---	---
48	Intel Core 2 Duo U7500 (ULV)	Merom	59 500	2	1 066	4 096	533	10	294	2 559	172	307	2 687	380	---	---
49	Intel Atom N270	Diamondville	11 900	1	1 600	512	533	2,5	427	1 491	90	135	1 071	174	---	---
50	Intel A110	Dothan	23 800	1	800	512	400	3	980	1 264	106	106	1 361	200	---	---

■ Új belépő ■ CHIP-TIPP ■ Új belépő + CHIP-TIPP ■ Kifutó modell

1: A mobil CPU-kat általában notebookkal együtt árulják 2: Mért futási idő integrált videokártyával. Erősebb diszkrét GPU akár 40%-kal is csökkentheti az üzemidőt.

Mobil CPU-k

Teljesítmény (max. 100) | Ár/Teljesítmény (max. 100)

Felsőkategória, játék

100	52,1
96,4	57,1
94,4	53,6
91,2	90,7
88,0	39,1
87,7	50,9
85,6	100
82,3	88,9
80,4	99,3
74,8	66,7

Kép- és videoszerkesztés, tökéletes mindenes

70,8	67,8
68,2	18,6
66,5	56,2
66,3	30,9
63,4	45,6
62,8	27,3
60,5	15,9
59,0	24,5
58,6	25,1

Irodai felhasználás és általános multimédia

56,4	19,0
55,9	33,4
54,2	22,8
54,1	23,9
53,4	33,5
53,0	23,7
52,2	25,5
52,1	18,4
50,3	30,4
50,0	23,9
49,9	23,7
48,9	33,5
48,1	24,6
47,7	31,1

Ultrahordozható és belépőszint

47,6	10,3
47,5	23,9
44,8	9,9
42,5	6,3
41,0	28,2
39,8	4,0
39,4	26,9
38,1	19,9
37,1	36,7
37,0	3,6
36,1	21,0
36,0	53,1
34,8	4,3
33,1	33,4
32,5	3,9
15,6	2,2
15,6	1,1

A hosszabb a jobb ◄ ►

Videokártyák

Iroda, multimédia és HD videózás 1080i-ig Olcsó videokártyák 20 ezer forintig, amelyek multimédiára és videózásra tökéletesek, de az újabb játékokat nem, vagy csak nagyon lassan futtatják.

Középkategória, játékra és általános felhasználásra Olcsó, 3D-re is alkalmas GPU-k, maximum 40 ezer forintig, ahol sok, anno felsőkategóriás modell végzi pályafutását, ezért vigyázni kell, nehogy valami régi, elavult modellt kapjunk a pénzünkért.

Játékhoz 1680×1050-es felbontásig Játékra termett GPU-k, kiváló ár/teljesítmény aránnyal, még akár a szélesvásznú monitorokat is képesek meghajtani akár képjavító eljárásokkal is.

Játékhoz 2560×1600-as felbontásig A mindenre képes, méregdrága modellek, ahol nem számít a felbontás és a maximális részletesség, mindig maximális sebességet élvezhetünk.

CHIP-INDEX Videokártyák

Teljesítmény: Több tesztprogrammal mért teljesítmény, ahol az elérhető legmagasabb pontszámot, 100 pontot, a leggyorsabb modell kapta.

Ár/teljesítmény arány: Az ár gyakran nem áll összhangban a teljesítménnyel. Minél hosszabb a narancssárga sáv, annál jobb az adott GPU ár/teljesítmény mutatója.

Videokártya | Műszaki adatok | Mérési eredmények

Helyezés | GPU típusa | Memória mérete (MB) és típusa | Tájékoztató ár (forint) | Mag órajele (MHz) | Memória effektív órajele (MHz) | Memória sávszélessége (bit) | SLI / Crossfire | Vertex-shader | Pixel-shader | Gyártástechnológia (nm) | Tranzisztorok száma (millió) | 3DMark05, fulls (pont) | Doom III 16x12 4xAA 8xAF (fps) | Half Life 2: Lost Coast 16x12, 4xAA, 8xAF (fps)

Játékhoz 2560×1600 felbontásig

1	Nvidia GeForce GTX 280 OC	1024/DDR3	102 400	670	1 215	512	+/-	240*	65	1400	23 611	210,7	207,2
2	Nvidia GeForce GTX 280	1024/DDR3	86 400	602	1 107	512	+/-	240*	65	1400	23 368	199,2	202,4
3	Nvidia GeForce 9800 GX2	2x 512/DDR3	72 200	600	1 000	512	+/-	256*	65	1508	20 136	186,8	193,8
4	Nvidia GeForce GTX 260 OC	896/DDR3	67 300	663	1 107	448	+/-	192*	65	1400	21 609	174,3	167,7
5	ATi Radeon HD 4870	512/DDR5	52 400	780	2 000	256	-/+	800*	55	956	20 913	171,9	172,9
6	Nvidia GeForce GTX 260	896/DDR3	61 900	575	1 000	448	+/-	192*	65	1400	20 815	165,5	159,1
7	ATi Radeon HD 3870 X2	2x 512/DDR3	57 000	825	900	512	-/+	640*	55	1332	18 279	188,4	178,1
8	ATi Radeon HD 4850	512/DDR3	33 800	625	1 000	256	-/+	800*	55	956	17 170	149,9	163,9
9	Nvidia GeForce 8800 Ultra	768/DDR3	150 700	612	1 080	384	+/-	128*	90	681	15 402	139,3	162,3
10	Nvidia GeForce 9800 GTX	512/DDR3	49 400	675	1 100	256	+/-	128*	65	754	18 832	113,6	151,6

Játékhoz 1680×1050 felbontásig

11	Nvidia GeForce 8800 GTX	768/DDR3	39 300	575	900	384	+/-	128*	90	681	15 022	126,0	157,1
12	Nvidia GeForce 8800 GTS	512/DDR3	37 700	650	970	256	+/-	128*	65	754	17 411	108,2	147,3
13	Nvidia GeForce 8800 GT OC	512/DDR3	35 900	670	975	256	+/-	112*	65	754	17 472	109,4	144,3
14	Nvidia GeForce 8800 GT	512/DDR3	28 600	600	900	256	+/-	112*	65	754	17 052	99,8	133,2
15	Nvidia GeForce 9600 GT	1024/DDR3	31 600	700	1 000	256	+/-	64*	65	505	16 646	99,7	129,4
16	ATi Radeon HD 3870	512/DDR4	24 500	775	1 125	256	-/+	320*	55	666	15 430	116,7	121,1
17	ATi Radeon HD 2900 XT	512/DDR3	64 800	740	825	512	-/+	320*	80	700	15 455	114,7	119,5
18	Nvidia GeForce 9600 GT	512/DDR3	22 200	650	900	256	+/-	64*	65	505	17 001	94,4	123,2
19	ATi Radeon HD 3850	512/DDR3	18 400	670	830	256	-/+	320*	55	666	16 494	102,4	107,2

Középkategória játékra és általános felhasználásra

20	Nvidia GeForce 8800 GTS	640/DDR3	42 900	500	800	320	+/-	96*	90	681	14 138	91,4	132,9
21	Nvidia GeForce 8800 GTS	320/DDR3	23 600	500	800	320	+/-	96*	90	681	14 051	89,7	130,7
22	ATi Radeon HD 3850	256/DDR3	16 100	670	830	256	-/+	320*	55	666	15 588	95,0	108,7
23	ATi Radeon HD 2900 Pro	512/DDR3	24 600	600	800	512	-/+	320*	80	700	14 943	94,6	106,8
24	Nvidia GeForce 8800 GS	384/DDR3	22 700	600	900	192	+/-	96*	65	754	16 547	74,9	105,4
25	ATi Radeon HD 3850	1024/DDR2	27 000	670	500	256	-/+	320*	55	666	16 201	75,6	97,2
26	Nvidia GeForce 9600 GSO	384/DDR3	21 100	550	800	192	+/-	96*	65	754	15 483	67,7	95,0
27	ATi Radeon X1950 Pro	256/DDR3	16 200	580	700	256	-/+	8 36	80	384	9 995	51,6	80,9
28	Nvidia GeForce 8600 GTS OC	256/DDR3	21 900	720	1 100	128	+/-	32*	80	289	11 770	46,8	67,0
29	ATi Radeon X1950 GT	512/DDR3	27 200	500	600	256	-/+	8 36	80	384	9 151	45,1	76,7

Iroda, multimédia és HD videózás 1080i-ig

30	Nvidia GeForce 8600 GTS	256/DDR3	17 000	675	1 000	128	+/-	32*	80	289	10 855	41,9	62,2
31	ATi Radeon HD 3650	256/DDR3	10 200	800	900	128	-/+	120*	65	378	11 196	37,3	50,6
32	ATi Radeon HD 2600 XT	256/DDR4	14 400	800	1 100	128	-/+	120*	65	390	10 238	37,8	47,2
33	ATi Radeon HD 2600 XT	512/DDR3	12 000	800	700	128	-/+	120*	65	390	9 308	33,3	36,8
34	Nvidia GeForce 8600 GT	256/DDR3	10 200	540	700	128	+/-	32*	80	289	8 627	30,7	43,7
35	ATi Radeon HD 2600 XT	256/DDR3	10 100	800	700	128	-/+	120*	65	390	9 176	32,7	35,6
36	ATi Radeon X1650 XT	256/DDR3	25 000	575	675	128	-/+	8 24	80	330	7 402	31,9	53,9
37	ATi Radeon HD 2600 Pro	512/DDR2	9 900	600	500	128	-/+	120*	65	390	7 316	27,0	32,9
38	ATi Radeon HD 2600 Pro	256/DDR2	8 700	600	500	128	-/+	120*	65	390	7 098	25,9	31,7
39	ATi Radeon X1650 Pro	256/DDR3	8 100	600	700	128	-/+	5 12	80	157	5 523	28,4	32,5
40	Nvidia GeForce 7600 GS	256/DDR3	15 000	350	350	128	+/-	5 12	90	177	4 101	21,9	27,8
41	Nvidia GeForce 8500 GT	256/DDR3	7 800	450	400	128	+/-	16*	80	210	4 573	16,8	21,2
42	Nvidia GeForce 7300 GT	256/DDR2	7 300	400	375	128	+/-	4 8	90	112	3 603	21,0	26,2
43	Nvidia GeForce 6600 GT	256/DDR3	12 000	500	500	128	+/-	3 8	110	146	3 778	20,3	24,3
44	ATi Radeon HD 2400 XT	256/DDR3	5 500	700	750	64	-/+	40*	65	180	4 457	10,3	21,1
45	ATi Radeon HD 3450	256/DDR2	6 000	600	500	64	-/+	40*	55	181	3 753	8,8	16,5
46	S3 Chrome 430 GT	256/DDR2	7 400	625	500	64	-/-	32*	65	100	3 375	7,9	12,5
47	Nvidia GeForce 8400 GS	256/DDR2	6 000	450	400	64	+/-	16*	80	210	3 461	8,2	9,3
48	ATi Radeon X1550	256/DDR2	4 300	550	400	128	-/+	2 4	90	105	2 875	7,1	14,2
49	ATi Radeon HD 2400 Pro	256/DDR2	5 000	525	400	64	-/+	40*	65	180	2 914	6,9	13,5
50	Nvidia GeForce 7300 GS	256/DDR2	6 200	550	270	64	-/-	3 4	90	112	2 110	2,7	4,7

■ Új belépő ■ CHIP-TIPP ■ Új belépő + CHIP-TIPP ■ Kifutó modell *Egységesített shaderarchitektúra

Videokártya index

Teljesítmény (max. 100) | Ár/Teljesítmény (max. 100)

Játékhoz 2560×1600 felbontásig

100	28,6
97,1	32,9
89,0	36,1
85,3	37,1
84,7	47,3
81,5	38,5
84,0	43,1
74,2	64,3
69,7	13,5
69,3	41,1

Játékhoz 1680×1050 felbontásig

66,3	49,4
65,7	51,0
65,5	53,4
61,7	63,2
60,5	56,0
60,0	71,7
59,4	26,8
59,3	78,2
57,3	91,2

Középkategória játékra és általános felhasználásra

55,9	38,1
55,2	68,5
55,0	100
53,6	63,8
52,9	68,2
51,2	55,5
48,6	67,4
35,5	64,1
35,4	47,3
32,6	35,1

Iroda, multimédia és HD videózás 1080i-ig

32,5	56,0
30,6	87,8
28,7	58,3
25,0	61,0
24,6	70,6
24,5	71,0
24,4	28,6
20,3	60,0
19,7	66,3
18,4	66,5
13,9	27,1
12,8	48,0
12,7	50,9
12,6	30,7
11,6	61,7
9,6	46,8
8,3	32,8
8,0	39,0
7,7	52,4
7,6	44,5
4,4	20,8

A hosszabb a jobb ◄ ►

Értelmező szótár
a Media Markthoz és társaihoz

Látványos, ám jelentéktelen számok, elavult technológia új eszközökben: A CHIP ellenőrizte az elektronikai óriásüzletek reklámfüzeteinek ígéreteit, hogy kiderítse, mit kaphatunk valójában a pénzünkért.

Átlapozta már a MediaMarkt, Saturn vagy Elektroworld legújabb füzeteit? Az azokban ajánlott termékek ára tisztességes – vagy esetleg más véleményen van? Olcsó? Lehetséges, ám valójában oldalanként legfeljebb 1-2 termék igazán jó vétel. Példának okáért jó vásárt csinálhatunk, ha beszerzünk egy jó árú digitális fényképezőgépet, vagy LCD tévét valamelyik jó nevű gyártótól. De jobb, ha résen vagyunk, ha olyan termékkel kerülünk szembe, amelynek összeállításába az üzletláncnak vagy annak beszállítójának lehetett beleszólása: ilyenek a számítógép-konfigurációk, a noteszgépek vagy a termékcsomagok. Ezek esetében ugyanis az összeállítás egyetlen alapelve, hogy az ára nagyon kedvező legyen. Az, hogy az eredménnyel elégedett lesz-e a vásárló, nem érdekes.

Az áru kecsegtetővé tételével megbízott hirdetési csapatnak sem ez a legfőbb gondja, az ő bevételük ugyanis a megbízó óriáscég elégedettségétől függ. Ehhez ugyanazokat a trükköket vetik be, mint az utazási irodák, vagy akár a szépségápolási szerek reklámjainak esetében: eltúlozzák a pozitív vagy annak tűnő elemeket, miközben elhallgatják a hibákat. Mindezzel nem sértenek törvényt, hiszen nem hazudnak – csak a nekik leginkább tetsző nézőpontot mutatják mindenkinek.

N „Legújabb technológia"
... FRISS, MINT A MÚLTHETI KENYÉR

Ha a túraszervezőnk szerint szállásunk „infrastrukturális szempontokból tökéletes hely", számíthatunk rá, hogy a hotel egy nagy forgalmú kereszteződés mellett áll. Ugyanígy, ha egy számítógép állítólag a „legújabb technológiára" épül, szinte biztosak lehetünk benne, hogy valaki egy raktár mélyén rábukkant néhány csomag tavalyi alkatrészre, amitől azonnal szabadulni szeretne – lehetőleg a beszerzéskori áron.

A legnépszerűbb trükk a noteszgépek esetében a terméknevekkel való játék – a kínai Addaxok nyomán, ám sokkal kifinomultabb módon. Ha például a jó nevű gyártó „6050" modelljét agyondicsérte a szaksajtó, a bolthálózatokban is feltűnik ugyanattól a gyártótól egy hasonló számozású modell. Sőt, a noteszgépek esetében akár ugyanolyan, mivel több cég csak családneveket ad ki, amin belül a konfigurációk eltérhetnek. Például az éppen kapható modellnek kisebb és gyengébb az akkumulátora, vagy a külön videokártyát hagyták el belőle, az integrált megoldásra bízva ezzel a 3D feladatokat. Esetleg a drága, a/g/n vezeték nélküli modult váltotta fel egy olcsóbb, ám csak b/g hálózatokat ismerő modell.

N „Különleges modell"
...TRABANT VERSENYCSÍKOZÁSSAL

Mindezt nehéz észrevenni a technikai adatokból (különösen annyiból és abból, amit a forgalmazó közzétesz), ám azonnal érezhető a noteszgép teljesítményén és akkumulátoros üzemidején – bár cserébe kétségtelenül jobb árat kapunk. Így jön létre a prospektusok sztárja, a „6050L" modell. Még ha észre is vesszük a változást, a konfiguráció konkrét különbségeinek kiderítésével már bajban leszünk. Egy pillantás az Eszközkezelőre sokat segítene – ám azt csak a helyszínen nézhetjük meg, ha egyáltalán megengedik.

A Windows Vista is jelenthet problémát: a Microsoft azt szeretné, ha minden eladott noteszgépen új operációs rendszere futna. A kisebb boltok →

N Noteszgépek

A profi reklámok elterelik a figyelmet a hibákról néhány látványelemmel

A LEGMODERNEBB VIDEOVEZÉRLŐ: Aki Vista rendszerre vágyik, pláne ha még 3D játékokat is szeretne futtatni, jobb ha ellenőrzi, hogy ehhez különálló grafikus gyorsító legyen a gépében. A marketingesek ugyanis néha összekeverik a grafikus chipet a kártyával.

GYORSABB PROCESSZOR: Az igazán sokoldalú és gyors gépnek a Core 2 Duo a megbízható alap. Gyengébb processzor, sokszor csak az alapvető irodai/multimédia feladatra elég.

HATALMAS MEREVLEMEZ: Az igazán nagy kapacitású 2,5 hüvelykes lemezek drágák. Általános használatra elég egy olcsóbb 120–160 GB-os modell. Az SSD modelleket egyelőre kerüljük.

TÖKÉLETES KAPCSOLAT: Ha asztali gépünket váltjuk fel noteszgéppel, sok csatlakozóra lesz szükségünk: sok USB hely, kártyolvasó, DVI, gigabites hálózat... A hiányzó elemeket USB-s külső egységgel helyettesíteni plusz költség, és szállítanivaló.

TFT monitorok

A gyári és forgalmazói adatok összevethetetlenek

REAKCIÓIDŐ: Egyáltalán nem mindegy, hogyan és mikor mérik a képváltást, a szürke-szürke (GtG, G2G) váltás például lassabb, mint a teljes átmenet. A 8 ms-os reakcióidő így a komolyabb játékosoknak is elég.

KONTRASZT: A cégek a lehető legnagyobb, dinamikus kontrasztot adják meg, sokszor a fényerőt is állítva mérés közben. Az igazi kontraszt az egymás mellett megjelenő fekete és fehér, ezen a téren ne érjük be 120:1-nél gyengébbel.

BETEKINTÉSI SZÖG: Ha nem találunk róla adatot, már régen rossz. Ugyanis ha akár csak 10:1 (azaz gyakorlatilag élvezhetetlen) kontraszt mellett, de minimum 160 fokban látható a kép – az rögtön bekerül a reklámokba.

FÉNYERŐ: A fényerő meghatározása kivételesen egyértelmű szabványok alapján zajlik, így ha erről nincs adat, az 300 cd/m² alatti értékre utal. Ám ez nem akkora gond, mivel az átlagos használathoz 120 cd/m² is elég.

még kikerülhetik valahogy a cég befolyását, de a nagyobb elektronikai boltokban töretlen a Vista uralma. Az elektronikai szupermarketeknek ugyan kedvezőbb lenne a készülékeket operációs rendszer nélkül, vagy ingyenes OS-sel forgalmazni, hiszen úgy jobb árakon kínálnák azokat. Ugyanakkor sem a cégek, sem beszállítóik nem szeretnék elveszíteni a Microsoft jóindulatát – és a nagy tételben vásárolt OEM Vista alacsony ára még növelheti is a profitot.

A vásárló legjobban akkor jár, ha más forrásokból is gyűjt információt. Ez különösen igaz a monitorok és televíziók piacán, mivel a legújabb modellek is hamar elavulhatnak a gyors fejlődésben. Jóformán havonta érkeznek új készülékek jobb kontrasztaránnyal, vagy betekintési szöggel, alacsonyabb reakcióidővel, esetleg jobb fényerővel, színkezeléssel, alacsonyabb fogyasztással vagy csupán elegánsabb külsővel. Az árak pedig egyre csak csökkennek.

„42 hüvelyk, Full HD"

... ÉS EXTRA TÁVIRÁNYÍTÓVAL

Aki már járt elektronikai szupermarketben, bizonyára megcsodálta már a TFT monitorok falát. A látványos összeállításba azonban csak akkor érkezhet új tag, ha egy régit levesznek – mert a sorozat utolsó, eladásra váró modellje.

Így sokszor régebbi modelleket kell megszerettetni a vásárlókkal, aminek legegyszerűbb módja a legelőnyösebb oldaluk kihangsúlyozása. Így a 42 hüvelykes készülékek esetében a Full HD felbontás – holott ebben a méretkategóriában szinte mindegyik TFT képes erre. Míg a televíziókba a drágább, de jobb minőségű IPS, MVA vagy PVA panelek kerülnek, a monitorok közül sok készül olcsóbb TN+film panellel. Kétségtelen, hogy ezek is sokat fejlődtek az elmúlt években, de még mindig nem érik el a drágább modellek szintjét, különösen kontrasztarányban és betekintési szögben. Érdemes gyanakodnunk, ha egy monitornak csak az átmérőjét, felbontását, fényerejét és reakcióidejét teszik közzé. Különösen a reakcióidőt, mivel a TN+film panelek a leggyorsabbak, így 1-2 ms sebességű, és kellemesen olcsó modelleknél biztosra vehetjük, hogy a gyengébb panellel készültek.

Ezen monitorok sem kötelezően gyengék, nem egy kiváló modell készült TN+ panellel. Ám érdemes saját szemünkkel ellenőrizni a képminőséget, mielőtt lecsapunk egy különösen kedvező vételre. A 170 fok fölötti betekintési szög és az 1000:1-nél nagyobb kontraszt bár nem igazán hiteles adat, de általában az MVA vagy PVA panel jele. A jobb panel velejárója természetesen az átlagosnál, de különösen a meghirdetett legkedvezőbb áru modelleknél nagyobb költség – ám ha pénztárcánkból futja, sokkal jobban megéri a plusz árral járó minőségkülönbözet.

A nagyobb TFT monitorokat akár televízióként vagy videojátékokhoz is használhatjuk, ám ilyen esetben különösen fontosak a megfelelő bemenetek. A prospektusokban azonban ezekről sem mindig találunk elég adatot. Az információ azonban könnyen hozzáférhető lapunkban vagy az interneten. Utóbbi esetben a friss árakról is tájékozódjunk, hátha akad még kedvezőbb ajánlat.

„10 000:1-es kontraszt"

... DE CSAK TELJES SÖTÉTSÉGBEN

Egy TFT esetében tulajdonképpen minden adatot érdemes alaposan ellenőrizni az interneten vagy szaklapokban. Különösen igaz ez a kontrasztértékre. Az új technológiák első ránézésre elképesztően magas kontrasztértékeket tettek elérhetővé, azonban ezek a mega-számok főként az új „mérési" technikáknak köszönhetőek. A fekete fényerejének mérése ugyanis szinte kikapcsolt háttérvilágítással zajlik. (Az LCD technológia alapja, hogy a folyamatosan működő háttérvilágítást a folyadékkristályok átengedik, vagy valamilyen szinten blokkolják.) →

Valós körülmények között azonban ezzel a módszerrel nem sokra megyünk, hiszen amint csak egyetlen világos ponthalmaz feltűnik, a készüléknek növelnie kell a háttérvilágítást, így a fekete sokszor erős szürkévé romlik.

Már esett róla szó, hogy a noteszgépek összeállítói hogyan trükközhetnek az alkatrészekkel, ugyanezek a módszerek tökéletesen működnek számítógépes konfigurációk esetében is, sőt, ezen a területen sokkal több variációjuk használható. Például az átlagosnál látványosan nagyobb méretű, ám lassabb, azaz olcsóbb memória használata. A látványos „3GB DDR2 memória” felirat jól mutat papíron, ám előnye a 2 GB-tal szemben csekély – sőt lassabb modulok esetén hátrányba is kerülhet. 4 GB, igazoltan dual-channel memória már valóban javulást eredményez, de ekkor vigyázzunk az operációs rendszerrel: ekkora mennyiséget a mai Windowsok közül csak a 64 bites Vista képes tökéletesen kezelni.

P „Terabájtos lemez”

... DRÁGA ÉS ZAJOS KIEGÉSZÍTŐ

Újra a nagy, és nagy reklámértékű számok: még viszonylag gyenge konfigurációkban is találhatunk 500 GB-os lemezeket – amiket aligha töltünk meg internetes levelezéssel vagy Excel táblákkal. Ekkora szám mellett ugyan ki törődik átviteli sebességgel, elérési idővel, gyorsítótárral, vagy éppen a működési zajjal?

Egy konfiguráció csak akkor működik jól, ha minden fő eleme kiegyensúlyozott. Legnehezebb a CPU és a videokártya megfelelő párosítása, legtöbb esetben ez közel sem ideális az előre összellított számítógépekben. Lapunk kalauza azonban segít az ellenőrzésben (46. oldal).

P „Mega szoftvercsomag”

... INGYENES ÉS TELJESEN FELESLEGES

Akadnak összeállítók, akik számítógépüket szoftvercsomaggal próbálják kelendőbbé tenni. Azonban a programok leginkább az alkatrészekhez kapott kisebb alkalmazásokból és nagynevű programok demó változataiból állnak. Szinte csak gond van velük, akár frissíteni, akár letörölni akarjuk őket.

A legnagyobb divat az előre telepített Microsoft Office csomag. Pontosabban annak 60 napig működő próbaváltozata. Van, aki beetetésnek tartja ezt a módszert, van, aki apró udvariasságnak, de senki nem tartja igazi értéknövelő tényezőnek – a reklámszakembereket kivéve. A Microsoft másik törekvése a Vista népszerűsítése, azaz a gépek egyre nagyobb százalékán ezt kapjuk előre telepítve – akár akarjuk, akár nem.

P „Vista inside”

... NAGY ÁRAT FIZETHET ÉRTE GÉPÜNK

Míg a Microsoft legújabb rendszere az erős gépeken kellemesen elfut (főleg a Service Pack megjelenése óta), és már a driverhiány sem jelent gondot, a gyengébb gépek ugyanilyen jól elboldogulnak a bevált XP-vel.

A konfigurációkra a legnagyobb veszélyt ugyanakkor nem a kiegyensúlyozatlan hardver, vagy a kéretlenül telepített szoftver jelenti, hanem a tápegység. Egy olyan elem, amelyről szinte soha, semmilyen információt nem kapunk a brosúrákban. Egy modernebb mai konfigurációhoz nem árt egy megbízható 350–420 W-os modellt szerezni, ám egy modern, márkás tápegység néha többe kerül, mint egy olcsó, megbízhatatlan modell – egy közepesen formatervezett házzal együtt. Utóbbi megoldás természetesen kedvezőbb ár szempontjából. A márkátlan tápok többsége azonban nem követi a számítástechnika változását. Ráadásul sok tápgyártó a vásárló igényei szerinti matricát mellékel, akár 100 wattal is túlértékelve saját termékét. Így egy nagy szám önmagában ezen a téren sem jelent semmit.

A digitális fényképezőgépeknél is akadnak nagy számok, például a zoom. Az értékben azonban nagy szerepet játszik a digitális közelítés is, ami a felbontás romlásával jár. Egyedül az optikai zoom számít, amivel a lencsék helyzetváltoztatásával közelíthetünk rá a témára, amit teljes felbontásban rögzíthetünk.

D „120-szoros zoom”

... A FELISMERHETETLEN PIXELHALMAZ

Szerencsére egyre több cég már csak az optikai zoom értékét közli, azonban a teljes felbontás is „kétélű fegyver”. Az olcsó kompakt kameráknál sokszor anélkül növelik a felbontást, hogy az érzékelő mérete nőne. Ettől viszont annak nő az esélye, hogy a kép zajossá válik az egymáshoz túl közeli cellák interferenciája miatt.

A zárkésleltetés értéke egyelőre csak a szakboltok oldalain szerepel, de hamarosan megtalálhatja útját a reklámlapokba is. Azonban ez az érték is egészen más optimális körülmények között, és a valóságban – különösen, ha figyelembe vesszük az automata élességállítás és a vaku elővillantása okozta késlekedést is. ■

P PC-konfigurációk

Nem minden videokártya alkalmas játékok megfelelő futtatására

NAGY MEMÓRIA: 3072 MB memória lenyűgözően hangzik, de olcsó, lassú modulokat használva a többlet még ronthatja is a rendszer teljesítményét.

CSÚCSMINŐSÉGŰ VIDEOKÁRTYA: Nemcsak a gyártó és sorozatnév számít, de a teljes megjelölés: sokszor olyan betűk is feltűnhetnek, amelyeket a bolti forgalomban lévő kártyákon nem láthatunk. A CHIP-kalauz így is segíthet nagyjából bemérni a kártya erejét.

KÜLÖNLEGES SZOFTVERCSOMAG: A valóban értékes programok ára beleszámít a konfigurációéba, de a programok többsége az alkatrészek mellé járó alkalmazás, vagy demó.

„VISTA INSIDE”: A Vista hardverigénye közismerten nagyobb elődjénél, önmagában is komolyan leterhelhet egy régebbi vagy gyengébb számítógépet. Ilyen konfigurációkhoz használjunk továbbra is Windows XP-t – vagy egy kezesebb Linuxot.

D Digitális fényképezőgépek

Ne csak a megapixelekben és mega zoomokban bízzunk

MEGA ZOOM: A hirdetéskészítők sokszor áldozatául esnek a kísértésnek, hogy a nagyobb digitális zoomot emeljék ki, a fontosabb optikai helyett. A kompakt kamerák többsége csak 3-szoros optikai közelítésre képes.

8-10 MILLIÓ PIXEL: Az érzékelő felbontása sem garancia a minőségre. A fotók még 10 megapixelnél is lehetnek elmosottak, zajosak vagy színhibásak. Elméletileg 4 s már elég egy képeslap méretű nyomathoz.

ZÁRKÉSLELTETÉS: 0,4 másodpercnél kisebb késleltetési idővel a kamera remek pillanatfelvételeket készíthet. Magasabb értékkel szinte csak csendéletekhez használható.

Radeon vs. GeForce: A végső küzdelem

A csúcsvideokártyák leírhatatlan látványra képesek – legújabb generációjukkal most ön is élvezheti a gyönyörű 3D-s játékokat, és még csillagászati összegeket sem kell kifizetnie. *Erdős Márton*

Ebben a cikkben

14 új generációs VGA kártya
Az ATI újra erősebb az NVIDIA-nál?
Kártyák nem csak játékra
Sorteszt mérési adatokkal

Akciófilmbe illő jelenet: a több, kemény ütéstől meggyengült, elszegényedett és tömegek által halottnak bélyegzett ATI megrázta magát és felállt, mielőtt végleg kiszámolhatták volna, hogy egy váratlan ütéssel padlóra küldje az évekig egyeduralkodó, hatalmas – és valljuk be, elkényelmesedett – királyt, az NVIDIA-t. Megkezdődött a videokártyák isteneinek eddigi legnagyobb, utolsó vérig tartó küzdelme, ahol semmi sem szent, minden megengedett, csak a cél a fontos: minden felhasználót rávenni, hogy az ő videokártyáját válassza. De ne dőljünk be az ígéreteknek, a színes-szagos körítésnek és a marketingmaszlagnak: a CHIP tesztjéből megtudja, melyik kártya a tökéletes választás az ön számára.

GEFORCE GTX280

1,4 milliárd indok

Az NVIDIA maga is beismerte: elkényelmesedett. A koros 8800-as széria kiválóra sikeredett, ráadásul az ATI képtelen volt rá válaszolni, így a GPU-k történetében először több mint egy évig egyetlen chip uralta a piacot. Noha ennek a GPU-nak a leszármazottaival van tele a piac mind a mai napig, az erősödő konkurenciaharc miatt nyár közepére elkészült az NVIDIA következő generációs GPU-ja, a GT200. Az NVIDIA a világ legnagyobb mikrochipjét építette meg (egyedül az Intel Montecito Itanium 2-ese nagyobb nála, ám csakis a hatalmas L3 gyorsítótár miatt). Az új, 65 nm-es csíkszélességgel gyártott GPU 1,4 milliárd tranzisztorból épül fel, amiből gyártás során egy waferre mindössze 94 fér el, míg az Intel Atom processzorából ugyanekkora helyre 2500-at be lehet zsúfolni.

A továbbra is DirectX 10-es (és nem DX10.1-es) GPU 240 darab, általános célú shader processzort kapott, ami mellett 80 textúrázó és 32 ROP egység teljesít szolgálatot. A GTX280-as kártyán 1 GB GDDR3 memóriát találunk, méghozzá 512 bit széles buszon kapcsolódva a GPU-hoz.

Ez a kártya papíron minden eddigit magasan ver, amit az NVIDIA árában is tükrözni kívánt. A csúcsnak számító GTX280 mellett azonban megjelent egy szerényebb, de még mindig abszolút felsőkategóriás modell is, GTX260-as jelzéssel. A kistestvér egy lefojtott GT200-as GPU-t kapott 192 shaderrel (64 textúrázó egység, 28 ROP) és 448 bites buszon kapcsolódó, 896 MB memóriával, ám az NVIDIA árszabási terveit ezúttal keresztbe húzta az ATI új csodafegyvere: az RV770.

RADEON HD4850

Váratlan telitalálat

Az ATI-nak nehéz évei voltak: megvették kilóra, majd pénzt vontak el a fejlesztésektől, ráadásul a HD2900-as siralmas lett.

A HD3800-asok már jobb ár/teljesítmény mutatóval érkeztek, ám ami ezt követte, az a felkészült veteránokat is meglepte.

Derült égből a villámcsapás: ilyet érezhetett az NVIDIA, amikor a legalább egy-két éves világuralomra szánt, megalomán GT200-as chipjére válaszul az ATI egy gyengébb GPU-val válaszolt, amiről hamar kiderült, nem is olyan gyenge, ellenben egészen olcsó. Az ATI ugyanis a HD3800-as szériával stratégiát váltott, és a csupán dicsőséget, nem pedig masszív bevételt hozó felsőkategória helyett inkább a népszerűbb 40 ezer forint körüli középkategóriát választotta fő célterületének. Így már az ár is olyan fontos szerepet játszott, mint a jó teljesítmény, és a lgújabb RV770-es GPU-val sikerült is megtalálni ezt a bizonyos arany középutat.

A HD4800-as család az olcsón gyárthető, 55 nm-es, RV770-es GPU-ra épül, ami nem egészen 1 milliárd tranzisztorból épül fel. A hatalmas tranzisztorszám az eddigi 320 darab helyett 800-ra növelt shader processzornak köszönhető, amihez 40 textúrázó egység és 16 ROP tartozik. Elsőre úgy tűnhet, az RV770 800 shader processzora a GeForce GT200 többszörösére képes teljesítményben, ám a két microarchitektúra szervezése nagyban eltér egymástól, ezért a mai játékok alatt sokszor az NVIDIA megoldása kerül ki győztesen. Míg a GT200 240 shader processzora rengeteg, egyszerű programszálat képes villámgyorsan végrehajtani, addig az ATI 800 CPU-ja inkább a bonyolult és hosszú utasításszálak esetén verhetetlen. Ehhez hozzá kell vennünk a fele annyi textúrázó és ROP egységet is, amelyek ugyancsak csökkentik a teljesítményt (igaz, az árat még inkább). A 256 bit széles memóriabuszon a kisebb és olcsóbb modell, a HD4850 esetében 512 MB GDDR3 memóriát találunk, míg a drágább (de továbbra is középkategóriás árazású) és gyorsabb HD4870-nél 512 MB GDDR5 kapott helyet. Ezzel az új memóriával az ATI-nak sikerült megközelítenie a GT200 dupla szélességű, ám csupán GDDR3-at használó memóriaalrendszerének sebességét, ami különösen nagy felbontásoknál kulcsfontosságú.

CHIP Összegzés

■ Az új DirectX 10-es GPU-k már egyáltalán nem emlékeztetnek az oly rosszul sikerült első DX10-es (de)generációra. Mind az ATI, mind pedig az NVIDIA kiváló GPU-kat gyártottak, ám két különböző stratégia alapján. Aki kompromisszumok nélküli, elképesztően erős videokártyát szeretne, válassza az ASUS ENGTX280 TOP kártyáját, mint a világ leggyorsabb egy GPU-s megoldását. Aki pedig szeretne valami igazán jó vételt, amin kiválóan futnak a mai, na meg a jövőre megjelenő játékok, és nem kell érte kalapács alá küldeni a családi autót, az válassza az MSI R4850-es modelljét – nem fog csalódni.

JÁTÉKTESZTEK

Az élet 30 fps felett kezdődik

Minden felhasználó szereti, ha elkápráztatják, ám ahhoz, hogy ez egy PC-s játéknak sikerüljön, meg kell neki adnunk a megfelelő videokártyát. A tesztben szereplő 14 kártya mindegyike alkalmas komolyabb játékra is, ám ha teljes pompájukban szeretnénk élvezni a játékokat, méghozzá nagyobb felbontások és képjavító effektek kíséretében, nem mindegy, melyik tesztalanyt választjuk. Ebbe a nemrég még elitnek számító, ma már azonban 50 ezer forint alatt is elérhető klubba a GeForce 9800GTX, de még inkább a Radeon HD4850 a belépő. Egy ilyen kártya birtokában már nyugodt szívvel növelhetjük az élsimítást, és ezeknek a GPU-knak az 1680×1050-es felbontás sem fog gondot okozni. Ha már azonban VGA kártyát vásárolunk, érdemes a jövőre is gondolni, ezért egy Radeon HD4870 vagy a némileg drágább GTX260 a jó választás – itt már nem kell attól tartanunk, hogy 30 képkocka/másodperc alá csökken a sebesség, még a Crysis alatt sem.

Az elit kategóriában komoly előkészületekre van szükség, ugyanis a 2 GPU-s, valamint a GeForce GTX280-as kártyák nem érik be 400-500 wattos tápegységgel, és a CPU-nak is megfelelően erősnek kell lennie. Ahogy az a papírforma alapján várható volt, a GeForce GTX280-as kártyák ma a videokártyák abszolút csúcsragadozói – rendkívül gyorsak, sokat fogyasztanak és drágák is. De persze közöttük is van erősorrend, aminek az élén az ASUS gyárilag tuningolt GTX280 TOP-ját találjuk. Aki pedig ennél is nagyobb 3D-s teljesítményre vágyik – és rendelkezik egy kisebb állam éves költségvetésével, akár három GTX280-at is összekapcsolhat. →

HELYEZÉS 1–7	1 HELYEZÉS	2 HELYEZÉS	3 HELYEZÉS	4 HELYEZÉS	5 HELYEZÉS		6 HELYEZÉS	7 HELYEZÉS
Termék	**ASUS ENGTX280 TOP**	**MSI N280GTX-T2D1G-OC**	**Gigabyte N28-1GH-B**	**ASUS EN9800GX2 TOP**	**Gigabyte NX98X1GHI-B**		**Zotac GTX 260 AMP!**	**ASUS EAH4870 TOP**
Beküldő	ASUS Hungary	Expert	Gigabyte	ASUS Hungary	Gigabyte		Zotac	ASUS Hungary
Információ	hu.asus.com	www.msi.eu/hu	www.giga-byte.hu	hu.asus.com	www.giga-byte.hu		www.zotac.com	hu.asus.com
Bruttó végfelhasználói ár	97 400 Ft	96 900 Ft	89 700 Ft	119 900 Ft	105 000 Ft		70 680 Ft	59 900 Ft
Garancia	3 év	3 év	3 év	3 év	3 év		5 év	3 év
Összpontszám	99	97	96	95	93		93	91
Szolgáltatások és kiegészítők (10%)	94	94	93	88	88		93	96
Teljesítmény (75%)	100	98	96	96	93		92	90
Hűtés (15%)	95	94	95	95	96		95	94
Ár/érték arány	jó	jó	kiváló	gyenge	közepes		jó	közepes
Műszaki adatok								
GPU típusa	GeForce GTX 280	GeForce GTX 280	GeForce GTX 280	GeForce 9800 GX2	GeForce 9800 GX2		GeForce GTX 260	Radeon HD 4870
Shader processzorok száma	240	240	240	256	256		192	800
Memória mennyisége, típusa, busz szélessége	1024 MB GDDR3, 512 bit	1024 MB GDDR3, 512 bit	1024 MB GDDR3, 512 bit	2x512 MB GDDR3, 2x256 bit	2x512 MB GDDR3, 2x256 bit		896 MB GDDR3, 448 bit	512 MB GDDR5, 256 bit
Grafikus mag / shader órajele	670 / 1460 MHz	650 / 1300 MHz	602 / 1296 MHz	670 / 1675 MHz	600 / 1500 MHz		650 / 1400 MHz	815 MHz
Memória órajele (effektív)	2430 MHz	2300 MHz	2214 MHz	2130 MHz	2000 MHz		2100 MHz	3700 MHz
Teljes játék	Alone in the Dark	RS: Vegas 2	-	CoH: Opposing Fronts	-		GRID	-
Mérési eredmények – 1680×1050, HQ								
3DMark06 default futás	15648 pont	15225 pont	15017 pont	15929 pont	15758 pont		14872 pont	14683 pont
3DMark Vantage	11065 pont	10557 pont	10299 pont	10280 pont	10445 pont		9300 pont	9085 pont
Unreal Tournament III – 4AA/16AF	154 fps	151 fps	147 fps	147 fps	147 fps		139 fps	132 fps
Company Of Heroes DX10 – 4AA/16AF	57,1 fps	56,6 fps	55,4 fps	58,3 fps	56,1 fps		55,6 fps	54 fps
Crysis DX10	45 fps	44 fps	42 fps	50 fps	38 fps		39 fps	39 fps
Crysis DX10 – 4AA/16AF	38 fps	37 fps	35 fps	30 fps	23 fps		32 fps	32 fps
ET: Quake Wars – 4AA/16AF	105,1 fps	101,9 fps	98,8 fps	98,8 fps	100 fps		97,6 fps	90,2 fps
World In Conflict DX10 – 4AA/16AF	47 fps	46 fps	44 fps	44 fps	41 fps		42 fps	39 fps

HELYEZÉS 8–14	8 HELYEZÉS	9 HELYEZÉS	10 HELYEZÉS	11 HELYEZÉS	12 HELYEZÉS		13 HELYEZÉS	14 HELYEZÉS
Termék	**MSI R4850-T2D512**	**ASUS EAH3870X2**	**ASUS EN9800GTX TOP**	**MSI NX8800GT-T2D512E-OC**	**Sapphire HD3870 Ultimate**		**Sapphire HD3870 1 GB**	**Gigabyte NX96T512H-HM**
Beküldő	Expert	ASUS Hungary	ASUS Hungary	Expert	Expert		Expert	Gigabyte
Információ	www.msi.eu/hu	hu.asus.com	hu.asus.com	www.msi.eu/hu	www.sapphiretech.com/hy		www.sapphiretech.com/hy	www.giga-byte.hu
Bruttó végfelhasználói ár	37 100 Ft	62 700 Ft	69 900 Ft	35 400 Ft	31 800 Ft		38 200 Ft	28 300 Ft
Garancia	3 év	3 év	3 év	3 év	2 év		2 év	3 év
Összpontszám	87	86	85	81	81		81	79
Szolgáltatások és kiegészítők (10%)	96	93	85	86	94		93	86
Teljesítmény (75%)	83	85	83	79	75		76	75
Hűtés (15%)	98	86	96	84	100		95	96
Ár/érték arány	jó	közepes	gyenge	közepes	közepes		gyenge	közepes
Műszaki adatok								
GPU típusa	Radeon HD 4850	Radeon HD 3870 X2	GeForce 9800 GTX	GeForce 8800 GT	Radeon HD 3870		Radeon HD 3870	GeForce 9600 GT
Shader processzorok száma	800	640	128	112	320		320	64
Memória mennyisége, típusa, busz szélessége	512 MB GDDR3, 256 bit	2x512 MB GDDR3, 2x256 bit	512 MB GDDR3, 256 bit	512 MB GDDR3, 256 bit	512 MB GDDR4, 256 bit		1024 MB GDDR4, 256 bit	512 MB GDDR3, 256 bit
Grafikus mag / shader órajele	625 MHz	825 MHz	755 / 1840 MHz	660 / 1650 MHz	776 MHz		775 MHz	650 / 1750 MHz
Memória órajele (effektív)	1986 MHz	1800 MHz	2350 MHz	1900 MHz	2252 MHz		2250 MHz	1800 MHz
Teljes játék	RS: Vegas 2	CoH: Opposing Fronts	-	-	Valve Black Box		Valve Black Box	-
Mérési eredmények – 1680×1050, HQ								
3DMark06 default futás	12780 pont	15986 pont	14485 pont	12751 pont	11711 pont		11791 pont	11322 pont
3DMark Vantage	6981 pont	7924 pont	6474 pont	5179 pont	4600 pont		4642 pont	4085 pont
Unreal Tournament III – 4AA/16AF	105 fps	87 fps	118 fps	95 fps	80 fps		81 fps	81 fps
Company Of Heroes DX10 – 4AA/16AF	46 fps	53,1 fps	41,8 fps	35,3 fps	31,8 fps		32,5 fps	26,7 fps
Crysis DX10	29 fps	28 fps	32 fps	24 fps	20 fps		21 fps	19 fps
Crysis DX10 – 4AA/16AF	23 fps	20 fps	22 fps	18 fps	15 fps		17 fps	14 fps
ET: Quake Wars – 4AA/16AF	72 fps	76 fps	75,5 fps	57,7 fps	47,1 fps		48,7 fps	55,1 fps
World In Conflict DX10 – 4AA/16AF	30 fps	34 fps	28 fps	24 fps	19 fps		19 fps	24 fps

● igen ▬ nem
Csúcskategória (100–90) Középkategória (74–45) Felső kategória (89–75) Nem ajánlott (44–0) Értékelés pontszámokkal (max. 100)

CHIP KOMPAKT: 14 videokártya tesztje

Nem csak játékra

A fejlett GPU-k nem csupán játékszerek, általános felhasználásra is alkalmasak.

✔ Photoshop
Az NVIDIA CUDA a GPU kihasználásában nyújt segítséget. Az Adobe már dolgozik azon a Photoshop-változaton, amelyikkel a több száz shader erejét felhasználva lehet a képeket valós időben szerkeszteni, effektezni. Sajnos nem árulták el, hogy mikor lesz ez mindenki számára elérhető.

✔ Folding@home
A GPU-k masszívan párhuzamosított kódok futtatásában jeleskednek. Erre jó példa a Folding@home program, ami ATI Radeon és NVIDIA GeForce kártyákon is összehasonlíthatatlanul gyorsabban fut, mint akár a legerősebb CPU-n.

✔ Fizika
A következő forradalmi újítás a fizika élethű modellezése lesz. Új driverekkel GeForce videokártyánk több játéknál is képes a grafika mellett a fizikát is számolni. Ez tehermentesíti a CPU-t, ráadásul élethűbb fizikai modellezést kapunk.

✔ Videotömörítés
A videotömörítés idő- és számításigényes feladat, ám kiválóan párhuzamosítható, így nem is kérdéses, hogy egyre több videotömörítő program használja ki a shader processzorokat. Segítségükkel akár a HD videók tömörítése is valós időben, vagy akár még annál is gyorsabban történhet.

A legjobbak

1
ASUS ENGTX280 TOP

Az ASUS gyárilag tuningolt csúcskártyájával elfelejthetjük a kompromisszumokat: nem fogunk olyan játékot találni, ami ne futna nagy felbontásban, élsimítással, de ehhez persze megfelelően erős tápegységre és processzorra is szükségünk lesz.

Tájékoztató ár: 97 400 Ft

8
MSI R4850-T2D512

A Radeon HD4850 lehet, hogy nem a világ legerősebb GPU-ja, és az 1920-as Full HD felbontáshoz sem a legjobb választás, ám normál (1280×1024, 1680×1050) felbontásban gyorsabb, mint a tavalyi csúcskártyák, az élsimításról sem kell lemondanunk, és mindezt hihetetlenül olcsón megkapjuk.

Tájékoztató ár: 37 100 Ft

ÍGY TESZTELTE A CHIP A VIDEOKÁRTYÁKAT

A sebességet többségükben DX10-es játékokkal mértük szélesvásznú nagyfelbontásban (1680×1050), ami félúton van a 720p és a Full HD között. Többször is alkalmaztunk képjavító eljárásokat, így 4×-es élsimítást és 16×-os anizotrop szűrést.

A hűtésnél a méret és kialakítás mellett a zajszintet és a hatékonyságot is figyeltük, így a hűtési rendszernél magas pontszámot elért modellek esetében biztosak lehetünk a csendes üzemben, és a tuningra is kapható, túlméretezett hűtésben. Az extráknál maximális pontszámot DVI-HDMI átalakítóval, extra kimenetekkel, fejlett szolgáltatásokat nyújtó GPU-val, valamint a teljes verziós szoftverekkel szerezhettek a gyártók.

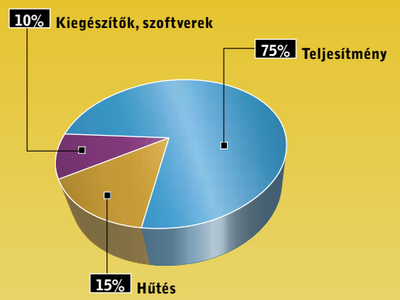

Tesztrendszer: Intel Core 2 Quad Q9550 CPU, Gigabyte X48T-DQ6 alaplap, 2x2GB Corsair DDR3-1600 CL9 memória, Seagate Barracuda 7200.11 750 GB-os, SATA merevlemez, Modecom 850W tápegység és gyári Intel CPU hűtő. Microsoft Windows Vista, ForceWare 177.26, ATI Catalyst 8.7, DirectX 10. Tesztünket – kiegészítő termékeikkel – az alábbi cégek segítették: Corsair, Gigabyte, Intel, Modecom, Seagate.

CHIP-történelem: Monitorok

A legfontosabb kapocs számítógép és ember között: a monitor. 1938-ban, az első számítógép bekapcsolásakor a monitor már 83-adik születésnapját ünnepelte. És a fejlődés nem állt le...

Ha egész pontosak akarunk lenni, két fejlesztési vonal vezetett el a ma használatos kijelzőkhöz. Az első ezek közül 1855-ben kezdődött, amikor a német Heinrich Geisler feltalálta a katódsugárcsövet. Ő tekinthető a CRT monitorok első szülőatyjának. Harminchárom évvel később Friedrich Reinitzer osztrák kémikus a TFT kijelzők alapjait rakta le a folyadékkristályok felfedezésével.

Miközben a katódsugárcsöves technológiát már a kezdetektől a monitorok fejlesztésére használták, addig a folyadékkristályok a következő 80 évben csak mint kémiai érdekesség szerepeltek – senki sem gondolta, hogy egyszer majd a képalkotásban kapnak szerepet.

A legtöbbször Karl Ferdinand Braunt szokták a katódsugárcső feltalálójának nevezni – pedig ő inkább az első felhasználója volt ennek a találmánynak azzal, hogy felhasználta az oszcilloszkóp megtervezésekor. Minden későbbi fejlesztés, például a tv vagy a radarképernyő ezen az eszközön alapszik. Ugyanebben az évben Joseph John Thomson felfedezte az elektront, és ez nagyban felgyorsította a csövek fejlődését. Az első katódsugárcsövet használó, képek megjelenítésére szolgáló monitorokat a televíziózás számára fejlesztették ki.

Ezen az úton a legfontosabb mérföldköveket az első tévéképernyő (Wladimir Kosma, 1929), az első elektronikusan továbbított kép (Manfred von Zworykin, 1930) és az első, sorozatban is gyártható CRT (Allen B. Du Mont, 1931) jelentik.

Evolúció

A hetvenes évek vége felé a számítógépes monitorok és a televíziók fejlesztése kettévált. A Mono Display Adapter (MDA) után, amely egyszínű, de 720×350 pixeles felbontású képvisszaadást tett lehetővé, az IBM 1981-ben bemutatta a Color Graphics Array-t (CGA), amely négy szín megjelenítésére volt képes, de mindössze 160×200 pixelen.

Miután a monitorok először még a számítógép házába integrálva kaptak helyet, vagy egyedi csatlakozást használtak, a vásárlók nem választhattak az egyes modellek között. A német CHIP-ben 1984-ben készült először összehasonlító teszt, amin az 1000×1000 pixeles felbontású és 64 Hz-es képfrissítésű 14”-es Taxan Vision volt a legjobb. Az ára: 3890 német márka, az akkori nyugatnémet átlagkereset kétszerese.

Hat évvel később már az NEC MultiSync 4D volt az ajánlott vétel, amely 1024×768-as felbontásával és 70 Hz-es frissítésével még ma is használható lenne. Persze csak akkor, ha az eredeti 4300 márkás árnál olcsóbban adnák.

A 2000-es év körül kezdtek terjedni a lapos képernyők: miután a TFT technológia már a 70-es években rendelkezésre állt, és a Sharp 1988-ban be is mutatott egy 14”-es modellt, még mindig jó tíz évnek kellett eltelnie az első elérhető árú példányok megjelenéséig.

Ami pedig a jövőt illeti: az lapos és háromdimenziós. Előbb vagy utóbb CRT csak speciális eszközökbe kerül beépítésre, majd végül teljesen ki is hal, miközben a 3D-s képernyők egyre jobban elterjednek. Már ma is piacon van pár olyan modell, amely térbeli képek megjelenítésére képes akár speciális szemüveggel akár anélkül. Hamarosan pedig minden gyártó előáll majd a bármely szögből élethű 3D-s képet adó monitorával. ■

A monitorok fejlődése

1855 – Geisler-cső
A német Heinrich Geislernek sikerül jó minőségű vákuumot előállítani higanyos pumpa segítségével.

1859 – Katódsugárzás felfedezése
A német matematikus-fizikus Julius Plücker felfedezi és le is írja a katódsugárzást.

1888 – Folyadékkristályok
Az osztrák kémikus, Friedrich Reinitzer felfedezi a folyadékkristályt – olyan anyagokkal kísérletezik, amelyeknek láthatóan két olvadáspontjuk van.

1897 – Braun-cső
Karl Ferdinand Braun nagy lökést ad a CRT fejlődésének azzal, hogy megépíti a rá épülő oszcilloszkópot.

1930 – Elektronikus televízió
Manfred von Ardenne elkészíti az első teljesen elektronikus tévéadást, majd a következő évben be is mutatja a berlini Rádió Kiállításon.

1963 – A cián-bifenil folyadékkristályok felfedezése
Az hulli egyetemen dolgozó angol kémikus, George Gray előállítja a cianobifenilt, amely a modern LCD kijelzőkben használt folyadékkristályok kifejlesztésének alapja lesz.

1969 – Az első TN-LCD
James Fergason kidolgozza a TN (Twisted Nematic) technológiát, amely a folyadékkristályok fényáteresztő képességének szabályozását teszi lehetővé.

1981 – Az IBM kidolgozza az MDA és a CGA szabványokat
A monokróm és a színes képjelek szabványosításával az IBM lehetővé teszi az univerzálisan használható monitorok tervezését.

1984 – Viszlát, EGA
Az EGA szabvány sokáig a legjobb képminőséget jelentette a számítástechnikában

1988 – VESA szabványok
A 80-as évek vége felé az NEC nyolc grafikus kártyagyártóval összefogva megalapította a Video Electronics Standard Association-t (VESA). Azóta ez a szervezet határozza meg a monitorokra, szoftverekre és kártyákra kötelező szabványokat.

2000 – Lapos képernyő mindenkinek
2000 decemberében egy 15”-es LCD kijelző 1800 és 3500 márka közötti áron volt kapható – ezzel ezek a monitorok már az átlagemberek számára is elérhetővé váltak.

2005 – Az első 3D-s monitor
A Toshiba bemutatja az első 3D-s kijelzőt, amely térhatású képet ad mindenféle különleges segédeszköz nélkül. Használatához azonban egy meghatározott helyről kell néznünk a monitort.

A JÖVŐ – 3D-s monitorok
Amit a Toshiba bemutatott, az még csak a fejlődés kezdete. Hamarosan megjelennek a valódi 3D-s kezelői felülettel rendelkező operációs rendszerek és 3D-s játékok, amelyeket kiváló minőségben élvezhetünk majd a térbeli monitorokon. Sajnos a jelenlegi technológia ezt még nem teszi lehetővé, de minden gyártó azon dolgozik, hogy minél hamarabb valóra válhasson ez az álom.

1990 – LEGJOBB VÉTEL CHIP 1990/1

NEC Multisync 4D	
CSATLAKOZÓ:	TTL, VGA
FELBONTÁS:	1024x768
KÉPÁTLÓ:	16 hüvelyk
KÉPFRISSÍTÉS:	70 Hz
ÁR:	4300 márka

1984 – TESZTGYŐZTES CHIP 1984/06

Taxan Vision	
CSATLAKOZÓ:	RGB
FELBONTÁS:	1000x1000
KÉPÁTLÓ:	14 hüvelyk
KÉPFRISSÍTÉS:	64 Hz
ÁR:	3890 márka

2007 – TOP10 1. HELY CHIP 2008/08

LG L227WT-PF	
CSATLAKOZÓ:	VGA, DVI
FELBONTÁS:	1680x1050
KÉPÁTLÓ:	22 hüvelyk
VÁLASZIDŐ:	3 ms
TECHNOLÓGIA:	TN film
ÁR:	72 990 Ft

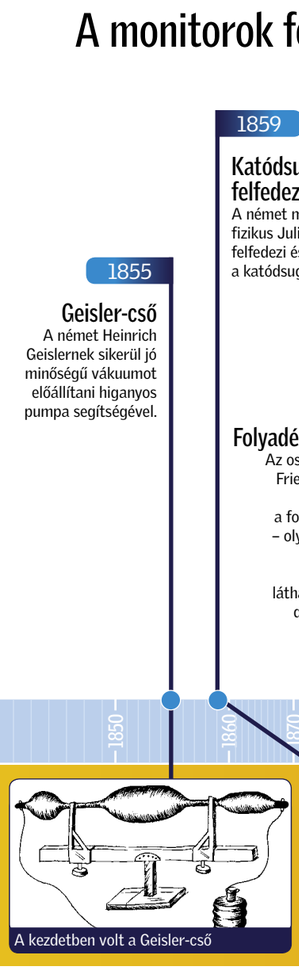
A kezdetben volt a Geisler-cső

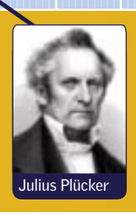
Julius Plücker

Karl Ferdinand Braun a laborban

Manfred von Ardenne

Folyadékkristályok

Monitor Taxan Vision

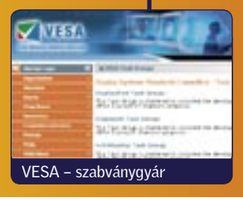

VESA – szabványgyár

NEC Multisync 4D

LG L227WT-PF

3D-s kijelző demója a Toshibától

CD- és DVD-tartalom

A valaha volt legerősebb DVD-t kínáljuk most olvasóinknak: 12 extra csomagot, 3 zseniális fizetős programot, a 100 leghasznosabb magyar szoftvert és egy titkos XP szevizcsomagot. Plusz: a Spore Lénylabort, ami lázban tartja a világot.

ITUNES 7.7

Magyar regisztrációval!

FREEWARE

Remek hírrel kezdjük e havi rovatunkat: immár Magyarország is felkerült az Apple térképére. Ha telepítjük a legújabb, 7.7-es iTunes csomagot, akkor elérhetővé válik az eddig elérhetetlen: be tudunk regisztrálni az iTunes boltba. Ki tudjuk választani a magyar nyelvet, magyar nyelvű tájékoztató fogad minket, és a rendszer elfogadja a hazai bankok által kibocsátott bankkártyaszámokat. Nagyszerű előrelépés ez az online világban, hiszen számos cég továbbra is elzárkózik a kelet-közép-európai piactól, és világháló ide vagy oda, nem tudjuk igénybe venni az internetes szolgáltatásokat. Nem így az iTunes!

Az iTunes telepítése után indítsuk el a programot, klikkeljünk az *iTunes Store*-ra, majd a bal oldalon megjelenő menüben válasszuk ki az account pontot. A *Create account*-ra klikkelve már magyar nyelvű szöveg fogad minket – kövessük a regisztráció lépéseit. 2-3 perc alatt elkészíthetjük a saját áruházi fiókunkat és bejelentkezhetünk a rendszerbe.

Ezután jön a fekete leves: zenéket, videókat, filmeket egyelőre nem vehetünk. Akkor mégis mire jó a fiók? Rengeteg iPod és iPhone alkalmazást tölthetünk le a zenebolton keresztül. Az első akadály tehát elhárult, vélhetőleg a teljes körű szolgáltatás beindítása sincs már túl messze. Addig is érdemes regisztrálni és igénybe venni a szépszámú ingyenes programot.

ACOUSTICA 3.3

Régi felvételeink biztonságban

TELJES VERZIÓ

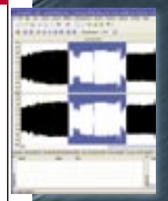

Egy igazi gyöngyszemet adunk most át olvasóinknak: az Acousticával egyszerűen manipulálható bármilyen hangfájl. Konvertálhatunk, vághatunk, digitalizálhatunk, feljavíthatjuk a minőséget – mindez gyerekjáték és pillanatok alatt elvégezhető a programmal. És ami a legjobb: a CHIP-ről telepíthető változatot teljesen ingyenesen használhatja. Egyetlen feltétel: e-mailben kell kérnie termékkulcsot az aktiváláshoz.

Az Acousticával tetszőleges részeket vághatunk ki az MP3-ainkból, mixelhetünk két számot, konvertálhatjuk .wav vagy .wma formátumba az anyagot. Természetesen jó használ vesszük akkor is, ha egy CD tartalmát szeretnénk MP3 formátumra konvertálni, vagy épp az egyik videónkból szeretnénk a teljes hangsávot kimenteni. Például kivághatunk így egy-egy párbeszédet bármilyen filmből, és lementhetjük azt mp3 formátumban, akár a mobiltelefonunkra, csengőhangnak.

És a végére az egyik kedvenc funkciónk: régi magnókazettáinkat, bakelitlemezeinket digitalizálhatjuk és javíthatjuk fel a segítségével. Ehhez a lejátszót rá kell kötni a hangkártya bemenetére, és el kell indítani a programba beépített rögzítőt. Az így digitalizált régi kedvenceket a tisztító varázslóval restaurálhatjuk. Megszüntethetjük a sercegést, beállíthatjuk a hangerőt – egy életre biztonságban tudhatjuk a pusztulásra ítélt anyagokat.

MOZILLA FIREFOX 3

Az új szuperböngésző

FREEWARE

A sokat várt Firefox 3 legújabb, 3.1-es változatát telepítheti most DVD-nkről, ezzel a böngészés nem csak gyors és kényelmes, de a lehető legbiztonságosabb is. Néhány fontos újdonság, ami miatt érdemes Firefoxot használnunk:

Az intelligens címsor folyamatosan tanul a meglátogatott webhelyek címeiből. Ha nem emlékszünk pontosan a honlap címére, elegendő csak egyetlen szót beírni, és a címsor máris ajánlatokat tesz egy-egy webhely meglátogatására. Kedvenc oldalainkhoz is gyorsabban hozzáférhetünk: a címsorba, a könyvjelző mellé rendelt tetszőleges kulcsszót beírva, máris a kívánt webhelyre jutunk.

A biztonságra sem lehet panaszunk. A Firefox naprakészen frissíti például a rosszindulatú weboldalak listáját, és azonnal figyelmeztet, ha kockázatot jelentő honlapra tévednénk. Hála a megfelelő mennyiségű és minőségű biztonsági szolgáltatásnak, ha a legújabb Firefoxot használjuk, a kártevők gyakran az antivírus szoftverünk védelmi vonaláig sem jutnak el.

Ugyancsak kényelmes újdonság, hogy nemcsak kilépéskor, hanem áramszünet vagy lefagyás után is úgy találjuk majd a böngésző ablakait (füleit), ahogy azokat a megszakítás előtt használtuk. Internetes szövegszerkesztőben, online levelezőben, vagy fórumra gépelve a helyesírásunkat azonnal, gépelés közben ellenőrizhetjük.

CATVIDS 7.23.02

Nincs több elveszett DVD!

PRÓBA VÁLTOZAT

A CATVids-szel rendben tarthatjuk az otthoni filmgyűjteményünket. A rengeteg adatot – a díjaktól kezdve a teljes stáblistáig – nem kell manuálisan bevinni: mindent összegyűjt nekünk az internetről. A meglévő paraméterek mellé csatolhatjuk a film előzetesét is. A házi filmadatbázis bárhol, bármikor, internetkapcsolat nélkül is a rendelkezésünkre áll. Sőt! Kölcsönadott DVD-k sem vesznek el, mert az összest nyilvántartja nekünk.

MAGICISO 5.5

Minden lemezképet felismer

PRÓBA VÁLTOZAT

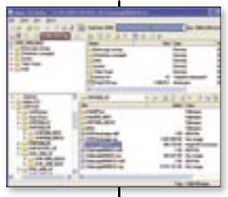

ISO, BIN, NRG, CDI, CUE... Bármilyen formátummal is találkozzunk a számítógépes hétköznapokban, ez a nagyszerű lemezképkezelő garantáltan minden igényünket kielégíti majd. A segítségével optikaimeghajtó-emulátor nélkül férhetünk hozzá és módosíthatjuk a lemezképek tartalmát. Ha végeztünk a manipulálással, közvetlenül a programból, akár egy bootolható lemezt is kiírhatunk – hasonlóan egy klasszikus íróprogramhoz.

BIZTONSÁGI CSOMAG

Tökéletes védelem a CHIP-olvasóknak

CHIP VÁLOGATÁS

A CHIP garantálja a biztonságot: minden hónapban átnyújtunk olvasóinknak egy teljes biztonsági csomagot. Válogatásunk tartalmazza a legjobb vírusirtókat, kémprogramirtókat, ingyenes tűzfalat, és a leghatékonyabb spamszűrőt. A programokat természetesen havonta frissítjük. A szupergyors NOD32-t a www.nod32.hu/chip oldalon lehet regisztrálni, az újságban minden hónapban frissülő kód segítségével. E havi kódunk: **hbpjyr**

A csomag tartalmazza a NOD32 nagytestvérét, az Eset Smart Security 3.0-t, mely a NOD 32 mellett tűzfalat, és levélszemétszűrőt is tartalmaz. Biztonságicsomag-tesztünk győztese a Kaspersky Anti-Virus. A magyar nyelven is használható Kaspersky 7.0.0.125 vírusirtóját a DVD/CD-n mellékelt kulcsfájl segítségével kell aktiválni. A lemezmellékleten pontos útmutatót talál a licenckulcs használatához.

A biztonsági csomagban szereplő és rendszeresen frissített további szoftverek: Panda Internet Security 2008, Avira AntiVir Personal Edition Classic 8, AVG AntiVirus Free 8.0.138, Ad-Aware 2008 7.1.0.8, Spybot Search & Destroy 1.6.0.30, Comodo Firewall Pro 3.0.25, Spamihilator 0.9.9.41.

Programok a CD-n és a DVD-n

Teljes verziók – Csak a Chip olvasóinak
- TuneUp Utilities 7
- PC Tools Internet Security 2008
- Acoustica 3.3

Chip vitaminkúra – Immunerősítő a számítógépnek
- Avira AntiVir Personal Free AntiVirus 8
- IE7 Pro 2.3
- Mozilla Firefox 3
- Mozilla Thunderbird 2.0.14
- NoScript 1.7.6
- Process Monitor 1.35
- Shutdown Windows Servers
- Spamihilator 0.9.9.41
- Spybot Search&Destroy 1.6.0
- Spyware Terminator 2.2.3.444

Elég a reklámokból! – Szabaduljunk meg tőlük
- Ad-Aware 2008 7.1.0.10
- Adblock Plus 0.7.5.5
- Cloudmark Desktop
- defNULLspam 1.11
- G-Lock SpamCombat 2.70
- POPFile 1.0.1
- SpamAssassin 3.2.5
- SpamAware V5.0.2
- SPAMfighter 6.3.21
- SpamPal 1.594
- Agnitum Spam Terrier 1.0
- SuperSpamKiller Pro 4.9
- WPOISON
- K9 1.28

Chip rendszertisztító – Nagytakarítás a gyorsaságért
- CCleaner 2.09
- NTREGOPT 1.1j
- Foxit Reader 2.3
- CDBurnerXP 4.1.2.694
- Driver Magician Lite 3.40
- ClearProg 1.5.0
- Revo Uninstaller 1.71
- PC Decrapifier 1.9.1
- McAfee Rootkit Detective 1.1
- McAfee AVERT Stinger 3.9.9
- XPy 0.10.6
- XP IsoBuilder 3.0.7
- Duplicate File Finder 3.4
- Vispa 0.2.6
- Chip Rendszereszközök 1.1.9.16
- Sisoftware Sandra Lite XII SP2c
- Startup Inspector for Windows 2.2

Updaterek tesztje – Frissesség = Biztonság
- Secunia Personal Software Inspector 0.9.0.4
- Software UpToDate Client Version 1.1.0.0
- SUMO 2.0.0.50
- Update Checker v1.023
- UpdateStar 2.2

Adatmentő szoftverek – Barátok a bajban
- Recuva File Recovery 1.16.333
- PC Inspector File Recovery 4
- O&O UnErase 4
- Disk Doctors Undelete 1.0.0
- Stellar Phoenix Windows Data Recovery Software (v 3.0)
- Recover My Files 3.9.8.6053
- ToolStar File Recovery Professional
- Partition Find and Mount v.2.3 for Windows
- TestDisk & PhotoRec 6.10
- IsoPuzzle 1.7 beta

Chip Service Pack 4 – Az XP végső és tökéletes szervizcsomagja
- Core2 MaxPerf 1.2
- CrystalXP 0.21
- DexPot 1.4
- PC Wizard 2008.1.85.2
- RocketDock 1.3.5
- TaskSwitchXP 2.0.11

Top freeware-ek – A legjobb ingyenes programok
- cdrtfe 1.3.1
- RetroShare_0.4.09b
- RegCleaner 4.3.0.780
- Online Armor 2.1.0.131
- Pacemaker Editor 1.0.4
- Pandora Recovery 2.0.1
- ThreatFire 3.5
- Task Coach 0.70.1
- jetAudio 7.1.1 Basic
- MyUninstaller v1.41
- QuickMonth Calendar 1.4
- Joomla! 1.0.15

A hónap játékai – Egy kis kikapcsolódás
- Spore Lénylabor
- Code of Honor 2 Conspiracy Island – Demo
- Crazy Chicken Atlantis – Demo
- Dirty Split
- Humvee Shootout
- Matching Gems

Program a DVD-n! Program a CD-n!

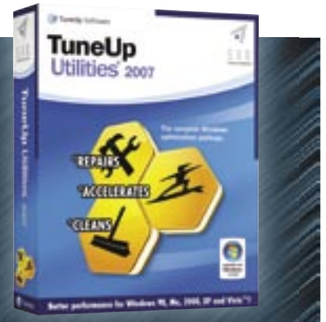

TuneUp: A tökéletes Windows-mindenes

1 ÉVES TELJES VÁLTOZAT Óriási meglepetésként DVD-nkről most a mindenre alkalmas rendszerprogramok egyik legjobbját, a **TuneUp 2007**-et telepítheti.

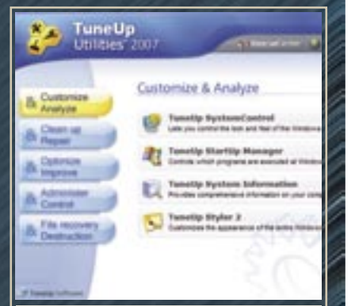

TUNEUP NYITÓKÉPERNYŐ Szabjuk személyre Windowsunkat a rejtett beállítások konfigurálásával

RENDSZERTISZTOGATÁS Az ingyenes programok hibátlannak jelentették registrynket, mégis, a TuneUP 76 valós hibát talált és javított

FELEDÉKENYSÉG ELLEN A TuneUp időzíthető, így minden héten egyetlen kattintásunkra rendet vág PC-nken

■ A TuneUp-pal percek alatt kitakaríthatjuk és egyedivé varázsolhatjuk Windows XP-nket – és ami a legjobb: a CHIP most átadja Önnek azt a regisztrációs kulcsot, amivel a szoftvert 1 évig teljesen ingyen használhatja. A rendszertisztításhoz, a titkos beállítások eléréséhez, a Windows kezelőfelületének személyre szabásához semmilyen programozói ismeretekre nincs szükség, és további, kétes megbízhatóságú, rendszerünket teleszemetelő programokat sem kell keresgélnünk. A TuneUp szerény, mindössze 10 MB-os mérete ellenére mindent egyben tartalmaz, és a funkciókat rendkívül jól áttekinthető formában tárja elénk.

A telepítés és az egyszerűen elvégezhető regisztráció után (a regisztrációs kulcsot lemezmellékletünk tartalmazza) a látványos, de beszédes főképernyőre jutunk, ahol 5 jól áttekinthető csoportban (Windows egyedivé tétele, tisztítás és javítás, gyorsítás, rendszergazdai eszközök, speciális fájltörlés és mentés) összesen 16 különböző főszolgáltatást találunk.

1 Windows testre szabás

A TuneUp SystemControlban az oprendszer alapvető kinézetét és viselkedését állíthatjuk be, de néhány fontosabb program speciális, sok esetben rejtett beállításait is elvégezhetjük (például Mozilla Firefox, MSN Messenger, Outlook Express). Itt találunk segítséget a Windowszal automatikusan induló programok szabályozásához, a rendszerikonok cseréjéhez, valamint rendszerünk hardverelemeinek részletes információit is itt tudjuk lekérdezni (TuneUp System Information).

A Clean up & repair magáért beszélő elnevezés: egy-egy gombnyomással tehetjük rendbe a registryt és merevlemezeinket is. A TuneUp komplett átvizsgálást végez merevlemezeinken a felesleges fájlok (naplók, ideiglenes fájltöredékek stb.) után, ezeket azonnal és véglegesen törli, majd ezt követően megvizsgálja, van-e hibás szektor a háttértárunkon. Ezután következhet a töredezettség-mentesítés, hogy programjaink minden eddiginél gyorsabban indulhassanak.

2 Egykattintásos gyorsítás

A TuneUp egyik központi eleme a TuneUp System Optimizer, ahol a program készítői nagyon is komolyan vették az egykattintásos ígéretet – vagyis egyetlen kattintással minden rendszertisztítást és optimalizálást elvégez helyettünk a TuneUp 1-click Maintenance. Persze könnyedén megfeledkezhetünk arról, hogy rendszeresen használjuk az egykattintásos rendszerkarbantartást, ám a programozók erre is felkészültek. A TuneUp 2007 felajánlja a rendszeres futtatás automatizálását is, így megszabadulhatunk ettől a házimunkától is.

3 Mélyvíz és fájlkezelés

Rendszerünk karbantartásához vagy éppen javításához néha speciális alkalmazásokra is szükségünk lehet, amik közül a TuneUP profi folyamatelemzőt, programeltávolítót és registryszerkesztőt kínál. További igazán hasznos szolgáltatása a programnak egyes fájlok, könyvtárak biztonságos, visszaállíthatatlan törlése, valamint ennek épp ellenkezője – végleg elveszettnek hitt adataink visszaállítása.

És ha mindez még nem lenne elég, a TuneUp 2007-tel végzett bármilyen beállítást a program megjegyzi, saját visszaállítási pontot hoz létre, így ha véletlenül valamit elrontunk, könnyedén visszatérhetünk az eredeti állapothoz.

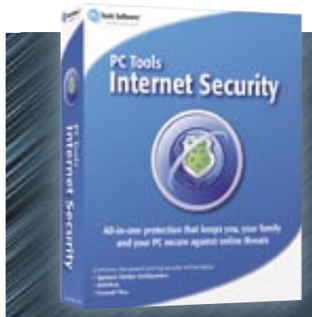

PC Tools: Biztonságban az interneten

180 NAPOS TELJES VÁLTOZAT A **PC Tools IS 2008** átfogó, alapos védelmet nyújt az internetről érkező fenyegetések ellen és kiemelten hatékony a kémprogramokkal szemben.

A FRONTOLDAL Egyszerű, letisztult, modern – a tapasztalatlanabbak is mindent könnyen megtalálnak

ÁTFÉSÜLÉS A szoftver alapos, azonban csak a rendszeresen frissített vírusadatbázisból dolgozik, a heurisztika egyelőre hiányzik

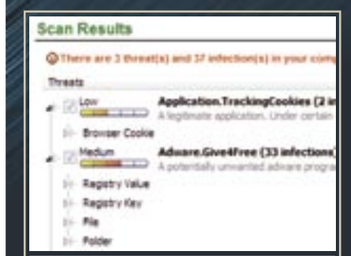

SIKERES ELLENŐRZÉS A veszélyekről bőséges információt kapunk, hogy felülbírálhassuk a programot

■ A PC Tools csomagjának legfőbb erénye, hogy az antivírus technológiát ötvözték a kémirtó technológiával. Ez ugyan nem újdonság, megcsinálta már más is, de igen hasznos dolog. Így ugyanis nem kell kétféle keresővel átfésülnünk a rendszerünket, valamint a kombinált keresés gyakran hatékonyabbnak is bizonyul, mint a külön-külön végzett. Azt pedig talán felesleges is ecsetelni, hogy manapság a vírusok mellett a kém- és reklámprogramokat is rendszeresen irtani kell. Sőt, a kémprogramok napjainkban gyakrabban okoznak problémát, mint a vírusok (bár legtöbbször közel sem olyan súlyosat, mint kártevő rokonaik).

1 Magától értetődő kezelés

Telepítésekor semmilyen problémába nem ütköztünk, simán ment minden. Bár a program nem ajánlotta fel, hogy előtte gyorsan végigfésüljük a rendszert lehetséges kártevők után kutatva. Ugyanis akad néhány rosszindulatú program, amely ügyesen akadályozni próbálja az antivírus szoftver telepítését, így érdemes lenne megnézni, nincsenek-e a rendszerünkön.

A legtöbb olyan komponens, amit elvárunk egy ilyen összetett biztonsági csomagtól, itt is megtalálható. Így rendelkezésünkre áll vírusirtó, kémprogramirtó, antispam és tűzfal is. Előny, hogy ezek egy könnyen áttekinthető, egyszerűen kezelhető felületen tárulnak elénk. Magától értetődő, hogyan kell kikapcsolni, újra aktivizálni az egyes funkciókat, és a füleken keresztül gyorsan megtaláljuk az átfésülésnél alkalmazandó opciókat és beállításokat. A kezelőfelület egyike a legjobbaknak, amit ezen a területen eddig láttunk.

Többféle átfésülési módozatot is kínál a szoftver. Az intelligens átfésülés a rosszindulatú kódok leggyakoribb búvóhelyeit kutatja át (böngésző beépülő modulok, szkriptek, jelenleg futó folyamatok, rendszerindítási folyamatok, egyes mappák stb.). Ez a mód természetesen jóval kevesebb időt vesz igénybe, mint az alaposabb – ugyanakkor időigényesebb – teljes átfésülés (ami nálunk egy órába is beletelt).

2 Esélytelen kémprogramok

Az Internet Security további előnye, hogy aktívan véd a beépülni szándékozó kémprogramok ellen. Gyakran az ártalmatlan, de bosszantó nyomkövető cookie-kra is figyelmeztet, amit a reklámcégek használnak, hogy megismerjék böngészési szokásainkat. A háttérben futó átfésülés testre szabható: bármelyik funkciót kikapcsolhatjuk. Megszüntethetjük például az e-mailek vizsgálatát, ha csak webmailes felületet használunk.

Nagyon szerettük a frissítés megoldását is, amely a háttérben fut, és nem igényel felhasználói beavatkozást. Az ilyen ügyes megoldások könnyedén feledtetik, hogy a program indulási ideje lassabb a megszokottnál.

A PC Toolsszal alapvetően meg voltunk elégedve. Egy komoly hiányosságot azonban ki kell emelnünk: sajnos a heurisztikus keresés kimaradt a szoftverből. Ez pedig probléma, mivel így nem vagyunk védve a legújabb fenyegetettségek ellen, melyek még nincsenek benne a program vírusadatbázisában. Talán ez az oka, hogy a program a Virus Bulletin VB100 díját sem kapta meg egyelőre.

3 Összegezve

Egy átgondolt, sokrétű biztonsági programcsomag, ami kifejezetten hatékony a kémprogramokkal szemben. A heurisztikus keresés hiánya viszont fájó.

DREAMWEAVER CS4 PREVIEW

Profi webdizájn – próbálja ki

PRÓBA VÁLTOZAT

Két professzionális, üzleti felhasználásra szánt szoftver is felkerült DVD-nkre, ezeket most ingyenesen próbálhatják ki olvasóink. Az Adobe HTML-szerkesztőjének, a Dreamweavernek és grafikus programjának, a Fireworksnek az az érdekessége, hogy előzetes, bemutató változatokról van szó – mind a két program a hamarosan megjelenő CS4-es csomag része, vagyis kereskedelmi forgalomban még nem kaphatók. Így mindössze csak két napig használhatóak. A CS3 csomag regisztrált felhasználói azonban egészen a CS4 megjelenéséig tolhatják ki a próbaidőszakot.

A Dreamweaver legnagyobb újdonsága az „élőkép nézet". Ezzel a programozás eredményét, a weblap építését a böngésző megnyitása nélkül valós időben kísérhetjük figyelemmel. A CS4-ben válik csak igazán hasznossá a Macromedia beolvadása az Adobe-ba: ezentúl számos szoftverből lehetséges az „átjárás" a Dreamweaverbe. Ezek után képeink webes optimalizációját már bátran a webszerkesztőre bízhatjuk.

FIREWORKS CS4 PREVIEW

Webes grafikák – korlátok nélkül

PRÓBA VÁLTOZAT

A hamarosan a CS4-es csomagban forgalomba kerülő Fireworks rugalmas grafikai program, egyaránt alkalmas vektor és bitmap (képpont) alapú tervezésre, webes grafikák létrehozására.

Természetesen, akárcsak a Photoshop esetében, a Fireworksszel szerkesztett anyagokat is behívhatjuk a Dreamweaverbe. Ráadásul, hogy a munka igazán komfortos legyen, egységessé vált a CS4 csomag programjainak kezelőfelülete.

A Fireworks betűtípus-kezelése – köszönhetően a Photoshopból átvett motornak – most már egy az egyben megegyezik a Photoshopéval. A munka befejeztével a karakterstílust (CSS) és a HTML kódot egyszerűen, utómunka nélkül exportálhatjuk.

A korábbi változat memóriakezelését rengetegen kritizálták. Nem hiába! A CS4-es Fireworks XP és a Vista alatt is meglepően gyors és a dokumentumok betöltési ideje is jelentősen csökkent.

DRIVESCRUBBER 3.5.5

Privát képei az interneten? Soha!

PRÓBA VÁLTOZAT

Nagymestere a gyors és végleges adatmegsemmisítésnek. Ne habozzunk használni, mielőtt eladnánk vagy továbbadnánk régebbi PC-nket, USB kulcsunkat, merevlemezünket. Mivel az egyszerű törléssel száműzött fájljaink bármikor visszaállíthatók, válasszuk a Drivescrubber katonai szabványoknak is megfelelő szolgáltatásait.

SEARCH & RECOVER 5.0.2

Megmentett fájlok, e-mailek

PRÓBA VÁLTOZAT

Véletlenül törölt néhány fontos fájlt és már a lomtárban sem találja? Nem szabad pánikba esni! Bármilyen adathordozóról legyen szó, az S&R az elveszett adatok nyomába ered, és jó eséllyel vissza is állítja őket. Ismeri a Microsoft, Mozilla, Netscape levelezőket, ezért a figyelmetlenségből törölt e-mailjeink is gyakran megmenthetők.

DEXPOSE2

A Mac OSX csillogása Windowson

FREEWARE

Ki ne veszett volna már el az Asztalon? Ha egyszerre sok alkalmazást vagy sok dokumentumot nyitunk meg, akkor eluralkodik a káosz. Az ablakok közötti váltás nehézségét – a Vista és a MAC mintájára – nagyszerűen oldja meg a DexposE2. A telepítése után csak nyomjuk meg az F10-et, és az ablakokat máris lekicsinyítve, egyetlen képernyőn látjuk viszont.

HOSPOT SHIELD 1.04

Ingyen WiFi – adatlopás nélkül

FREEWARE

Ahogy egyre több személyes információt tárolunk a számítógépünkön, egyre nagyobb a veszélye annak, hogy ezt nem szeretnénk illetéktelenek kezében tudni. Ha egy ingyenes hotspothoz csatlakozunk, akkor elképzelhető, hogy a mellettünk békésen a kávéját iszogató vendég az adatainkra feni a fogát.

DAPHNE 1.35

Legyen ön a főnök!

FREEWARE

A Ctrl+Alt+Del kombinációval előhívható Daphne, a Windows feladatkezelőjének az alternatívája. Az előnye, hogy lényegesen több információval szolgál a futó programjainkról, mint a Microsoft beépített szolgáltatása. A programok esetében elénk tárja a virtuálismemória-igényt, a teljes elérési útvonalat és a prioritást.

A HÓNAP JÁTÉKAI

Egy kis kikapcsolódás

CHIP VÁLOGATÁS

A Rejtő-regényeken szocializálódott nemzedékünk meglehetős vonzalmat érez a francia idegenlégióval kapcsolatban. A Code of Honor 2: Conspiracy Island betekintést enged a légió világába, de a rejtői humort természetesen ne keressük. A második részben a kötelesség Francia Guianába szólít, ahol a polgárháborús körülmények között kell megvédenünk egy atomreaktort. A remek grafika és tempós játékmenet mellett rengeteg taktikai elemet kínál a játék.

Az idei év egyik legnagyobb durranása a Spore lesz. A játék végigvezet minket a teljes evolúciós fejlődési pályán. Az általunk teremtett lényeket istápolhatjuk az amőba állapotától a különböző civilizációs állomásokon keresztül a világűr meghódításig.

Biztonságos körülmények között gyakorolhatjuk az extrém akadálymotorozást, ha telepítjük a Redlinx Trials 2 SE demóját. A meglehetősen szép grafikájú játék élethű fizikai szimulációt nyújt. Az élményt tovább fokozzák a hanghatások, és a különleges kameraállások.

VIRTUAL PC 2007 SP1

Kockázatmentes telepítések

FREEWARE

Mindig fitt Windows és egy sor új és hasznos program kipróbálása? Nos, ez a kettő nem fér meg együtt, a Windows hamar lerobban, ha lázas programtelepítésbe kezdünk. A megoldás: a virtuális PC. Erre tetszőleges operációs rendszert telepíthetünk, és bármilyen programot kockázat nélkül kipróbálhatunk rajta. Az AmiBiossal felszerelt „gép" hardveresen testre szabható.

Gyors, biztonságos, hála az SP4-nek

AZ XP VÉGSŐ ÉS TÖKÉLETES SZERVIZCSOMAGJA Egy helyen minden fontos program és szolgáltatás, amit a Microsoft az SP3-ból kihagyott.

A Microsoft hivatalosan is beszűntette a Windows XP támogatását, ám előtte még kiadott egy szervizcsomagot hozzá. Ez dicséretes, de sajnos az SP3 semmilyen látványos javulást nem hozott. Nem így a CHIP által összeállított szervizcsomag 4, amitől az XP még gyorsabb és még biztonságosabb lesz, ráadásul a kezelő felülete is látványosan megújul.

1 Biztonsági intézkedések

Bár a Microsoft már az XP-nél is próbálta komolyan venni a védelmi funkciókat, összességében mégsem adott túlzottan hatékony eszközöket a felhasználók kezébe. Nem is lehetett kérdés, hogy a CHIP SP4-es csomagjába bekerülnek a leghatékonyabb vírus- és kémprogramirtók: az Ad-Aware 2008, a Spybot, az ingyenes Avira AntiVir és a McAfee rootkit-kereső. A rendszerre azonban nemcsak a kémprogramok és rootkitek veszélyesek, hanem az elavult verziószámú szoftverek és régi, talán hibáktól hemzsegő meghajtóprogramok is. Rendszeresen gondoskodjunk tehát ezeknek a frissítéséről is! Csomagunkból ehhez a PSI Secunia, a SUMo avagy az UpdateStar automatikus programfrissítő alkalmazásokat használjuk, a legújabb drivereket felkutatását pedig a Driver Magician Lite-ra bízzuk.

2 XP gyorsulási verseny

Rendszerünk indulását leginkább a feleslegesen betöltődő programok lassítják – szabaduljunk meg tőlük! Hogy az aktív programokat ne vaktában lövöldözzük le, használjuk a Startup Inspectort, amely még tippeket is ad arra, hogy rendszerrel együtt induló szoftverek közül melyik a hasznos és melyik a felesleges. Ezt követően nézzük át az eddig telepített programokat gépünkön, ám ehhez ne a távolról sem tökéletes *Programok eltávolítása* opciót használjuk, hanem a magyarul beszélő Revo Uninstallert. A szükségtelen fájloktól a CCleanerrel szabaduljunk meg, majd, hogy a végén megtudjuk, vajon mely hardverelemeink jelentik a legszűkebb keresztmetszetet, teszteljük gépünk teljesítményét a PC Wizard 2008-cal.

3 Szemrevaló javítás

Amitől a Microsoft mindig is távol tartotta magát a szervizpakkoknál, az a kezelőfelület fejlesztése, a látvány javítása. Ez pedig fontos terület, ezért a CHIP Windows XP SP4-es csomagban több ilyen programot is találnak. A CrystalXP-vel megkapjuk az áttetsző ablakokat és menüket, a Dexpot virtuális asztalokat ad rendszerünkhöz, a RocketDock a Vistánál, de még az OS X-nél is jobb tálcával bővíti Windowsunkat, a TaskSwitchXP pedig a programváltást könnyíti meg előnézetekkel.

A CHIP Windows XP SP4 programcsomag telepítésével rendszerünk még biztonságosabb, gyorsabb, szebb és használhatóbb lesz, ezért minden XP-tulajdonosnak érdemes egy pillantást vetnie az XP végső és tökéletes szervizcsomagjára.

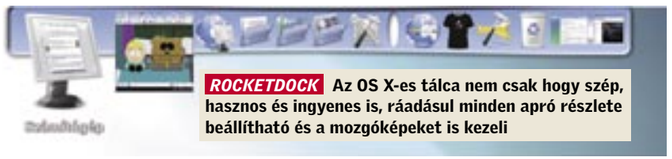

ROCKETDOCK Az OS X-es tálca nem csak hogy szép, hasznos és ingyenes is, ráadásul minden apró részlete beállítható és a mozgóképeket is kezeli

Egy gondolattal gyorsabban

CHIP aktiválási kód: hbpjyr

ESET
Smart Security

Gyors, teljes körű megoldás számítógépének védelmére

Az internet használata elképzelhetetlen biztonsági megoldások nélkül. A díjnyertes NOD32 vírusirtóra épülő ESET Smart Security vírus- és kémprogram-védelmet, tűzfalat, valamint levélszemétszűrőt is tartalmaz, így biztonságossá és kényelmessé teszi az internet használatát. Mindezt úgy, hogy nem lassítja le a számítógépet.

Az ESET Smart Security programcsomagot a CHIP olvasói a hirdetésen található kód segítségével ingyenesen használhatják.

Regisztráció: ww.eset.hu/chip

eset CHIP

Új termékek TESZTJE

Hónapról hónapra összegyűjtjük a legérdekesebb hardver- és szoftverújdonságokat, hogy kipróbálásuk után beszámolhassunk képességeikről, hasznukról, előnyeikről és hátrányaikról.

Netgear DG834GB

▶Noha első pillantásra azt gondolhatnánk, hogy ez a router egy a sok közül, mégsem így van. Szolgáltatásai ugyanis akár otthonra, akár egy kisebb irodában – mi több, még akár egy ingyenes vezeték nélküli internet-hozzáférést biztosító üzletben – is különösen alkalmassá teszik a használatra. A beépített modem alacsony fogyasztást eredményez, és ára is kedvezőbb a különálló router-modem kombinációknál. Ma már sok szolgáltatónál van „szereld magad” csomag, miért ne választanánk meg mi a modemünket?

Digital Media Recovery

▶ Különösen a nyaralás alkalmával emlékednek meg a képek tucatjainak digitális fényképezőgépről való törlése miatti bosszúságok. Azért, hogy a bosszúságot kellemes meglepetés kövesse, ezt a programot sikerrel vethetjük be, ha a rendszerünk legalább a memóriakártyát látja, illetve annak betűjelét. A törölt adatokat elemzi, felismeri a fájlformátumukat, így az adatmentésre nagyobb az esély vele. Hasznossága okán feltétlenül ajánljuk ezt a programot mindenkinek, akinek van digitális fényképezőgépe.

Így tesztelt a CHIP

Egyenkénti készüléktesztünkben több tucatnyi vadonatúj vagy valamiért igen érdekes terméket vizsgálunk, több nézőpontból is. A tesztek természetesen gyakorlatorientáltak, s az értékeléskor elsősorban a felhasználók szempontjait vesszük figyelembe. Minden esetben összehasonlítjuk a termékeket a konkurenciával, s ugyancsak minden esetben megmutatjuk – az általában olcsóbb – alternatívát is, segítve olvasóinkat a döntésben.

Minőségi értékelés		Ár/érték	
kiváló	(100–90 pont)	kiváló	(100–90 pont)
jó	(89–75 pont)	jó	(89–75 pont)
közepes	(74–60 pont)	közepes	(74–60 pont)
gyenge	(59–45 pont)	gyenge	(59–45 pont)
nem megfelelő	(44–0 pont)	nem megfelelő	(44–0 pont)

Tartalom

Hardver

69 **Processzor** AMD Phenom X4 9950
Alaplap ASUS M3N-HT Deluxe
Memória CSX CEC3 1333 2 GB KIT
70 **Videokártya** ASUS EN9600GT Matrix
LCD monitor ASUS LS221H
LCD monitor Samsung SyncMaster 2263DX
71 **Tablet** Genius G-Pen M712
Pendrive Verbatim USB Drive 8 GB
72 **Mobiltelefon** LG KF510
Színes lézernyomtató Konica Minolta magicolor 2550DN
Mobiltelefon Sony Ericsson G700
73 **ADSL router** Netgear DG834GB
IP kamera SMC EZ Connect Vision (SMCWIPCFN_G)
74 **Fényképezőgép** Canon Digital IXUS 970 IS
WLAN router D-Link DIR-300
Objektív Sigma 10-20 f/4-5.6 DC EX HSM

Szoftver

75 **Webrádió-rögzítő** AudioJack 3
Adat-visszaállítás Digital Media Recovery
76 **Multimédiás eszköz** Audials One
Íróprogram Cyberlink Powerproducer 5 Ultra
Tuningprogram Tvista 2.0
77 **Családfa-készítő** Family Tree Maker 2008 Premium
PDF-eszköz PDF-XChange Professional 4

CHIP TIPP

PROCESSZOR	ALAPLAP	MEMÓRIA
AMD PHENOM X4 9950	ASUS M3N-HT DELUXE	CSX CEC3 1333 2 GB KIT
ÉRTÉKELÉS: ■■■■■	ÉRTÉKELÉS: ■■■■■	ÉRTÉKELÉS: ■■■■■
INFO: www.amd.com	INFO: hu.asus.com	INFO: www.csx-memory.com
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **46 500** Ft	TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **35 600** Ft	TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **26 990** Ft
ÁR/ÉRTÉK: KÖZEPES	ÁR/ÉRTÉK: JÓ	ÁR/ÉRTÉK: JÓ
MŰSZAKI ADATOK	**MŰSZAKI ADATOK**	**MŰSZAKI ADATOK**
Órajel szorzó: 6,5–13x	Chipkészlet, CPU: NVIDIA 780a SLI, AMD AM2+	Szabvány: DDR3-1333, CL9
CPU valódi órajele: 1306–2612 MHz	Bővítés: 3x PCIe x16, PCIe x1, 2xPCI, 4xDDR2-1066 DIMM	Időzítések:888 CL6, 1038 CL7, 1186 CL8, 1333 CL9; 1,5-1,8 V
L2/L3 cache: 2/2 MB	Egyebek: 6x SATA II RAID, eSATA, PATA, 10x USB 2.0, Firewire, VGA, MemPipe, Express Gate, Hybrid SLI, HDMI	Max. órajel: DDR3-2058, 10-10-10-25, 1,96 V
Cinebench R10: 7937 pont	PCMark05: 6182 pont	Min. időzítés: DDR3-1333, 5-5-5-15, 1,8 V
H.264 kódolás: 512 s	H.264 kódolás: 512 s	PCMark05: 7540 pont
3DMark Vantage CPU: 8551 pont	Crysis CPU 1024x768, HQ: 42 fps	PCMark05 memória: 7645 pont
PCMark05: 6182 pont	3DMark Vantage CPU: 8551 pont	3DMark06 CPU: 2828 pont
Crysis CPU 1280, HQ: 42 fps		3DMark Vantage CPU: 6434 pont

Phenomok királya: A Phenomok (egyelőre) nem váltották be az AMD reményeit, ráadásul az Intel még mindig erősebb a felső kategóriában, ezért is történhetett, hogy a tesztlaborunkban járt legerősebb, 9950 jelölésű Phenomot már indulásakor is középkategóriás áron kínálják. A 9950-ben négy processzormag dolgozik párhuzamosan egyetlen lapkán, méghozzá a Phenomoknál magasnak számító, 2,6 GHz-en, amit használaton kívül a Cool'n'Quiet természetesen leszabályoz. Ez a teljesítmény bármely játékhoz és felhasználói programhoz tökéletesen elegendő, ám nem éri el az erősebb Intel Yorkfield modelljeinek teljesítményét. A 9950 sebessége nagyjából az Intel Core 2 Quad 9300-6600-as CPU-kkal vethető össze, ahogy a jelenleg legerősebb Phenom árát is ezen a szinten tartja az AMD. A teszt során a melegedéssel nem volt gondunk, egy szimpla referencia AM2-es léghűtés is elegendő volt, ám a magas, 140 wattos TDP miatt zárt házban mindenképpen nagyobb hűtésről kell gondoskodnunk.

RÖVIDEN A legerősebb Phenom még mindig gyengébb az Intel Q9000-es szériájánál, de cserébe ára is elérhető és kompatibilitása is kiváló.

ALTERNATÍVA Az Intel Q6600 vagy Q9300-at ajánljuk, míg Phenomoknál egy 9550 némi tuninggal elérheti a 9950 sebességét.

Takarékos játékos: Az ASUS nForce 780a SLI chipkészletes alaplapján végre teljes pompájában használhatjuk a Hybrid SLI-t bármely új GeForce VGA kártyával. A bármilyen AM2-es AMD processzort kezelő alaplapot a játékosok igényeihez szabták, azonban az ASUS-nak sikerült megmaradni a realitás talaján, és sem árban, sem felesleges extrákban nem esett túlzásokba. A 3 PCIe x16-tal háromutas SLI-t építhetünk ki, ám hogy ez ne fogyasszon feleslegesen sokat, használaton kívül PC-nket átkapcsolhatjuk energiatakarékos üzemmódra, így a VGA kártyák teljesen kikapcsolnak, és az integrált VGA chip látja el a 2D-s feladatokat. Emellett az M3N-HT Deluxe jó sebességet diktál, BIOS-a kiválóan felszerelt, minden szükséges szolgáltatást és csatlakozót megkapunk, továbbá az alaplapon találunk Express Gate chipet is, amivel már induláskor használatba vehetünk egy mini oprendszert. A hűtéssel sem spórolt az ASUS, a hőcsöves rendszerű hűtés mellett egy extra memóriahűtést is kapunk.

RÖVIDEN Kiválóan és ésszerűen felszerelt, sok hasznos új szolgáltatást nyújtó alaplap kifejezetten erős videokártyák és CPU-k fogadására kihegyezve.

ALTERNATÍVA Hybrid SLI-s az olcsóbb nForce 750a, az ATI hibrid grafikájához pedig jó egy olcsó 780G-s alaplap.

Világbajnok memóriasebesség: A DDR3, ha lassan is, de megveti lábát a piacon, amit jól mutat, hogy már minden hónapban bemutatunk egy-egy tuning, vagy éppen olcsóbb, egyszerűbb DDR3 modulpárost. A CSX CEC3 jelzésű 2 GB-os csomagja az utóbbi csoportba tartozik DDR3-1333-as szabványával, amihez gyárilag az SPD szerint CL9-es időzítés és a hivatalos 1,5 volt tartozik. Amikor azonban tuningra került a sor, azonnal kiderült, a gyári értékeken túl a CEC3 modulpáros igazi kincs a DDR3-as memóriák közt. Ezt bizonyítja, hogy az ASUS P5E3 Premium X48-as alaplapban első nekifutásra sikerült stabilan elérnünk az effektív 2 GHz-es sebességet, és még a legnagyobb, 2058 MHz-en is megingathatatlanok voltak az eredetileg olcsó DDR3-as memóriaként áruba bocsátott modulok. A gyári órajelek mellett az időzítést vettük szorosabbra, amit ugyancsak jól tűrt a passzív hűtésű páros, így sikerült elérnünk DDR3-1333 mellett a CL5-ös időzítést.

RÖVIDEN A CSX CEC3-1333-as modulpárosa igazán jó vétel a DDR3-as memóriák piacán, hiszen könnyedén viszi a 2 GHz-et, a szoros időzítéseket és nem drága.

ALTERNATÍVA Lehet találni olcsóbb DDR3 kitet is, de azokkal meg se próbáljuk elérni az effektív 2 GHz-es álomhatárt.

VIDEOKÁRTYA

ASUS EN9600GT MATRIX

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	hu.asus.com
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**32 600** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	KÖZPES

MŰSZAKI ADATOK

GPU:	NV GeForce 9600GT, G94
Memória:	512 GB GDDR3, 256 bit
Shaderek száma:	64
Órajelek (mag/shader/memória):	650/1625/1800 MHz
3DMark06:	10461 pont
3DMark Vantage:	4314 pont
ET:Quake Wars – 1280, HQ, 4AA/8AF:	70,4 fps
Crysis – 1280, HQ:	47 fps

Tuning minden irányba: Az ASUS az utóbbi időben egyre érdekesebb túlpörgetési módokat talált ki VGA kártyáihoz. Ebben a sorban jelenleg a legújabb a Matrix, amit elsőként egy 9600GT-n dobott be a köztudatba a gyártó. A gyári alap órajeleken működő 9600GT hozza a tőle elvárt, középkategóriás teljesítményt, amit az ASUS szoftveres tuningja még megfejel néhány extra fps-sel. A Matrix szoftver azonban nem csupán túlpörgetésre képes, szabályozza az alapjáraton meglehetősen zajos ventilátort is, és ha éppen nem játszunk, a GPU órajelét, valamint feszültségét is leszabályozza az alacsonyabb fogyasztás és melegedés érdekében. Tesztünkből is kiderült, a Matrix szoftvertől csodát sem gyorsulásban, sem fogyasztásban ne várjunk – ráadásul a 9600GT teljesítménye a HD4850 árnyékában már finoman szólva is harmatos. A Matrix szoftver jó fejlesztés, mindenképpen hasznos extra, de az ingyenes NVIDIA tuningprogrammal egy normál 9600GT-vel is megcsinálhatjuk ezt a mutatványt.

RÖVIDEN Tisztességesen, az árának megfelelő teljesítményt nyújtó 9600GT extra tuningszoftverrel és egyedi, ám sajnos hangos hűtéssel.

ALTERNATÍVA Egy normál 9600GT-t is könnyedén tuningolhatunk, de alig drágább a sokkal gyorsabb HD4850-es .

LCD MONITOR

ASUS LS221H

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	http://hu.asus.com
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**75 690** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	JÓ

MŰSZAKI ADATOK

Panel:	22″ TN, 1680×1050 pixel
Fényerő:	300 cd/m²
Kontrasztarány:	1000: 1 statikus
Válaszidő:	2 ms (G2G)
Betekintési szög:	170/160 fok
Bemenetek:	HDMI (HDCP), D-Sub
Maximális fogyasztás:	46 W
Méret:	531×436×248 mm

Elegáns 22-es: Az ASUS egy igazán exkluzív modellel szeretne azok kedvében járni, akik nem bánják, ha különlegessége miatt sokba kerül egy monitor. Az ASUS termékpalettájáról eddig sem hiányoztak a különc termékek, gondoljunk csak a Lamborghini noteszgépekre. Most a monitorok termékpalettáján tűnt fel egy érdekesség, az LS221 személyében. A monitor TN panelre épül, amely képességeiben nincs semmi rendkívüli, a beépítés módja viszont mindenképp szokatlan. A panel ugyanis egy „üveglap” mögé került, amely amellett, hogy egészen átszabja a külsőt (a káva és a kijelző egy síkba kerül), javítja valamelyest a képminőséget, és még védi is a panelt a fizikai behatásokkal szemben. Az átlagosnál jobban tükröződik. A monitor előlapja különleges az alsó bőrborítás miatt is, amit egyébként noteszgépeitől hozott át a monitorokhoz az ASUS. Az LS221-re DVI csatlakozó helyett HDMI interfész került (HDCP-kompatibilis), természetesen a mellékelt kábelek között így DVI-HDMI típusút is találunk.

RÖVIDEN Az elegáns monitor válaszideje alapján a játékosoknak jó lehet, a kérdés csak az, hogy a magasabb árat hajlandók lesznek-e a vásárlók megfizetni.

ALTERNATÍVA Ha a képminőség fontos, S-PVA paneles megjelenítőt, ha az ár, akkor olcsóbb TN panelest is választhatunk.

LCD MONITOR

SAMSUNG SYNCMASTER 2263DX

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	http://www.samsung.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**117 000** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	GYENGE

MŰSZAKI ADATOK

Panel:	22″ TN (1680×1050), 7 colos TN (800×480)
Fényerő:	300 cd/m² (22″)
Kontrasztarány:	1000:1 (22″)
Válaszidő:	5 ms (G2G, 22″)
Betekintési szög:	170/160 fok (22″)
Bemenetek:	DVI, D-Sub (22″), USB (7″)
Maximális fogyasztás:	52 W (max.)
Méret:	514×379×87 mm

Dupla monitor: A Samsung legújabb monitorához az eddigi legérdekesebb extrát, egy második, 7 colos kijelzőt mellékel. A SyncMaster 2263DX nevéből is adódóan 22 colos képmérettel rendelkezik; sajnos a trendnek engedve immáron ez a típus is TN panellel készül. Ennek felbontása a szabványos 1680×1050 pixel, a fényerő értéke 300 cd/m², a kontrasztarány 1000:1-hez, míg a válaszidő 5 ms, szürkeárnyalatos váltás esetén. A képminőséggel – az adatok alapján előre sejthető módon – elégedettek voltunk. Bár a betekintési szög lehetne nagyobb is, a gyakorlati teszt alapján a 2263DX esetében még éppen elég volt. A monitort alapvetően a játékosoknak szánja gyártója, ennek ellenére a dizájnra is odafigyelt a koreai cég. Az érintőgombok véleményünk szerint elég érzékenyek.

A 7 colos kijelző USB interfésszel köthető össze a 22 colos monitorral (amelyben egy HUB van), és 800×480 pixeles felbontásával remek szolgálatot tehet munka vagy játék közben: használhatjuk visszapillantó tükörként, képkeretként vagy RSS olvasóként is.

RÖVIDEN A monitor képminősége jó, ára azonban meglehetősen borsos, ezért csak akkor érdemes választani, ha a kis kijelzőt is ki tudjuk használni.

ALTERNATÍVA Kis monitorral együtt nincs alternatívája, nélküle viszont bármelyik 22 colos TFT monitort választhatjuk.

TABLET

GENIUS G-PEN M712

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	G.Network
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**49 000** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	JÓ

MŰSZAKI ADATOK

Munkaterület:	12×7,25 inch
Felbontás:	4000 lpi
Nyomásérzékenység:	1024 fokozat
Gombok:	5 üzemmódváltó
Programozható gombok:	34 darab
Interfész:	USB
Szoftverek:	Photoshop Elements, Ulead PhotoImpact 12SE
Támogatott OS:	Windows 2000/XP/Vista, MacOS X 10.2.8+

Üde színfolt: A digitalizáló táblák között ma vagy megvásárolunk egy igen drága és pontos készüléket, vagy beérjük az igazán egyszerű, olcsó és pontatlan eszközök egyikével. A kettő közötti terület eddig nem igazán volt lefedve, ha nagy méretű, elfogadható pontosságú tabletre volt szükségünk, kényszerűségből a drágábbat választhattuk csak – vagy semmit. A Genius digitalizáló táblája a korábbi verzióknál pontosabb, 4000 lpi felbontású pozicionálásra képes, amely ugyan a toll dőlését nem képes érzékelni, pontossága mégis elég arra, hogy egy fotót retusáljunk, vagy éppen rajzoljunk. Aki tehetséges, persze az egyszerűbb táblákkal is elboldogult, ezzel azonban tényleg könnyebb a munka.

Az A4-es mérethez közelítő, hagyományos vagy „szélesvásznú” monitorhoz igazítható, a munkaterület körül 34, a képernyőn kívül elhelyezkedő gyorsbillentyű található, amelyek mindegyike programozható. A bal és jobb felső sarokban lévő tekerőgomb görgetésre, de még akár a hangerő állítására is használható.

RÖVIDEN Természetesen nem tökéletes, de nagy felületű, ehhez képest kedvező árú, és valóban kényelmesen használható – és hobbi célokra elég pontos tablet.

ALTERNATÍVA A hasonló árú Wacom Intuos3 A6 Wide sokkal kisebb nála, az A4-es verziója másfélszer drágább nála.

PENDRIVE

VERBATIM USB DRIVE 8 GB

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.verbatim.com
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**5850** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	JÓ

MŰSZAKI ADATOK

Kapacitás:	8 GB
Interfész:	USB 2.0
PC indítható róla:	igen
Írási sebesség:	9,8 MB/s
Olvasási sebesség:	28,2 MB/s
Elérési idő:	0,8 ms
Méret:	63×20×9 mm
Tömeg:	12 g

8 GB kis helyen: A Verbatim legújabb USB stickjére majdnem felfér egy kétrétegű DVD teljes tartalma, viszont kis mérete miatt sokkal könnyebben kezelhető, mint egy optikai adattároló. Az USB stickek külsőre nem sokat változtak az elmúlt néhány évben, belül azonban több fontos fejlődés is történt. Egyrészt a tárolókapacitás dinamikusan nőtt, aminek az lett a következménye, hogy manapság már 2–8 GB számít átlagosnak. Másrészről a működési sebesség is nagy változáson ment keresztül. A Verbatim terméke például másodpercenként 28 MB beolvasására képes, és mivel elérési ideje sokkal jobb, mint amit egy HDD esetében mérhetünk, gyorsabban használható, mint egy külső HDD. A kis elérési idő további előnye, hogy beolvasásnál szinte nem is számít, hogy egy nagy fájllal vagy több kicsivel dolgozunk.

Az USB stickek gyenge pontja az írási sebesség, így volt ez a Verbatim terméke esetében is. A 9,8 MB/s-os érték azt jelenti, hogy a pendrive megtöltése háromszor annyi időbe telik, mint leolvasni róla az összes adatot.

RÖVIDEN 8 GB már sok mindenre elég, egy átlagos felhasználó például már a hordozható HDD-t is kiválthatja ezzel az adattárolóval.

ALTERNATÍVA Ha fontosabb a kapacitásnál a gyors írási sebesség, akkor jobban járunk egy 2–4 GB-os USB stickkel.

MOBILTELEFON

LG KF510

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.lg.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**54 000** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	KIVÁLÓ

MŰSZAKI ADATOK

Hálózatok:	900/1800/1900 MHz, GSM/GPRS/EGDE
Kijelző:	2,2", 320×240
Memória:	16 MB RAM, bővíthető (microSD)
Fényképezőgép/Video:	3 Mpixel/320x240@15 fps
MP3-lejátszó/FM rádió:	Van/Van
WLAN/Bluetooth:	Nincs/Van
Operációs rendszer:	S60 3rd Edition
Méret, tömeg:	104×50×11 mm, 91 g

Gyönyörű: A KF510-es telefonnal az LG formatervezői ismét nagyot alkottak: a készülék egyszerűen gyönyörűen sikerült, nagyon elegánsan néz ki, összerakása is sok drágább mobilnak is a becsületére válna. A széthúzható készülék alighanem legérdekesebb része a kijelző alatt található „tapipad", amelyen a csokoládé-szériánál már megismert érintőgombok találhatóak. A négy sarokban „közönséges" gombokat kapunk, középen azonban egy több világító ponttal jelzett nagyobb felület veszi át egy többirányú joystick szerepét. Érdekes dizájnelem a jobb oldalon található csúszka, amely az End gomb szerepét veszi át, ráadásul a hívás vége gomb szerepét is átveszi. Nagyon jó ötlet, mivel kezelése sokkal kényelmesebb a tapipadon található ugyanilyen gombnál.

Szolgáltatásait illetően a KF510 már inkább a középkategóriába tartozik: minden átlagos funkció benne van, de egyikben sem nyújt semmi különlegességet. A kamerája átlagon felüli ugyan, és jó a zenelejátszója is, de a 3G-képesség néha bizony hiányzott.

RÖVIDEN Nagyon szép külsejű, elegáns és masszív telefon. Különlegessége az érintőgombokkal kombinált, fényjátékos tapipad. A 3G sajnos hiányzik belőle.

ALTERNATÍVA Hasonlóan extravagáns, sőt talán egy kicsit még különlegesebb is az LG KF600-as készüléke.

SZÍNES LÉZERNYOMTATÓ

KONICA MINOLTA MAGICOLOR 2550DN

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.konicaminolta.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**118 000** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	KIVÁLÓ

MŰSZAKI ADATOK

Sebesség, lap/perc:	20 ff, 5 színes
Felbontás:	600×600×4 bit Photo ART contone
Nyomtatónyelv:	PostScript 3, PCL 6, PDF 1.4
Interfész:	Ethernet, USB 2.0, PictBridge
Terhelhetőség:	5000 oldal/hó (ajánlott)
Fogyasztás:	600 W / 5 W
Zajszint:	52 dBA (működés), 35 dBA (készenlét)
Méret, tömeg:	395×43×341 mm, 15,9 kg

Kicsi és univerzális: A Konica Minolta magicolor 2250DN tényleg nem egy hétköznapi nyomtató, hiszen kis alapterülete ellenére nemcsak hálózati interfészt, de duplex egységet is tartalmaz a cég különleges, Emperon elektronikájával együtt. Ez gondoskodik arról, hogy a nyomtatóra érkező feladatokat villámgyorsan feldolgozza, legyen szó munkacsoportos hálózati nyomtatásról, vagy helyi, USB-n keresztüliről. A DN változat egyébként nagyobb memóriát és PictBridge interfészt is tartalmaz, amellyel a digitális fényképezőgépekről közvetlenül nyomtathatunk akár fényképet is. A contone nyomtatási technológiának köszönhetően normál papíron is szép színátmenetekkel találkozhatunk, és bár a minőség nem éri el egy dedikált fotónyomtató minőségét, a lézernyomtatók között mindenképpen kiemelkedő, a hétköznapi használatra pedig tetszetős nyomatok készíthetők. Terhelhetősége maximálisan 35 ezer oldal havonta, ám az ajánlott mennyiség annyi, amennyit egy néhány fős munkacsoport kényelmesen nyomtathat.

RÖVIDEN Egyszerűen telepíthető, jól felszerelt színes lézernyomtató, amelynek az üzemeltetési költségei alacsonyak, és az induló ára 3 év jótállással igen kedvező.

ALTERNATÍVA Olcsóbb induló árral a hasonló sebességű, PictBridge-mentes Lexmark C530dn számításba jöhet.

MOBILTELEFON

SONY ERICSSON G700

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.sonyericsson.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**66 900** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	JÓ

MŰSZAKI ADATOK

Hálózatok:	900/1800/1900/2100 MHz, GSM/GPRS/UMTS
Kijelző:	2,4", 320x240
Memória:	160 MB, bővíthető (M2)
Fényképezőgép/Video:	3,15 Mpixel/320x240@30 fps
MP3 lejátszó/FM rádió:	Van/Van
WLAN/Bluetooth:	Nincs/Van
Operációs rendszer:	Symbian/UIQ
Méret, tömeg:	106×49×13 mm, 99 g

Tapi: A Sony Ericsson új okostelefonja azok számára készült, akik valójában nem egy okostelefonra, hanem egy egyszerűen kezelhető, de mégis sokat tudó készülékre vágynak. Ez a telefon első pillantásra egy közönséges (bár valóban felső kategóriás) mobilnak néz ki – nem is látszik rajta, hogy mennyit tud. Az első szokatlan élményt a kezelőfelület adja: a megszokott Sony Ericsson-féle UI-t ugyanis kicsit átalakították, hogy könnyebben lehessen kezelni az érintőkijelző segítségével. Bár a telefon hátából egy apró tollat is előhúzhatunk, kisebb megszokás után a G700-ast akár ujjal is kezelhetjük. A telefon egyébként elsősorban multimédiás feladatokra van felkészítve, nagyon jó minőségű MP3-lejátszó került bele, a fényképezőgépe azonban csak közepesnek mondható. Bár felbontása jó, nem autofókuszos, tehát akinek a képminőség is fontos, inkább a Cybershot-kategóriában keresgéljen. A naptárhoz kapcsolódó funkciók azonban nagyon jól sikerültek, és a böngészővel is meg voltunk elégedve.

RÖVIDEN Klasszikus külsejű, de nagyon sokat tudó okostelefon. Különlegessége az érintőkijelző. Zenelejátszásra, internetezésre nagyon jól használható.

ALTERNATÍVA Ha fotózni akarunk, a Cybershot, ha MP3-lejátszóra várunk, akkor a Walkman-szériában keresgéljünk.

ADSL ROUTER

NETGEAR DG834GB

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.netgear.com
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**12 500** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	KIVÁLÓ

MŰSZAKI ADATOK

ADSL protokollok:	PPPoA, PPPoE, PPPoE Relay
ADSL biztonság:	SPI tűzfal DoS védelemmel
WLAN protokollok:	WMM, WPS, WDS
WLAN biztonság:	WEP, WPA, WPA2 PSK, WPA2 Radius
Főbb funkciók:	DMZ, DNS Proxy, URL tartalomszűrés, e-mail értesítések küldése, diagnosztika, webes frissítés
Méret, tömeg:	176×28×120 mm, 0,3 kg

Árban is erős: A beépített ADSL2+ modemmel bíró WLAN router már az alaptulajdonságaival és árával felhívhatja magára a figyelmet, ám egy sor olyan szolgáltatással bír, amellyel akár otthonra, akár egy kisebb irodába vagy szórakozóhelyre is beszerelhető. A kiemelt biztonság, amely mindenféle csatlakozásnál többet ad egy átlagos routernél. A WLAN-felhasználók például elkülöníthetők egymástól, így a router akár hotspotnak is használható. A készülék a magasabb szintű biztonságot a felhasználók böngészésének védelmével, illetve az internetkapcsolat SPI tűzfalával éri el, amely különféle DoS-támadások ellen is véd. A támadásokról, blokkolt weboldalakról pontos naplót vezet, ezeket tetszés szerint e-mail címre is küldheti. A távoli adminisztráció is jól korlátozható, tehát ez már több mint otthoni router.

A legérdekesebb, hogy ebben a kategóriában ritka a VPN kezelés, ez a készülék 5 konkurrens VPN csatornát kezel, tanúsítványokkal együtt, DES vagy 3DES kódolással, megfelelő sebességgel.

RÖVIDEN Akár otthonra, akár egy kisebb cégnél, szolgáltató egységnél használható, egyszerűen konfigurálható, jó szolgáltatásokkal bíró, kis fogyasztású router.

ALTERNATÍVA A ZyXEL Prestige 661HW-D1 áll, kevesebb VPN csatornával rendelkezik (2), ám több ADSL protokollt ismer.

IP KAMERA

SMC EZ CONNECT VISION (SMCWIPCFN_G)

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.smc.com
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**43 000** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	KIVÁLÓ

MŰSZAKI ADATOK

Érzékelő:	CMOS, 640x480@30fps
Optika:	F2.0 fényerő, 72 fok látószög
Interfészek:	10/100BaseTX LAN, 802.11g WLAN
Extra hardver:	beépített mikrofon, 6x IR LED
Kép/hang:	MPEG4/ADPCM 4-16 kbit
Extrák:	mozgásérzékelő, e-mail, FTP kezelés, PPPoE kliens
Kellékek:	adapter, fali állvány, EZ Connect Vision szoftver
Méret, tömeg:	100×75×28 mm, 125 g

A nagy testvér: Kevés befektetéssel figyelhet, felügyelhet, akár a legeldugottabb helyen, sőt akár éjszaka is. Az SMC jelenleg egyetlen, de korán sem az első IP kamerája vezeték nélküli hálózatot és természetesen vezetékeset is használni tud, szolgáltatásai pedig mindenre kiterjednek, amelyet egy ilyen kamerától elvárhatunk. Legalábbis ebben a kategóriában, amely kifejezetten a beltéri, akár kevés fény melletti távfelügyeletre szolgál.

A kamera 640×480 felbontású CMOS érzékelőt használ, amelyről másodpercenként 30 képkockát tud továbbítani MPEG4 formátumban, hanggal együtt. A gyenge fényviszonyok javítására hat infravörös LED-et használ, ezek teljes sötétségben kb. 6-7 méteren belül adnak értékelhető képet. A mozgásérzékelő funkció hardveres, a kamera e-mailben is küldhet figyelmeztetést, de az FTP szerverre való feltöltést is megoldja. Képét Internet Explorer (ActiveX) használatával akár 10 felhasználó is nézheti, valós időben.

RÖVIDEN Sokoldalú biztonsági kamera, amely akkor remekel, ha távoli felügyeletre több társával együtt használjuk. Kár, hogy kültéri változata nincs.

Alternatíva A biztonsági kamerák piacán hasonló áron nincs alternatívája, program nélkül hasonlót viszont sokat találunk.

Autodesk®

ISMERJE MEG
A TERVEZÉS FEJLŐDÉSÉT
A CAD VILÁGÁNAK
ALAPSZOFTVERÉVEL!

Az AutoCAD LT szoftverrel hozzájut:
- A legnagyobb példányszámban értékesített 2D-s rajzolóeszközhöz
- DWG kompatibilitáshoz
- Magyar nyelvű verzióhoz

AutoCAD LT® 2009

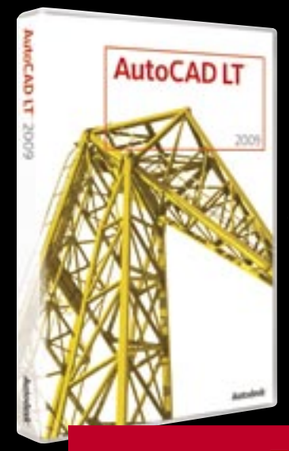

350.000 Ft*

AJÁNLATUNK:
MAGYAR NYELVŰ VERZIÓ
INGYENES E-BOOK
SZOFTVERKÖVETÉS
A csomag ára: 350.000 Ft*

Megjelent a MAGYAR verzió!

Akciónk keretében ingyenes elektronikus könyvet biztosítunk a szoftver használatához, valamint kedvező árú, éves szoftverkövetést is tartalmazó szoftvercsomagot 2008. szeptember 30-ig.
További információ:
www.autodeskclub.hu/autocadlt

* Az ár az Áfa-t nem tartalmazza, valamint a javasolt végfelhasználói ár számításához 241Ft/EUR árfolyamot vettünk figyelembe, így a javasolt végfelhasználói ár az árfolyamváltozás mértéke szerint változhat. A termék javasolt végfelhasználói ára nettó 1.450€, részletekért és pontos árajánlatért forduljon a hivatalos Autodesk forgalmazókhoz.

FÉNYKÉPEZŐGÉP

CANON DIGITAL IXUS 970 IS

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.canon.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**77 000** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	JÓ

MŰSZAKI ADATOK

Érzékelő:	1/2,3", 10 Mpixel
Optikai zoom:	5x, 37-185 mm
Képstabilizátor:	mozgó lencse
Érzékenység:	ISO80-1600
LCD kijelző:	2,5", 230 000 pixel
Memóriakártya:	SDHC
Méret:	95×57×27 mm
Tömeg:	195 g

Zsebbe: Az ultrakompakt fényképezőgépek életük nagy részét valószínűleg zsebünkben töltik, hogy aztán bulikon vagy kirándulásokon előkerüljenek. Egy ilyen géptől a kis méret mellett általában azt várjuk el, hogy könnyen és gyorsan használható legyen – a képminőség inkább csak másodlagos szerepet tölt be. A Canon IXUS 970IS nagyjából maradéktalanul ki is elégíti ezeket a kívánalmakat, bár méreteiben lehetne valamivel még kisebb is. A 10 Mpixeles érzékelő a kis pixelméret miatt kicsit zajos, de ennek mértéke még nem zavaró, az 5×-ös átfogású objektív viszont stabilizált. A kezdő gyújtótávolság csak 37 mm-rel ekvivalens, így igazán nagy látószögről nem beszélhetünk.

Funkcionalitásban a 970IS-be szinte minden lényeges bekerült, a már említett stabilizátor mellett a divatnak megfelelően nem hiányzik az arcfelismerő és követő autofókusz sem. A készülék arra is képes, hogy ha a képen mozgást érzékel, addig növelje az ISO-t, amíg megszűnik az elmosódás veszélye.

RÖVIDEN Jól használható és sokat tudó ultrakompakt kamera. Manuális- és motívumprogramok is rendelkezésre állnak. Kezelhetősége némi megszokást igényel.

ALTERNATÍVA A Panasonic FX35 25 mm-ről induló objektívjével beltérben jobban használható.

WLAN ROUTER

D-LINK DIR-300

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.dlink.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**10 900** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	KIVÁLÓ

MŰSZAKI ADATOK

Portok:	10/100 WAN, 10/100 LAN
WLAN:	802.11b/g
WLAN biztonság:	WEP, WPA-PSK, WPA2-PSK
Tűzfal:	NAT és SPI, VPN átengedéssel
Biztonság:	Időzíthető szülői felügyelet URL blokkolással
Konfiguráció:	Click'n Connect (DCC) beállítás varázsló
Kompatibilitás:	Xbox Live, Nintendo Wi-Fi, PlayStation Network
Méret, tömeg:	113×148×32 mm, 246 g

Az árharc elindítója: Vagyunk egy páran, akik a drága, nagy tudású WLAN routerek megvásárlása helyett inkább az egyéni firmware-rel, például a DD-WRT-vel felszerelhető, kifejezetten olcsó routereket részesítik előnyben, és néhány mozdulattal sokkal többet kihoznak belőle a többinél. Nos, a D-Link első nyílt forráskódú (linuxos) routere pontosan ilyen. Ráadásul – tesztünk készítésének idején – a szóba jöhető típusok közül a legolcsóbb. Emellett a benne lévő flashmemória is elég, 4 MB, 16 MB RAM társaságában igen kellemes darab. Kevés az esély rá, de ha megmaradunk az alapfunkcióknál, akkor is teljes 100 Mbites portokat (a WAN oldalon is), QoS-t, a WLAN-hoz WPS-t kapunk, és ami nem lebecsülendő: magyar nyelvű firmware-t.

A nagyobb tudású DD-WRT vagy az OpenWRT routerre telepítése összetett, hiszen a végleges firmware előtt egy ideiglenes bootloadert kell a routerre töltenünk, mégsem bonyolult művelet.

RÖVIDEN Jelenleg a legjobb árú, nyílt forráskódú, megfelelő felszereltségű – és nem utolsó sorban alapból is jó tudású, magyar – WLAN router.

ALTERNATÍVA Nála csak drágábbak vannak, de kissé olcsóbban egy WRT54G is átalakítható.

OBJEKTÍV

SIGMA 10-20 F/4-5.6 DC EX HSM

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.hama.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**129 000** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	KIVÁLÓ

MŰSZAKI ADATOK

Bajonett:	Canon, Nikon, Pentax, Sigma, Sony/Minolta, 4/3
Zoomtartomány (35 mm-en):	10-20 mm
Fényerő:	f4.0-f5.6
Minimális fókusztávolság:	24 cm (1:6,7)
Felépítés:	14 elem 10 csoportban
Blende felépítése:	6 lamellás
Tartozékok:	árnyékoló, kemény hordtáska
Méret, tömeg:	83,5×81 mm, 465 g

Nagylátószög: Akik még sosem használtak nagylátószögű objektívet, nem tudják, mit veszítenek: nekik javasoljuk, hogy okvetlenül próbálják ki például a Sigma 10-20 mm-es objektívjét. A több mint 102 fokos látószög lehetővé teszi, hogy szinte minden ráférjen képünkre: nagy épületek, csoportok fotózása sem probléma, ráadásul közelről még az ilyen objektívekre jellemző torzítás is jópofa hatást kelt. A Sigma egyébként optikailag korrigált, tehát nem kell attól félnünk, hogy képeink olyanok lesznek, mintha üveggömbön keresztül néznénk a világot – a széleken jelentkező görbületet kivéve egyenes vonalakat kapunk.

Az EX szériás, azaz felsőkategóriás objektív a Sigma mattfekete burkolatát kapta. Saját belső AF motorral rendelkezik, amely gyorsan és csendesen teszi a dolgát. DC kategóriájú eszközről lévén szó, csak APS-C szenzoros gépekkel használható igazán, FX érzékelőn csak a középső részt világítja meg – legnagyobb hibájának pedig az átlagnál erősebb vignettálódás róható fel.

RÖVIDEN Extra nagy látószögű objektív APS-C érzékelős DSLR fényképezőgépekhez. Képminősége a vignettálódástól eltekintve nagyon jó.

ALTERNATÍVA Ha nagyobb fényerőre van szükségünk, a Tokinának van egy végig 2.8-as 11-16-os objektívje.

WEBRÁDIÓ-RÖGZÍTŐ

AUDIOJACK 3

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.s-a-d.de
PLATFORM:	Windows XP/Vista
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**30** €

Rozsdás zenegép: Az AudioJack 2004-ben még a webrádiózás úttörője volt, a második verziójában egy univerzális audioeszközzé vált – mit kapunk a jelenlegi, harmadik inkarnációjától? Ha használtuk, használjuk a kettes verziót, akkor nem szükséges az upgrade, kivéve, ha lényeges számunkra az új Bluetooth interfész vagy az iTunes adatbázis exportálása. Ezenkívül nincs számottevő változás, fejlesztés. A webrádió-felvevő a több mint 6000 előre beállított rádióállomással, a CD ripper és az írómodul, a hangszerkesztő és a konvertáló egy az egyben a 2-es verzióból került át. Sajnos, a kezelőfelület is megmaradt, és egy Excel alkalmazás bájával „kényeztet" bennünket.

Azért a funkciók szempontjából számítottunk volna néhány újdonságra. Sajnos a régi hibák megmaradtak, például a teljességgel felesleges korlátozás a rögzíteni kívánt adás célmappáját illetően. Ráadásul az előre beállított állomások kétharmada(!) nem volt elérhető a tesztünk során – egy kisebb, gondosabban megválogatott választék bennünket jobban kielégített volna. Mindezek – az idejétmúlt kezelőfelület és a továbbfejlesztett funkciók hiánya – ellenére az AudioJack 3 hasznos eszköz MP3-gyűjteményük rendezésére és bővítésére. A legfontosabb audiofeladatok ellátása ugyancsak nem okoz problémát: felvehetünk, szerkeszthetünk, konvertálhatunk, rippelhetünk és ki is írhatjuk az állományokat.

RÖVIDEN Kissé idejétmúlt, de igen praktikus eszközöket kínál a webrádió felvevővel együtt, amely több hasznos szolgáltatással is kiegészül.

ALTERNATÍVA A clipinc.vier freeware a Tobittől remek webrádió-felvevőt kínál tetszetős kezelőfelülettel.

ADAT-VISSZAÁLLÍTÁS

DIGITAL MEDIA RECOVERY

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.paragon-software.com
PLATFORM:	Windows 2000/XP/Vista
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**40** €

A képek és zene helyreállítása: Igazán bosszantó tud lenni az, amikor a vakáció végén a fényképezőnk teljes memóriakártyája törlődik egy kis „félrenyúlás" következtében, vagy a teljes zenei könyvtárunk eltűnik a buli előtt tíz perccel. A Disk Doctor által készített adat-visszaállító ilyenkor nyújt segítő jobbot: visszaállítja a törölt képeket, videókat, zenét – ráadásul igen könnyű használni. Függetlenül attól, hogy merevlemezről, USB-s pendrive-ról vagy memóriakártyáról van szó, a szoftver minden, Windows által megjeleníthető médiát támogat. A keresését szűkíthetjük bizonyos fájlformátumokra, akár a legnépszerűbb gyártók RAW formátumaira is.

A működési sebesség a programra bízott feladattól függ: egy GB-os SD memóriakártyán található adatokat 10 perc alatt visszaállítja, azonban egy terabájtos videokönyvtárhoz már nagyjából 20 óra kell neki. Az eredmény elégedettségre ad okot: az eszköz 360 ép fotót nyert vissza az SD kártyáról. Praktikus, hogy a fájlokat előnézeti ablak segítségével megtekinthetjük. A formattált adathordozók sem bizonyultak problémának Windows alatt: a szoftver még így is képes volt visszaállítani a fájlokat. Azonban a program csődöt mondott, amikor formattáltuk a memóriakártyát a digitális kamerával: ekkor az összes fotót felülírja a gép nullával.

RÖVIDEN Hasznos program a multimédiás fájlok visszaállításához – még a Windows alatti formattálás után is. Ha a próbaverzió jól teljesít, akár meg is vehetjük.

ALTERNATÍVA A PC Inspector Smart Recovery is képes visszaállítani a memóriakártyát, ha véletlenül töröljük.

INGYENES HÁZHOZSZÁLLÍTÁS

■ **ACOMP ZENITH EXTRA**
109,900 Ft + 20% ÁFA

Csúcskategóriás multimédia számítógép, amely a legkomolyabb munkákra is alkalmas. A legújabb Intel Core 2 Duo processzorral és a hatalmas 3GB memóriakapacitással leginkább számításigényes alkalmazások - mint például a videóvágás, nagyfelbontású grafika készítés - is gördülékenyen futtathatóak. A felsőkategóriás videókártyákkal a programok még szebbek és gyorsabbak lehetnek. Az LCD kijelzős professzionális ház 430W-os prémium minőségű tápegységet tartalmaz, ezzel biztosítva a gép megfelelő energiaellátását.
A LCD kijelzőn tájékozódhat a gép működésének paramétereiről is.

- J&W JW-IG31-MX alaplap
- Intel® Core 2 Duo E8400 (3.0 GHz) processzor
- 3GB DDR2 / 800MHz memória
- 750GB SATA merevlemez
- DVD-RW (író/újraíró) meghajtó
- GeForce 8800GT 512MB RAM + TV-OUT + DVI grafikus kártya
- 8 csatornás High Definition hangkártya az alaplapon
- Gigabit 10/100/1000Mbit hálózati csatoló az alaplapon
- Multimédiakártya olvasó
- SLIM billentyűzet (magyar), 3 gombos, optikai egér (PS/2)
- Miditorony LCD - 430W tápegység

■ **MEREVLEMEZ 3.5' – S-ATA SAMSUNG**
750 GB: 15,900 Ft + 20% ÁFA
1 TB (1000GB): 21,900 Ft + 20% ÁFA

Köztudott, hogy a merevlemez kapacitás sohasem elég. Itt a lehetőség, hogy bővítse a gépe tároló kapacitását egy nagysebességű 750 GB-os vagy akár 1 TB-os Samsung merevlemezzel!

■ **GAINWARD GEFORCE 8800 GT 512MB**
25,500 Ft + 20% ÁFA

■ **GAINWARD GEFORCE GTX280 1GB**
73,900 Ft + 20% ÁFA

Soha nem látott grafika, elképesztő effektek, életszerű játékok. A DirectX 10-es játékoktól mindenkinek leesik az álla. Itt az ideje, hogy újraértelmezze a realisztikus játékok fogalmát és egy pompás grafikus kártyát tegyen a gépébe, most már tényleg elérhető áron.

ACOMP Számíthat ránk.
1134 Budapest, Róbert károly krt. 68.
Telefon/Fax: 339-5647, 339-5648
On-Line rendelés és aktuális árak: **www.acomp.hu**
A magyar olimpiai csapat hivatalos informatikai szállítója

MULTIMÉDIÁS ESZKÖZ

AUDIALS ONE

ÉRTÉKELÉS:

INFO: www.avanquest.com
PLATFORM: Windows XP/Vista
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **50** €

Mindent magába olvaszt: A legújabb zenecsatornák, toplisták, ingyen videoklipek a netről – ezekhez fájlmegosztó hálózatok igénybevétele nélkül is hozzájuthatunk. Az Audials One a következő összetevőket egyesíti magában: Radiotracker, Videoraptor és Tunebite – ezek mindegyike eddig külön-külön volt hozzáférhető, egyenként 30 eurós áron. Az eszközök végigfésülik az internetet rádióállomások, zenei és videoportálok után kutatva – gyakorlatilag minden kért zenére rálelt a tesztünkben. Az Audials eltárolja a zenét a merevlemezen egy egérkattintásra, sőt képes megszabadítani a regisztrált médiaanyagot a DRM védelemtől. Az eszköz egy kezelőfelület alatt egyesít számtalan funkciót, azonban mégsem mentes a hibáktól: az opciók és a gombok néha annyira egymásra csúsznak, hogy gyakran észre sem vesszük őket. A Start Autoripre kattintva, egy kis figyelmetlenség miatt elkezdtünk egyszerre 30 adást rögzíteni – pedig mi csupán egy dalt szerettünk volna. Sajnos a program ablakát nem lehet nagyobbra nyitni, ha jobb áttekintést szeretnénk.

A pozitívum: a szoftver automatikusan eltárolja az ID3 címkéket, és olyan műfaji kategóriákba csoportosítja a fájlokat, mint Pop, Rock vagy Jazz. A program számos formátumba képes konvertálni, így OGG-be, MP3-ba, MP4-be, WMA-ba és M4A-ba – és mindezt kivételes módon teszi.

RÖVIDEN Néhány kisebb hiba ellenére azoknak az audiofileknek lehet kedvelt eszköze az Audials One, akik szeretnek jó minőségben, gyorsan zenét rögzíteni.

ALTERNATÍVA Ha csak a zenei rész érdekel bennünket, akkor a TuneBite 20 euróért olcsóbb megoldást jelenthet.

ÍRÓPROGRAM

CYBERLINK POWERPRODUCER 5 ULTRA

ÉRTÉKELÉS:

INFO: www.cyberlink.com
PLATFORM: Windows 2000/XP/Vista
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **75** €

Drága Blu-ray: A Blu-rayjel kicsit minden drágábbá vált – ez igaz az új íróprogramra, a PowerProducer 5-re is. Az Ultra verzió beépített, teljes körű Blu-ray támogatást kínál 75 eurós összegért (a normál verzió csupán 45 euró). Mondjuk tény, hogy ezért az összegért a Blu-ray készítés olyan sima ügy, mint a DVD-készítés – ez pedig olyasvalami, amit a versenytársak, így a DVD 7 a Magixtől, nem képes nyújtani. Ráadásul a Powerproducer nagyon rugalmas az outputot illetően: az elkészített Blu-ray anyag egy hagyományos DVD-re is kiírható, sőt abban az AVCHD formátumban is megjeleníthető.

A Powerproducer a könnyű működtetéssel, a csinos kezelőfelülettel kifejezetten ajánlható a tapasztalatlanabb felhasználóknak, akik számára néhány kattintással elkészíthető a lemez a programmal. A profi funkciók így hiányoznak: például a szerkesztésnél a szoftver csupán egy szegényes funkcionalitást biztosít. Amennyiben ennél többre lenne szükségünk, a filmünket importálni kell a mellékelt PowerDirector Expressbe, és ott kell elvégeznünk a további szerkesztési munkálatokat. Ami az írást illeti, a CyberLink legalább kényelmesebbé tette azt. Mostantól már a gombokat is szabadabban elhelyezhetjük. Az olyan további képességek, mint a menüáttünések, ami például a Corel hasonló célú szoftverében hozzáférhető, itt sajnos hiányoznak.

RÖVIDEN A PowerProducer 5 Ultra egy Blu-ray készítő szoftver kifejezetten a kezdők számára, akik egy komplett csomagot szívesebben használnak.

ALTERNATÍVA A Corel MovieFactory 6 kevesebb Blu-ray funkciót kínál, azonban szebb lemezek készíthetők vele.

TUNINGPROGRAM

TVISTA 2.0

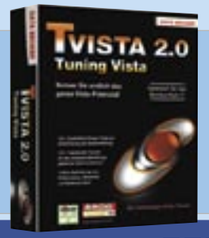

ÉRTÉKELÉS:

INFO: www.tvista.de
PLATFORM: Windows Vista
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **40** €

Vista irányítás alatt: Aki tuningolni akarja a Microsoft legújabb operációs rendszerét, az vagy nagy fáradság árán kénytelen összegyűjteni a megfelelő segédprogramokat és registry hackeket, vagy választ egy olyan „előre gyártott" megoldást, mint amilyen a Tvista. A kifejezetten a tapasztalatlanabbak számára készített Tvista 2.0 50 darab új Vista-trükköt biztosít egy maroknyi rendszer segédprogram mellett. Mivel a program kezelőfelülete kissé túlzsúfolt, a beállításokat könnyedén meglelhetjük egy beépített kulcsszavas keresőn. Egy kis fricska: az egyik új funkcióval lemérhetjük a Windows rendszerindítás idejét. Ezzel rögvest igazolható, hogy a TVista Boot-Turb funkciójának semmi hatása nincs többmagos processzorok esetében.

Ennek ellenére számos hasznos modul áll rendelkezésre a szoftverben. Ügyesen megmutatja a meghajtók tartalmát, a fájlokat például szépen kategorizálja hanganyag, videó vagy képek szerint. Azonban itt jegyeznénk meg, hogy sajnos néhány fájltípust nem azonosít be kellő pontossággal, így a VOB fájlok nem a videó, hanem az általános fájlok közé kerülnek. A szoftver számos Vista segédprogramot is imitál, így az alkalmazások CPU részesedése és prioritása megállapítható a folyamat-finomhangolóval, ami megjegyzi a beállításokat. Ráadásul kapunk egy gombot minden oszlopban, amivel visszaállítható a Vista alapértelmezése.

RÖVIDEN Egy sokrétű optimalizációs program, amivel a kezdők is testreszabhatják a Vistát, viszonylag kevés idő és energia befektetésével.

ALTERNATÍVA A TuneUp Utilities 2008 (körülbelül ugyanennyiért) ugyanilyen jól teljesít, bár nem kifejezetten Vistára készült.

CSALÁDFA-KÉSZÍTŐ

FAMILY TREE MAKER 2008 PREMIUM

ÉRTÉKELÉS:

INFO: www.avanquest.com
PLATFORM: Windows XP/Vista
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **70** €

Készítsük el saját családfánkat: Mit is tudunk az ükapánkról? Ezek a kérdések – főleg korunk előre haladtával – egyre jelentősebbé válhatnak számunkra, és egyre többen érdeklődnek iránta. A piac persze reagál, és vannak olyan szoftverek, amelyek segítségével könnyűszerrel készíthetünk családfát. A Family Tree Maker azoknak a felhasználóknak szól, akiket annyira nem érdekelnek a csillogó-villogó grafikus diagramok, viszont technikailag mély programot kívánnak, amely a családfánkat korrekt technikai rendszerbe illeszti. A vonzó megjelenítés hiánya mindenestre fájó, ennyit már igazán lehetett volna szánni a program külalakjára.

Ennek ellenére a program számos jó pontot szerzett nálunk könnyű működtetésével, ügyes felépítésével. Az adatok bevitele egyértelmű, és fotókat, valamint mozgóképet is tárolhatunk minden egyes családtagról. Sőt, a program arra is módot nyújt, hogy online térképeken felkeressük azokat a helyeket, ahol őseink éltek. A prémium verzióban online történelmi archívumokban is kutathatunk, de sajnos nem magyarban – így számunkra ez nem igazán használható opció (kivéve, ha például német, angolszász ősökkel rendelkezünk). A kézikönyv részletes útmutatót ad a családfa összeállításához, és sok tippet kapunk a keresési stratégia kialakításához szakértőktől, ami rendkívül hasznos lehet.

RÖVIDEN Egy értékes program azoknak, akik családfájukat precízen és hatékonyan akarják összeállítani, és nem érdekli őket a kissé szegényes megjelenés.

ALTERNATÍVA A GenoPro szoftver a vizuális megjelenítés tekintetében egyedi, funkcionalitása pedig igen hasonló.

PDF-ESZKÖZ

PDF-XCHANGE PROFESSIONAL 4

ÉRTÉKELÉS:

INFO: www.docu-track.com
PLATFORM: Windows 2000/XP/Vista
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **50** €

Tökéletlen PDF-ek: Alapvetően a PDF állományok készítése gyerekjáték a Docu-Track eszközével. A PDF Xchange Professional 4 egy speciális printermeghajtót telepít, így minden alkalmazással képes együttműködni. A letisztult kezelőfelület és a részletes help segít eligazodni például a tömörítési ráta megválasztásában vagy a vízjelezésben. Néhány riválisával ellentétben a PDF Xchange támogatja a fontok beágyazását és a jelszavas védelmet.

A program jó munkát végzett, amikor egy képeket tartalmazó Word fájl konvertálásáról volt szó. Amikor az Adobe InDesign layoutállománya került sorra, több problémába ütköztünk, a nem horizontális szövegrészletek rosszul vagy egyáltalán nem jelentek meg. Ami a sebességet illeti, a PDF-Xchange tartotta az iramot az ingyenes PDFCreatorral és a profi Adobe Acrobat 8-cal: mind a háromnak körülbelül fél percébe került egy 120 oldalas tesztfájl konvertálása. A PDF Xchange képes egy PDF DOC-ká vagy RTF-fé alakítására. Jó eredményt csak akkor várjunk, ha az anyagnak egyszerű a szerkezete. A fejlesztőknek az említett hiányosságok mellett arra is kellene ügyelniük, hogy a több dokumentumból álló PDF készítése, valamint a programból történő közvetlen e-mailezés is jól működjön. Ezek problematikusak voltak, vagy egyáltalán nem működtek.

RÖVIDEN A PDF Xchange általában rendben működik, de a jelenlegi verziónak van néhány alapvető hiányossága, amelyet a próbaverzióban letesztelhetünk.

ALTERNATÍVA Privát használatra az ingyenes PDFCreator bőven elég funkciót és teljesítményt kínál.

TWINLAB AZ ÚJ TESTEDÉRT

RIPPED FUEL®

Gyors és hatékony zsírégetés és szálkás izomtömeg elérés. A Ripped Fuel formulája narancs kivonatot, azaz egy természetes koffein forrás kivonatát tartalmazza egy olyan klinikailag tesztelt zsírégető eleggyel, mely garantáltan csökkenti a test zsírszintjét és segíti a szálkás izomzat elérését.

7.860 Ft

AMINO FUEL LIQUID®

A folyékony aminosav biztosítja a megfelelő mennyiségű fehérjét edzés előtt és edzés után, ami az izomfejlődés és izomregenerálódás kulcsa. Az aminosav a protein fehérje úgynevezett folyékony típusa. Mivel oldott állapotú, sokkal jobb felszívódást biztosít. Ez a jelenleg forgalomban levő legjobb minőségű folyékony aminosav készítmény.

474ml | 2.970 Ft **948ml | 5.490 Ft**

100% WHEY PROTEIN FUEL®

100%-os instant, azonnal oldódó, izomnövekedésserkentő fehérje. A legjobb minőségű és legtökéletesebb fehérjeként fantasztikus hatással bír. Ez biztosítja a szervezet számára a szükséges alapanyagokat az aminosav termeléshez, ami aztán építi az izomszövetet.

907g | 5.490 Ft **2268g | 11.970 Ft**

TOVÁBBI TERMÉKEK HONLAPUNKON

ACOMP KFT.
1134 Budapest, Róbert Károly krt. 68. Tel.: 06-1 339-5647
TOZO BODYFORMERS SHOP
1138 Budapest, Váci u. 168/b. Reno Udvar, Tel.: 06-1 237-0800
WEBSHOP www.twinlab.hu (Ingyenes házhozszállítás)

A Magyar Olimpiai Bizottság Orvosbizottsága által ajánlott termék.

GYORSABBAN, ÉLESEBBEN, SZÍNESEBBEN
Tesztlaboros kollégánk éppen multifunkciós nyomtatók képességeit teszi próbára

CHIP TOP 10

Aktuális áttekintés az IT-piacról: A CHIP Top 10 megvesztegethetetlen vásárlási tanácsadó

A CHIP nemzetközi tesztközpontjában évente közel 1500 eszközt vizsgálnak meg szakértő kollégáink. Valamennyit a lehető legalaposabb teszteljárásnak vonják alá – így hatalmas adatbázisra teszünk szert, amelyből természetesen az olvasók is profitálhatnak. Az összeállításunkban szereplő Top 10 táblázatok a megfelelő döntéshez és csalódásmentes vásárláshoz szükséges összes rangsort, értéket és műszaki adatot tartalmazzák.

A CHIP minden terméket a következő osztályokba sorol:

- Csúcskategória (100-90 pont)
- Felső kategória (89-75 pont)
- Középkategória (74-45 pont)

Az eszközök helyezéséről a részpontszámaikból számított *Összpontszámuk* dönt. Azonos pontszám esetében az *Ár/érték* mutatót is figyelembe vesszük, ennek értékelése nem véletlenül emlékeztet az iskolai osztályzatok szöveges megfelelőire. **Figyelem:** a termékek kínálata és tájékoztató ára a július végi állapotokat tükrözi!

Mivel kinek-kinek más lehet a fontos egy-egy alkatrész, vagy akár kategória tulajdonságai közül, ezért minden részpontszámot közzéteszünk, ahogy ezek *Összpontszám*-on belül képviselt súlyát is. Így mindenki egyedi igényeinek megfelelő sorrendet alakíthat ki. Hamarosan honlapunkon is elérhető lesz az interaktív Top10, amely megkíméli olvasóinkat a hosszas számolástól.

2007-es és 2008-as nagytesztjeink kategóriák szerint

Téma	Lapszám
Adathordozók	
1 terabájtos merevlemezek	2008. 08.
16 GB-os USB memóriák	2008. 05.
Küldő HDD 500 GB fölött	2008. 04.
NAS teszt	2008. 03.
SATA csatolós DVD-írók	2007. 12.
Merevlemez megateszt	2007. 11.
Merevlemezek 500–750 GB között	2007. 09.
Alaplap, CPU	
Olcsó kétmagos CPU-k	2008. 08.
P45-ös alaplapok	2008. 07.
Intel alaplapok	2008. 01.
P35-ös alaplapok	2007. 11.
A top 10 alaplap	2007. 05.
Digitális fényképezőgépek	
Tükörreflexes digitális fényképezőgépek	2008. 08.
63 digitális fényképezőgép	2008. 02.
50 digitális fényképezőgép	2007. 10.
Tükörreflexes digitális fényképezőgépek	2007. 04.
Hálózat	
WLAN routerek	2008. 05.
Draft-n routerek	2007. 07.
Házimozi	
Házimozi kivetítők	2008.06.
40-42" LCD tévék	2008.04.
Merevlemezes DVD-felvevők	2007. 10.
32"-es LCD tévék	2007. 05.
Hordozható eszközök	
PNA-k 70 000 Ft alatt	2008. 08.
HD videokamerák	2008. 03.
MP3 megateszt	2007. 12.
Tölthető elem megateszt	2007. 11.
Képalkotás	
Színes multifunkciós lézernyomtatók	2008. 08.
Multifunkciós nyomtatók	2008. 06.
Széles formátumú nyomtatók	2008. 04.
Színes lézernyomtatók	2008. 03.
Nyomtatási költség teszt	2007. 06.
Megjelenítők	
24" TFT monitorok	2008. 07.
19" szélesvásznú TFT-k	2008. 02.
22" TFT monitorok	2007. 10.
A legolcsóbb 19" TFT monitorok	2007. 08.
Memória	
DDR3 teszt	2007. 09.
DDR 2 tuningteszt	2007. 07.
Noteszgép	
Szubnoteszek és netbookok	2008. 07.
Olcsó noteszgépek	2008. 03.
Olcsó noteszgépek	2007. 09.
Vállalati noteszgépek	2007. 07.
VGA	
9600GT videókártyák	2008. 05.
DX10 második hullám	2008. 02.

Digitális fényképezőgép (belépőszintű)

	Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Képminőség (40%)	Felszereltség/kezelés (40%)	Akku-üzemidő (fotó)	Sebesség (15%)	Terméktámogatás (5%)	Felbontás	Zoom átfogása	Képstabilizátor	Kijelző	Képformátum	Memóriakártya	Tömeg [g]
			Értékelés/mérések								Műszaki adatok						
	1	Sony Cyber-shot DSC-H3	79	46 000 Ft	kiváló	89	66	180	90	69	8 Mpixel	38–380 mm	optikai	2,5"	JPEG	Memory Stick Duo	264
	2	Fujifilm FinePix S5700	73	42 000 Ft	kiváló	69	77	360	75	69	7,1 Mpixel	38–380 mm	-	2,5"	JPEG	SD, xD	400
	3	Panasonic Lumix DMC-FX55	67	52 000 Ft	közepes	85	57	110	47	72	8 Mpixel	28–102 mm	optikai	3,0"	JPEG	SD	165
	4	Casio Exilim EX-Z1050	66	44 000 Ft	jó	82	43	250	93	48	10 Mpixel	38–114 mm	-	2,6"	JPEG	SD	155
	5	Ricoh Caplio R6	66	52 000 Ft	közepes	79	55	170	58	72	7,1 Mpixel	28–200 mm	szenzormozgatás	2,7"	JPEG	SD	170
	6	Sony Cyber-shot DSC-W200	64	65 000 Ft	gyenge	89	42	130	55	59	12 Mpixel	35–105 mm	optikai	2,5"	JPEG	Memory Stick Duo	173
	7	Panasonic Lumix DMC-LZ8	63	40 000 Ft	jó	85	48	250	41	69	8 Mpixel	32–160 mm	optikai	2,5"	JPEG	SD	188
	8	Canon PowerShot A590 IS	63	36 000 Ft	kiváló	76	52	270	59	55	8 Mpixel	35–140 mm	optikai	2,5"	JPEG	SD	220
	9	Fujifilm FinePix Z5fd	63	35 000 Ft	kiváló	86	40	120	62	59	6,1 Mpixel	36–108 mm	-	2,5"	JPEG	SD, xD	148
	10	Fujifilm FinePix F50fd	62	50 000 Ft	közepes	84	49	150	38	59	12 Mpixel	35–105 mm	szenzormozgatás	2,7"	JPEG	SD, xD	180

Ricoh Caplio R6

Jó képminőségű, szenzormozgásos képstabilizátorral is felszerelt készülék, ám kategóriájában ára viszonylag magas.
Összpontszám: 66 pont (5. hely)
Tájékoztató ár: 52 000 Ft

Digitális fényképezőgép (általános)

	Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Képminőség (40%)	Felszereltség/kezelés (40%)	Akku-üzemidő (fotó)	Sebesség (15%)	Terméktámogatás (5%)	Felbontás	Zoom átfogása	Képstabilizátor	Kijelző	Képformátum	Memóriakártya	Tömeg [g]
			Értékelés/mérések								Műszaki adatok						
	1	Panasonic Lumix DMC-LX2	75	81 000 Ft	jó	90	62	140	74	55	10 Mpixel	28–112 mm	optikai	2,8"	JPEG, RAW	SD	219
	2	Ricoh Caplio GX100	75	86 000 Ft	jó	82	60	170	100	72	10 Mpixel	24–72 mm	szenzormozgatás	2,5"	JPEG, RAW	SD	250
	3	Canon PowerShot G9	69	105 000 Ft	közepes	78	71	150	45	59	12 Mpixel	35–210 mm	optikai	3,0"	JPEG, RAW	SD	350
	4	Panasonic Lumix DMC-FX500	69	94 000 Ft	közepes	85	61	130	46	77	10 Mpixel	25–125 mm	optikai	3,0"	JPEG	SD	176
	5	Ricoh GR Digital II	69	128 000 Ft	gyenge	84	66	220	33	72	10 Mpixel	28 mm	-	2,7"	JPEG, RAW	SD	200
	6	Canon PowerShot G7	69	110 000 Ft	közepes	72	68	130	65	55	10 Mpixel	35–210 mm	optikai	2,5"	JPEG	SD	355
	7	Canon PowerShot A650 IS	67	74 000 Ft	jó	79	61	360	59	55	12 Mpixel	35–210 mm	optikai	2,5"	JPEG	SD	385
	8	Ricoh Caplio R8	66	52 000 Ft	kiváló	81	55	150	51	72	10 Mpixel	28-200 mm	szenzormozgatás	2,7"	JPEG	SD	195
ÚJ	9	Fujifilm FinePix F100fd	65	64 000 Ft	jó	92	50	150	40	52	12 Mpixel	28–140 mm	optikai	2,7"	JPEG	SD, xD	190
	10	Olympus µ1030sw	63	84 000 Ft	közepes	84	43	120	52	96	10 Mpixel	28–102 mm	-	2,7"	JPEG	xD	200

Fujifilm FinePix F100fd

Remek képminőségű kompakt fényképezőgép, optikai képstabilizátorral, ám más téren kissé spártai kivitelben
Összpontszám: 65 pont (9. hely)
Tájékoztató ár: 64 000 Ft

Digitális fényképezőgép (ultrazoom)

	Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Képminőség (40%)	Felszereltség/kezelés (40%)	Akku-üzemidő (fotó)	Sebesség (15%)	Terméktámogatás (5%)	Felbontás	Zoom átfogása	Képstabilizátor	Kijelző	Képformátum	Memóriakártya	Tömeg [g]
			Értékelés/mérések								Műszaki adatok						
	1	Fujifilm FinePix S100fs	90	145 000 Ft	gyenge	100	94	130	58	72	11,1 Mpixel	28-400 mm	optikai	2,5"	JPEG, RAW	SD, xD	965
	2	Panasonic Lumix DMC-FZ50	89	107 000 Ft	közepes	90	94	150	81	55	10 Mpixel	35–420 mm	optikai	2,0"	JPEG, RAW	SD	734
	3	Sony Cyber-shot DSC-H9	84	87 000 Ft	jó	79	95	160	75	55	8 Mpixel	31–465 mm	optikai	3,0"	JPEG	Memory Stick Duo	450
	4	Panasonic Lumix DMC-FZ18	84	82 000 Ft	jó	87	97	130	46	65	8 Mpixel	28–504 mm	optikai	2,5"	JPEG, RAW	SD	407
	5	Olympus SP-560 UZ	82	64 000 Ft	kiváló	83	99	390	31	90	8 Mpixel	27–486 mm	szenzormozgatás	2,5"	JPEG, RAW	xD	480
	6	Olympus SP-570 UZ	81	92 000 Ft	közepes	79	100	350	31	90	10 Mpixel	26-520 mm	szenzormozgatás	2,7"	JPEG, RAW	xD	565
	7	Canon PowerShot S5 IS	79	78 000 Ft	jó	70	92	320	74	59	8 Mpixel	36–432 mm	optikai	2,5"	JPEG	SD	550
	8	Kodak Easyshare Z812 IS	75	58 000 Ft	kiváló	72	79	160	82	55	8 Mpixel	36–432 mm	optikai	2,5"	JPEG	SD	350
	9	Fujifilm FinePix S9600	74	90 000 Ft	közepes	74	81	200	61	55	9,1 Mpixel	28-300 mm	-	2,0"	JPEG, RAW	xD, Compact Flash	760
	10	Panasonic Lumix DMC-TZ3	73	60 000 Ft	kiváló	86	62	120	72	59	7,1 Mpixel	28-280 mm	optikai	3,0"	JPEG	SD	257

Fujifilm FinePix S100fs

Remek képminőségű és felszereltségű, nagyfelbontású, modern kamera, egyelőre ijesztően magas áron.
Összpontszám: 90 pont (1. hely)
Tájékoztató ár: 145 000 Ft

Digitális fényképezőgép (tükörreflexes)

	Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Képminőség (40%)	Felszereltség/kezelés (40%)	Akku-üzemidő (fotó)	Sebesség (15%)	Zárkésleltetés [s]	Sorozatfelvétel	Felbontás [Mpixel]	ISO értékek	Képstabilizátor	Szenzortisztítás	Memóriakártya	Tömeg [g]
			Értékelés/mérések									Műszaki adatok					
	1	Canon EOS 40D	95	235 000 Ft	közepes	90	98	1190	100	0.28	6,0/28	10.1	100 – 3200	–	+	CF I/II	820
	2	Nikon D200	92	320 000 Ft	gyenge	100	86	340	92	0.3	5,0/22	10	100 – 3200	–	-	CF I/II	940
	3	Pentax K10D	91	185 000 Ft	közepes	89	100	420	74	0.36	3,0/8	10	100 – 1600	+	+	SD-Card	800
	4	Samsung GX-10	91	190 000 Ft	közepes	91	99	420	72	0.5	3,1/8	10	100 – 1600	+	+	SD-Card	800
	5	Sony Alpha 350	90	120 000 Ft	jó	94	97	570	61	0.35	2,3/5	14	100 – 3200	+	+	CF I/II	680
	6	Canon EOS 450D	89	150 000 Ft	jó	96	88	730	73	0.34	3,4/5	12.2	100 – 1600	–	+	SD-Card	525
	7	Sony Alpha 300	88	100 000 Ft	kiváló	85	98	720	71	0.2	2,8/6	10	100 – 3200	+	+	CF I/II	675
	8	Sony Alpha 200	86	95 000 Ft	kiváló	84	94	750	71	0.17	2,8/5	10	100 – 3200	+	+	CF I/II	615
	9	Olympus E-510	84	105 000 Ft	jó	81	92	450	67	0.44	2,9/8	10	100 – 1600	+	+	CF I/II, xD-Card	560
	10	Panasonic Lumix DMC-L10*	83	200 000 Ft	közepes	83	88	460	66	0.35	2,7/3	10	100 – 1600	–	+	SD-Card	540

Canon EOS 40D

Kiváló képességekkel felruházott, szinte profi kategóriás digitális fényképező, ehhez illő áron.
Összpontszám: 95 pont (1. hely)
Tájékoztató ár: 235 000 Ft

Csúcskategória (100–90 pont) Felső kategória (89–75 pont) Középkategória (74–60 pont) Nem ajánlott (60 pont alatt)

Merevlemez (2,5")

	Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	1 GB ára	Ár/érték	Energiaigény (30%)	Max. fogyasztás (W)	Zaj (30%)	Működés a zaj (fon)	Teljesítmény (20%)	Max. olvasási seb. (MB/s)	Max. írási seb. (MB/s)	Elérési idő (10%)	Elérési idő (ms)	Kapacitás (GB)	Cache (MB)	Interfész	Forgási sebesség (rpm)
	1	Samsung SpinPoint M5S (HM250JI)	83	16 000 Ft	64 Ft	jó	64	3,0	100	1,2	87	47,3	47,0	80	14,5	250	8	SATA 150	5400
	2	WD Scorpio (WD2500BEVS)	83	16 000 Ft	64 Ft	jó	64	3,0	100	1,2	82	44,2	44,4	87	13,4	250	8	SATA 150	5400
	3	WD Scorpio (WD3200BEVT)	83	20 000 Ft	63 Ft	kiváló	63	3,1	95	1,2	89	48,7	48,5	90	13	320	8	SATA 300	5400
	4	Toshiba MK3252GSX	83	26 000 Ft	81 Ft	gyenge	75	2,6	84	1,4	93	50,9	50,6	80	14,5	320	8	SATA 300	5400
	5	Hitachi 5K160 (HTS541616J9A)	82	13 000 Ft	81 Ft	gyenge	100	2,1	78	1,6	69	38,3	36,3	81	14,9	160	8	UDMA 100	5400
	6	Samsung SpinPoint M5S (HM320JI)	82	20 000 Ft	63 Ft	kiváló	64	3,0	93	1,3	93	51,6	49,9	78	14,2	320	8	SATA 300	5400
	7	Samsung SpinPoint M80 (HM160JC)	82	12 000 Ft	75 Ft	közepes	98	2,1	75	1,7	66	35,9	35,5	85	13,8	160	8	UDMA 133	5400
ÚJ	8	Fujitsu Hornet J100H (MHX2300BT)	82	26 000 Ft	87 Ft	gyenge	92	2,2	83	1,4	67	36,6	36,5	84	13,9	300	8	SATA 150	4200
	9	Samsung SpinPoint M80 (HM160JI)	80	12 000 Ft	75 Ft	közepes	79	2,2	93	1,4	63	34,7	34,2	81	14,2	160	8	SATA 150	5400
	10	Toshiba MK2546GSX	80	18 000 Ft	72 Ft	közepes	74	2,5	80	1,4	81	43,1	44,6	77	15,1	250	8	SATA 300	5400

Fujitsu Hornet J100H

Sebessége miatt különleges, ám mérési eredményei alapján átlagos modell, ehhez képest kissé drága.

Összpontszám: 82 pont (8. hely)
Tájékoztató ár: 26 000 Ft

Merevlemez (PATA)

	Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	1 GB ára	Ár/érték	Teljesítmény (40%)	Max. olvasási seb. (MB/s)	Max. írási seb. (MB/s)	Elérési idő (20%)	Elérési idő (ms)	Zaj (30%)	Működési zaj (fon)	Energiaigény (30%)	Max. fogyasztás (W)	Kapacitás (GB)	Cache (MB)	Interfész	Forgási sebesség (rpm)
	1	Samsung SpinPoint P120 (SP2514N)	92	14 000 Ft	56 Ft	közepes	100	57,2	58,8	93	14,0	86	3,5	65	9,1	250	8	UDMA 133	7200
	2	Hitachi Deskstar T7K250 (HDT722525DLAT80)	92	13 000 Ft	52 Ft	közepes	84	53,5	43,5	100	12,8	91	2,7	94	6,4	250	8	UDMA 133	7200
	3	Hitachi Deskstar T7K500 (HDT725050VLAT80)	91	18 000 Ft	36 Ft	kiváló	92	63,4	42,9	99	13,1	86	2,9	62	10,8	500	8	UDMA 133	7200
	4	Hitachi Deskstar T7K500 (HDT725025VLAT80)	90	11 000 Ft	44 Ft	jó	82	51,4	43,9	100	12,8	100	2,9	76	9,8	250	8	UDMA 133	7200
	5	Western Digital Caviar SE (WD3200JB)	88	18 000 Ft	56 Ft	közepes	93	54,2	53,7	93	13,5	63	3,4	70	8,9	320	8	UDMA 100	7200
	6	Seagate Barracuda 7200.10 (ST3500630A)	84	18 000 Ft	36 Ft	kiváló	92	61,3	45,1	82	14,8	82	3,3	65	9,8	500	16	UDMA 100	7200
	7	Seagate Barracuda 7200.10 (ST3750640A)	84	40 000 Ft	53 Ft	közepes	93	63,1	45,3	81	14,9	86	2,9	61	9,5	750	16	UDMA 100	7200
	8	Samsung SpinPoint T133 (HD400LD)	84	17 000 Ft	43 Ft	jó	89	61,2	41,5	85	15,4	81	2,8	65	9,3	400	8	UDMA 100	7200
	9	Samsung SpinPoint P120 (SP2014N)	83	14 000 Ft	70 Ft	gyenge	80	46,1	46,6	93	14,0	72	2,7	68	9,1	200	8	UDMA 133	7200
	10	Western Digital Caviar SE (WD2500JB)	80	15 000 Ft	60 Ft	gyenge	83	45,9	50,9	81	15,0	59	4,1	81	9,5	250	8	UDMA 100	7200

Hitachi Deskstar T7K500

A sorozat HDT725050VLAT80 modellje kiválóan ötvözi a nagy tárterületet a jó sebességgel, és a kedvező árral.

Összpontszám: 91 pont (3. hely)
Tájékoztató ár: 18 000 Ft

Merevlemez (SATA)

	Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	1 GB ára	Ár/érték	Teljesítmény (40%)	Max. olvasási seb. (MB/s)	Max. írási seb. (MB/s)	Elérési idő (20%)	Elérési idő (ms)	Zaj (30%)	Működési zaj (fon)	Energiaigény (30%)	Max. fogyasztás (W)	Kapacitás (GB)	Cache (MB)	Interfész	Forgási sebesség (rpm)
ÚJ	1	Western Digital VelociRaptor (WD3000GLFS)	94	55 000 Ft	183 Ft	gyenge	100	101,2	101,6	100	7	57	3,4	83	5,0	300	16	SATA 300	10000
	2	Seagate Barracuda 7200.10 (ST3250410AS)	72	10 000 Ft	40 Ft	jó	87	88,6	88,3	51	13,5	96	1,5	68	6,1	250	16	SATA 300	7200
	3	Seagate Barracuda 7200.10 (ST3250310AS)	71	11 000 Ft	44 Ft	jó	87	88,9	88,4	51	13,5	90	1,5	63	6,6	250	8	SATA 300	7200
	4	Samsung SpinPoint F1 (HD103UJ)	70	30 000 Ft	30 Ft	kiváló	92	93,5	94,1	52	13,6	62	2,4	63	6,6	1000	32	SATA 300	7200
	5	Seagate Barracuda 7200.11 (ST3750330AS)	69	15 000 Ft	47 Ft	közepes	81	79,9	83,4	51	13,4	88	1,9	55	7,5	750	32	SATA 300	7200
	6	Maxtor DiamondMax 22 (STM3500320AS)	69	16 000 Ft	32 Ft	kiváló	88	89,8	89,4	54	12,6	60	2,7	61	6,7	500	32	SATA 300	7200
	7	Seagate Barracuda 7200.11 (ST3750330AS)	67	30 000 Ft	40 Ft	jó	81	89,9	83,4	51	13,4	88	1,9	55	7,5	750	32	SATA 300	7200
	8	Western Digital Raptor (WD1500ADFD)	67	38 000 Ft	253 Ft	gyenge	69	70,1	70,8	79	8,5	30	4,6	43	9,7	150	16	SATA 150	10000
	9	Western Digital Caviar SE16 (WD7500AAKS)	66	27 000 Ft	36 Ft	jó	86	86,7	87,0	56	12	48	2,6	48	8,7	750	16	SATA 300	7200
	10	Seagate Barracuda 7200.11 (ST31000340AS)	66	44 000 Ft	44 Ft	jó	84	84,8	84,6	55	12,8	52	2,6	53	7,7	1000	32	SATA 300	7200

Western Digital VelociRaptor

Az új sebességrekorder, ám a gyorsulásért cserébe jelentősen kisebb tárterülettel és jelentősen magasabb árral.

Összpontszám: 94 pont (1. hely)
Tájékoztató ár: 55 000 Ft

Nyomtató (Mono lézernyomtató)

	Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Képminőség (33%)	Sebesség (30%)	Felszereltség (10%)	Ergonómia (5%)	Működési zaj (dB(A))	Készenléti fogyasztás (W)	Névleges sebesség (ppm)	Felbontás (dpi)	Kétoldalas nyomtatás	USB csatoló	Párhuzamos csatoló	LAN kapcsolat	Tároló lapkapacitása
	1	Lexmark E450dn	90	140 000 Ft	gyenge	88	98	100	94	52	9,4	33	1200×1200	+	+	+	+	250
	2	Lexmark E350d	89	60 000 Ft	jó	96	100	86	94	52	7,7	33	1200×1200	+	+	+	-	250
	3	Oki B4600n	89	92 000 Ft	közepes	95	91	86	94	53	6,9	26	1200×600	-	+	+	+	250
	4	Samsung ML-3471ND	89	90 000 Ft	közepes	97	85	75	88	52	6,4	33	1200×1200	+	+	+	+	300
	5	Oki B4600	88	65 000 Ft	jó	95	91	82	94	53	6,9	26	1200×600	-	+	+	-	250
	6	HP LaserJet P3005	88	104 000 Ft	közepes	99	82	82	100	65	8,3	33	1200×1200	-	+	+	-	600
ÚJ	7	Konica Minlota Pagepro 4650EN	88	160 000 Ft	gyenge	90	95	86	94	54	17,1	34	1200×1200	+	+	+	+	700
	8	Brother HL-5270DN	87	70 000 Ft	jó	91	91	86	100	53	7,3	28	1200×1200	+	+	+	+	300
	9	Brother HL-5250DN	87	76 000 Ft	jó	99	80	86	100	53	7,1	28	1200×1200	+	+	+	+	250
	10	HP LaserJet P2014	86	42 000 Ft	kiváló	96	95	54	94	63	5,9	23	1200×1200	-	+	+	-	300

Konica Minolta Pagepro 4650EN

Remekül kialakított, gyors, csöndes, sokoldalú, ám igencsak energiaéhes készülék, kissé ijesztő árcédulával.

Összpontszám: 88 pont (7. hely)
Tájékoztató ár: 160 000 Ft

Csúcskategória (100–90 pont) | Felső kategória (89–75 pont) | Középkategória (74–60 pont) | Nem ajánlott (60 pont alatt)

Nyomtató (színes lézer, A4)

	Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Nyomtatási költség (30%)	Képminőség (20%)	Nyomtatási sebesség (20%)	Felszereltség (20%)	Ergonómia (10%)	Készenléti fogyasztás (W)	Működési zaj (fon)	Névleges sebesség (ppm)	Kétoldalas nyomtatás	USB csatoló	Párhuzamos csatoló	LAN kapcsolat	Lapadagoló kapacitása
ÚJ	1	Epson AcuLaser C3800DN	90	225 000 Ft	gyenge	97	84	88	100	71	28,4	9,2	25/20	+	+	-	+	700
	2	Oki C5950n	89	150 000 Ft	jó	90	100	93	92	44	21,8	13,9	32/26	-	+	+	+	400
ÚJ	3	Epson AcuLaser C3800N	88	180 000 Ft	közepes	97	84	88	92	71	28,4	9,2	25/20	-	+	-	+	700
	4	Oki C5900n	88	182 000 Ft	közepes	98	100	92	80	45	25,2	15,2	32/26	-	+	-	+	400
	5	Canon i-Sensys LBP 5300	87	180 000 Ft	közepes	88	96	96	94	30	39,1	11,4	21/21	+	+	-	+	350
	6	Oki C5800n	86	140 000 Ft	jó	97	95	92	80	35	20,6	15,2	32/26	-	+	-	+	400
	7	Dell 3110cn	85	140 000 Ft	jó	91	70	100	76	78	17,5	9,2	30/17	-	+	+	+	400
	8	Oki C5650n	85	105 000 Ft	kiváló	90	97	83	88	48	19,3	12,6	32/22	-	+	-	+	400
	9	Konica Minolta magicolor 5450	84	230 000 Ft	gyenge	84	84	96	84	52	38,3	12,0	25/25	-	+	+	+	600
	10	Xerox Phaser 6180DN	83	155 000 Ft	közepes	91	71	81	94	70	17,4	9,2	25/20	+	+	+	+	400

Epson AcuLaser C3800DN

Minden izében kiváló nyomtató, elfogadható áron, ám kissé zajos, és csak „manuális" kétoldalas másolásra képes.

Összpontszám: 90 pont (1. hely)
Tájékoztató ár: 225 000 Ft

Okostelefon

	Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Kezelhetőség (25%)	Kommunikáció (25%)	Multimédia (30%)	Adatkezelés (20%)	Tömeg	Kommunikáció	Kijelző mérete (pixel)	Kamera (Mpixel)	Java	Adatátvitel
	1	Nokia E90 Communicator	95	120 000 Ft	gyenge	87	100	100	90	215 g	Négysávos, GPRS, EDGE, UMTS	800×352	3,1	+	WLAN, Bluetooth, IR, USB
	2	Nokia N95 8GB	93	90 000 Ft	közepes	88	96	95	93	132 g	Négysávos, GPRS, EDGE, UMTS	240×320	5	+	WLAN, Bluetooth, IR, USB
	3	Nokia N82	91	73 000 Ft	közepes	85	96	93	87	116 g	Négysávos, GPRS, EDGE, UMTS	240×320	5	+	WLAN, Bluetooth, IR, USB
	4	Samsung SGH-i780	90	100 000 Ft	gyenge	100	99	71	96	122 g	Háromsávos, GPRS, EDGE, UMTS	320×320	1,9	+	WLAN, Bluetooth, IR, USB
	5	Nokia E61i	90	63 000 Ft	jó	88	97	78	100	149 g	Négysávos, GPRS, EDGE, UMTS	320×240	1,9	+	WLAN, Bluetooth, IR, USB
	6	Nokia N95	89	78 000 Ft	közepes	84	96	86	92	121 g	Négysávos, GPRS, EDGE, UMTS	240×320	5	+	WLAN, Bluetooth, IR, USB
	7	HTC Tytn II	89	125 000 Ft	gyenge	85	93	87	92	189 g	Négysávos, GPRS, EDGE, UMTS	240×320	3,1	+	WLAN, Bluetooth, USB
	8	Nokia E51	88	46 000 Ft	kiváló	90	93	80	93	100 g	Négysávos, GPRS, EDGE, UMTS	240×320	1,9	+	WLAN, Bluetooth, IR, USB
	9	Sony Ericsson P1i	88	55 000 Ft	jó	91	91	80	93	129 g	Háromsávos, GPRS, UMTS	240×320	3,1	+	WLAN, Bluetooth, IR, USB
	10	Nokia N93i	88	100 000 Ft	közepes	84	97	85	85	164 g	Háromsávos, GPRS, EDGE, UMTS	240×320	3,1	+	WLAN, Bluetooth, IR, USB

Samsung SGH-i780

Kiemelkedően jó PDA-mobil kombináció, ehhez mértem magas áron, ám multimédiás képességein még van mit csiszolni.

Összpontszám: 90 pont (4. hely)
Tájékoztató ár: 100 000 Ft

Monitor (19" TFT)

	Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Képminőség (50%)	Legnagyobb kontraszt	Fényerő	Válaszidő (teljes)	Ergonómia (25%)	Energiafelvétel (10%)	Max. fogyasztás	Felbontás (15%)	Felbontás	Paneltípus	VGA	DVI
	1	Eizo FlexScan S1931SH	89	110 000 Ft	gyenge	100	1087:1	238 cd/m²	8 ms	69	82	34 W	87	1280×1024	S-PVA	1	1
	2	Eizo FlexScan S1911	88	80 000 Ft	közepes	93	921:1	248 cd/m²	3 ms	85	80	35 W	85	1280×1024	TN + Film	1	1
	3	iiyama ProLite B1902S-B1	86	66 000 Ft	közepes	90	952:1	234 cd/m²	3 ms	90	85	33 W	74	1280×1024	TN + Film	1	1
	4	Samsung SnycMaster 940ux	86	65 000 Ft	közepes	83	795:1	242 cd/m²	15 ms	100	84	34 W	82	1280×1024	TN + Film	1	1
	5	Philips 190P7ES	86	70 000 Ft	közepes	87	705:1	190 cd/m²	13 ms	85	87	32 W	87	1280×1024	S-IPS	1	1
	6	ViewSonic VG930m	84	56 000 Ft	jó	85	786:1	214 cd/m²	10 ms	87	97	29 W	69	1280×1024	TN + Film	1	1
	7	Samsung SyncMaster 971P	84	88 000 Ft	gyenge	94	1509:1	210 cd/m²	8 ms	68	85	33 W	78	1280×1024	S-PVA	-	1
	8	Belinea 1975 S1	84	55 000 Ft	jó	94	954:1	234 cd/m²	2 ms	69	76	37 W	84	1280×1024	TN + Film	1	1
	9	BenQ FP93GX+	83	55 000 Ft	jó	91	851:1	243 cd/m²	2 ms	69	90	31 W	69	1280×1024	TN + Film	1	1
	10	Captiva E1903	71	40 000 Ft	kiváló	77	510:1	258 cd/m²	15 ms	47	100	28 W	73	1280×1024	TN + Film	1	-

iiyama ProLite B1902S-B1

Jó képminőségű és a legvadabb játékokhoz is elég gyors hagyományos oldalarányú készülék, elfogadható áron.

Összpontszám: 86 pont (3. hely)
Tájékoztató ár: 66 000 Ft

A legjobb szoftverek

A legújabb és legjobb programok tesztjeink alapján. Listánkban megtalálhatja a megfelelő alkalmazásokat, legyen szüksége akár karbantartó-eszközökre, vagy irodai programcsomagra.

Szoftveres médialejátszók

Helyezés	Gyártó	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Info
1	Cyberlink	PowerDVD 8 Ultra	79	20 000 Ft	jó	www.cyberlink.com
2	InterVideo	WinDVD 9 Plus Blu-ray	72	20 000 Ft	közepes	www.corel.hu
3	ArcSoft	TotalMedia Theater 2.1	64	15 000 Ft	jó	www.arcsoft.com
4	Ahead	Nero 8.3 + Blu-ray / HD DVD Video Plug-in	55	21 000 Ft	gyenge	www.nero.com

Ingyenes tisztítóeszközök

Helyezés	Gyártó	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Info
1	VS Revo Group	Revo Uninstaller 1.5	74	Freeware	-	www.revouninstaller.com
2	Piriform	CCleaner 2.05	64	Freeware	-	www.ccleaner.com
3	NirSoft	MyUninstaller 1.38	47	Freeware	-	www.nirsoft.net
4	Glarysoft	Glarysoft Absolute Uninstaller 2.5	37	Freeware	-	www.glarysoft.com
5	Romain Vallet	Safarp 0.5	23	Freeware	-	wistinga.online.fr/safarp

Biztonsági csomagok

Helyezés	Gyártó	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Info
1	Kaspersky	Kaspersky Internet Security 7.0	76	16 000 Ft	jó	www.kaspersky.hu
2	Symantec	Norton Internet Security 2008	75	10 000 Ft	kiváló	www.symantec.hu
3	G Data	G Data Internet Security 2008	65	54 euró	jó	www.gdata.de
4	F-Secure	F-Secure Internet Security 2008	61	15 000 Ft	közepes	www.f-secure.hu
5	BitDefender	BitDefender Internet Security 2008	60	7 200 Ft	kiváló	www.bitdefender.hu
6	Panda Security	Panda Internet Security 2008	55	19 990 Ft	közepes	www.pandasoftware.hu
7	Avira	Avira Premium Security Suite	52	40 euró	jó	www.avira.com

PDF-készítők

Helyezés	Gyártó	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Info
1	Nuance	PDF Create! 5	90	20 000 Ft	kiváló	www.nuance.com
2	Broadgun	pdfMachine 12	82	50 euró	jó	www.broadgun.com
3	Nuance	PDF Create! 4	81	12 000 Ft	jó	www.nuance.com
4	Avanquest	PDF Expert 5 Pro	71	35 euró	közepes	www.avanquest.com
5	Tracker	PDF-XChange Pro 4	72	50 euró	közepes	www.docu-track.com

PDF Create! 5

A Nuance alkalmazása elképesztő minőségben képes a PDF-ek készítésére, és gyorsabban is végzi a folyamatot, mint versenytársai. A legújabb változat beépített karakterfelismerőjével a korábban képalapú PDF-eket is képes kereshető dokumentummá alakítani.

Összpontszám: 90 pont (1. hely)
Tájékoztató ár: 20 000 Ft

Lemezkép-készítők

Helyezés	Gyártó	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Info
1	Avanquest	Perfect Image 11	91	50 euró	kiváló	www.avanquest.com
2	Symantec	Norton Ghost 14.0	89	16 000 Ft	jó	www.symantec.hu
3	O&O Software	O&O DiskImage 2 Professional	80	30 euró	jó	www.oo-software.com
4	Acronis	True Image 11 Home	78	13 000 Ft	közepes	eu.acronis.com
5	Paragon	Drive Backup 8.5 Personal	72	40 euró	gyenge	www.paragon-software.com

Norton Ghost 14.0

A legújabb Ghost betekintést enged a jövő adatbiztonsági megoldásaiba: ha komolyabb veszély tűnik fel az interneten, a program erről „értesülve" automatikusan is készít biztonsági mentést. A ThreatCon szolgáltatáshoz kapcsolódva a szoftver a felhasználót is figyelmezteti a veszélyekről.

Összpontszám: 89 pont (2. hely)
Tájékoztató ár: 16 000 Ft

Jelszó-széfek

Helyezés	Gyártó	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Info
1	AceBIT	Password Depot 3.2	92	30 euró	jó	www.password-depot.de
2	Dominik Reichl	KeePass 1.1	91	Freeware	kiváló	www.keepass.info
3	Steganos	Steganos Password-Manager 2007	77	40 euró	közepes	www.steganos.com
4	Zonelink	Sydatec Password Guard 2.5	44	30 euró	gyenge	www.zonelink.de
5	WIBU	CodeMeter Password Manager 3.2	41	Freeware	közepes	www.wibu.com

Irodai csomagok

Helyezés	Gyártó	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Info
1	Microsoft	Office 2007 Professional	92	160 000 Ft	gyenge	www.microsoft.hu
2	Corel	WordPerfect Office X3	80	90 000 Ft	közepes	www.corel.hu
3	Sun	StarOffice 8	78	32 000 Ft	jó	hu.sun.com
4	SoftMaker	SoftMaker Office 2008	70	70 euró	jó	www.softmaker.com

Képszerkesztők

Helyezés	Gyártó	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Info
1	Adobe	Photoshop CS3	94	180 000 Ft	gyenge	www.adobe.hu
2	Corel	Paint Shop Pro Photo X2	82	20 000 Ft	jó	www.corel.hu
3	Corel	Ulead PhotoImpact X3	80	50 euró	kiváló	www.corel.hu
4	Adobe	Photoshop Elements 6	76	30 000 Ft	közepes	www.adobe.hu
5	Computerinsel	PhotoLine v13	75	70 euró	jó	www.pl32.com
6	Avanquest	Serif PhotoPlus 10	74	80 euró	közepes	www.serif.com

Csúcskategória (100–90 pont) Felső kategória (89–75 pont) Középkategória (74–60 pont) Nem ajánlott (60 pont alatt)

Zöld kiadás

CHIP

IT READY

CHIP Extra
Zöld IT trendek
15 oldalas melléklet

Kapcsoljon zöld energiára!

Így hódit az ökotrend a számítástechnika világában!

A globális felmelegedés ellen:
Hidegfront a gépteremben

Útmutató a zöld háztartáshoz

Az én házam a spórolás vára

Környezetbarát termékek és technológiák, tippek & trükkök a spóroláshoz és a környezetvédelemhez

Brókertipp 2008

Profitáljon ön is a zöld technológiából

Autók egy zöldebb világért

A jövő a hibrid meghajtásé?

Spóroljon a háztartási gépekkel

IT szemléletváltás

Környezetbarát befektetések

Csökkenő környezet-terhelés

Zöld IT: Ökotrend a komputer-világban

Nagy divat lett manapság a környezetre odafigyelni, de szerencsére az IT-hoz kapcsolható cégek egy része már régebb óta odafigyel a „green image"-re is. Összeszedtük az általunk legfontosabbnak tartott trendeket. *Higyed Gábor*

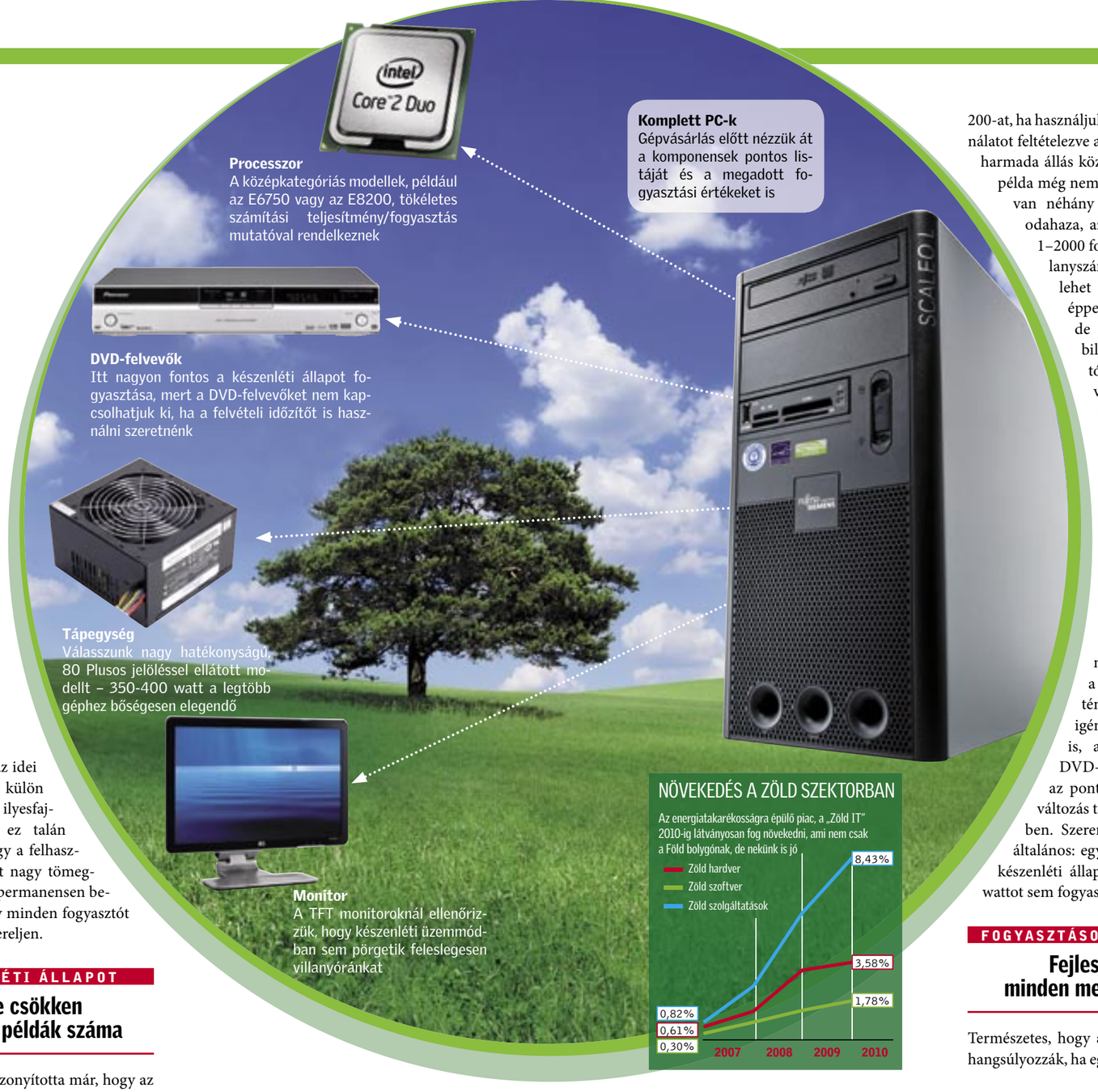

Az IT környezetre gyakorolt hatása cseppet sem elhanyagolható. A káros hatásokat több tengely mentén is vizsgálhatjuk. Az első tengelyt értelemszerűen a hardverek fogyasztása jelenti. A második a termékek életciklusának elejéhez és végéhez kapcsolódik: gyártás során az üvegházhatást erősítő gázok termelődnek, míg a „lejárt" termékek esetében a hulladék nem megfelelő kezelése jelenthet gondot. Harmadikként a felhalmozódott adatmennyiség tárolására használt szervereket teljesen külön kalap alá vehetjük.

E három fő tengely mentén építik a gyártók green image-üket, részben törvényi szabályozások és megállapodások miatt, de szerencsére azért is, mert a felhasználók egyre inkább fogékonyak a környezetkímélő megoldások iránt, így a zöld image kifizetődő. Ez egyébként egyfajta versenyszellemet is teremt, az egyre-másra kiadott sajtóközleményekből jól látszik, hogy dúl a harc a leginkább környezetvédő vállalat címért. Manapság a csapból is a zöld IT folyik (az idei CeBIT-en például külön pavilont kaptak az ilyesfajta megoldások), ez talán elég lesz arra, hogy a felhasználók viselkedését nagy tömegben is gyorsan és permanensen befolyásolja, és hogy minden fogyasztót a helyes irányba tereljen.

KÉSZENLÉTI ÁLLAPOT

Egyre csökken a negatív példák száma

Számos kutatás bizonyította már, hogy az energiafelhasználás egy jelentős hányadát az eszközök akkor veszik fel, amikor éppen nem is használjuk őket. És itt nemcsak a monitorokra, hanem a szórakoztatóelektronikai berendezésekre (tévékre, DVD-felvevőkre stb.) is gondolhatunk. Ha egy tévé például 20 wattot fogyaszt állás közben (erre 1-2 éve rengeteg, ma már szerencsére egyre kevesebb példa akad) és 200-at, ha használjuk, napi négyórás használatot feltételezve az összes energiaigény harmada állás közben jelentkezik. És a példa még nem is túl szélsőséges. Ha van néhány ilyesfajta eszközünk odahaza, az egy hónapban akár 1–2000 forintot is dobhat a villanyszámlán. Persze mindent lehet áramtalanítani, amit éppen nem használunk, de biztos, hogy nem a billenőkapcsolós elosztók használata a célra vezető megoldás. Abban az esetben ugyanis, ha teljesen áramtalanítunk, a set-top box vagy a DVD-felvevő időzített felvételi funkciója nem használható, a tévé is elfelejti az órabeállítást, így nem tud ébreszteni, és így tovább. Szerencsére a legtöbb gyártó ma már nagyon odafigyel a készenléti állapot esetén jelentkező energiaigény minimalizálására is, aki követte tévé- és DVD-felvevő tesztjeinket, az pontosan tudja, mekkora változás történt az elmúlt években. Szerencsére ez a folyamat általános: egy modern berendezés készenléti állapotban többnyire egy wattot sem fogyaszt.

FOGYASZTÁSOPTIMALIZÁLÁS

Fejlesztések minden mennyiségben

Természetes, hogy a gyártók nagyon kihangsúlyozzák, ha egy-egy termékük kedvező működés közbeni fogyasztási mutatókkal bír. A folyamatos fejlesztésre az egyik legjobb példa a plazmatévék legutóbbi generációváltása, amikor is a hatalmas energiafalókból a fogyasztás tekintetében az LCD tévékkel versenyző készülékek születtek. Emellett érdemes a még be nem ért fejlesztéseket is észben tartani: az OLED, SED és lézeres tévé megoldásoktól e téren (is) további javulást várhatunk majd. Visszakanyarodva az IT-hez, a monitorok esetében is volt fejlődés. Egy 24 colos TFT manapság beéri akár 80–100 wattal is, három éve ennyit a 19 colos megjelenítők is igényeltek – a javulás legnagyobb részben a hatékonyabb elektronikának köszönhető.

Ha a számítógépet mint egységet kezeljük, egy azonos képességű laptop töredékét fogyasztja annak, mint amit egy asztali konfiguráció esetében megszokhattunk. Most tekintsünk el attól, hogy a laptopok nem minden feladatra alkalmasak, és attól is, hogy használatuk többnyire kényelmetlenebb, mert nem ez a lényeg. Sokkal inkább azt kell látni, hogy a gyártók a hordozható számítógépeknél alkalmazott fogyasztáscsökkentő megoldásokat (amik mellesleg eléggé kiforrottak) szépen lassan átültetik az asztali gépekbe is.

Ma már az asztali CPU-k is csökkentett órajelen és kisebb feszültséggel működnek, ha épp nincs szükség a teljes a számítási kapacitásra, a videokártyák eltérő profilt használnak 2D-s és 3D-s üzemmódban. Előbbi csökkentett órajelet és feszültséget, tehát kisebb fogyasztást jelent. Megfelelő hardverekkel a számítógép arra is képes, hogy 2D-s módban az integrált, 3D-s módban a dedikált videovezérlőt használja.

Több olyan alaplap is megjelent, amelyek energiatakarékosak, de kapható „zöld" merevlemez, „zöld" switch is. Az energiatakarékossági szempontok a tápegységeknél is megjelentek: a hatékonyabb típusokat 80+ logóval illetik, →

Nintendo
A jelenlegi legsikeresebb konzolgyártó titkolózik újabb termékeivel kapcsolatban. Nem véletlenül, ő a sereghajtó

Microsoft
Az MS hardverek továbbra is tartalmaznak PVC-t. Sajnos a szoftveróriás az újrahasznosításban egyelőre nem jeleskedik

Apple
A sokak által istenített gyártó környezetvédelmi hozzáállása, ha lassan is, de fejlődik. Új termékeinél már figyel erre a kritériumra is

Nokia
A cég kiemelten kezeli a környezetvédelmi feladatokat, a gyártásnál már ezt is szem előtt tartja, de újrahasznosításban még fejlődhet

Samsung és Toshiba
Kiváló újrahasznosítás és környezetbarát szolgáltatások – még egyik cég sem követett el súlyos hibákat a környezetvédelemben. Azonban még értékesítenek PVC-t tartalmazó terméket is

Ki lesz a legjobb?
2006 augusztusa óta a Greenpeace vezeti a listát, rajta kívül egyetlen cégnek sem sikerült bejutnia a „zöld" zónába

0,3 — 4,7 — 6,7 — 7,3 — 7,7 — 10

KÉSZENLÉTI ÁLLAPOT Egy kikapcsolt készülék is fogyaszthat sokat, ha rosszul tervezték meg

ÖKOGYÁRAK A gyártástechnológia fejlesztésével a környezetre gyakorolt negatív hatás csökkenthető

SZERVERFARMOK A szerverfarmok esetében a hűtőrendszer üzemeltetése is nagyon költséges

ezeknél kisebb a leadott és felvett teljesítmény közötti különbség. Ha előbbit adottnak vesszük, a hatékonyabb tápegységhez értelemszerűen kisebb fogyasztás párosul. A legújabb hálózati eszközök esetenként arra is képesek, hogy a nem használt LAN csatlakozókat kikapcsolják, a külső HDD-k egy része pedig leállítja a HDD-t, ha egy bizonyos ideig nincs adatforgalom. Mindezek persze óránként csupán néhány watt energiát tudnak megspórolni, ami a villanyszámlán alig észrevehető (maximum néhányszáz forint), még akkor is, ha az adott hardver(ek) 24/7-ben üzemel(nek). Céges- és világméretben viszont érezhető a különbség!

Az alternatív energiaforrások használata az IT-n belül egyelőre nem jellemző, és bár a jövőben várható, hogy ezek erre a területre is beszivárognak, inkább csak kiegészítő jelleggel lesznek majd jelen.

GYÁRTÁS

Már most is vannak eredmények

A gyártásfolyamatok összetettek, így természetesen a környezetre gyakorolt hatásuk is az. Közvetlenül hatnak az üvegházhatásra és a hulladékfelhasználásra, közvetett módon pedig az energiafelhasználásra is. Egy hardvereket gyártó cég nemcsak akkor kíméli a környezetet, ha például újrahasznosított műanyagból gyártja a készülékházat (ezt jellemzően a nyomtatógyártók csinálják), hanem közvetve akkor is, ha alacsony fogyasztású termékeket gyárt. Kiváló példa a félvezetőgyártás: ezen a területen a fajlagos fogyasztáscsökkenés általános jelenség, az egyre kisebb alkalmazott csíkszélességnek köszönhetően.

A nyomtatógyártók az újrahasznosítás terén is élen járnak: a tintapatronokat, lézernyomtatók esetén a tonert a gyártók évek óta visszaveszik újrahasznosításra. Ez a példa azért is pozitív, mert a felhasználónak a legtöbbször nem jelent plusz költséget az üres nyomtatási kellékekkel való foglalkozás, elég azokat visszajuttatni egy nagykereskedőhöz, akik a további szállítást már elintézik. Nyugat-Európában még arra is van példa, hogy a felhasználók a gyártó költségére postán juttathatják vissza az elhasznált kellékanyagokat.

SZERVEREK VILÁGA

Önálló, dinamikusan növekvő terület

A szerverek külön világot jelentenek, esetükben a fogyasztás csökkentése duplán fontos: minél nagyobb a fogyasztás, annál nagyobb a hőtermelés, és annál nagyobb hűtési rendszerekre van szükség. A hardverek hatékonyabbá tételével a cégek két legyet üthetnek egy csapásra. Érdekes és egyben ijesztő adat, amely szerint a nagyvállalatok 2008-ban már többet költenek az IT-park villanyszámlájára, mint új hardverek vásárlására.

A szerverek területe azonban nagyon érdekes terület. (A témáról lásd még a Hidegfront a gépteremben című összeállítást a 88. oldalon.) Amellett, hogy a más hardvereknél alkalmazott „zöld” megoldások is szóba jöhetnek, a virtualizáció révén a vállalatok szoftveres megoldással is hatékonyabbá, energiatakarékosabbá tehetik szerverparkjukat, amennyiben egy vasra több szerver feladatát is rápakolják. ■

Törvényi szabályozások, megállapodások

Az IT és szórakoztatóelektronikai termékekre az Európai Unió minden tagállamában bevezetésre került 2006. július 1-jén az RoHS (Restriction of Hazardous Substances) direktíva, amely többek között a gyártás során felhasználható ólom mennyiségét szabályozza igen szigorúan – nemcsak a hardver egészére, hanem minden felhasznált részegységre vonatkozóan.

Tavaly júniusban a Google, az Intel, a Dell, az IBM, a Lenovo, a Hitachi, a Sun Microsystems, a Microsoft és a Yahoo megalapította a CSSI-t (Climate Savers Computing Initiative). Ez a szervezet azt tűzte ki céljául, hogy évente 54 millió tonnával csökkentse az IT termékek használatából eredő károsanyag-kibocsátást. Hosszú távon ez nemcsak a környezetre gyakorol pozitív hatást, de évente 5,5 milliárd dollárnyi energiamegtakarítást is eredményezhet.

Több IT cég (például HP, Sony, Nokia) elfogadta a Tokiói Nyilatkozatot is, amely hosszú távú elkötelezettséget jelent a környezetvédelem iránt: a nyilatkozat értelmében az azt elfogadó vállalatok arra törekszenek, hogy 2050-ig a károsanyag-kibocsátást a 2000. évi szintre szorítsák vissza.

HONDA
The Power of Dreams

A Civic Hibrid

Stílusa igazán eredeti.
Utastere lenyűgözően praktikus és első osztályú.
Kifinomult és dinamikus menettulajdonságok jellemzik.
A csomagtér mérete több, mint elegendő.
Menetzaj helyett, menetcsend.

Nem csak azért alkottuk meg a Civic Hibrid modellt, hogy kifejezzük és megmutassuk környezettudatos gondolkodásunkat. Ez az autó olyan tulajdonságokkal rendelkezik, amelyek Önt is hosszú utazásokra fogják csábítani – teljes kényelemben.

☆ Vegyes hajtóanyag-fogyasztás: 4,6 l/100 km
☆ CO_2-kibocsátás: 109 g/km

www.honda.hu
HYBRID

Hidegfront a gépteremben

Ahogy az információs szupersztráda újabb sávokkal bővül, úgy nő az általa okozott környezetszennyezés. Az IT mára ugyanolyan komoly veszélyt jelent a környezetre, mint az aeroszolos dezodorok – mégis mindkettőt használjuk. *Varsányi András*

Az elmúlt évben nem kevesebb, mint 7,6 millió x86-os szerver, és többszázezer egzotikusabb (RISC, Itanium, UltraSPARC stb.) architektúrára épülő kiszolgáló talált gazdára a világpiacon. Az évek óta dinamikusan növekedő piac bűvöletében sajnos csaknem mindenki hajlamos elsiklani a volumennel arányosan növekvő problémák felett.

Pedig a szerverek, és a köréjük épített infrastruktúra okozta környezeti terhelés, és az egyre növekvő energia- és hűtési igényeknek „köszönhetően" az egész IT iparág a legjobb úton halad afelé, hogy mindörökre lerombolja hosszú évek fáradságos munkájával felépített zöld imidzsét.

A harmadik világbéli, toxikus hulladékkal teli komputertemetők, a kiszolgálók 2000 óta összességében megötszöröződött áramfogyasztása, és az ironikus módon a szervereket hűtő, ám közvetve a légkört tovább hevítő monstre hűtési megoldások mindegyike megérne egy külön írást – tekintetünket most mégis csupán az utóbbi témára vetjük, röviden áttekintve, hogy a fejlesztők milyen chip-, rendszer- és adatközpont szintű megoldásokkal indulnak harcba a hő ellen.

HŰTÉSELMÉLET

Ássunk a gyökerekig!

Az ősi bölcsesség szerint a bajnak legjobb az elejét venni: esetünkben ez azt jelentené, hogy az extrém hőtermelődést már közvetlenül a forrásnál, a chipeknél, azon belül is a főbűnös processzoroknál (a CPU általában egymaga felelős a teljes szerver fogyasztásának 40-50 százalékáért!) megakadályozzuk. Megbízható mérések szerint ugyanis egy átlagos fogyasztással (130 W) rendelkező szerverprocesszor egységnyi területre vetített hőleadása eléri, vagy meg is haladja egy maximumon járatott elektromos főzőlapét – ami természetesen brutális kapacitású és szintén nem keveset fogyasztó aktív hűtés (leggyakrabban ventilátorok, ritkábban vízhűtés) jelenlétét teszi szükségessé.

Mindez persze nem véletlen, hiszen a hangzatos szózatok ellenére a processzorgyártók jelenlegi tervezési alapelvei a teljesítményt helyezik előtérbe az energia és hűtési hatékonyság rovására. Ennek a megközelítésnek mindmáig legelrettentőbb példája az ebből a szempontból is félresikerült Pentium 4 processzor, amely az elődjénél nagyobb teljesítményt csak drasztikusan megnövekedett áramfelvétel mellett volt képes szállítani. Az Intel mégis szívfájdalom nélkül piacra dobta ezt a szó szerint tűzforró chipet is, bízva a felhasználók nemtörődömségében.

A legszomorúbb az egészben, hogy a texasiak igénytelenségébe vetett hite be is váltotta a hozzáfűzött reményeket – a konkurens AMD Athlon processzora hiába üzemelt alacsonyabb hőmérsékleten, és hiába nyújtott jobb egységnyi energiafelhasználásra vetített teljesítményt, az átlagos vásárlót ez egész egyszerűen nem érdekelte, és nem érdekli a mai napig sem. Hogy ez mennyire így van, azt jól szemlélteti az is, hogy alig akad olyan, a beszerzéseket irányító informatikai igazgató, aki tisztában van vele, hogy mibe kerül az általa felügyelt adatközpont szervereinek fogyasztása. Olyan profi pedig, aki a szerverpark hűtési igényeit illetően is pontosan képben van, talán maroknyi sem akad. Pedig hazánkban drágább az áram, és kisebb a költségkeret, mint a tengerentúli cégek esetében.

BLADE SZERVEREK
Az extrém alkatrészsűrűség okozta exponenciálisan megnövekedett hőkibocsátás hosszú évek óta a szerverfarmok legnagyobb problémája

Azért van példa előrelépésre is: az Intel Speedstep és az AMD Powernow! energia felügyeleti technológiák közvetve ugyan (a processzor működési frekvenciájának a terheléshez való igazításával), de a hűtés terén is képesek spórolni. Csodát persze ne várjunk: ezeket a chipeket egész egyszerűen nem erre szánták…

CHIPSZINTŰ HŰTÉS

Nézőpontváltás

Inkább vessük bizodalmunkat a jóval látványosabb hatékonyságnövelésre lehetőséget adó SUN UltraSPARC T1 processzorba, és az általa ihletett jövőbeni társaira, amelyek inkább több kisebb, egyszerűbb és alacsonyabb órajelű maggal, többszörözött utasításszálakkal és persze kifejezetten energiatakarékos felépítéssel indulnak harcba az ebből a szempontból (is) túlságosan komplex x86-os chipek ellen.

Az eredmény? Ideális körülmények között, vagyis az architektúra előnyeit megfelelően kihasználó szoftver jelenléte esetén, egységnyi energiafelhasználásra vetítve már az első generációs T1 is 3-5× jobb eredményeket produkál ismertebb vetélytársainál – kár, hogy a jobb sorsra érdemes gyártó eddigi tapasztalatai azt mutatják, hogy az eladások még a fejlesztési költségeket sem fedezik… Szerencsére ez sem volt képes a SUN kedvét szegni, és már úton van az első generációs hőterminátor utódja, a T2 is.

A T sorozat sikerétől, vagy sikertelenségétől függetlenül egy valami biztos: a hűtési hatékonyság növelése a jövőben egyre inkább kényszerré válik majd. Az új generációs, ún. vertikálisan sűrített, más néven „egymásra pakolt" (stacked) chipek elterjedése előtti legnagyobb akadályt ugyanis mostanáig éppen az jelentette, hogy elfogadható hőmérsékleten tartásukra nem sikerült megoldást találni.

Márpedig egy ilyen processzorstruktúra valóban forró, tekintettel arra, hogy adatútvonalain akár százszorta nagyobb forgalom is elképzelhető, mint a jelenleg használt „sík" chipek esetében, köszönhetően a speciális elrendezéssel ezredére rövidíthető távolságoknak. És hogy mi is pontosan az a „valóban forró"? Nos, a kutatók mérései szerint ilyen esetekben akár 1 kW/fél köbcentiméteres hőtermelés is elképzelhető, ami tízszer nagyobb, mint a legforróbb ember alkotta eszköző – beleértve az atom-, vagy a még csak kísérleti fázisban lévő plazmareaktorokat is!

Úgy hiszem, az a fentiekből is nyilvánvaló, hogy a tradicionális hűtési metódusok ezeknél a chipeknél mit sem érnek, vagyis gyökeresen más megközelítésre van szükség. Jelenleg úgy tűnik, a megoldást a rétegek közti (interlayer) hűtés jelenti majd, amely téren az erőit egyesítő IBM és Fraunhofer nemrégiben jelentős áttörést ért el.

A Nagy Kék tudósainak sikerült nanoméretű hűtési rendszert építeni, amely alig 50 mikron vastagságú vezetékeiben tárolja a vizet a chipek egyes rétegei között. A „csőrendszer" mintegy 10 000 →

HP Active Cool – Miniatűr hajtóművek

A cikkben többször is említett HP BladeSystem remekbe szabott hűtési rendszere számos érdekességgel szolgál, de a legfontosabbat mégis a különleges, Active Cool névre hallgató ventilátorok jelentik. Ezeknek a nagyteljesítményű egységeknek a tervezési alapelvei jórészt a repülőgépiparból származnak (nem véletlen tehát a hajtóműveket idéző forma sem), olyannyira, hogy kifejlesztésére a cég átcsábította a McDonald-Douglas egyik legprofibb aerodinamikai csapatát... A kutatómunka eredménye egy olyan ventilátor lett, amely:

- Akár 250 kilométer/órás áramlási sebességre is képes, 15 000 fordulat/perc mellett.
- Azonos teljesítményre vetítve mindössze harmadannyit fogyaszt, mint egy hagyományos megoldás.
- Legalább 50 százalékkal hatékonyabb, mint bármely korábbi megoldás.
- A felhasznált anyagok minőségének és a gondos tervezésnek köszönhetően lényegében sohasem hibásodik meg (5 év alatt átlagosan mindössze az egységek 1 százalékával adódik probléma).
- Egyetlen darab képes 5 hagyományos szerver hűtését ellátni.
- Az iparágban egyedüliként „A" osztályú akusztikai minősítést kapott, vagyis nemcsak hatékony, de halk is.

(természetesen hermetikusan lezárt) légáramlással rendelkezik négyzetcentiméterenként, a térbeli alakzat minden egyes szegmensét behálózva. A kutatók ily módon 180 W/cm² hűtési teljesítményt is képesek voltak elérni, amely már elegendőnek tűnik két, vagy több lapkaréteg egymásra integrálásához.

RENDSZERSZINTŰ HŰTÉS

A kevesebb gyakran több!

A hővel való küzdelem második, nem kevésbé fontos etapja akkor kezdődik, amikor az a chipekből a rendszer belsejébe kerül. A feladat látszólag egyszerű: a hőmennyiséget kívülre „kényszeríteni". A legnagyobb mainframek és néhány speciális szuperkomputer kivételével ezt manapság szinte mindenütt „egyszerű" léghűtéssel oldják meg.

Ennek megfelelően lényegében bármelyik gyártó kétprocesszoros, rackbe (szerverszekrénybe) szerelhető kiszolgálóját felnyitva hasonló kép fogad minket: legalább 6-8 ventilátor és masszív hűtőbordák a forrább komponenseken (tipikusan két óriási étvágyú, minimum 700 wattos tápegység társaságában). Első látásra ez nem tűnik kezelhetetlen mennyiségnek – de mi a helyzet, egy vagy akár hat „szekrénnyi" ilyen szerverrel? Egyetlen 42U (kb. 2 méter) magas rack akár 42 sűrűség optimalizált szerver fogadására is képes, az pedig 252 ventilátort jelent, fél tucat teli rack esetén 1512-t, amelyek mindegyike meghibásodhat, működéséhez plusz energiát igényel, és persze gyakran elviselhetetlenül zajos is. Nyilvánvaló, hogy valamilyen módon csökkenteni kell a komponensek számát.

Az egyik lehetséges megoldást az jelenti, hogy nem az egyes szervereket hűtjük, hanem egy centralizált hűtési rendszerrel azoknak egy csoportját. Erre ideális kísérleti alanyul kínálkoznak az ún. penge (blade) szerverek, amelyek egy speciális „szerverdobozba" (az angol szakterminológiában általában chassis vagy enclosure) illeszthetők, a „sűrítést" komolyan vevő gyártóknál egy dobozba akár több tucat is. A szerverdoboz segítségével számos olyan funkció központosítható, amelyet egyébként az egyes szervereknek kellene ellátni: felügyelet, tápellátás, hálózati hozzáférés, és persze a hűtés.

Ennek szemléltetésére elsőrendű példa a HP által gyártott BladeSystem szerverdoboz, amely 10 nagyteljesítményű ventilátorával (ld. keretes írásunkat) képes akár 32 pengeszervert is hatékonyan hűteni, teljességgel szükségtelenné téve a kiszolgálókon belüli, „egyedi" aktív hűtést (ily módon már egyetlen szerverdoboz esetén is nem kevesebb, mint 246 ventilátort megspórolva!). Sőt, a BladeSystem nemcsak a hűtés hatékonyságát, hanem biztonságát is jelentősen növelheti, a fejlesztők ugyanis nemcsak üzem közben is cserélhetőre terveztek minden rendszerkomponenst, hanem egyúttal 4 önálló hűtési zónára is felosztották a szerverdobozt.

A BladeSystem folyamatosan figyeli e hűtési zónák hőmérsékleti viszonyait, adaptívan alkalmazkodva az igényekhez, az adott zónába tartozó ventilátorok fordulatszámát le- avagy felpörgetve. A szerverdoboz akár még azt is képes emberi beavatkozás nélkül kivédeni, ha egy komplett hűtési zóna „száll el" (bár ez több, egymás melletti ventilátor egyidejű meghibásodását feltételezi, amire vajmi kevés az esély): ilyenkor egyszerűen megnöveli a szomszédos zónák hűtési teljesítményét, kompenzálandó a kiesettét.

ADATKÖZPONTSZINTŰ HŰTÉS

Gondolkozzunk nagyban!

Valamikor, az IT immár mitikus ködbe burkolózó múltjában, egy – szerencsére – máig meg nem nevezett szakértő megalkotta az „elsőt a hátsóhoz" szabályt. E szerint a rackek és szerverek mind egy irányba néznek, egyik a másik mögött, szép katonás sorban. Ez az elrendezés kétségkívül áttekinthető, pusztán csak egy gond van vele: hűtés szempontjából az elképzelhető legrosszabb megoldás.

Ilyenkor ugyanis az egyik rack hátulján kiáramló, már felmelegedett levegő szolgál hűvösnek nem igazán nevezhető alapanyagul a sorban következő rack ventilátorai számára… Egyszóval, aki egy adatközpont működtetésére adja a fejét, az inkább igyekezzen a „meleg-hideg szigetek" modellnek megfelelni: két rack közé lehetőleg alulról és felülről egyszerre „benyomni" a hideg levegőt, a másik oldalon pedig elegendő helyet hagyni arra, hogy a meleg levegő szabadon távozhasson. Hasonlóképp hasznos trükk a megfelelő pontokon elhelyezett légterelők használata, amelyek megakadályozzák a meleg levegő visszaáramlását, és az eltérő hőmérsékletű légtömegek turbulens keveredését. Ez a szabály ráadásul fordítva is érvényes, hiszen a légáramlás útjából el kell távolítani az akadályokat – tehát ne a padló alatti nagyteljesítményű légkondicionáló rendszer légcsatornáiban tároljuk feleslegessé vált eszközeinket…

VÍZHŰTÉSES RACK Nagy hőtermelés esetén a leghatékonyabb technológia

Ezeknek az apró hétköznapi bölcsességeknek a segítségével könnyedén elérhetjük, hogy az egy rackben elhelyezhető szerverek fogyasztási limitjét 6-8 KW-ról 12 KW felé emeljük – mindez azt jelenti, hogy (természetesen terheléstől függően) akár 10-20 kiszolgálót is elhelyezhetünk egyetlen szerverszekrényben anélkül, hogy költséges, speciális felszerelést alkalmaztunk volna. De mi a helyzet az ennél is nagyobb szerversűrűséget feltételező megoldásokkal, például a fent említett, egy rackben akár 128 szervert is fogadni képes, gyakran 25 KW-nál is több energiát igénylő blade szerverarchitektúrákkal?

Nos, ezek az esetek azok, amikor szükségessé válhat egy vízhűtéses rack – ilyet lényegében már mindegyik gyártó forgalmaz az Enegerától a HP-n át az IBM-ig. Ezek segítségével már a 35-40 KW-ot fogyasztó, komplex szerverarchitektúrák hatékony hűtése sem elképzelhetetlen – vagyis sikeresen elértük azt a szintet, amivel még az extrém teljesítményre optimalizált szuperkomputerek többsége is bőségesen megelégszik. ■

Az én házam – a spórolás vára

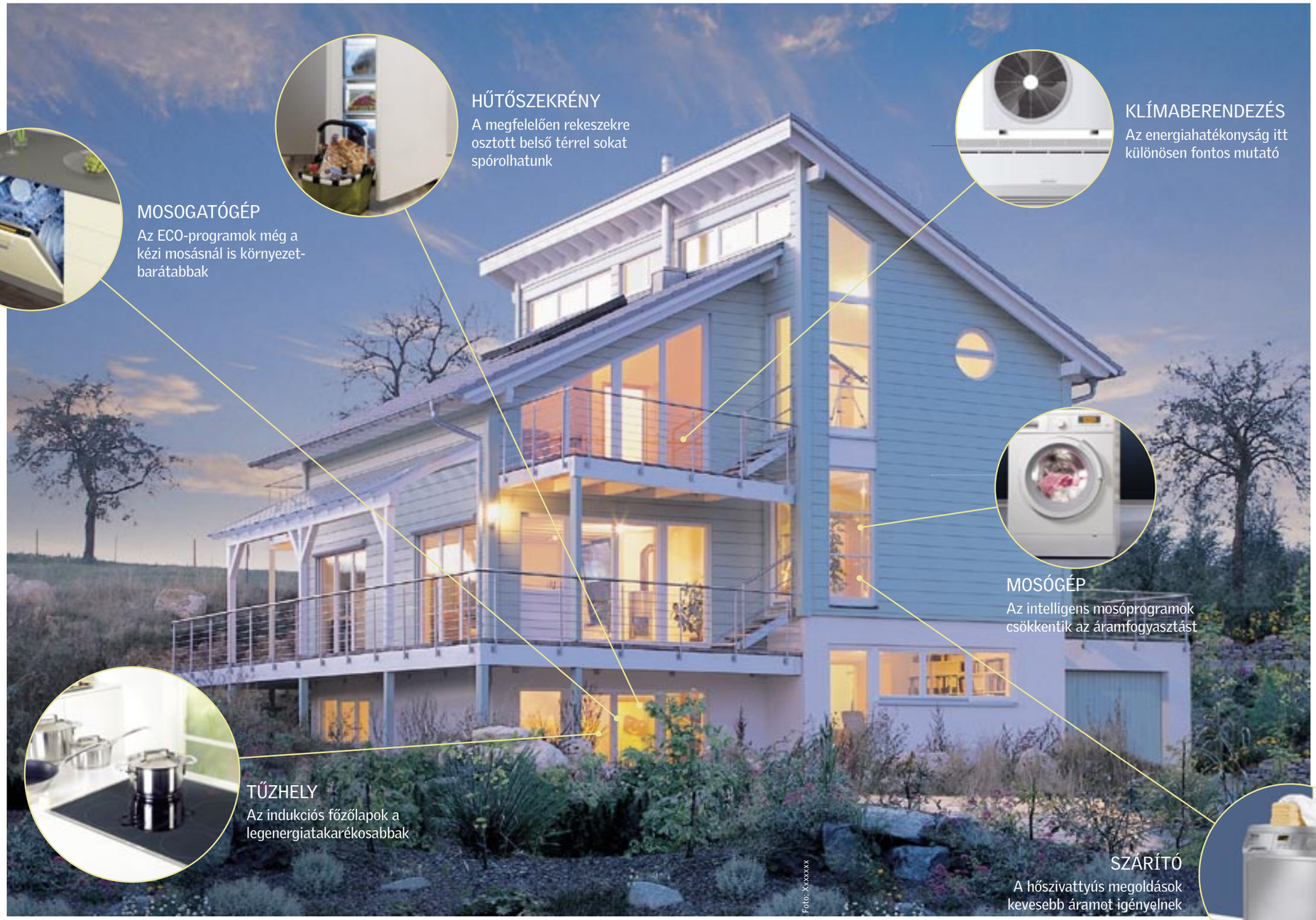

A négy fal között számtalan fogyasztóval találkozhatunk, és rengeteg energiát spórolhatunk meg környezetünket is kímélve – feltéve, hogy a megfelelő technológiát választjuk. *Rosta Gábor*

Egy család havi kiadásainak egyik legnagyobb tétele a háztartási gépek által fogyasztott energia ára. Akár áram, akár gáz vagy más energiahordozó hajtja a berendezéseket, vagy biztosítja a kényelmet, nemcsak a folyamatosan emelkedő árak miatt, hanem környezetünk védelme érdekében is érdemes odafigyelnünk ezek fogyasztására.

Sajnos ezt egyelőre viszonylag kevesen ismerik fel – egy tavalyi EU-s jelentésből például kiderül, hogy 1999 és 2004 között a háztartási áramfogyasztás több mint 10 százalékkal emelkedett, és 2004-re elérte a 4100 kWh/éves átlagot. Az okok között a szakemberek felsorolják, hogy hiába kerülnek a piacra az energiatakarékosabb berendezések, ha a családok nagy része még mindig a régi, pazarló gépeket használja. Sokat segítene az energiatakarékos izzók nagyobb arányú elterjedése is, amelyet az egyelőre jelentős árkülönbség hátráltat. Ez ellen egyébként tesznek lépéseket, Írországban például 2009-től tilos lesz a hagyományos izzók árusítása – a kormány becslése szerint ennek köszönhetően a felhasználók évi 185 millió eurónyi villamos áramot takaríthatnak meg.

A növekvő energiafogyasztás másik oka az egyre nagyobb lakások megjelenése, ahol már nem elég az egyetlen tévé, hűtőszekrény és számítógép – így fejenként egyre több elektromos berendezést kell működtetni, amelyek között a melegedő időjárás miatt egyre nagyobb számban fordul elő a légkondicináló is. A legtöbbet akkor tehetünk a pénztárcánkért és a környezetért, amikor új berendezést vásárolunk: bár a magasabb energiahatékonysági osztályba tartozó gépek általában drágábbak, egy tartós eszközön hosszú távon sokat megspórolhatunk. Az úgynevezett fehéráruk, az izzólámpák és az autók esetében az EU-ban elfogadott szabályok (92/75/CEE, 94/2/CE, 95/12/CE, 96/89/CE, 2003/66/CE és így tovább) alapján a gyártóknak és az eladónak kötelező az ún. energiaosztályt feltüntető címkét az árucikkhez mellékelni.

Ezeken a címkéken eredetileg A-tól G-ig, hatékonyságuk alapján hét osztályba sorolták a berendezéseket, majd később a hűtőgépek esetében megjelentek még az A+ és az A++ kategóriák is. A kategóriák meghatározásánál nem a KWh-ban mért fogyasztást vették alapul, hanem az eszközök típusaitól függően más és más adatokat. Például a mosógépeknél a maximális megengedett töltés mellett elvégzett gyapjúmosó program által felhasznált energiát (KWh-ban) osztják el a töltési mennyiséggel. Ha ez a szám kevesebb, mint 0,19 KWh/kg, akkor a készülék A osztályú. ■

Profitáljunk a zöld technológiákból

A szél- és napenergia, valamint a biotechnológia alkalmazása több milliárd dolláros iparággá fejlődi ki magát a nem is olyan távoli jövőben, s egyre nagyobb volumenű befektetési lehetőségeket kínál. *Mészáros Csaba*

Nem vitás, hogy a jövőben fajlagosan kevesebb energiát kell fogyasztanunk, ezt azonban nem lesz egyszerű megvalósítani. Becslések szerint a fejlett gazdaságokat tömörítő OECD tagországainak elektromosenergia-fogyasztása 2030-ra összességében várhatóan 13 százalékkal növekszik majd. Ennél is fontosabb azonban, hogy a nem OECD-tag fejlődő országok elektromosenergia-fogyasztása a sokkal meredekebb, átlagosan 16 százalékos növekedésnek köszönhetően ekkorra előreláthatóan meghaladja majd a fejlettebb országok fogyasztását. Az úgynevezett zöld technológiák fejlesztésének szakértők szerint egyetlen közös célja van: a megújuló energiaforrások (ide sorolható a szélből, napsugárzásból, árapályból, geotermikus hőből, hullámzásból, bioanyagokból származó energia) alkalmazásával, az energia hatékonyabb felhasználásával, a károsanyag-kibocsátás mérséklésével, valamint az anyagok újrafelhasználásával csökkenteni a globális felmelegedést és a felesleges pazarlást.

Szakértők előrejelzései szerint folyamatosan növekedő részesedést képviselnek majd az egyes országok energiaellátásában az elkövetkezendő években a megújuló energiaforrások. A már korábban is intenzíven kiaknázott vízi energiát nem számítva az európai OECD-országokban a 2004-es kevesebb, mint 5 százalékról 2030-ra 22 százalékra növekszik majd az alternatív energiák használati aránya. Kevésbé komoly fejlődés elé néznek az amerikai OECD-országok, amelyek ugyanebben az időszakban előreláthatólag 2-3 százalékról 10 százalékra növelik zöldenergia-felhasználásukat. Jelentős előrelépés prognosztizálható a rohamléptekkel növekedő Kínában is: a hatalmas népességű távol-keleti országban a négy évvel ezelőtti 1 százalékosnál is alacsonyabb részesedésről 6-7 százalékra nő 2030-ra az alternatív energiaforrások részesedése az összes energiafelhasználásból.

Növekvő befektetések

A különféle kényszerek által ösztönzött környezetbarát technológiák – szélturbinák, napelemek, alternatív energiahordozók, hibrid és elektromos járművek stb. – kiváló befektetési lehetőségeket kínálnak mind a tőkeerős vállalatoknak, mind a magánszemélyeknek, akik különféle befektetési alapokon keresztül gyarapíthatják megtakarításaikat (lásd a mellékelt táblázatot).

A globális felmelegedés katasztrofális hatásaitól való egyre nagyobb mértékű félelem mind több vállalkozót csábít a tiszta technológiák fejlesztésének területére, ha ugyanis sikerül működőképes megoldásokat megalkotniuk, kiemelkedő profitra számíthatnak. Ennek eredményeképpen Nagy-Britanniában tavaly az egy évvel korábbi 100 millió font körüli összeg több mint a kétszeresét invesztálták külső befektetők zöld technológiákat fejlesztő cégekbe. Európa többi részében a befektetések értéke 317 millió euróról 712 millió euróra növekedett. Még ennél is jobb a helyzet Észak-Amerikában, ahol 2007-ben közel 4 milliárd dollárt fektettek be zöld technológiákat fejlesztő vállalatokba, és piaci elemzők becslése szerint 2008 folyamán ötször annyi pénz áramlik majd ebbe a szektorba, mint 2004-ben.

Számos olyan ismert vállalkozó, aki annak idején komolyan hitt az internet sikerében, az elsők között fektetett komolyabb összegeket a környezetbarát technológiákba. Így például *Bill Gates* még 2005-ben 84 millió dollárral szállt be egy vállalkozásba, amely öt bioetanol-gyártó üzem építésébe kezdett.

Érdemes zöldbarátnak lenni

A vezető információtechnológiai gyártók – köztük az AMD, Cisco, Dell, EMC, Hewlett-Packard, IBM, Intel és a Sun Microsystems – ugyancsak jelentős tőkét invesztálnak a környezetbarát kezdeményezésekbe. Ezek keretében például energiatakarékos kiszolgálókat, valamint adatközponti energiaellátó és hűtő rendszereket fejlesztenek ki, illetve különféle berendezés-újrafelhasználási programokat valósítanak meg.

Sajnos azonban komoly visszahúzó tényező, hogy a nagyvállalatok jó része egyelőre nem vevő a zöld technológiákra. Többségüknek nincsenek zöld IT-technológiák alkalmazására vonatkozó irányelveik, állapították meg a Forrester Research piackutató munkatársai. A 124 informatikai vezető megkérdezésével végzett felmérés szerint bár a válaszadók 85 százaléka úgy véli, hogy a környezeti tényezőket feltétlenül figyelembe kell venni az IT-műveletek tervezésében, csupán egynegyedük számolt be arról, hogy cége beszerzési folyamatának részét képezik a környezetvédelmi megfontolások.

Pozitív fejlemény viszont, hogy a megkérdezett IT-vezetők némelyike nem csupán környezetvédelmi megfontolásokból vásárol zöld technológiát alkalmazó termékeket, hanem azért, mert jelentős megtakarítások érhetők el velük. ■

BÁRKI BEFEKTETHET

Évek óta a piacon vannak a zöld technológiákat fejlesztő cégekbe való befektetést lehetővé tévő alapok, melyek révén a kisbefektetők is támogathatják a környezetbarát energiaforrások és módszerek terjedését. Tavaly a klímaváltozás elleni küzdelmet segítő alapok is megjelentek a kínálatban.

Legyen Ön is milliomos!

A zöld technológiával foglalkozó pénzalapok akár robbanásszerű növekedésnek is indulhatnak egy új technológia megjelenésével, ám erre semmi garancia.

Befektetési alap	ISIN[1]	Összérték millió euróban[2]	Értékváltozás 2008 eleje óta	6 hónap	1 év	3 év	5 év
Hagyományos ökotechnológiai alapok							
Pioneer Global Ecology	LU0271656133	1134,9	-12,2	-14,3	-8,1	50,6	137,3
UBS Global Innovators B	LU0130799603	762,8	-21,2	-15,7	-6,8	45,5	152,3
Öko-Aktienfonds	LU0037079380	36,5	-13,7	-10,5	-5,8	43,9	114,6
Jupiter Ecology	GB0005812150	386,6	-14,2	-18,8	-14,7	36	125,1
Green Effects NAI-Werte	IE0005895655	25,3	-14,3	-17,2	-11	32,8	98,4
Swisscanto Green Equity A	LU0161535835	264,1	-16,7	-18,1	-11,9	30	88,7
SEB ÖkoLux	LU0036592839	35,4	-17,7	-14,4	-7,1	26,7	63,4
Invesco Umwelt	DE0008470477	23,3	-14,6	–	-18	16,8	59,6
Új klímaváltozás alapok							
LBBW Global Warming Strat BWI	DE000A0KEYM4	65,8	-8,9	-2,5	10,1	–	–
Allianz-dit Global EcoTrends	LU0250028817	673,3	-25,2	-9,3	8,7	–	–
ÖkoWorld Klima C	LU0301152442	22,6	-17,6	-12,5	–	–	–
FT ClimateChange	LU0308535557	6,9	-17,1	-12,8	–	–	–
Parworld Environmental Opp	LU0256119859	170,3	-12,3	-14,5	-9,7	–	–
Deka-UmweltInvest CF	DE000DK0ECS2	161,6	-20,2	-15,2	-3,3	–	–
Cominvest Klima Aktien P	LU0303053887	31	-18,3	-15,5	–	–	–
Fortis Envir. Sustain. World C	LU0251281332	200,4	-21,4	-18,1	-8,8	–	–

[1] International Securities Identifying Number - nemzetközi értékpapír azonosító szám

[2] 2008 július eleji állapot

Forrás: Morningstar

Autók egy zöldebb világért

A fejlett, intelligens technológia még a legvadabb autókat is takarékossá teszi. Sorra vesszük azokat a fejlesztéseket, amelyek akár már holnap elérhető közelségbe kerülnek. *Köhler Zsolt*

PORSCHE CAYENNE

Fogyasztáscsökkentés

A belsőégésű motorok hatékonyságán már nem lehet sokat javítani, de a hibrid technológia, amely kiegészítő elektromos hajtást jelent, optimális fordulatszámon működteti a belsőégésű motort. Fékezéskor a mozgási energia nem hővé alakul, hanem elraktározódik az akkumulátorban.

MERCEDES A OSZTÁLY

Ravasz motorvezérlés

A befecskendezős autók motorvezérlő rendszere komplex program alapján működik. Az autó működhet úgy is, hogy szemmel láthatóan jól jár a motorja, de úgy is, hogy közben takarékos. A program megfelelő megírásával jelentősen csökkenthető a fogyasztás, és a környezet terhelése.

LEXUS HYBRID

A Prius három nagytestvére

A Lexus Hybrid hajtása, a Hybrid Synergy Drive továbbfejlesztett változata a Lexus RX 400h, GS450h és LS 600h/LS 600hL változatokban található. Rengeteg előnye mellett a nem hibrid változatokhoz képest a káros-anyag-kibocsátása is figyelemre méltó.

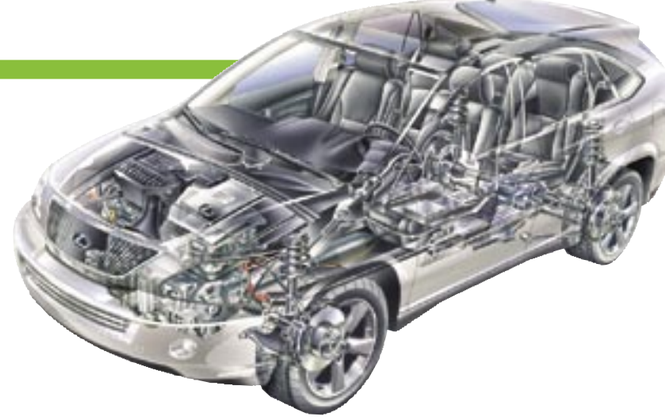

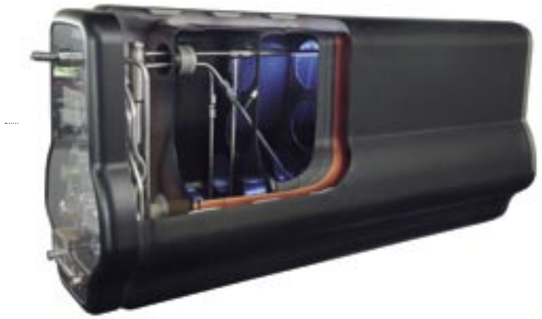

ÚJSZERŰ HIDROGÉNTARTÁLY

A jövő üzemanyaga

A hidrogén üzemanyagcella csak egy részegység abban a komplex rendszerben, ami lehetővé teszi a valóban környezetbarát autózást. A folyékony hidrogént tároló tartálynak is a legfejlettebb technológiával kell készülnie, hiszen a szivárgás nem megengedhető.

PEUGEOT ÖKO-TREND DÍJ

Elismerés a környezetbarát autónak

A német Öko-Trend kutatóintézet az év leginkább környezetbarát autójának idén a Peugeot 308 HDi FAP 110-et ítélte, amely 109 lóerős teljesítményével és 4,5 literes fogyasztásával a legjobbak közé tartozik. Az elismeréshez többek között a gyártás módja és az újrafelhasználhatóság nagy aránya is hozzásegítette.

AUDI R8 HYBRID

Hibrid sportautó már holnap

Vagyunk egy páran, a gyors és erős autók szerelmesei, akiket nem érdekel, mennyire füstöl az autó: csak menjen. A gyorsaság és a környezetbarát működés nem zárja ki egymást, erre a legjobb példa az Audi R8 szuper sportkocsi, amely hibrid hajtással még jobban is gyorsul, mint nélküle.

BMW 118D

A „World Green Car of the Year" birtokosa

A rangos nemzetközi díjat egy 24 országból delegált 47 fős zsűri ítéli oda, amelyet idén a BMW Efficient Dynamics (hatékony dinamika) elemeket birtokló BMW 118d kapott meg. Ezek között a fékenergia-visszanyerés, az automatikus start-stop funkció, vagy például a sebességváltást segítő kijelző hívja fel magára a figyelmet.

100 magyar teljes változat

A CHIP körbejárta a vakációzó Magyarországot, és most átnyújtja a legjobb ingyenes programok válogatását a hazai városok karakteréhez igazítva.

Ebben a cikkben

Multimédiás eszközök minden célra
Programfuttatás USB-memóriáról
Fotóalbum pár egérkattintással
Páncélszekrénybe zárt adatok

Sütkérezhetünk valamelyik balatoni strandon, elmenekülhetünk a hőségtől a hegyekbe, vagy felfrissülhetünk egy wellness-szállodában: kis hazánk rengeteg úti célt kínál a kikapcsolódni vágyóknak. Nincsenek nyelvi akadályok, a személyzet megérti kérésünket, és az étlap is anyanyelvünkön íródott.

Ugyanezeket a kellemes élményeket tapasztalhatjuk a magyar nyelvű szoftverek használatakor. Mivel minden gombfelirat és menütétel magától értetődő, a programok elsajátítása kevesebb időt igényel. Ráadásul sokkal kényelmesebben érezzük magunkat, mivel nem szembesülünk megértési nehézségekkel. Nem vitás, hogy különleges élvezetet nyújt a magyar nyelvű programok világában tett kirándulás, hiszen minden régiónak megvan a maga vonzereje és jellegzetessége. Ezért invitáljuk olvasóinkat is az ország körbeutazására.

A magyar városokhoz a hozzájuk illő programkategóriákat rendeltük. Így például a biztonsági eszközöket a törökverő Eger csomagjában, az irodai és internetes szoftvereket pedig az egyetemi város Pécs válogatásában találják. A virágkarneváljáról is ismert Debrecen kapta a fotó és grafikai programokat, míg a nyári zenei fesztiválokat rendező Szeged a multimédiás alkalmazásokat tárja elénk. Az autógyárral büszkélkedő Győr mutatja be a tuningoló eszközöket, és végül az ország központja, Budapest hivatott a rendszerprogramok prezentálására.

MULTIMÉDIÁS ESZKÖZÖK

Szeged-csomag: VLC, Audacity

VLC Media Player Nem mindig sikerül elsőre lejátszani egy videoklipet vagy zenei állományt, mivel a multimédiás anyagok élvezetéhez rendelkeznünk kell azzal az audio- és videokodekkel, amellyel az állományt rögzítették. A megoldást sokáig a Windowshoz telepítendő terjedelmes kodekcsomagok jelentették, amelyekbe a készítők igyekeztek belepakolni a lehető legtöbb kodeket annak érdekében, hogy mindenféle állományt le tudjunk játszani. A VLC fejlesztői egészen más megközelítést alkalmaznak: a programba építették be a lejátszáshoz szükséges programkódot. Az eredmény egy karcsú, gyorsan működésre bírható lejátszó, amely szinte minden formátummal elboldogul. A nyílt forráskódú szoftverek közé tartozó lejátszót gyakran frissítik, így biztosak lehetünk abban, hogy rendszeresen újabb szolgáltatásokkal bővül, és hibáit gyorsan kijavítják. Adatfolyamok médiakiszolgálójaként ugyancsak használható.

Az alaphelyzetben meglehetősen puritán felületű (de bőrökkel tetszetősebbé tehető) program rengeteg beállítási lehetőséget kínál. Egyszerűen választhatunk a hangsávok közül, vagy korrigálhatjuk a képarányt. Igen hasznos szolgáltatás, hogy a videók érdekesnek tartott részeihez könyvjelzőket rendelhetünk, amelyek segítségével visszaugorhatunk egy adott jelenethez.

TIPP ► A VLC-ben lehetőségünk van a filmek lejátszás közbeni korrekciójára. A kezelőszervek megjelenítéséhez adjuk ki a *Beállítások/Kibővített grafikus felület* menüutasításokat. Jó eredménnyel módosíthatjuk a színárnyalatot, a kontrasztot, a fényerőt, a telítettséget és a gamma értéket a *Videó* lapon található tolókákkal. →

Multimédia

Szeged-csomag

- **Ant Movie Catalog ►** Nyilvántartja a filmjeinket
- **Ashampoo ClipFinder ►** Klipeket tölt le a webről
- **Audacity ►** Fejlett hangszerkesztő
- **Audiograbber ►** MP3-má alakítja az audio-CD-ket
- **BonkEnc ►** Konvertálja a nem védett zenei CD-ket
- **DeepBurner ►** Adatokat éget CD-re és DVD-re
- **DVDStyler ►** Intelligens DVD menüket készít
- **MediaMonkey ►** Zenelejátszó és -katalogizáló
- **mp3DirectCut ►** MP3-állományok szerkesztésére
- **MP3Gain ►** Beállítja a zenei fájlok hangszintjét
- **Mp3tag ►** Zenei fájlok címkéinek szerkesztésére
- **mpTrim ►** Zajszűrő és normalizáló MP3 zenékhez
- **ratDVD ►** Jelentősen tömöríti a DVD-ket
- **VideoInspector ►** Információt ad a videókról
- **VLC ►** Minden formátumot ismerő lejátszó
- **Winamp ►** Média- és netesműsor-lejátszó
- **XMPEG ►** Veszteség nélküli videokonverter

Programok a DVD mellékleten

KORRIGÁLT HANGOK Az Audacity profi hangszerkesztő szolgáltatásokat kínál

C-vitamin: Immunerősítő a PC-nknek

Csak a teljes körű, hézagmentes védelem óvja meg gépünket a weben rá leselkedő veszélyektől. A CHIP megelőző gyógyszercsomagja nemcsak biztonságosabbá, hanem gyorsabbá is teszi PC-nket, mivel feleslegessé teszi a tűzfal használatát.

Ebben a cikkben

Átfogó biztonsági óvintézkedések
Állományrendszer optimalizálása
Áttérés a biztonságosabb Firefoxra
Router tűzfalának bekapcsolása

Nyáron senki sem aggódik a megfázás miatt, pedig az influenzás megbetegedések 20 százaléka a forró évszakban következik be. Csak egy hatékony immunrendszer tudja megvédeni a szervezetet a vírusoktól. Ugyanez a helyzet a PC-k esetében is: csak az átfogó védelem képes megóvni gépünket a netes támadásoktól.

A CHIP most ellátja Olvasóit a PC-jüket egész évben egészségesen tartó C-vitaminnal, így a programkártevőknek semmi esélyük sem lesz a rendszer megmérgezésére. Az egészségügyi csomag óriási előnye, hogy egyúttal a számítógép teljesítményét is növeli (lásd a 102. oldalon olvasható keretes írásunkat).

Windows penicillin: nem ad esélyt a vírustámadásoknak

Ha esik az eső, kabátot veszünk, és kinyitjuk az esernyőnket. Ezzel szemben az XP-t használók mindenféle védelem nélkül, rövid ujjú pólóban sétálgatnak az esőben, és valósággal vonzzák a vírusokat. Köszönhető ez annak, hogy az XP-ben minden felhasználó rendszergazdai jogokkal rendelkezik, így ha megnyit egy vírussal fertőzött levelet, a kártevő mindarra jogosult lesz, amire a rendszergazda.

A támadások elleni védelmet igénylő XP-használóknak korlátozott felhasználói fiókot kell kialakítaniuk, a Vistában lévő megoldáshoz hasonlót, amely csak korlátozott jogokat ad minden felhasználónak, akiknek jóvá kell hagyniuk, ha egy program meg akarja változtatni a rendszerbeállításokat.

A Windows Vistát használóknak ugyancsak érdemes felkutatniuk az esetleges biztonsági réseket, így az alábbi tippeknek az új operációs rendszerre áttérők is jó hasznát vehetik.

Alkalmazások frissítése: A legfontosabb óvintézkedés a programkártevők elleni védelem során: mindig naprakészen kell tartani a Windowst. Ez azonban egyáltalán nem elegendő a teljes körű védelemhez, a hackerek ugyanis leginkább a népszerű alkalmazásokban található biztonsági réseket igyekeznek kihasználni, amelyekből az utóbbi években több mint 150-et találtak. Ezért komoly biztonsági kockázattal jár, ha az olyan programok, mint az Adobe Reader vagy a Skype, nincsenek rendszeresen frissítve.

Alapvető fontosságú tehát, hogy minden egyes futtatott szoftver esetében a legújabb változatot használjuk, amelynek biztosításához érdemes egy frissítő eszközt rendszerbe állítanunk. A SUMo *(www.kcsoftwares.com)* segédprogramot ajánljuk, amely feltérképezi a számítógépünkön futó programokat, majd utánanéz annak, hogy letölthető-e hozzájuk frissítés. Ha nem észlel automatikusan egy alkalmazást, manuálisan konfigurálhatjuk azt a *Fájl/Program felvétele a listára* menüutasítással. Ha a bétaváltozatokat is frissíteni szeretnénk, ezt ugyancsak előírhatjuk az *Opciók/Beállítások* ablakban a *Bétaverzió engedélyezése* lehetőség bejelölésével.

Automatikus frissítés bekapcsolása: A Windows eme hasznos szolgáltatása gondoskodik arról, hogy ne mulasszuk el telepíteni az operációs rendszer frissítéseit. Az XP-ben alkalmazzuk a Windows-Pause kombinációt, menjünk az *Automatikus frissítések* lapra, és jelöljük be *A frissítések legyenek automatikusan letöltve, de én döntöm el, mikor telepítem azokat* lehetőséget. Így a vezérlés a kezünkbe kerül, s holtidőben telepíthetjük a gép immunrendszerének magas védelmi szinten tartásához szükséges javításokat.

A Vistában indítsuk el a Vezérlőpult *Windows Update* modulját, kattintsunk a *Beállítások módosítása* utasításra, és jelöljük be ugyanazt a lehetőséget, mint az XP-ben. →

A legjobb védelmi eszközök

- **AntiVir Personal** – Megvédi a gépet a vírusoktól
- **SpyBot Search & Destroy** – Kiirtja a kémprogramokat
- **Spamihilator** – Kiszűri a nem kívánt e-maileket
- **Hálózati szolgáltatások lelövése** – Lezárja, ami felesleges
- **Process Monitor** – Naplózza a Windows-folyamatokat
- **Mozilla Firefox 3** – Leváltja az Internet Explorert
- **Mozilla Thunderbird** – Kezeli az e-maileket és a címeket
- **NoScript Plugin** – Megvédi a Firefoxot a szkriptektől
- **Spyware Terminator** – Felkutatja és törli a spyware-t
- **IE7 Pro** – Hasznos funkciókkal egészíti ki az IE 7-et

A legjobb biztonsági programokat megtalálja a CD/DVD Biztonsági csomag részében.

Programok a CD-n DVD-n

BIZTONSÁGOS WINDOWS Hagyjuk letölteni a frissítéseket, de a vezérlést ne engedjük ki a kezünkből

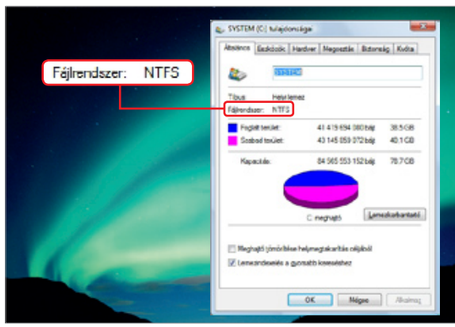

JOBB FÁJLRENDSZER Az NTFS lemezpartíciók tökéletesen védhetők a támadásokkal szemben

Vírusszkenner telepítése: Egy jó vírusellenes program olyan a PC-n, mint a fertőzés ellen küzdő fehérvérsejtek az emberi szervezetben. Jelenleg a legjobb ingyenes megoldás az AntiVir Classic Personal Edition, amely sajnos a kémprogramok ellen nem véd. Ezért szükségünk van a SpyBot Search & Destroyra is, amely ezektől a rendkívül kellemetlen kórokozóktól szabadít meg minket.

Fájlrendszer optimalizálása: Még egy fontos lépés szükséges az immunizációhoz: a rendszerpartíciónak NTFS-re formázottnak kell lennie ahhoz, hogy a korlátozott jogosultságú felhasználói fiók szabályait ne lehessen kijátszani. Annak megállapításához, hogy egy meghajtó milyen fájlrendszerű, a Sajátgépben kattintsunk a meghajtóra a jobb egérgombbal, és válasszuk a *Tulajdonságok* tételt: a keresett információt a *Fájlrendszer* szó után találjuk.

Ha az XP-t vagy a Vistát egy Fat32 partícióra telepítettük, lehetőségünk van ezt NTFS formátumúra konvertálni. Mielőtt azonban belekezdenénk az átalakításba – biztos, ami biztos – készítsünk tartalék másolatot a fontos állományokról. Most indítsuk el az utasítássort. Az XP-ben adjuk ki a *Start/Programok/Kellékek/Parancssor* utasításokat, míg a Vistában kattintsunk a jobb egérgombbal a *Parancssor* ikonjára, és a menüben válasszuk a *Futtatás rendszergazdaként* lehetőséget, majd írjuk be:

```
convert c: /fs:ntfs
```

Figyelem: a művelet a partíció méretétől függően több percig is eltarthat.

Miután az átalakítás befejeződött, az XP-ben hozzunk létre egy másik rendszergazdai fiókot a *Start/Beállítások/Vezérlőpult/Felhasználói fiókok* ablakban az *Új fiók létrehozása* lehetőséggel, az eredetit pedig tegyük korlátozott jogosultságúvá. Ha így járunk el, a jövőben teljeskörű védelem mellett dolgozhatunk, illetve szörfözhetünk a weben. Csupán egyetlen gond van ezzel a megoldással: sok program fér hozzá szükségtelenül – a Microsoft által a fejlesztőknek kiadott útmutatások ellenére – olyan erőforrásokhoz, amelyek kizárólag a rendszergazdának és az operációs rendszernek vannak fenntartva. Az ilyen jogosulatlan hozzáférések leggyakrabban a telepítéskor következnek be.

PC doktor: kapcsoljuk ki a tűzfalat

A szoftveres tűzfalak lelassítják a PC-t, és csak részben védenek. A megoldás: kapcsoljuk ki, és használjuk inkább a routerünk tűzfalát.

Ha követjük ezt a tanácsot, értékes rendszererőforrásokat szabadítunk fel, és nem fognak ellepni minket a figyelmeztető üzenetek. Nyugodtan kikapcsolhatjuk szoftveres tűzfalunkat, ettől még biztonságosan szörfölhetünk a neten, ha igénybe vesszük a legújabb DSL routerek szolgáltatását, az SPI (Stateful Packet Inspection) tűzfalat. Ez a fajta védelmi rendszer teljesen más módszert használ, mint a szoftveres tűzfalak: a vizsgált adatfolyamot nem egy alkalmazáshoz rendeli, hanem minden egyes adatcsomag útját ellenőrzi. Ha például a számítógépünk a http protokollon keresztül kommunikál egy webhellyel, az SPI-nek köszönhetően a másik fél csak http adatcsomaggal válaszolhat. Ha egy támadó megpróbál behatolni a gépbe, a tűzfal blokkolni fogja, mivel a PC az általa küldött adatot nem kérte. Az alábbiakban megmutatjuk, miképpen lehet a Netgear WNR854T router ingyenes tűzfalát aktiválni. Más gyártók eszközeinél hasonlóképpen működik az aktiválás.

A teendők: Nyissuk meg a böngészőben a router beállító oldalát, ami többnyire a 192.168.1.1 címen található, és adjuk meg a bejelentkezéshez szükséges információkat. A *WAN Configuration* lapon szüntessük meg a *Deactivate SPI Firewall* lehetőség bejelölését, majd kattintsunk az *Accept* gombra.

Egyes peer to peer eszközök (például a BitTorrent vagy az eMule) használatakor az SPI tűzfal kapcsolódási problémákat okozhat. Ebben az esetben nem kell kikapcsolnunk a teljes védelmet, elegendő, ha csak az érintett gépet vesszük ki a tűzfal ellenőrzése alól. Szükségünk van a gép IP-címére. Ennek megszerzéséhez lépjünk be a Vezérlőpult *Hálózati kapcsolatok* moduljába, és kattintsunk a vezeték nélküli kapcsolatra: az IP-címet a baloldalon, a *Részletek* mezőben találjuk. A router konfigurációs oldalának *WAN Configuration* lapján aktiváljuk a *Default DMZ Server* lehetőséget, és jobbra írjuk be az SPI tűzfal által védeni nem kívánt gép IP-címét.

Profi tipp: Ha webszolgáltatást (például FTP szervert) nyújtunk, ehhez ne a szokásos portot (FTP esetében a 21-est) használjuk, hanem válasszunk egy használaton kívülit, például az 5677-est. A támadók ugyanis először mindig az alapértelmezésbeli portokkal próbálkoznak. Ekkor a router tűzfalában a *Forward port* részben kapcsoljuk össze az 5677-es külső és a 21-es belső portot annak érdekében, hogy az FTP-szerver kívülről is elérhető legyen.

Ilyenkor a megoldást az jelenti, hogy korlátozott jogú felhasználóként indítsuk el a telepítést úgy, hogy a jobb egérgombbal kattintunk a telepítő fájlon, majd a menüben a *Futtatás mint* utasítást, a megjelenő ablakban pedig a rendszergazdai fiókot választjuk (jelszó megadását igényli). Ha ez nem vezet eredményre, telepítsük a rakoncátlankodó alkalmazást rendszergazdai jogokkal az összes felhasználó számára, majd lépjünk vissza a korlátozott jogosultságú fiókba. Ha ez sem oldja meg a problémát, még mindig van két lehetőségünk. Először is a *Start/Kijelentkezés/Felhasználóváltás* utasításokkal mindig átléphetünk a rendszergazdai fiókba, ha futtatni szeretnénk a macerás programot. Ilyenkor az eredeti munkaasztal aktív marad, és a dokumentum, amin éppen dolgozunk, biztonságban lesz. Csak gyakorlott felhasználóknak ajánlott a másik lehetőség: az ingyenes Sysinternals Process Monitor *(http://technet.microsoft.com/en-us/sysinternals/bb896645.aspx)* segédprogram, amelynek segítségével feltárhatjuk a problémás program függőségi viszonyait.

Indítsuk el a Process Monitort rendszergazdai jogokkal, a *Futtatás mint* paranccsal, és töltsük be az ellenőrizni kívánt alkalmazást. Amint a hiba bekövetkezik, menjünk a Process Monitorba, és a Ctrl+E kombinációval állítsuk le a figyelő protokollt. A releváns információ kiszűrése érdekében nyomjuk le a Ctrl+L billentyűket, és hozzunk létre egy szűrőt a *Result, contains, Access Denied* beállításokkal. A megerősítéshez kattintsunk először az *Add*, majd az *OK* gombon. Ha így járunk el, a program csak a visszautasított hozzáféréseket fogja kilistázni.

MINDIG NAPRAKÉSZEN **A SUMo feltérképezi a számítógépen futó szoftvereket, és automatikusan ellenőrzi, hogy van-e hozzájuk frissítés, amely aztán néhány kattintással letölthető**

VÉDETT BÖNGÉSZŐ **A NoScript Firefox-bedolgozó figyelmeztet a rosszindulatú kódokra, és védelmet nyújt a JavaScript-támadásokkal szemben. A megbízható webhelyek fehérlistára helyezhetők**

Ha a jobb egérgombbal kattintunk valamelyik bejegyzésen, és a menüben a *Jump to* lehetőséget választjuk, egy külön ablakban feltűnik a képernyőn a hibát kiváltó mappa vagy registry-bejegyzés. Ha egy mappáról van szó, kattintsunk rajta a jobb gombbal, válasszuk a *Tulajdonságok* lehetőséget, a *Biztonság* lap *Csoport vagy felhasználó neve* listáján jelöljük ki a felhasználói nevünket, és az *Engedélyek* részben jelöljük be a kívánt négyzeteket (például *Olvasás*). Registry-bejegyzések esetében hasonlóan történik a konfigurálás, csak itt a jobb gombos menüben az *Engedélyek* lehetőséget kell választani.

CHIP-vitamin erősíti a PC védelmét

Böngésző: ezekkel az eszközökkel mindig egészséges marad a PC

Az internetmaffia által kevert mérgek halálosak lehetnek. A biztonsággal foglalkozó fórumokat olvasgatva kiderül, hogy a legtöbb támadás az Internet Explorert és bedolgozóit éri, amelyekben sok sérülékenység található.

A támadás: Az áldozatot egy elektronikus levélben megadott címmel egy teljesen ártatlannak tűnő webhelyre csalják, amelynek egyik oldala rosszindulatú kódokat tartalmaz. Egy JavaScript program feltérképezi a rendszerkonfigurációt, majd ahhoz igazítva elindítja a támadást, amelynek intenzitása igen nagy. A részedett felhasználó számítógépe először egy trójai letöltő programmal fertőződik meg, ez juttatja célba az igazi programkártevőt. A letöltő összetevői egyszerűen megváltoztathatók, ami megnehezíti a víruskeresőkkel való észlelését. Miután aktivizálódott, kikapcsolja a védelmi rendszert, az általa letöltött kód pedig illetéktelen kezekbe juttatja az online elküldött bizalmas információkat – jelszavakat, bankszámlaszámokat és hasonlókat.

A megoldás: Drasztikusan hangzik, de mindenekelőtt szabaduljunk meg az Internet Explorertől, és térjünk át a Firefoxra. A böngésző legújabb változata megtalálható a lemezmellékletünkön, vagy letölthető a *www.mozilla.com* címről. Ez a nyílt forráskódú program sem tökéletes, a mögötte álló internetes közösség azonban gyorsan kijavítja a felfedezett hibákat. Ráadásul biztonsága bedolgozókkal tovább növelhető. Ezek közül a leginkább hasznos a NoScript, amely a legkényesebb problémára kínál megoldást: azokat a JavaScript-programokat blokkolja, amelyek a legtöbb internetes támadásért felelősek. Ezek teljes körű letiltása azonban nem jöhet szóba, mivel rengeteg legális webhelyen használják őket a korszerű internetes funkciók megvalósítására. Az alaphelyzetben általános blokkolást végrehajtó NoScript fehérlista alkalmazásával lehetővé teszi a JavaScript-programok futtatását a megbízható webhelyeken, így nem kell lemondanunk a Web 2.0-s szolgáltatásokról. A NoScript megtalálható a CHIP CD/DVD-jén, vagy letölthető a *https://addons.mozilla.org/en-US/firefox/addon/722* címről. A telepítéshez a *Fájl/Fájl megnyitása* parancsokkal a Firefoxban nyissuk meg az xpi kiterjesztésű állományt.

Ha a bedolgozó aktív, egy S alakú ikon tűnik fel a Firefox ablak jobb alsó sarkában. Alapbeállításban egy üzenet jelenik meg minden blokkolt programról az ablak alján. Az aktuális webhely JavaScript-programjainak végrehajtását a *Beállítások* gombbal megjeleníthető menüben engedélyezhetjük ideiglenes vagy állandó jelleggel. Ha például a CHIP Online-t látogatjuk meg, és futtatni szeretnénk az azon lévő összes programot, válasszuk az *Engedélyezés: chiponline.hu* lehetőséget. PC-nket egy újabb adag C-vitamin erősíti. ■

Update programok: így gyógyítsa PC-jét

Az elavult programok biztonsági rései térdre kényszerítik a Windowst, lelassítják rendszerünket, megnehezítik életünket, és személyes adatainkat is veszélybe sodorják. Automata programfrissítőkkel mindez elkerülhető – és kényelmünket sem kell feláldoznunk. *Erdős Márton*

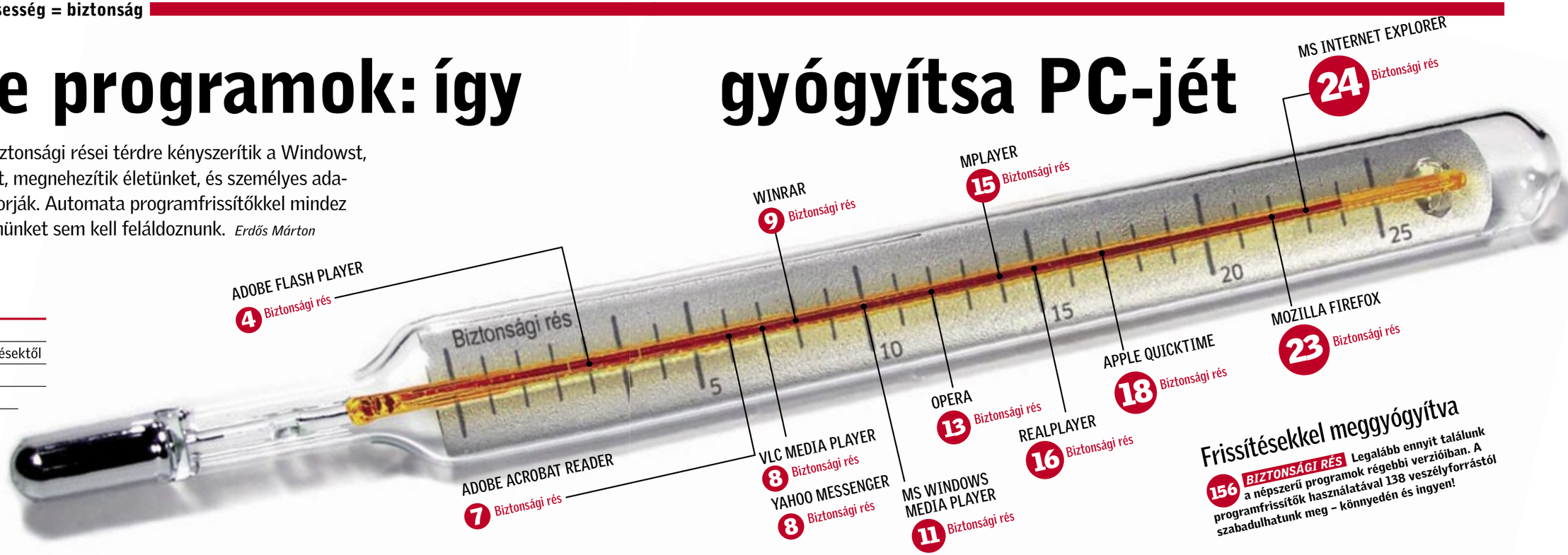

Ebben a cikkben

Öt programfrissítő tesztje
Szabaduljon meg a biztonsági résektől
Naprakészen egy kattintással
Programok a DVD-n

Sokan gondolhatják: „Velem nem történhet semmi baj: rendszeresen futtatom a Windows Update-et, a tűzfal bekapcsolva, a vírusirtó üzemel". Tévedés, ha azt hisszük, ma ennyi elegendő a védelemhez. A vírusírók taktikát váltottak, és már nem csupán a Windowst vagy éppen a böngészőt támadják. Olyan népszerű, minden gépen megtalálható programokra is rászálltak, mint az Adobe Flash Player vagy az Acrobat Reader. Ezért már ezen programok készítői is javítások kiadására kényszerülnek, hiszen a támadásokkal együtt egyre több biztonsági rés is felszínre kerül. A frissítésekkel ezek nagy részét befoltozhatjuk, igen ám, de kinek van ideje mindegyik programjának weboldalát rendszeresen ellenőrizni? Egy automatikus, minden programot egybegyűjtő frissítési segéd hatalmas segítség lenne minden felhasználó számára.

Szerencsére erre már a szoftverfejlesztők is gondoltak, így többféle, többnyire ingyenes programfrissítő alkalmazás közül válogathatunk. E programok többsége a háttérben bújik meg, onnan monitorozza telepített programjainkat, és azonnal jelez, amennyiben egy-egy programnak megjelenik frissített változata vagy hibajavítása. Tesztünkben öt ilyen, kizárólag ingyenes segédprogramot hasonlítottunk össze, amelyek közt akad, amelyik alig néhány száz programot ismer, de olyannal is találkoztunk, ami a maga hatalmas adatbázisával minden, a tesztrendszerünkre telepített programot felismert.

A programfrissítés hatékony védekezés

Lejátszók és tűzfalak a vírusok kedvelt célpontjai – a behatoláshoz pedig csupán egy egyszerű trükkre van szükség: puffertúlcsordulás.

Beépülő ügynökök: A futtatható programba épülő malware-eknek elsőként egy programhibára van szükségük, ami puffertúlcsordulást okoz, így az alkalmazás számára olyan memóriaterületek is elérhetővé válnak, amit normál esetben a rendszer letiltana. A vírusírónak ezt követően már csak ügyes címzésre van szüksége, hogy megfertőzze gépünket.

Lesben álló ügynökök: Ha a károkozó külön rejtőzött el és figyeli a memóriacímzés visszatérési értékeit, puffertúlcsordulás-kor saját kártékony kódjára irányíthatja a címet. Ilyen véletlen túlcsordulásos hibát okozhat akár egy hibás, túlságosan hosszú filmfelirat-fájl is, vagyis tulajdonképpen egy ártatlannak tűnő szöveges fájl is veszélyes lehet rendszerünkre nézve.

SUMo

Frissítés: ★★★★☆
Komfort: ★★★★☆

Egy programfrissítőnek elsőként fel kell térképeznie rendszerünket telepített programokat keresve. Ebben a SUMo-nak nincs párja – több mint 90 ezer programot tartalmazó adatbázisával még olyan szoftvereket is megtalált, mint a HxD hexeditor, ami még csak nem is telepíti magát rendszerünkre, csupán egyetlen exe fájlból áll. Az adatbázist bármelyik felhasználó bővítheti, programfrissítésekre hívhatja fel a készítők figyelmét, vagy éppen új szoftvereket adhat a listához. Ugyanakkor a SUMo-t nem ajánljuk kényelmes olvasóink számára: az alapos keresést, és pontos frissítési jelentést követően saját magunknak, kézzel kell letöltögetnünk a gyártók weboldalairól a javításokat és újabb verziókat. Az egyedülálló módon magyarul is beszélő program a *Frissítések letöltése* gombra kattintva egy saját weboldalra navigálja a felhasználót, ahol némi statisztikát láthatunk az adott programról, valamint linkeket nagyobb programadatbázisokhoz (www.majorgeeks.com, fileforum.betanews.com és www.download.com), ahonnan még több lépésre van a kívánt program.

TIPP: Egyesével is ellenőrizhetjük programjaink frissességét. Ehhez fogjuk meg a kiválasztott program exe fájlját egérrel, és húzzuk be a SUMo ablakába.

Personal Software Inspector

Frissítés: ★★★★☆
Komfort: ★★★★☆

A Secunia PSI legerősebb tulajdonsága, hogy képes felismerni telepített programjaink gyenge pontjait. A Personal Software Inspector programfrissítő a keresést és az adatbázissal való egyeztetést követően elsőként a biztonsági veszélyekre hívja fel figyelmünket, ám sajnos itt be kell érnünk a nagyjából négyezer programot ismerő adatbázissal.

A keresési algoritmusra azonban nem lehet panaszunk. A PSI átkutatja az összes merevlemezt, ellenőrzi az exe fájlok és a DLL-ek verziószámait, amiket összesítve küld el a Secunia szerverére. A biztonsági jelentés tartalmazza a frissítéssel kijavítható biztonsági réseket, a már nem élő, azaz elavult programokat és minden egyéb szükséges frissítést. A program még a frissítések beszerzésében is nagy segítséget nyújt: egy varázsló segítségével juthatunk el a letöltési linkekig, ahol egyetlen kattintásra megkapjuk a szükséges új verziókat és hibajavításokat.

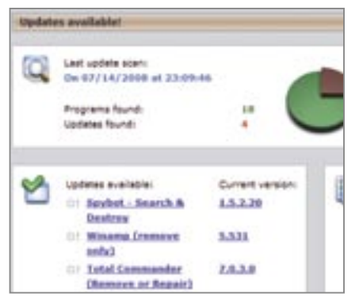

UPDATESTAR Listázza a rendszerünkhöz és programjainkhoz szükséges frissítéseket, amikhez azonnal linkeket is mellékel

TIPP: A beállítások közt deaktiváljuk az *Only display easy to update programs* opciót, így a PSI olyan szoftvereket is felvesz a „jelentésébe", amiket ismer ugyan, csak éppen letöltési linket nem tud hozzá adni (ilyenek például a Microsoft szervizkomponensek).

UpdateStar

Frissítés: ★★★☆☆
Komfort: ★★★★★

Képzeljük el a tökéletes komornyikot: mindenhol ott van, de nem tolakszik, észrevétlenül teszi a dolgát, és ha csak a kisujjunkat is mozdítjuk, azonnal ott terem, hogy elhárítson minden problémát. →

Így viselkedik az UpdateStar, ami rengeteg kényelmi funkció mellett a legtöbb feladatot automatikusan elvégzi helyettünk, ráadásul használata is roppant egyszerű. Hatalmas, 80 ezer programot tartalmazó adatbázissal dolgozik, amiben rendkívül gyorsan keres, listázza a jelenlegi és az elérhető legfrissebb verziókat is, ám van egy apró kellemetlensége. Ha bezárjuk az UpdateStart, valójában csak a háttérbe húzódik, és egy Tálcaikon mutatja jelenlétét. Ha azonban előtte nem engedélyeztük, hogy jelenítsen meg egy apró ikont, kénytelenek vagyunk a Feladatkezelőt segítségül hívni, hogy a megfelelő folyamat leállításával zárjuk be az alkalmazást.

Tesztünkben az UpdateStar a méretes adatbázis ellenére nem ismert fel minden programot, mivel a program keresőalgoritmusa erősen épít a registryre. Ezért például a Media Player Classic nem frissíthető ezzel a programmal.

TIPP: A Display Filter menünél jelöljük be a *System programs* pontot is, így az UpdateStar a Microsoft programokat is ellenőrzi, és szükség esetén frissíti.

Software-UpToDate

Frissítés: ★★★☆☆
Komfort: ★★☆☆☆

A csupán németül beszélő, de szerencsére különösebb nyelvtudás nélkül is jól használható Software-UpToDate-nél a felhasználó automatikusan csatlakozik a program köré épülő közösséghez. A telepített programok adatait a Software-UpToDate a registryből, valamint a programtelepítőkből nyeri, így például az olyan programok, amelyek nem használják a registryt, vagy egyedi telepítővel rendelkeznek, nem frissíthetőek ezzel az alkalmazással.

A komfort semmiképp sem nevezhető mesésnek: sem a friss verziók letöltésében, sem telepítésükben nem ad segítséget a program. Még a programok készítőit is csak ritkán ismeri fel a Software-UpToDate, letöltési linket egyáltalán nem ad.

TIPP: Az *Extras/Optionen* menüben aktiváljuk a *Upgrades anzeigen*, valamint az *Alfa/béta/RC (Release Candidate)* opciókat, így telepített programjaink jövendőbeli változatait is láthatjuk.

Update Checker

Frissítés: ★★☆☆☆
Komfort: ★★☆☆☆

Az Update Checker a web 2.0-s stílust követi: indítás után a program automatikusan megkeresi programjainkat, majd egy dinamikusan elkészített weboldalon mutatja meg az eredményt. A program gyenge pontja a szerény, mindössze 200 programot számláló adatbázis, valamint a limitált keresési hely (csupán a Program Files könyvtárat monitorozza). Az Update Checker kicsiny adatbázisa azzal magyarázható, hogy csakis olyan programokat támogat, amelyeket a *www.filehippo.com*

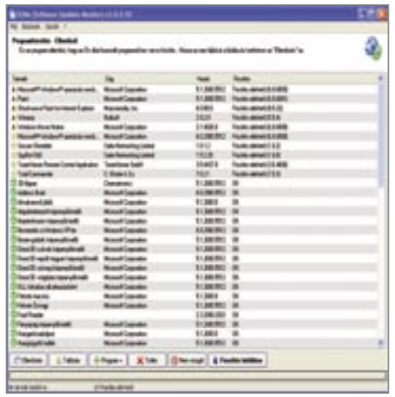

BEVETÉSEN A SUMO **Tökéletes keresés, hatalmas adatbázis, már csak a frissítést kéne kényelmesebbé tenni a magyarul is tudó programban**

weboldalról le is lehet tölteni. Ez igencsak kevésnek tűnhet a 80-90 ezres adatbázisokhoz hasonlítva, ám a FileHippón az igazán populáris, sokak által használt programokat tartják naprakészen, így minden PC-n hasznos lehet az Update Checker használata. A keresés során például a Sysinternals programjait is megtalálta az alkalmazás, amiket szükség esetén könnyedén frissíthetünk a direkt linkek segítségével.

TIPP: A beállításokat a keresés során, vagy később a tálcán lévő ikonra kattintva érhetjük el. Itt a *Custom Locations* opciónál az *Add* gombbal vehetünk fel a *Program Files* mellé további könyvtárakat. ■

PROGRAMFRISSÍTŐK	1 HELYEZÉS	2 HELYEZÉS	3 HELYEZÉS	4 HELYEZÉS	5 HELYEZÉS
Termék	SUMo	Personal Software Inspector	UpdateStar	Software-UpToDate	Update Checker
Info	www.kcsoftwares.com	psi.secunia.com	www.updatestar.com	www.software-uptodate.de	www.filehippo.com
Verziószám	2.0.0.50	RC3 (0.9.0.4)	2.2.596	1.1	1.023
Operációs rendszer	Windows 98/ME/NT/ 2000/XP/Vista	Windows 2000/XP/Vista	Windows 2000/XP/Vista	Windows 2000/XP	Windows 98/ME/ 2000/XP/Vista
Támogatott programok száma	Több mint 90 ezer	Több mint 4 ezer	Több mint 80 ezer	Több mint 16 ezer	Kevesebb mint 200
Béta verziók kezelése	●	–	–	●	●
Windows-frissítések, MS eszközök	●	●	Csak MS eszközök	–	Csak MS eszközök
Részletes keresés több HDD-n	● (engedélyezni kell)	●	–	–	●
Automatikus frissítéskeresés	–	●	●	●	●
Bővíthető adatbázis	●	●	●	–	–
Kivételek meghatározása	●	●	–	–	●
Frissítések letöltése	–	●	●	–	●
Biztonsági ellenőrzés	–	●	–	–	–
Automatikus indulás a rendszerrel	●	●	●	–	●
Automatikus önfrissítés	●	–	●	–	–
Internetelérés beállítása	Proxy beállítás	–	Proxy beállítás, SSL használata	Proxy beállítás	Proxy beállítás
Kezelhetőség	Egyszerű, varázsló	Egyszerű, varázsló	Egyszerű	Egyszerű, csak németül	Nehézkes, csak a keresés konfigurálható
Beépített segítség	Online fórum	Felugró ablakok részletes leírásokkal	Kevés információ, online segítség	–	–

● igen – nem

MAGYARORSZÁG LEGGYORSABB AUTÓS MAGAZINJA!
Keresse hetente az újságárusoknál!

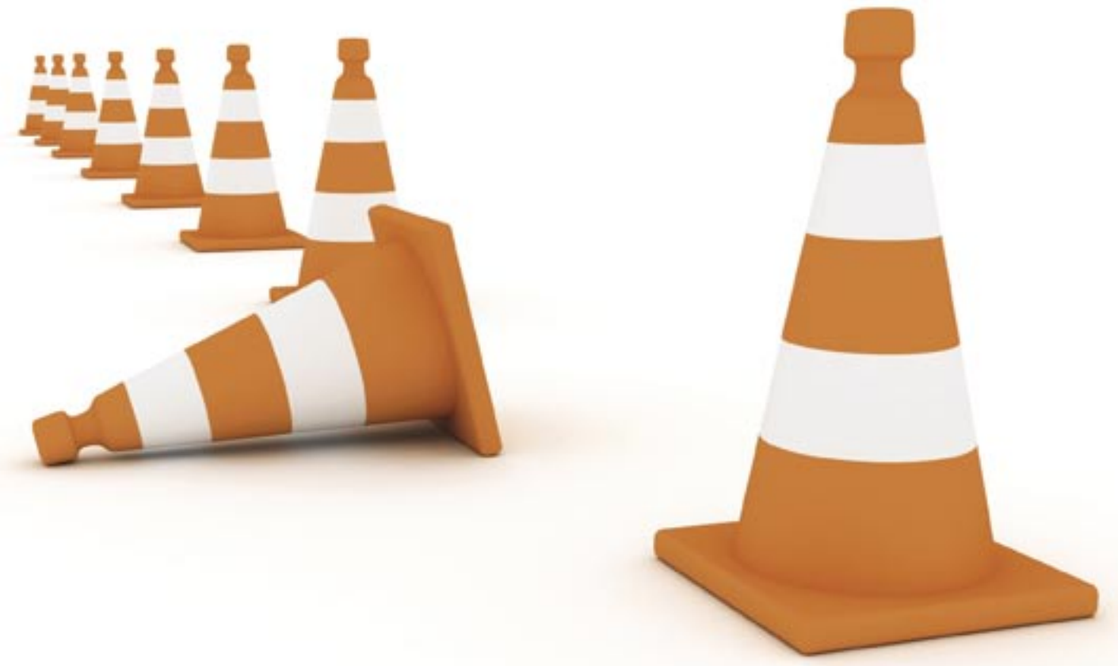

Nem kérünk reklámot!

A lépcsőházban elég lehet egy cetli, de hogyan óvjuk meg elektronikus levélládánkat a szeméttől? A CHIP segítségével most egyszerűen gátat szabhatunk a kéretlen leveleknek.

Ebben a cikkben

Spamszűrés a neten
A legjobb levélszemétszűrő
Outlook és Thunderbird beállítása
Visszavágás a spammelőknek

Egy olyan születésnap, amelyet senki sem akart megünnepelni: az első spam-levelet 1978. május 3-án küldték. Gary Thuerk 400 kéretlen reklámot küldött szét az internet elődjén, az Arpaneten. 2008-ban a Sophos szerint a százmilliárd elküldött levél 92%-a (!) kéretlen reklámlevél.

A kéretlen levelek ellen védekezni megfelelő biztonsági beállításokkal és spamszűrőkkel lehet – amelyekből a legjobbakat lemezmellékletünkön is megtalálják olvasóink.

EGYSZERŰEN

A szolgáltató segítségével

A legtöbb népszerű e-mail szolgáltató (Google, Freemail, T-Online és így tovább) kínál valamilyen spamszűrési lehetőséget, amely már a szerveren osztályozza a beérkező leveleket. Ezek a „szűrők" általában túl sok beállítási lehetőséget nem kínálnak, vagy bekapcsoljuk őket, vagy nem – a háttérben azonban elég komoly számítástechnika dolgozik azon, hogy levélfiókunkat szemétmentesen tartsa.

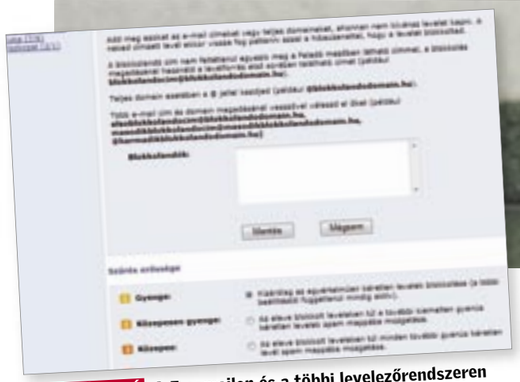

SZOLGÁLTATÓ A Freemailen és a többi levelezőrendszeren találhatunk már spamszűrési lehetőséget – amit érdemes is használni, különben gyorsan megtelik mailboxunk

A Freemail esetében a szűrőt a *Levelezés* menüben tudjuk aktiválni. Fiókunkban vigyük az egérmutatót a *Levelezés* link fölé, és a megjelenő menük közül válasszuk a *Spamszűrés* menüpontot. Itt egyrészt megadhatjuk a blokkolandó feladókat akár egyesével, akár domainek szerint, másrészt öt fokozatban állíthatjuk azt is, hogy a spamgyanús küldeményekkel mit tegyen a Freemail szervere. A túl erősre állított szűrő hátránya, hogy megnőhet azon levelek száma, amelyek nem szemetek, mégsem kapjuk meg őket, mert a rendszer blokkolni fogja őket.

SZŰRÉS

Csak barátoknak

A szolgáltatók egyszerű spamszűrőit a profi levélszemétküldők gyorsan kicselezik folyamatosan változó e-mail címeikkel és speciális karaktereket is tartalmazó vagy szokatlan formátumú leveleikkel. A Spamihilator azonban ezekkel megbirkózik, ráadásul beépülő modulokkal tovább is bővíthető. Kényelmesen használni azonban csak a Thunderbirdhöz vagy az Outlookhoz hasonló kliensprogramokkal lehet, mivel működése azon alapszik, hogy proxyként beépül a kliens és a szolgáltató szervere közé.

Lemezmellékletünkön

Le a szeméttel!

Ad-aware 2007 ● ●
Reklámprogramok felkutatására és törlésére

Adblock Plus ● ●
Reklámmentes böngészés Firefoxszal

Cloudmark Desktop ● ●
A Spamnet utóda

defNULLSpam ● ●
Képet tartalmazó levélszemét ellen

G-Lock Spam Combat ● ●
Többféle spam elleni küzdelemre

IE7Pro ● ●
Reklámmentes böngészés Explorerrel

K9-Filter ● ●
Az Outlook bejövő fiókját tartja tisztán

POPFile ● ●
Rendbe teszi e-mail hozzáférésünket

SpamAssassin ● ●
Kiváló spamgyilkos profiknak

SpamAware ● ●
Jó kiegészítő a SpamAssassin-hoz

SPAMfighter ● ●
Spam és adathalász támadások ellen véd

Spamihilator ● ●
Reklámlevelek kiszűrésére

SpamPal ● ●
A levélszemét megjelölésére

SpamTerrier ● ●
POP3 és IMAP hozzáférés ellenőrzésére

Programok a ● CD-n ● DVD-n

Beállítás: Ha éppen futna, akkor zárjuk be levelezőprogramunkat, és telepítsük a Spamihilatort. Válasszuk a *Complete installation*-t a teljes védelemhez. Az eszköz érzékelni fogja levelezőkliensünket, és ennek megfelelően be is állítja magát.

A speciális beállításokon általában nem kell módosítanunk, a legfontosabb szűrési feltételeket telepítéskor automatikusan beállítja magának a program – ide tartozik a különösen hatásos DCC (Distributed Checksum Clearinghouse) is. Ez a következőképpen működik: ha levelet kapunk, annak ellenőrző összegét (checksum-ját) a Spamihilator elküldi egy DCC szerverre, ahol megnézik, hogy ez a levél eddig hányszor lett levélszemétként azonosítva – ha ez a szám túl magas, akkor a DCC ezt közli is a Spamihilatorral, amely megteszi a szükséges lépéseket.

Elválasztás: A DCC használata mellett a Spamihilator az összes többi ismert szűrési eljárást ismeri, a szavakra történő keresléstől a fekete és fehér listákig. Indítsuk el a levelezőprogramot, és kattintsunk a Spamihilator ikonjára. Válasszuk ki a *Training area* opciót – ekkor valamennyi eddig kapott levél megjelenik egy új listában, amelyben mi válogathatjuk szét őket attól függően, hogy szemét-e vagy sem az adott üzenet. A Spamihilator figyeli választásunkat, és ha egy e-mail címről sokszor érkezik levélszemét, a későbbiekben már az onnan származó leveleket automatikusan spamnek tekinti. Ha ezen címek között barátainkét is felfedeznénk, szólhatunk is nekik, hogy adataik a spammaffia birtokába kerültek, amely egyébként általában tévedésből telepített trójai programoknak köszönhető: ezek végignézik a megtámadott gép címjegyzékét, és elküldik a spammerek részére.

A fehér/fekete lista egy további védelmi vonalat kínál: a Spamihilator beállításai között a *Senders/Friends* listához egyszerűen adjuk hozzá valamennyi ismerősünk levélcímét – ezt akár az egérrel áthúzva is megtehetjük: egyszerűen húzzuk rá az ismerősöktől kapott leveleket a kliensprogram ablakából a Spamihilatorra. Ha ezt a szolgáltatást nem támogatná levelezőprogramunk, akkor a *New* gombbal manuálisan is hozzáadhatunk.

Speciális szűrők: Az eddig említett szűrők csak a közönséges levélszemét ellen védenek. Azért, hogy a különlegesebb, például cirill betűket vagy PDF fájlokat tartalmazó spam ellen is védve legyünk, speciális modulokra lesz szükségünk. Kattintsunk a *Plugins/More Plugins* menüpontra a *Setting* menüben. Itt a többi között megtalálhatjuk az *Alphabet Soup Filter*-t, amely a szokatlan karakterekkel teleszemetelt leveleket is képes átvizsgálni. A *Foreign Language Filter* és a *Mystic Signs* a cirill és kínai spam ellen hatásos. Előfordulhat, hogy telepítés előtt először a szűrő írójának honlapját kell felkeresnünk a megfelelő modul letöltéséhez. →

HATÁSFOKNÖVELÉS

A kliens helyes beállítása

Ha még mindig mindenféle reklámszeméttel telik meg postaládánk, akkor a kliensprogramban is be kell állítanunk a megfelelő szabályokat. A CHIP most az Outlook és a Thunderbird esetében mutatja ezt be:

Outlook: Hogy a Microsoft kliensét szemétmentesen tarthassuk, válasszuk ki az *Műveletek/Levélszemét/Levélszemét beállításai* menüpontot, majd a *Beállítások* fülön a *Magas* opciót. Itt kiválaszthatjuk, hogy a spamnek minősített leveleket az Outlook azonnal törölje, vagy inkább a Levélszemét könyvtárba kerüljenek (ezt érdemes pár naponta azért kiüríteni).

Thunderbird: A Mozilla levelezőprogramja minden spamnek minősített levélről feljegyzést készít, csak annyit kell megadnunk, hogy mi történjen a levélszeméttel? Ehhez az *Eszközök/Beállítások/Adatvédelem* menüben aktiváljuk az *A levélszemét kézi megjelölésekor:* opciót, és zárjuk be az ablakot. Ezentúl, ha levélszemetet kapunk, jelöljük ki az üzenetet, kattintsunk a *Szemét* ikonra.

HALADÓ FELHASZNÁLÓKNAK

Speciális beállítások

Az eddig elmondottak után számítógépünk már közel 100 százalékban védve van a spamtől – legalábbis addig, amíg a levélszemétküldők nem találnak ki valami új módszert. Annak érdekében, hogy postafiókunk a jövőben is tiszta maradjon, igyekezzünk minél jobban elrejteni levélcímünket, így megnehezíteni annak automata begyűjtését.

VISSZATÁMADÁS A WPoison Perl-szkript véletlenszerű linkekkel és címekkel zavarja meg az automata címgyűjtő szoftvereket.

Eldobható levélcímek: Ha egy fórumbejegyzést akarunk írni, szükségünk lesz egy levélcímre a regisztrációhoz – ezt a címet pedig a spammelők könnyen megszerezhetik. Javaslatunk: a Spamgourmet (*www.spamgourmet.com*) használata. Itt, miután megadtuk valós címünket, egy ideiglenes fiókot (és mailcímet) kapunk, amelyen keresztül maximum húsz levelet továbbíthatunk valódi címünkre. Így például a regisztrációról szóló levelet simán megkapjuk, de a várható spam-hullám már nem fog eljutni hozzánk.

Weboldalak védelme: Ha saját weboldalunk van, azon levélcímünk is megtalálható – hiszen szeretnénk, ha látogatóink kapcsolatba tudnának lépni velünk. Ennek a védelme is megoldható, ha címünket nem szövegként, hanem képként illesztjük az oldalba. Mivel a spammerek által használt eszközök a sima JPG vagy GIF fájlokat könnyen leolvassák, egy képszerkesztő-programmal vágjuk ketté a címünket tartalmazó képet egy betűnél. A két félképet az oldalon láthatatlanul összeilleszthetjük, a cím-gyűjtők azonban nem tudnak mit kezdeni majd vele.

Ha kép helyett a szövegnél maradva egy HTML-kóddal téríthetjük el a kíváncsiskodókat. Például a „Levélcím: mail@cimunk.hu" helyett a következőt adjuk meg:

```
<P>·Levélcím:·<FONT·color=
#000000>·mail</FONT>@<FONT>·
color=#000000>·cim</FONT>·<FONT·
color=#000000>unk.hu</FONT></P>
```

Ebben a kódban a már amúgy is fekete betűket újra feketére váltjuk, majd vissza feketére – ez a kód pedig érthetetlenné teszi címünket a keresőszoftverek számára, amelyek a HTML formátumot nézik.

A gyakran javasolt, @ helyett „at" vagy „kukac"szót használó tippeket elfelejthetjük – a spammelő-eszközök ismerik ezeket a trükköket. Ezt kipróbálhatjuk a parancssorból futtatható Lynx böngészővel (http://lynx.isc.org). A

```
Lynx·dump·<url>·|·grep @
```

paranccsal rákereshetünk a „@" különféle írási stílusára.

Így kerül a levélszemét gépünkre

A levélküldők először is begyűjtenek egy csomó címet – majd az irányításuk alá vont távoli PC-ken keresztül elindítják a kéretlen üzeneteket.

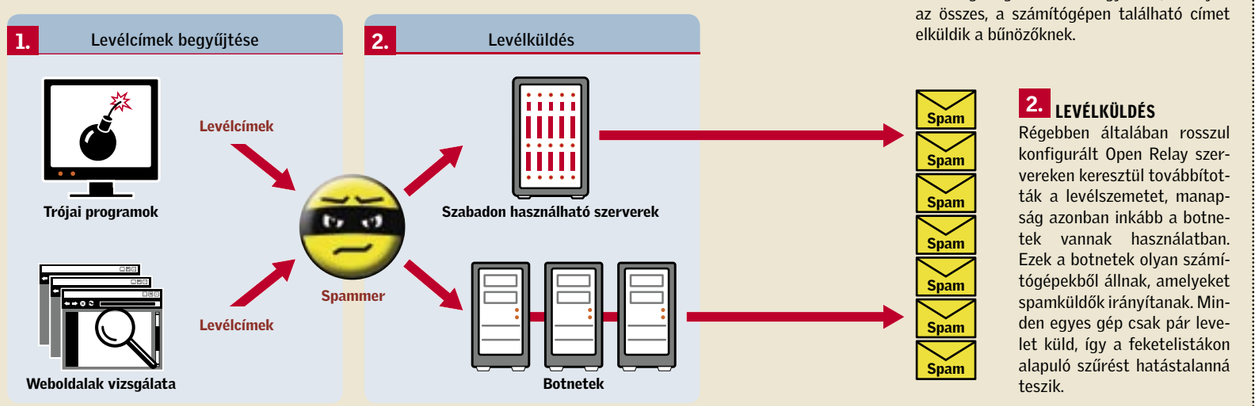

1. LEVÉLCÍMEK BEGYŰJTÉSE
A spamküldők címkereső szoftverek segítségével begyűjtik a weboldalon található címeket. Még rosszabb, amikor trójai programok segítségével teszik ugyanezt, amelyek az összes, a számítógépen található címet elküldik a bűnözőknek.

2. LEVÉLKÜLDÉS
Régebben általában rosszul konfigurált Open Relay szervereken keresztül továbbították a levélszemetet, manapság azonban inkább a botnetek vannak használatban. Ezek a botnetek olyan számítógépekből állnak, amelyeket spamküldők irányítanak. Minden egyes gép csak pár levelet küld, így a feketelistákon alapuló szűrést hatástalanná teszik.

Asirra: kutyákkal és macskákkal a spam ellen

A Microsoft kutatórészlegében egy új csodafegyvert fejlesztenek a kéretlen reklámlevelek ellen. Ez az MSR projekt.

Egy érvényes cím aranyat ér a spammereknek: ezért is kutatnak szoftvereikkel a weboldalakon, fórumokon és chatszobákban a címek után. És éppen ezért használják sokfelé az úgynevezett CAPTCHA-t ellenük.

CAPTCHA: vége
Sajnos ezt már sikerült feltörni: ha szeretnénk regisztrálni magunkat valamely netes szolgáltatásra, rendszerint nehezen olvasható karaktereket kell begépelnünk – ezzel bizonyítva, hogy emberek és nem programok vagyunk. Ez ugyan biztonságosnak tűnik, de valójában a CAPTCHA már törhető az olyan programok segítségével, mint például a PWNtcha (http://libcaca.zoy.org/wiki/pwntcha).

Mit tud az ASIRRA
A CAPTCHA leváltására indította el a Microsoft az Asirra projektet. Az Animal Species Image Recognition for Restricting Access rövidítéséből származó betűszóval jelölt rendszernél nem betűket kell felismernünk a regisztrációhoz, hanem állatokat – kutyákat és macskákat, majd kiválasztani közülük a helyeset. A kép megjelenése teljesen véletlenszerű. Az automatikus programok ezekkel egyelőre nem tudnak mit kezdeni, legfeljebb drága és bonyolult algoritmusok próbálkozhatnak a kép analizálásával (amely egyébként még a szuperszámítógépeket is megizzasztaná) – miközben az ember számára ez gyerekjáték. (http://research.microsoft.com/asirra)

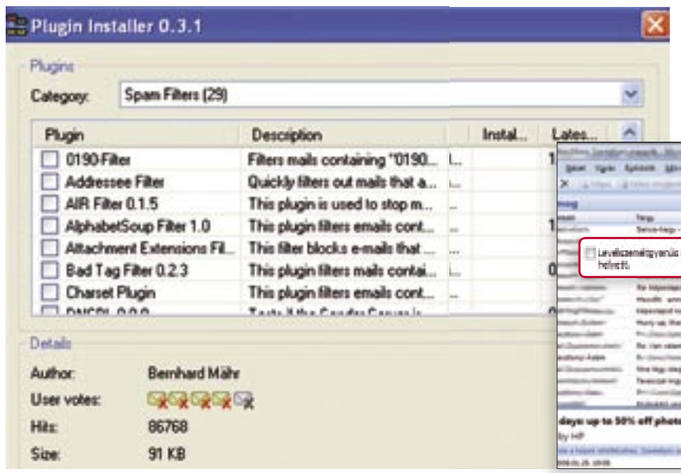

BŐVÍTÉS A Spamihilator képességeit rengeteg letölthető bővítménnyel növelhetjük tovább

ALAPVÉDELEM Az Outlook levélszűrői az egyszerűbb ellenőrzésre még éppen megfelelnek

KEGYETLENÜL

Végső leszámolás

Bármennyire jól működnek, a levélszemét elleni védekezés még mindig csak macska-egér játék. Ha egy szűrő tökéletesen működik, a spammelők akkor is hamarosan kitalálják, miként kerülhetik meg. A megoldás: a feladókat kell megakadályoznunk abban, hogy leveleket küldjenek.

Csalétek: Ha saját honlapot üzemeltetünk, akkor a címkereső-szoftverek ellen védekezhetünk. Lemezmellékletünkön a Words.zip fájlban megtalálható a Wpoison nevű Perl-CGI szkript. Azt, hogy miként tudjuk ezt integrálni weboldalunkra, az szolgáltatótól és webszerkesztőtől is függ.

A Wpoison írói ingyenesen használhatóvá tették ezt a szkriptet, de azt kérik, hogy használói tegyék fel logójukat weboldalukra. További információkat és a forráskódot a *www.monkeys.com/wpoison* oldalon találhatunk.

A logó használata nekünk is előnyös, hiszen a weboldalunk látogatóit figyelmeztetjük vele. Ha egy automata címgyűjtő-szoftver téved az oldalunkra, a szkript véletlenszerű linkeket és címeket generál, majd miután az automata ezeket begyűjtötte, rögtön újabb adagot állít elő. Így a szoftver végtelen ciklusba kerül, és csak hamis címeket továbbít küldőjéhez.

Háborúban: A Wpoison és hasonló szkriptek miatt sok spammer botnetekettet használ – ezek ellen egyelőre nincs használható eszköz, azonban a botnetet „üzemeltető" szolgáltatónál panaszt tehetünk: ő is örülni fog, hiszen a megnövekedett adatforgalom neki veszteséget jelent.

A *www.spamcop.net* weboldal elemzi a beküldött levélszemetet, és megmondja, melyik szolgáltató lehet a felelős érte. A *Register Now* menün keresztül történő regisztráció után, és az ellenőrző-levélre való visszaigazolás után már mi is küldhetünk ilyen levélszemetet a SpamCop-nak. Ez az eljárás leginkább az amerikai spammerek ellen működik. ■

Segít a CHIP

Kedves Olvasónk! Gondja van a gépével, egy-egy termékkel, szolgáltatással? A CHIP szakértői szállítják önnek a válaszokat.

1. Hiba, ami biztosan menthető

A fájl mentése a legalapvetőbb feladat, hiba esetén joggal bosszankodhatunk

Azt viszont ne feledjük, hogy szinte mindig van megoldás: ha nem is a hiba megoldása, de egy üdvözítő eredményre vezető fogás. Esetünkben ez lehet fáradságos újratelepítés, vagy például egy offline böngésző használata.

KÉRDÉS Interneteléréshez az Explorert használom, és nem is kívánok váltani, mert eddig meg vagyok elégedve vele. Azonban mostanában furcsa dolgokat produkál. Sajnos nem otthonról internetezek sokat, hanem vezeték nélküli internetet, azaz WiFi-t használok, amin nem akarok, illetve nem tudok sokat lógni, és ezért próbálom a weblapokat lementeni, majd később elolvasni, ami eddig működött is. Azonban a Vistát újratelepítettem az összes frissítéssel, és azóta a dolog nem működik. Azt gondoltam, hogy csak egy-két weboldalnál nem lehetséges ez, de a hiba mindenhol fennáll.

A beállítás alapértelmezés szerinti, azaz a lapokat egy fájlként mentené. Azonban ha más beállítást adok meg, akkor is ugyanaz a hibaüzenet fogad mindig: „A weblap mentése nem lehetséges, mert hiányzik az egyik fájlja.” A súgóban sem találtam semmit erről. Az Explorer beállításait is visszaállítottam már az *Eszközök* menü *Speciális* lapján lévő *Alaphelyzet* gombjával, de semmi változás.

Vírusirtóként a Nod32 Antivirus illetve a Defender fut, folyamatosan frissítve. Egyik sem talál sem vírust, sem más egyéb kártevőt. CCleanert is használok minden héten több alkalommal, amivel megtisztítom a registry-t és a felesleges fájlokat törlöm, amik a böngészés után a gépen maradnak. Mi lehet a probléma? **H. László**

VÁLASZ A weboldal állítólag menthető, ha nem fájlonként, hanem komplett csomagban (.MHT) mentjük, így még a képek is benne lesznek. A hiba során egyébként vélhetően nem a weblapról hiányzik egy fájl, hanem abból a rendszerből, amely azt a mentés során kezeli. MHT mentésekor a böngésző nem használja az Office fájlkonverziós varázslóját, ezért lehet sikeres a mentés.

Ha sem az Internet Explorer, sem az Office újratelepítése nem oldja meg a problémát, akkor egy másik, biztonságosabb böngészőt ajánlunk: Firefoxot, Maxthont, Operát.

2. HDMI kimenet és beállítások

Nagy felbontású tévéhez használjuk a HDMI vagy a DVI jobb minőségét!

Nem vitás, hogy manapság már mindenki talál az otthonában S-Video vagy RCA kábelt, a kép tévére küldése pár mozdulattal megoldható. Noha a régi rendszerek minősége távol áll a tökéletestől, ha megküzdünk a HDMI-vel, végül tökéletes minőség fogad.

KÉRDÉS Otthoni gépemet szeretném a tv-vel összekötni (Gigabyte HD2600 Pro 512 VGA 2 DVI és egy S-Video kimenettel). A gépen Vista SP1 fut, és az összes driver a legfrissebb, ATI Catalyst 8.2-vel. A videokártyához alapfelszereléskénti kaptam az S-Video kimenetre csatlakoztatható komponens kimeneti csatlakozót, aminek tetején egy HD feliratú kapcsoló található. A tv egy Panasonic TX-32LX70, aminek komponens, HDMI, Scart és S-Video csatlakozói vannak, felbontása 1280×748. A videokártya egyik DVI kimenetére a monitor van kötve, a másikra szeretném rákötni a tv-t. Néhányszor próbáltam már S-Video kábellel, de nem sikerült. Egyszer csak fekete-fehér kép jelenik meg, máskor pedig színes, de remeg, illetve fut, azaz használhatatlan. Mit javasol? Melyik megoldás jobb? Komponens, vagy inkább vegyek egy DVI-HDMI átalakítót, és egy HDMI kábellel kössem össze őket? Illetve hogyan állítsam be a Catalyst Centert?

Érdekes módon a laptopban lévő Radeon X1400-as videokártyára rákötve tökéletesen működik. Viszont ha azokkal a beállításokat adom meg az asztali gépen, akkor azzal nem működik, vagy a fent leírt módon jelenik meg a kép. **H. László**

VÁLASZ A legjobb képet HDMI-n keresztül kapjuk, ehhez pedig egy HDMI kábel, és a DVI-HDMI átalakító kell. A meghajtóban elég a DVI kimenetet aktiválni, a felbontást lehetőség szerint natív felbontásra állítani (esetünkben ez 1366×768), 50 Hz-en. A legjobb képminőséggel és a használható beállításokról éppen előző számunkban volt szó. Előfordulhat, hogy a meghajtóprogram nem engedélyezi az 1366-os felbontást, ekkor vagy egy másik verziót telepítünk, vagy megpróbálkozunk a PowerStrip (http://www.entechtaiwan.net/) programmal egyedi, a tévéhez illeszkedő üzemmódot készíteni.

SEGÍT A CHIP

1590 Budapest, Pf. 279
Telefon – terjesztés: 577-2690
Telefon – szerkesztőség: 577-2600/01

Hardveres kérdéseivel
forduljon a tesztlaborhoz!
leveleslada@chiponline.hu

3. Boot.ini szerkesztése

A profi beállításokhoz nem mindig elég a hagyományos segédprogram

A legegyszerűbb minden esetben egy olyan segédprogram használata, amely csak néhány kattintást igényel, és meggyorsítja gépünket. Ahhoz, hogy ezek a programok széles körben (el)ismertek legyenek, teljes biztonságra és kényelemre kell törekedniük. Áldozat nélkül nincs nyereség.

KÉRDÉS A májusi szám XP start 7 sec alatt cikkében azt javasolták, hogy az MSCONFIG parancs kiadása után aktiváljuk /NOGUIBOOT, és az időkorlátot állítsuk nulla másodpercre. Ezt nem engedi, mert a felugró ablakban 3-999 sec közötti értéket lehet csak beállítani. Kérem a segítségüket! **T. Antal**

VÁLASZ Az MSCONFIG tényleg nem engedi 3 s alatti érték beállítását, biztonsági okokból. Ha túl kevés időt adunk meg, például a PC-t tényleg gyorsító nullát, akkor a menü nem jelenik meg, ez pedig igen sok felhasználónak gondot okozhat.

A feladat a Boot.ini közvetlen szerkesztése a következőképpen: A Sajátgép helyi menüjében válasszuk a *Tulajdonság*-ot, ekkor megjelenik a *Rendszertulajdonságok* ablak. Itt a *Speciális* fület választjuk, majd az indítás és helyreállítás részben a *Beállítások*-at, majd az újonnan megjelenő ablakban a *Szerkesztés*-t. A megadott paramétereket ide kézzel írjuk be. Mentsük el a beállításokat, és indítsuk újra a gépet!

4. Mellébeszélés? Az interferencia

Új készülék a WLAN hálózatban: máris minden a fejére állt

Ki gondolta volna, hogy találkozunk a szabványnak megfelelő készülékek közötti inkompatibilitással? Jó lenne erre fogni, ám tény: valamelyik eszközben rejtett hiba van. Ha a szoftvere nem módosítható, akkor csak a csere segíthet.

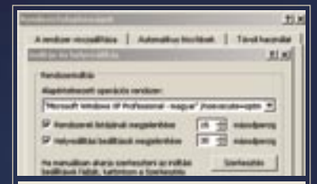

3 EL VAN REJTVE Több kattintás, mire a boot.ini szerkesztőjébe jutunk – ám ez a nehézkes elérés is a biztonságot szolgálja

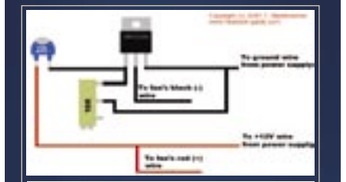

5 EGYSZERŰ ALKATRÉSZEKBŐL Könnyen és olcsón megépíthető, állítható hőfokfüggő szabályzóáramkör ventilátorokhoz

KÉRDÉS Van egy SMC WBR14T-G típusú WIFI routerem, ami tök jól működött (egy PC kábellel csatlakoztatva, egy laptop vezeték nélkül...), egészen addig, amíg haza nem hoztam a másik PC-met! Ehhez egy TP-Link TL-WN322G USB-s egységet vettem, ami elsőre tökéletesen is működött. Csakhogy kb. fél óra után folyamatosan megadja magát a router, egyik gépen sincs net. A Vista interferencia hibát jelez a wifi-egységen (nem csak nálam), a többi XP-s gép meg egyszerűen nem csatlakozik a vezeték nélküli hálózathoz! Mit tudok tenni, hogy a mindennapi munkámat ne kelljen megszakítani félóránként-óránként, hogy ki-be húzgáljam a routert?! **Sz. K. András**

VÁLASZ Szinte biztos, hogy a router a hibás, de a garanciával élve érdemes egyből az USB-s eszközt más típusúra cserélni, ezzel sok bosszúságot megtakaríthatunk nem csak magunknak, de talán még a bolt szervizének is.

Ha a routeren és a kliensen is másik WLAN csatornát állítunk be (az interferencia jelentheti azt, hogy a csatorna zajszintje magas). Vagy az, ha a routeren firmware-t frissítünk, esetünkben a következőképpen: ellátogatunk az SMC honlapjára (*www.smc.com*), és itt a *Support* opciót választjuk, majd a bal oldali menüből a *Downloads*-ot. A megjelenő menüben vagy típus és modellszám szerint, vagy teljes típusszám szerint (jobbra) kereshetünk.

Mivel több hardververzió is létezik, ezért oda kell figyelnünk az összes típusjelzésre! Ha véletlenül mást töltünk le és fel a routerre, az annak működésképtelenségét is okozhatja! Esetünkben a Product category Wireless, a Model No. SMCWBR14T-G EU, a Part No. számot pedig a router alján lévő címkéről olvashatjuk le.

A letöltés után menjünk a router adminisztrációs menüjébe, majd a *System* főmenü alól válasszuk az *Update Firmware* opciót, és adjuk meg az imént letöltött állományt. Frissítés után a router önmagától újraindul, szükség szerint ismét be kell állítanunk azt (ezért érdemes a főbb adatokat, mint a szolgáltatóhoz való felhasználói nevet és jelszót, a WLAN titkosítás kódját egy papírra leírnunk).

5. Gépcsendesítés – lehet egyszerűen is

Néhány gondolat a ventilátorok halkítási módszereiről

Nem kell különösebb képzettség ahhoz, hogy házilag barkácsoljunk egy olyan áramkört, amely „intelligens” módon változtatja a rá kapcsolt ventilátor fordulatszámát. De még ez sem kell: több szoftveres és kész hardveres megoldás is létezik!

KÉRDÉS Azt szeretném megkérdezni, hogy hogyan kell megoldani azt, hogy alapjáraton a 12 cm-es ventilátor ne induljon, és csak akkor pörögjön fel, ha szükség van rá? **T. Márton**

VÁLASZ A kérdés már a tuning körébe tartozik, az alaplapokon lévő ventilátorszabályzás a legtöbb esetben úgy működik, hogy egy alap feszültséget mindig adnak a ventilátornak, hogy az lassan forogjon. Erre azért van szükség, hogy a BIOS kapjon legalább egy alap fordulatszámjelet, tudván, hogy működik a ventilátor. Miért nem áll? Ez persze ventilátorfüggő, nem mindegyik pörög ugyanolyan gyorsan.

A sebességet energiatakarékos módon egy előtét-ellenállással lehet használni, ám ekkor a ventilátor maximális fordulaton sem lesz teljesen gyors – amikor szükség van rá, nem tud hatékonyan hűteni.

Vagy hagyjuk működni az alaplapi szabályzást, vagy bevetünk egy ehhez szükséges programot (például a SpeedFant), vagy olyan különálló, programozható szabályzást szerzünk be, mint a T-Balancer (*www.t-balancer.com*). →

6 A HÓNAP OLVASÓI KÉRDÉSE:
WLAN internetszolgáltatás megosztása

Sokáig egyértelmű volt a válasz, ha az internetkapcsolatot szerettük volna igazán egyszerűen megosztani: router. Mit tegyünk akkor, ha kifejezetten olcsó megoldás kell, ráadásul a szolgáltatás mikrohullámú? Vissza a gyökerekhez!

LEVÉL „Van egy asztali gépem és egy laptopom. A két gép össze van kötve UTP kábellel. Az asztali gépen az internet mikrohullámon keresztül jön. Hogyan tudnám megosztani az internetet az asztali gép és a laptop között?” Zs. Csaba

Egyszerűen: telepítés Windows varázslóval

A legegyszerűbb módszer kétségtelenül az, amelyikhez még telepítenünk sem kell, csupán a Windows beállításait használni.

A szerveren belépünk a Vezérlőpultba, és megnyitjuk a *Hálózati kapcsolatok* ablakot. Itt kiválasztjuk azt a kapcsolatot, amelyen keresztül gépünk a klienssel tartja a kapcsolatot (tehát nem azt, amelyiken az internetre kapcsolódik). Ikonján jobb gombbal kattintunk, és megnyitjuk a tulajdonságlapját. Itt átlépünk a *Speciális* fülre, és bepipáljuk az *Internetkapcsolat megosztása* alatti első opciót. A második opciót nem szükséges engedélyeznünk, a megosztás úgy is működik. A kissé lejjebb lévő *Beállítások* gomb alatti opciókat csak akkor kell használnunk, ha az e gépen futó tűzfalon a kliens gépen futó web- vagy FTP-szervert (vagy bármi mást) a külső hálózatról elérhetővé szeretnénk tenni.

A kliens gépen, ha frissen telepített a rendszerünk, semmit nem kell állítanunk. Egyébként az IP-cím automatikus kérését kell bekapcsolnunk, hiba esetén pedig kézzel kell IP-címet állítanunk (a TCP/IP tulajdonságai alatt), amely a 192.168.0.1-192.168.0.254 tartományba eshet. Szükség esetén a DNS kiszolgálók címeit írjuk át a szerver gép internettel rendelkező csatolójának tulajdonságlapjáról!

Szoftverrel, ingyen, egyszerűen: AnalogX proxy

Az AnalogX proxy programját a *www.analogx.com* címről tölthetjük le, a *Software/Network* szekcióból. Ki kell emelnünk azt is, hogy itt elég sok, valóban igényes, esetenként hiánypótló hálózati segédprogramot is találunk.

A program telepítése után el is indíthatjuk, a tálcán ülve máris ellátja a feladatát. A programot a helyi menü *Configure* pontjával hozhatjuk elő, és különkülön megadhatjuk, hogy továbbítsa-e a http, ftp, nntp, smtp, pop3 protokollokat. A *Check if proxy…* gombbal ellenőrizhetjük, hogy valóban fut-e a proxynk. A kliensek feltételezik, hogy őket korábban már hálózatba kapcsoltuk, tehát éppen a levélíró által vázolt helyzettel van dolgunk. Nem kell IP-kkel bajlódnunk, csupán a proxy használatát kell engedélyeznünk. A böngészőt, vagy a hálózatot elérő programot kell konfigurálnunk. Általánosan a *Vezérlőpult/Internetbeállítások* ablakában a *Kapcsolatok* fület kell választanunk, majd alul a *Helyi hálózati beállítások* gombra kattintanunk, végül a *Proxykiszolgáló* alatt a szerver IP-címét (például 192.168.0.1) és a proxy portcímét kell megadnunk, ami ez esetben 6588.

A böngészőkben http/https esetén ez a portcím, a POP3 110, SMTP 25, FTP 21. A protokollfüggetlen Socks pedig a 1080-as porton érhető el.

Sokoldalú, ingyenes szoftverrel: FreeProxy

Alternatívaként használhatjuk a nagyobb tudású, tetszőlegesen konfigurálható FreeProxyt (*www.handcraftedsoftware.org*), amely alapos angol nyelvű leírással büszkélkedhet. Ötletes, hogy az adott géphez modemet kapcsolva RAS-t, azaz távoli telefonos hozzáférési szervert is készíthetünk segítségével. A kliensek beállítása hasonló az AnalogX esetében, ám a http proxy a standard 8080-as porton található. Ha nem tetszik, természetesen meg is változtathatjuk a szolgáltatások portjait, így programunk bármilyen hálózati környezetben használható.

Hardverrel, elegánsan: WISP-es routerrel

Ehhez egy olyan hozzáférési pontot (AP) vagy WLAN routert kell keresnünk, amely támogatja a WISP (Wireless Internet Service Provider) kapcsolatok kiépítését. Jelenleg a D-Link (például a DAP-1160), néhány TP-Link (TL-WR543) és esetleg előforduló „noname” routerek/AP-k érhetők el a piacon. Ezek legnagyobb előnye, hogy működésük teljesen átlátszó, a mögötte lévő számítógépeket tetszés szerint cserélgethetjük, bármiféle különleges beállítás elvégzése nélkül. A WISP szolgáltatás beállítása gyerekjáték, a konfiguráció leginkább az ADSL beállításához hasonlít. ■

MEGOSZTOTT INTERNETKAPCSOLAT
A hálózati tulajdonságlapján egy pipa elég az internet megosztásához

ELEGÁNS, DE NEM A LEGOLCSÓBB
A WISP-et ismerő WLAN AP-k legnépszerűbb darabja, a D-Link DAP-1160

játéktesztek, hírek, letöltések, végigjátszások, podcastadások
játékadatbázis, fórumok, nyereményjátékok
www.pcguru.hu

INGYENES ESZKÖZÖK

FREEWARE • OPEN SOURCE • WEBES SZOLGÁLTATÁSOK

E havi gyűjteményünkben apró, de nagyon hasznos programok találhatók. Találunk itt adatmentőt, profi tűzfalat és biztonsági programot, valamint újdonságként ható fájlcserélőt. És természetesen a hónap legjobb online szolgáltatásait.

Ingyen programok

FREEWARE & OPEN SOURCE

1. **CDRTFE**
   CD és DVD írása egyszerűen
2. **RetroShare**
   Csevegés és letöltés biztonságosan
3. **RegCleaner**
   Megbízható registry-takarító
4. **Online Armor FREE**
   Különleges tűzfal extra biztonsággal
5. **Pacemaker Editor**
   Professzionális DJ keverőprogram
6. **Pandora Recovery**
   Adatmentő, fájlvisszaállító program
7. **Threatfire**
   Rendszervédelem a nulladik napon

A HÓNAP ESZKÖZE

8. **Joomla**
   A legkedveltebb tartalomkezelő rendszer
9. **Task Coach**
   Feladatkezelő, határidőnapló
10. **Jetaudio Basic**
    Univerzális multimédia-központ
11. **MyUninstaller**
    Eltávolító különleges extrával
12. **Quickmonth Calendar**
    Naptár a tálcáról, kattintás nélkül

WEBES SZOLGÁLTATÁSOK

1. **WobZip**
   Online tömörítő szolgáltatás

A HÓNAP WEBOLDALA

2. **Justin.tv**
   Tévéadó, blog, csevegőszoba egyénileg
3. **FileDEN**
   Nagy méretű webtárhely ingyen
4. **Zeneszöveg**
   Magyar dalok szöveg-adatbázisa
5. **Jól kifőztük**
   Receptek mindenkitől, mindenkinek
6. **Fontstruct**
   Ötletes betűkészítő- és kereső rendszer

Programok a CD-n DVD-n

1 CDRTFE

OPERÁCIÓS RENDSZER: Win 9x, Me, 2000, XP, Vista
NYELV: angol

Egyszerű égetés

Ha csak néhány fájlt szeretnénk egy CD vagy DVD lemezre felírni, vagy akár egy filmet a DVD lemezre, már egyáltalán nincs szükségünk a Neróra. A Linux egyszerű, apró eszközei is kiváló munkát végeznek, még Windows alatt is. Elég hozzájuk egy jó felhasználói felület, hiszen a parancssoros vezérlésre épülő programok egy közös „front-end" alól használhatók igazán könnyedén. Mi több, a CDRTFE több apró programot integrál egy felület alá, így a lehetőségek tárháza igen nagy. A legjobb mégis az, hogy nem szükséges minden modult kicsomagolnunk: elég azt, amelyiket használni szeretnénk.

TIPP 1 Nem csak az adatok, de még az audio CD-k is megírhatók a programmal. Mi több, a forrás MP3 is lehet, ehhez viszont telepítenünk kell a természetesen szintén ingyenes Madplay nevű programot, amely a *www.underbit.com* címen található.

TIPP 2 Három különböző megjelenésű verziót is letölthetünk, ha pedig kedvünk úgy diktálja, a program ikonjainak képét is módosíthatjuk. Az érintett állományok a program *Icons* nevű alkönyvtárában vannak.

Cdrtfe.sourceforge.net

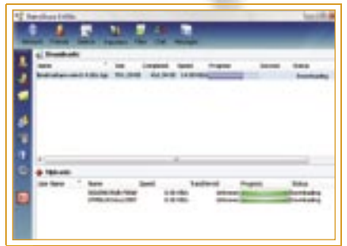

2 RETROSHARE

OPERÁCIÓS RENDSZER: Multiplatform
NYELV: angol

Csevegés, letöltés

A RetroShare lényegében egy anonim üzenetküldő program fájlcsere lehetőséggel. Más fájlmegosztó-hálózatokkal ellentétben itt csak azokkal cserélhetünk adatot, akiket baráti hálózatunkba meghívtunk. Mivel az üzenőprogram nem csatlakozik központi szerverhez, és az adatforgalom titkosított, a rendszer hibáktól mentes. Ehhez az OpenSSL és DHT protokollokat használja a program. A Turtle F2F Hopping technikának köszönhetően még az IP-címünket is elrejthetjük.

TIPP 1 Ha a RetroShare a tűzfalakon és routereken fönnakad, válasszuk az *Options* alatt a *Peer Settings* menüt, és jelöljük be a *Firewalled* opciót. Ezzel az UPnP-s routerek együttműködésre bírhatók a programmal.

TIPP 2 Egy könyvtár megosztásához válasszuk a bal oldali menü harmadik gombját. A helyi segítség *Add Shared Directory* névvel illeti a gombot. Ha kiválasztottuk a könyvtárat, az OK-val nyugtázzuk, és várjunk addig, amíg a fájlok a hálózaton láthatóvá válnak. A program a megosztás előtt ún. hasht készít, ez a hálózati kommunikációhoz szükséges.

Retroshare.sourceforge.net

Frissítések, újdonságok

A CHIP minden hónapban beszámol az open source közösség legújabb verzióiról és érdekes projektjeiről.

HDclone 3.5 Free Edition
A fizetős szoftverekkel, például a Norton Ghosttal ellentétben ez az ingyenes program tökéletes 1:1 másolatokat készít bármilyen meghajtóról. Az IDE mellett a SATA is támogatott, a fájlrendszer NTFS, FAT és HFS lehet. A SmartCopy módban a program különösen gyorsan másol.
www.miray.de

AVG Antivirus Free Edition 8
A népszerű vírusirtó modern külsőt kapott – a víruskereső modul is át lett írva a nagyobb sebesség érdekében. E mellett a készítők a frissítés sebességén is javítottak.
Free.grisoft.org

WinsCP 4
Most már biztonságosabb feltöltéseket folytathatunk az SSH fájlkezelő alól, a kedvencek (bookmark) mentése pedig közvetlenül abba a könyvtárba kerül, amelyet érint, így a fájlátvitel gyorsabban kezdeményezhető.
winscp.net

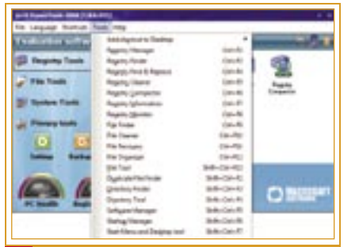

3 REGCLEANER

OPERÁCIÓS RENDSZER: Windows 9x, ME, 2000, XP, Vista
NYELV: angol

Az XP registry takarítója

Ha más nem, egy okunk biztosan lehet, hogy miért ne váltsunk Vistára: a RegCleaner funkcióinak java része csak XP alatt használható, az újabb változatért már fizetnünk kell. Kétségtelenül, hogy a Vista-verzió több funkcióval bír, ám a legfontosabb tulajdonsága – a registry optimalizása – az ingyenes változattal is tökéletes. A módszer természetesen az, hogy a nem használt bejegyzéseket törli a program.

TIPP Telepítés után a program nyelve alapértelmezés szerint angol, de elérhető magyar nyelvű változat is a www.honositomuhely.hu alatt.

www.macecraft.com

4 ONLINE ARMOR FREE

OPERÁCIÓS RENDSZER: Windows 9x, ME, 2000, XP, Vista
NYELV: angol, német

Napi hálózati blokád

Aki napról napra az internet ösvényeit járja, hamar észreveszi, hogy a vírusirtó programok önmagukban elégtelen védelmet nyújtanak. Szükség van egy tűzfalra is, de nem abból a fapados változatból, amely a Windows XP része. A szimpla szűrés nem elég, ez a program a keylogger programok próbálkozásait is lefüleli, védekezik a trójai programok ellen, méghozzá úgy, hogy nem mintákat, hanem gyanús tevékenységet figyel.

TIPP Ha egy program egy szoftvert a szigorú működése miatt blokkol, akkor a *Firewall/Program access* almenüben engedélyezzük annak működését.

www.tallemu.com

5 PACEMAKER EDITOR

OPERÁCIÓS RENDSZER: Windows 9x, ME, 2000, XP, Vista
NYELV: angol, német

Virtuális DJ

A Pacemaker Editorral még a kezdők is DJ-vé válhatnak, még ha virtuálisan is. A szoftver két számot kever össze úgy, hogy használja azok BPM (ütésszám percenként) értékeit, ezekhez pedig jól bevált technikákat használ. Ezért biztosak lehetünk abban, hogy a bulin nem a zenén fog múlni a hangulat.

TIPP A Pacemaker Editor nem csak egy DJ-program, hanem a Pacemaker-közösség eszköze. A program honlapján rengeteg letölthető mixet találhatunk, amelyek természetesen ezzel a programmal készültek.

www.pacemaker.net

6 PANDORA RECOVERY

OP. RENDSZER: Windows 98, ME, 2000, XP, Vista
NYELV: angol, német

Fájlok visszaállítása

Egy rossz kattintás, és fontos állományaink az örök bitmezőkre távoznak. Szerencsére itt van a Pandora Recovery, amely azokat az állományokat is megpróbálja visszaszerezni, amelyek a Lomtárban nem találhatók meg.

TIPP Nagyon fontos: ha véletlenül töröltük az adatainkat, akkor – hacsak azok nem egy jól elkülönített meghajtón voltak, amelyre tudunk vigyázni – ne használjuk tovább a számítógépet, különben más programok fizikailag felülírhatják az adatokat. Ekkor a visszaállítás esélye gyakorlatilag nulla.

www.pandorarecovery.com

7 THREATFIRE

OPERÁCIÓS RENDSZER: Windows 9x, ME, 2000, XP, Vista
NYELV: angol, német

Védelem frissítés nélkül

Ez a program a jelenlegi vírusirtó programunkat egészíti ki oly módon, hogy még az ismeretlen károkozók ellen is hatékony védelmet nyújt. Ezt nem a hagyományosan megszokott minták alapján teszi, hanem a programok viselkedését figyeli. Előnyös, hogy a programjaink akkor is védettek lesznek, ha a vírusirtó frissítése késik néhány napot.

TIPP A program önmagáért beszél, viselkedése igazán egyszerű. Ha ráérünk, némi angoltudással felvértezve a 92 oldalas PDF állományt is átolvashatjuk letöltés után.

www.threatfire.com

A HÓNAP ESZKÖZE

8 JOOMLA

OPERÁCIÓS RENDSZER: Platformfüggetlen
NYELV: többnyelvű, magyar elérhető

Profi honlapkészítés

■ Manapság a Joomla az egyik legkedveltebb tartalomkezelő rendszer, amelyet a jobb programokhoz hasonlóan folyamatosan fejlesztenek, támogatnak.

TIPP 1 A Joomla futtatásához egy webszerver szükséges, de ne ijedjünk meg: elég letöltenünk és telepítenünk a Windows alatt is futó kibővített Apache webszervert, az XAMPP-ot (*www.apachefriends.org/en/xampp.html*). A telepítésekor bejelölhetjük, hogy a szerverek (Apache, SQL, Filezilla) szolgáltatásként fussanak, az első kettőre biztosan szükségünk lesz. Telepítés után megjelenik a Control Panel Application, ebben ellenőrizhetjük, hogy webszerverünk fut-e. A szerverünk alapértelmezés szerint a C:/xampp/htdocs könyvtárból dolgozik, az itt lévő index.htm-et érjük el weboldalunk főoldalaként. Ha tehát fut a szerverünk, akkor a böngészőnk címsorába írjuk be: localhost. Ha a megjelenő ablakban az *It works!* felirat jelenik meg, a szerver jól működik.

Ez után készítsünk a htdocs könyvtár alatt egy joomla könyvtárat, és ide másoljuk a Joomla tömörített állományának tartalmát. A böngészőből ez után már elérhető a localhost/joomla beírásával a telepítő, amelyben minimum admin jelszót kell választanunk, és nevet adni új weboldalunknak. A telepítés (*Install*) után belépünk a joomla könyvtárba, és töröljük az Installation könyvtárat. Készen is vagyunk!

TIPP 2 Lépjünk be a *localhost/joomla/administration* oldalon a felhasználói nevünkkel és jelszavunkkal. A megjelenő oldalon a *New* paranccsal készíthetünk új weboldalt, ezt a *localhost/joomla* címen tekinthetjük meg.

TIPP 3 Az új weboldalhoz tartalom is kell, ezek csoportjait a Section Manager-rel hozhatjuk létre. Jó kísérletezést!

www.joomla.hu

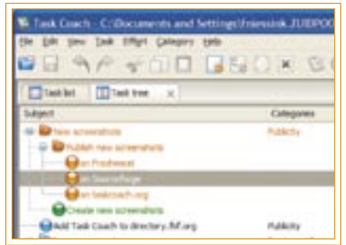

9 TASK COACH

OPERÁCIÓS RENDSZER: Windows 9x, ME, 2000, XP, Vista
NYELV: többnyelvű

Még jobb határidőnapló

■ A Task Coach egy egyszerű, hatékony és nyílt forráskódú személyi titkár, amely tennivaló-listát és határidőnaplót kínál nekünk. Különlegessége, hogy egyetlen fő feladathoz egyszerűen rendelhetünk több tevékenységet. Annak érdekében, hogy ne vesszünk el a sok feladat közt, a program fastruktúrában napi, heti vagy havi bontásban tárja elénk feladatainkat. Ez által a tevékenységek jobban követhetők, és az egymáshoz kapcsoldó feladatok is szemléletesebben jelennek meg.

TIPP Ha a feladatainkat magunkkal szeretnénk vinni, akkor a program weboldaláról töltsük le a *Task Coach Portable* változatot.

www.taskcoach.org

10 JETAUDIO BASIC

OPERÁCIÓS RENDSZER: Windows 9x, ME, 2000, XP, VistaP
NYELV: angol

Fejlett zenelejátszó

■ A JetAudio egy komplett multimédia alkalmazás, amely bőséges szolgáltatásaival kényeztet minket. Függetlenül attól, hogy milyen audio- vagy videoformátumokat játszunk le, a program remekel. Egy igazán sokoldalú, sok funkcióval rendelkező keverő, no meg egy 20 sávos equalizer támogatja ebben.

TIPP A szoftver nem csak zenelejátszót tartalmaz – a zenéket átkonvertálhatjuk és lemezre is írhatjuk. A legtöbb (többnyire fizetős) programban e szolgáltatásokat mind megtaláljuk, ám itt még egy keresőt, és egy hangfelvevőt is kapunk.

www.jetaudio.com

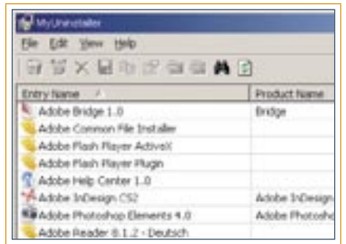

11 MYUNINSTALLER

OPERÁCIÓS RENDSZER: Windows 9x, ME, 2000, XP, Vista
NYELV: többnyelvű, magyar is

Tiszta munka

■ Ha a Windows által felkínált hagyományos eltávolítást választjuk, akkor sok esetben átmeneti fájlok, könyvtárak, registry-bejegyzések is hátramaradnak, amelyek lassítják a rendszert. A MyUninstaller ebben segít: az apró program egy fő funkcióval bír, amellyel az eltávolítást elvégezhetjük. Feladatát pedig hibátlanul végzi.

TIPP A telepített programokat külön könyvtárban is eltárolhatjuk vele. Ezzel a módszerrel mindig lesz egy könyvtáruk a telepített programokkal – rendszerösszeomlás esetére.

www.nirsoft.net

12 QUICKMONTH CALENDAR

OPERÁCIÓS RENDSZER: Windows 9x, ME, 2000, XP, Vista
NYELV: többnyelvű, magyar is

Kibővített naptár

■ A tálca jobb szélén lévő óra nem tökéletes. Legfőképpen azért, mert az idő beállításához vagy a hónap napjainak megjelenítéséért kettőt kell rajta kattintanunk. E helyett egyszerűen telepítsük ezt a programot, és lesz egy valóban használható, gyorsan megjelenő naptárunk, amelyhez még kattintanunk sem kell.

TIPP A program igen egyszerű, ám ennek megvan az az előnye, hogy szinte semennyi erőforrást nem használ. Ha többre vágyunk, tekintsük meg az AlfaClock (www.alfasoft-web.com) programot!

www.codedawn.com

A HÓNAP WEBOLDALA

1 WOBZIP

KATEGÓRIA: Csomagoló
NYELV: angol

Online tömörítő

■ Ahhoz, hogy hatékonyan kezeljük a rendelkezésünkre álló tárhelyet, az állományokat valamilyen módon tömöríteni érdemes. Azoknak, akiknek nincs a közelükben megfelelő program, nem kell sokat keresgélniük: a WobZip igen sok formátumot ismer. A szolgáltatás a feltöltött anyagunkat kicsomagolja, a tömörített anyagokat, mint egy fájlkezelőből, pár kattintással tömörítetlenül letölthetjük.

TIPP Még feltöltenünk sem kell, elég egy linket megadnunk, ahol elérhető az állomány. A speciális URL megadási szabályaihoz nézzük meg a weboldal FAQ részét.

www.wobzip.org

2 JUSTIN.TV

KATEGÓRIA: Közösségi internettévé
NYELV: többnyelvű, főleg angol

Filmek, streamek, chat

■ A koncepció nagyon érdekes: fogj egy videomegosztó szolgáltatást, egészítsd ki csevegő ablakkal, adminisztráld a rajongókat, és csak saját gyártású „filmeket" engedj megjelenni. A feltöltött filmeket, etűdöket és klipeket pedig készítő szerint tárold! Ez a Justin.tv, amely összehozza az embereket. Működik, igény az van rá, csak az ismertsége nem túl nagy.

TIPP Ha belépünk egy csatornára, azon nem minden esetben van adás (élő stream), ekkor megnézhetjük az *Archive* menüpont alatt a korábbi adásokat.

www.justin.tv

3 FILEDEN

KATEGÓRIA: Webtárhely
NYELV: angol

Mennyei társzolgáltatás

■ A fájlmegosztás másik, különleges formájának is nevezhetjük ezt, amikor az állományokat nem P2P hálózaton, hanem egy biztonságos, dedikált szerveren keresztül cserélgetjük egymás között. A FileDEN ingyenes regisztrációja után 1 GB személyes tárhelyet kapunk, maximum 50 MB fájlméretekkel, és 5 GB havi forgalommal. Fizetés után nagyobb tárkapacitást kaptunk, de erre általában nincs szükség, személyes anyagok megosztására a kicsi is elég.

TIPP A feltöltött állományok linkjeit bárhol cserélgethetjük, csak felhasználói név és jelszó kell barátaink belépéséhez.

www.fileden.com

4 ZENESZÖVEG

KATEGÓRIA: Dalszöveg-adatbázis
NYELV: magyar

Mit énekel?

■ Amíg a külföldi előadók dalszövegei igen sok honlapon megtalálhatók, addig a magyar dalszövegek csak elenyésző hazai szerveren. Ezek egyike, amelyet igen színvonalasnak tartunk, éppen ez, amely az egyik leggazdagabb itthoni adatbázissal rendelkezik. Az oldal egy ötletes fórumot biztosít, amelyben kétséges esetben megvitathatjuk a „lejegyzés" minőségét.

TIPP Ha külföldi előadót keresünk, vessünk egy pillantást a www.allthelyrics.com oldalra – lassú, sok a reklám, de ott van minden.

www.zeneszoveg.hu

5 JÓL KIFŐZTÜK

KATEGÓRIA: receptgyűjtemény
NYELV: magyar

Amit ma megehetsz...

■ Tisztünk nem csak az, hogy a sikeres és a temérdek látogatóval bíró weboldalakra hívjuk fel a figyelmet, hanem az is, hogy a használhatónak tűnőket kiemeljük. Így esett választásunk erre a nem túl látványos, ám annál praktikusabb receptgyűjteményre, amelynek tartalmát a felhasználók töltik fel. Eddig már éppen elég, használható mennyiségű recept került fel rá.

TIPP A kereső a legjobb része: bejelöljük a főbb hozzávalókat, és kilistázza a szóba jöhető ételeket.

www.jolkifoztuk.hu

6 FONTSTRUCT

KATEGÓRIA: Betűkészlet-készítő
NYELV: angol

Igazán „fontos" weboldal

■ Alkalmanként szükségünk lehet egy olyan betűkészletre, amely a rendszerünk telepítésekor felkerült alapértelmezett fontoktól némileg eltér. Azért, mert vicces, vagy igazán művészi. A böngészés során könnyedén letölthetjük a fontokat, a szerzővel pedig fórumon értekezhetünk. A fontok típusát a készítők megjelölhetik, így könnyebb azonos típusú fontokat találni.

TIPP Az online szerkesztővel ingyen, saját fontkészletet alkothatunk. A regisztráció természetesen ingyenes.

fontstruct.fontshop.com

Windows 7: A Microsoft jövőküldetése

A Vista finoman szólva is rossz fogadtatása láttán a Microsoft minden erejével a Windows 7-re koncentrál. Megjelenéséig már csak 1,5 évet kell aludnunk, ezért minden információt összegyűjtöttünk az új generációs OS-ről. *Erdős Márton*

KISZIVÁRGOTT ELŐZETES **2010-es megjelenése ellenére az interneten már hemzsegnek a képek az új Windowsról. Persze ne higgyünk mindegyiknek: sokan annyira várják, hogy nem átallanak még némi Photoshop-trükköt is bevetni**

Ebben a cikkben:

A Win7 újdonságai
Miért készül rohamléptekben az új OS
A legbiztonságosabb rendszer
Kompatibilitási kérdések

Emlékezetes nap 2008. június 30. a Microsoft életében: ez volt Bill Gates utolsó munkanapja. A vállalat arcaként világszerte jól ismert multimilliárdos nem siette el visszavonulását – már tavaly bejelentette lemondását, de egészen mostanáig tartott, mire letakarította íróasztalát is. Persze a háttérből továbbra is figyeli cége ügyeit Bill Gates, része a vezetőségnek és egyben fő részvényese is, ám a további fejlesztésekbe, napi ügyekbe már nem szól bele.

Sokak szerint Bill Gates már egy süllyedő hajóból szállt ki, hiszen a Microsoftnak eddig soha nem tapasztalt konkurenciával kell megküzdenie: na persze egyelőre nem az oprendszerek piacán és nem a napi betevőért. Webkeresők, video- és képmegosztók, közösségi helyek – az MS mindegyik felkapott területen csupán sereghajtó szerepet játszik, ráadásul az ezt orvosló üzleti lépés, a Yahoo felvásárlása sem sikerült neki. Ehhez pedig mindenképpen hozzá kell vennünk a rengeteget kritizált Vista operációs rendszer várakozáson aluli eladásait (főképp a vállalati szegmensben) is.

A REMÉNYSUGÁR

Szervizpakkok helyett új Windows

A Vistának nem lesz annyi ideje a piacon, mint elődjének, az XP-nek, ugyanis a borzalmas első (2007-es) évet, majd az idei, nagyvállalati elutasításokat (például az Intel sem tér át a Vistára) látva a Microsoft minden rendszerfejlesztőjét a következő generációs Windows fejlesztésére állította rá: ez lesz a Windows 7. A minden sallangtól és marketingfogástól mentes elnevezés mögött a cég egy teljesen új, alapjaitól újraépített operációs rendszert fejleszt, amihez a szokásos ígéreteket fűzi: gyorsabb lesz elődjénél, kevesebb erőforrást fog felhasználni, tökéletes lesz kompatibilitása és gyengébb gépeken is elfut majd. De vajon ezúttal be is tartja ígéreteit a Microsoft?

A hivatalosan 2010-re datált Windows 7-ről már régóta keringenek képernyőmentések, ahol látványos kezelőfelületen, csillogó-villogó effektekkel lehet képeink, dokumentumaink közt keresni vagy éppen házi videóinkat szerkeszteni. Ezen képek eredete kétséges, hiszen a korai béta Windows-verziók alapvető tulajdonsága, hogy szinte egy az egyben az előző Windows oprendszer kezelőfelületét használják, és az új grafikai megoldások, valamint a kezelőfelület csak a fejlesztés végső szakaszában kerül bemutatásra. A korai próbaváltozatok leginkább alapjaikban térnek el az éppen aktuális Windowstól, éppen ezért a Windows 7 jelenleg még könnyen összetéveszthető egy Vistával. Ami ebben a fázisban a legfontosabb az MS-nek, hogy a kiválasztott bétatesztelők használják ezt a verziót, majd a beépített Report Dialog szolgáltatással jelentsenek minden hibát és észrevételt a fejlesztőknek.

„Tanultunk a Vista hibáiból, és sokkal jobbat készítünk"

Bill Gates, a Microsoft alapító tagja

Az igazi újdonságokat, amelyek alapvetően megkülönböztetik a Windows 7-et a Vistától, a részletekben kell keresnünk. A Windows 7-nél már a telepítés során munkacsoporthoz, belső hálózathoz kapcsolhatjuk gépünket – mindezt egyszerűen és gyorsan. Az első indítás után a legfeltűnőbb →

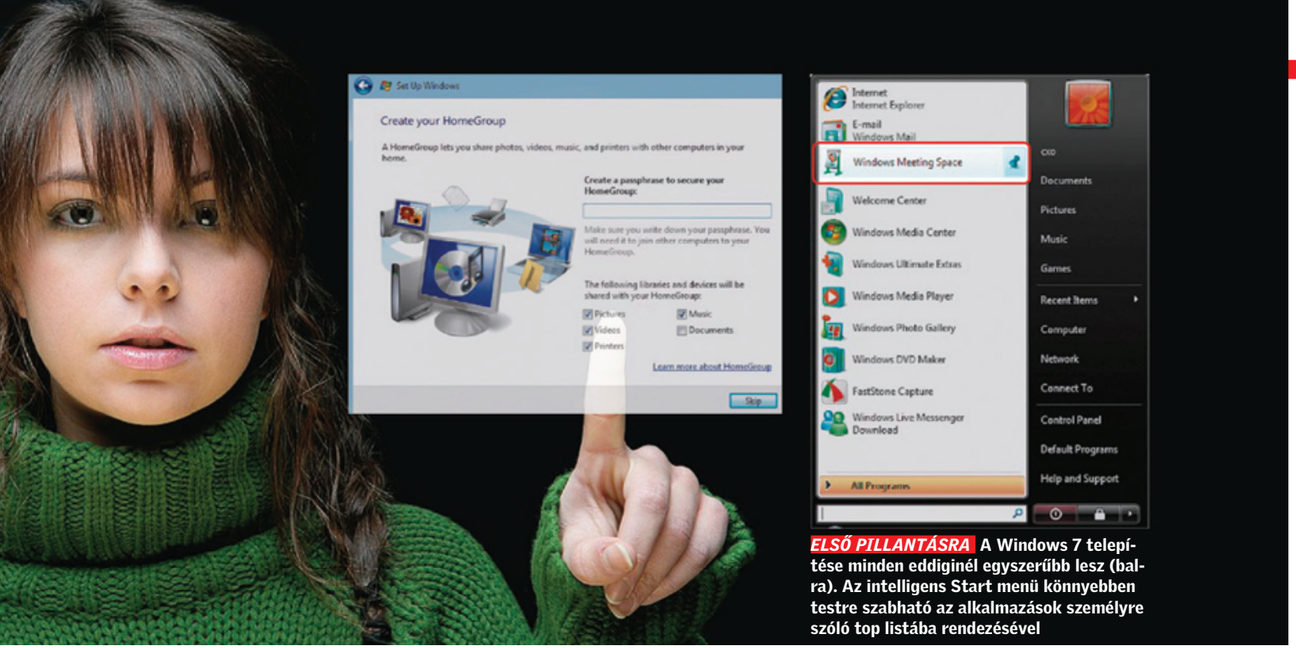

ELSŐ PILLANTÁSRA **A Windows 7 telepítése minden eddiginél egyszerűbb lesz (balra). Az intelligens Start menü könnyebben testre szabható az alkalmazások személyre szóló top listába rendezésével**

változtatás az átalakított Start menü, ami egészen új értelmet kap a Windows 7-ben. A Windows Meeting Space egy központi hely, ahol dokumentumainkat és egyéb adatainkat (pl. fotók, videók) tehetjük online elérhetővé. Ehhez a szolgáltatáshoz külön regisztráció is szükséges, de elképzelhető, hogy később a Microsoft összekapcsolja ezt a Windows Live ID-vel, hogy ezzel is növelje felhasználóinak táborát. A Live ID és a Meeting Space is azonos irányelvre alapszik, amit Steve Ballmer, a Microsoft cégvezetője fogalmazott meg legjobban: „A szoftver, mint szerviz”, ami jó eséllyel a közeljövő szoftverfejlesztési stratégiája lesz. A programokat többé nem kell telepíteni és külön ikonokkal futtatni – a programok szorosan kapcsolódnak az internethez, és amikor szükség van rájuk, a böngészőből indítva, külön ablakban futnak egy központi szerverről. Fizetni pedig használatkor kell bankkártyával, avagy előre megvásárolt pontokkal (ahogy ez például az XBox 360 esetében már bevált).

Még a Microsoft fejlesztői is egyetértenek a Vista kritizálóival abban, hogy az Aero kezelőfelület nem sikerült éppen hibátlanra. Ebbe beletartozik az újfajta Start menü is, ahol kaptunk a Vistával néhány hasznos újdonságot, de ezek kivitelezése még igencsak „1.0-s”. A Windows 7-ben a telepített programok közt toplistát készíthetünk, ez fogja befolyásolni, hogy a dinamikus Start menüben mennyire elöl találjuk majd meg alkalmazásainkat, nem pedig az elindítások száma alapján lesznek rangsorolva. Az új kezelőfelület több szabadságot ad a felhasználóknak az asztal, a menük, a háttérkép, de még a karakterméret beállításában is.

WINDOWS ÖNVÉDELEMMEL

Központosított biztonság

A Windows Biztonsági központja végre igazán használható eszközzé növi ki magát a Windows 7-ben. A mostani információszegény verzió helyett az új Biztonsági központban gépünk komplett „egészségi állapotát” felmérhetjük. Nem telepítettünk egy fontos frissítést? Az egyik driver nem üzemel megfelelően? Rosszul osztottuk ki a jogokat a felhasználók közt? Az új Windows Health Centerben minden fontos információt megkapunk gépünkkel kapcsolatban, és természetesen innen kiindulva a súgók segítségével könnyedén ki is javíthatjuk PC-nk összes hibáját. Ennek a központnak a feladata lesz a biztonsági mentések felügyelete is, amit ezúttal úgy tűnik, sikerül végre könnyen használhatóvá és érthetővé tenni minden felhasználó számára.

Első benyomásunk igazán jó erről a fejlesztésről – na persze, erre szükség is van. A fejlesztőkön hatalmas a nyomás, hogy egy tökéletes és használható rendszert készítsenek. A Microsoft vezetése pedig tisztában van ezzel, és tisztában van a múltban elkövetett hibákkal. A Vistával komoly problémák voltak. A Vista megjelenése megengedhetetlenül sokat csúszott. A Vista kompatibilitása nem volt elfogadható. A Vista első évében majdnem megbukott. Ezek a hibák nem ismétlődhetnek meg a Windows 7-tel. Éppen ezért kiemelten fontos szerepet kapott az új Windows: nem csupán egy új és jól megírt operációs rendszernek kell lennie, a Vista minden hibáját ki kell javítania és osztatlan sikert kell aratnia az összes felhasználónál. Ezen dolgozik jelenleg a 80 ezer főt számláló Microsoft.

MINDENT A KÉZNEK **A Windows 7 maximálisan kiaknázza az érintőképernyőket: mozgathatunk fájlokat, szerkeszthetjük képeinket, vagy zongorázhatunk egy kicsit**

A Windows 7 fejlesztőit az a Steven Sinofsky vezeti, aki az Office részleget már sikerre vitte. Most meg kell ismételnie azt, amit a legsikeresebb irodai programcsomaggal tett éveken keresztül: szabályos időközönként új verziót kell kiadni olyan új szolgáltatásokkal, amit elfogadnak és megkedvelnek a felhasználók. Sinofsky első lépéseként felhívta mindenki figyelmét, ne szivárogtasson ki semmilyen adatot a készülő oprendszerről, ám ezt még a cég vezetősége sem tartotta be maradéktalanul.

GATES ÉS BALLMER

Az új Windowsnak győznie kell

A legtöbb információt maguk a vezetők, Bill Gates és Steve Ballmer árulták el a nagyközönségnek, amikor bemutatták a készülő operációs rendszer néhány fontosabb szolgáltatását – de persze hivatalos bejelentést egyik esetben sem tettek. A sort Gates nyitotta, aki Tokióban elárulta, sok fejlesztő csakis azon fáradozik, hogy a Windows 7 a Vistánál kevesebb memóriával is beérje. A másik – szerinte legfontosabb – fejlesztés a tökéletes kommunikáció eszközeink közt. Egy szolgáltatás segítségével összekapcsolódhat PC-nk, mobiltelefonunk és minden egyéb eszközünk a könnyebb adatcsere, jobb működés érdekében. A Live Mesh online rendszer (lásd a jobb oldali keretes részt) már a Windows 7 első bétájában is megtalálható Windows Meeting Space elnevezéssel.

Egy másik demóban a Windows 7 érintőképernyő-kezelését mutatták be. A Paint ezúttal nagyobb átalakításon esett át, így lett belőle Touchable Paint, ahol az ujjunkkal is rajzolhatunk képeket. Ezt pesze az MS már a Surface-nél is bemutatta, nagyjából egy évvel ezelőtt. Az érintőképernyő ezúttal azonban tovább megy használhatóságban: képszerkesztés, adatmozgatás, játékok és még sok felhasználási terület profitálhat a Multitouch technológiából.

A többi, eddig be nem jelentett szolgáltatásról is faggatták Ballmert és Sinofskyt, de ők semmilyen hasznos információt nem árultak el. Mindössze annyit sikerült kihámozni Sinofsky nyilatkozatából, hogy a szoftverek és a driverek miatt nem kell aggódnunk: amelyik PC-n a Vista fut, azon a Windows 7 is, és amelyik program Vistán fut, futni fog az új rendszeren is.

A Microsoft kínosan ügyel rá, hogy elkerülje az elhamarkodott kijelentéseket a Windows 7-tel kapcsolatban, ám Bill Gates egyik kijelentéséből máris származott némi félreértés. A cég egykori vezetője ugyanis azt nyilatkozta, hogy 2009-ben mindenki megkapja a Windows 7-et, amit azonban Sinofsky azonnal cáfolt, mondván, a Vista megjelenése után legalább három évvel érkezik az utód, ami egészen pontosan 2010 januárja.

2010 A WINDOWS ÉVE

A Win7 útja a megjelenésig

A többek közt Blackcomb vagy Vienna kódnéven is emlegetett Windows 7-nek még hosszú utat kell megtennie a megjelenésig. Jelenleg kétezer fejlesztő dolgozik az operációs rendszeren, aminek az első bétatesztje októberig tart. Ekkor rendezik meg a Windows-fejlesztők legfontosabb, éves találkozóját, a Professional Developers Conferencet. Ezt követően a javított, továbbfejlesztett változat eljut a 260 legnagyobb partnerhez, akik a Technology Adoption Program (TAP) keretében további hibakeresést és kompatibilitási teszteket végeznek. A következő év a publikus bétateszteké és az első stabil próbaváltozatoké – vagyis a Windows 7-nek a Vistával azonos utat kell bejárnia, de reméljük, a megjelenés után már egészen más lesz a Windows 7 sorsa. ■

„Ami Vistán fut, garantáltan futni fog Windows 7-en is”

Steven Sinofsky, Windows részleg, felelős vezető

A Windows 7 újdonságai

Sok Microsoft-fejlesztés már a Windows 7 megjelenése előtt elérhető lesz a Vista kiegészítéseként. Mi a három legfontosabbat gyűjtöttük most össze.

LIVE MESH **Az MS végre rátalált az internetre, és a Live Mesh szolgáltatással igyekszik felzárkózni. Ezzel a webes tárhellyel a biztonsági mentésen felül megoszthatjuk adatainkat PC-nk, notebookunk és mobil eszközeink közt**

SILVERLIGHT 2.0 **A látványelemekben gazdag weboldalak platformjául szánja ezt a Microsoft, vagyis az Adobe Flash direkt konkurensét készíti, amivel már idén ősszel debütál**

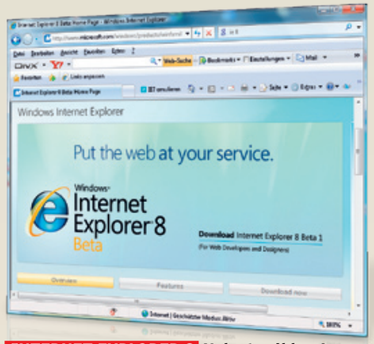

INTERNET EXPLORER 8 **Noha továbbra is az első, az IE rohamosan veszít piaci részesedéséből. Az őszre várható 8-as verzióval ezt a folyamatot szeretnék megállítani**

Áttekintés tippek, trükkök

Windows 128

1 **Windows XP, Vista:** Programok telepítése után az Explorer újraindítása
2 **Windows XP, Vista:** A Windows Defender optimális konfigurálása
3 **Windows Vista:** Képernyőkímélő használata háttérként
4 **Windows 2000, XP:** Automatikus indítás bejegyzések felügyelete programtelepítésnél
5 **Windows XP:** Helyimenü-takarítás segédprogrammal
6 **Windows XP:** Több tárhely a Thumbs.db fájlok megnyirbálásával
7 **Windows 2000, XP:** Rejtélyes tárhelyfogyás megállítása
8 **Windows XP:** „Eltűnt" Windows Súgó újbóli elérése
9 **Gyortippek:** Fiókok, Eszköztár, Intéző, Rendszer, Asztal
10 **Windows 2000, XP:** Elárvult hálózati megosztások törlése a rendszerből
11 **A CHIP fórumból – Windows:** XP és Vista párhuzamos telepítése
12 **Windows XP:** USB-merevlemezek biztos elérése hálózaton keresztül

Alkalmazások 133

13 **Office 2003:** A Microsoft irodai szoftverének gyorsabb konfigurálása
14 **Word 2000, XP, 2003:** Szövegmezők alapértelmezett beállításainak módosítása
15 **Gyorstippek:** Excel, Outlook Express, Word, Firefox
16 **Excel 2000, XP, 2003:** Szűrőbeállítások tárolása és gyorsabb alkalmazása
17 **Word XP, 2003, 2007:** Dokumentumokba illesztett fotók és ábrák kivonása
18 **iPod:** YouTube-videók előkészítése iPodra konvertáló programmal

Kommunikáció & internet 135

19 **Firefox 1.x, 2.x:** Az internetoldalakról származó sütik intelligensebb kezelése
20 **Internet:** Saját weboldalaink elérhetőségének egyszerű felügyelete
21 **Firefox 1.x, 2.x:** Fontos böngészőfunkciók megőrzése JavaScript-ablakokban
22 **A CHIP fórumból – Mozilla:** A Mozilla rosszul jeleníti meg a weboldalakat
23 **Google Naptár:** Eseményinformációk összekötése a Thunderbirddel
24 **Internet Explorer 6, 7:** Egyes keresőszavak törlése az automatikus kiegészítések listájáról

Hardver 137

25 **LCD tévék & kivetítők:** Házimozi optimális beállítása „Burosch Display Reference Suite"-tel
26 **Blu-ray meghajtó:** HD filmek lejátszási problémáinak azonosítása PC-n
27 **Processzorok:** Bootolás idejének lerövidítése a CPU-magok optimális kihasználásával
28 **Profi tipp:** Építsünk új kijelzőt régebbi notebookba

A hónap hibája: Sztrájkoló DVD-meghajtók: a „filterek" a hibásak

TIPPEK & TRÜKKÖK

A számítógépfelhasználók mindennapjaihoz hozzátartoznak a szoftveres és hardveres problémák. Tippjeink segítségével ezeket könnyen és gyorsan orvosolhatja.

1 Windows XP, Vista

Programok telepítése után az Explorer újraindítása

Egyes telepítések és rendszerbeállítások a számítógép újraindítását kérik, pedig többnyire elegendő lenne a felhasználói felület, az Explorer újraindítása is. Utóbbi előnye, hogy sokkal gyorsabban megy.

TIPP Az Explorer-újraindítás gondoskodik a registry újbóli beolvasásáról – ezzel pedig a legtöbb újonnan telepített program beéri. Csak hardver- vagy rendszerközeli szoftverek, mint a kártyaillesztőprogramok és a Windows szervizcsomagjainak telepítése után szükséges „igazi" PC-újraindítás.

A Windows-felület újraindításához indítsuk el Ctrl+Alt+Del billentyűkombinációval a Feladatkezelőt, a *Folyamatok* fülön jelöljük ki az *explorer.exe*-t, és nyomjuk le a *Delete*-et – a program leáll és automatikusan újraindul. Még kényelmesebb, ha az ehhez szükséges parancsokat egy batch fájlba írjuk az indításhoz. Ehhez hozzunk létre szövegszerkesztővel egy új szövegfájlt, és írjuk be:

```
@echo off
taskkill /f /IM explorer.exe
explorer.exe
```

Mentsük a fájlt tetszőleges néven *.bat* végződéssel a Windows könyvtárába, és hozzunk létre hozzá parancsikont az asztalon vagy a gyorsindítási eszközsoron. A parancsfájl a *taskkill* rendszerparanccsal és a */f* paraméterrel leállítja az *explorer.exe* folyamatot, és rögtön újra is indítja. Az */IM* paraméter használatával gondoskodunk arról, hogy a leállítandó program szövegesen átadható legyen.

Figyelem: A parancs elindítása előtt mentsünk minden adatot a futó alkalmazásokban! Az Explorer újraindításakor ugyan nem vesznek el az adatok és nyitva maradnak a programok, probléma esetén azonban előfordulhat, hogy elérhetetlenné válnak.

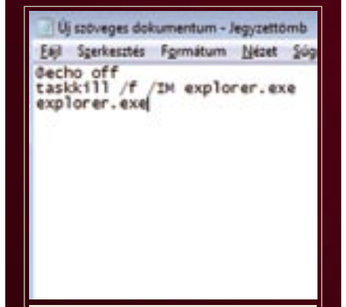

1 INDULÁSI SEGÍTSÉG Ezzel a batch fájllal csak a felületet indítjuk gyorsan újra

2 Windows XP, Vista

A Windows Defender optimális konfigurálása

A Windows Defender automatikusan adatokat továbbít a Microsoftnak. De pontosan melyeket? És megakadályozhatjuk vagy korlátozhatjuk ebben?

TIPP Az adatátvitel a Microsoft SpyNet javára történik. Ez egy felhasználói közösség, amely a beküldött adatok alapján megpróbálja kidolgozni az adott kémprogramok ellenszerét. Ha a Windows Defender ismeretlen szoftverrel találkozik, beszámolót küld a Microsoftnak. Ez az adatcsomag a fájlnév, méret, dátum és gyártó mellett tartalmazza a fájl származásáról gyűjtött URL-eket, a számítógép olyan adatait, mint az IP-cím, operációs rendszer, a különböző telepített szoftverek verziószámai, valamint személyes információkat, például beírt keresőfogalmakat vagy űrlapadatokat is. A Windows Defender a telepítéseknél alapértelmezésben alapszintű tagként csatlakoztat a SpyNethez, de magunk határozhatjuk meg, hogy aktívan részt kívánunk-e benne venni, és beleegyezünk-e a Microsoftnak történő adatátvitelbe.

SpyNet-státuszunk ellenőrzéséhez és módosításához nyissuk meg a Windows Defendert, és kattintsunk a programban az *Előzmények*-re. A sárga hátterű kék betűs sor mutatja az aktuális állapotot: *Csatlakozzon a Microsoft Spynet hálózathoz*, ha még nem csatlakoztunk, és *Beállítások módosítása*, ha már igen. Ha nem bízunk az adatgyűjtésben, a hivatkozásra kattintva megjelenő oldalon válasszuk a *Jelenleg nem szeretnék csatlakozni a Microsoft Spynet közösséghez* beállítást, és kattintsunk a *Mentés*-re. Ebben a módban a program nem közvetít adatokat kifelé. Ezzel szemben, ha a *Csatlakozás kiemelt tagként* beállítást választjuk, a Defender olyan programok gyanús tevékenységeire is riadót fúj, amelyek eddig még egyáltalán nem voltak elemezve. Ebben a módban azonban még több adatot közvetít a Microsoftnak. Az átvitt adatokról további információkat találunk a *www.microsoft.com/hun/athome/security/spyware/software/privacypolicy.mspx* címen.

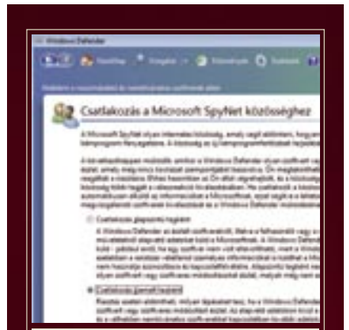

2 SZÁJKOSÁR Itt beállíthatjuk, hogy a Defender továbbíthat-e adatokat a Microsoftnak

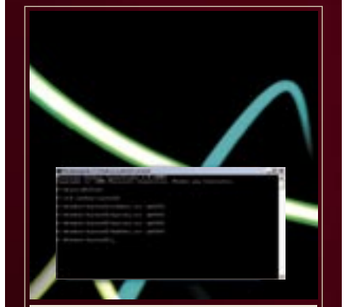

3 MOZGALMAS A statikus Asztalt egy paranccsal dinamikus háttérre cserélhetjük

3 Windows Vista

Képernyőkímélő használata háttérként

Egy bemutatóhoz szeretnénk kicsit feldobni a Windows asztalt, háttérként a Szalagok képernyőkímélőt használva. A Windowsba azonban ilyesmi nincs betervezve. Talán mégis van rá mód?

TIPP Van! Mégpedig így: Nyissuk meg a *Start/Minden program/Kellékek/Parancsort*. A *cd* paranccsal lépjünk be a Windows telepítőkönyvtárak alatti *system32* mappába. Írjuk be a

```
ribbons.scr /p65552
```

parancsot, és üssük le az entert. Rögtön megjelenik a *Szalagok* képernyőkímélő, mint feltűnő Asztal-háttér. Azonban minden ikon eltűnik, és a jobb egérgomb hatástalanná válik az Asztalon – ezt az áldozatot követeli a Vista a háttér feldobásáért. Megvan viszont az az előnye, hogy így senki sem látja, milyen parancsikonokat helyeztünk ki az Asztalra – ez különösen prenzentációknál előnyös. A */p65552* paraméterrel egyébként a legtöbb Windows-képernyőkímélőt használhatjuk Asztal-háttérként.

Az animált Asztal bezárásához nyissuk meg a Feladatkezelőt a Ctrl+Alt+Del kombinációval, és a következő képernyőoldalon egy kattintással a *Feladatkezelő indítása* linkre. A *Folyamatok* lapon jelöljük ki az érintett bejegyzést, példánkban a Szalagokat, és kattintsunk a *Folyamat leállítása* gombra. Az újraindítás is leállítja a képernyőkímélőt.

Az új hátteret elindíthatjuk batch fájlból is – ez különösen gyakori használatnál nagy segítség, és megspórolja a vacakolást a parancssorral. Ehhez írjuk be a fent megadott parancsot – ezúttal az SCR fájl teljes elérési útvonalával együtt – egy üres szöveges dokumentumba, és mentsük a fájlt *.BAT* kiterjesztéssel.

Ha az asztalt minden indításkor le akarjuk cserélni, legjobb, ha a batch fájlhoz létrehozunk egy hivatkozást az *Automatikus indítás* mappában. Nyissuk meg a *Start/Minden programot*, kattintsunk jobb egérgombbal az *Indítópult*-ra, és válasszuk a *Megnyitás* parancsot. Az Intéző megmutatja a mappa tartalmát. Az ablakban kattintsunk jobb egérgombbal az üres háttérre, és nyissuk meg az *Új/Parancsikon*-t. Keressük meg és jelöljük ki az előzőleg mentett *.BAT* fájlt, és kattintsunk *Tovább*. A következő oldalon adjunk nevet a parancsikonnak, és mehetünk a *Befejezés*-re. Ezután kattintsunk még egyszer jobb egérgombbal az új parancsikonra, és válasszuk a *Tulajdonságok*-at. A *Parancsikon* lapon a *Futtatás* mezőben válasszuk a *Kis méretű* beállítást. Hagyjuk jóvá OK-val.

Megjegyzés: Az Asztal hátterének és a képernyőkímélőnek a további konfigurálása a Vezérlőpulton keresztül történik. Nyissuk meg a *Start/Vezérlőpult*-ot, és kattintsunk a *Megjelenés és személyes beállítások*-ra, majd a *Személyre szabás* linkre, és végül a *Képernyőkímélő*-re. A *PhotoScreensaver.scr* vagy a *Fényképek* képernyőkímélővel további programok nélkül megvalósítható, hogy például diavetítés legyen a háttér.

4 Windows 2000, XP

Automatikus indítás bejegyzések felügyelete programtelepítésnél

Programok telepítésénél gyakran több összetevő kerül a rendszerbe, mint amennyit szeretnénk. Például bosszantó, ha rengeteg automatikusan elinduló program fékezi a rendszert. Egyenkénti letiltogatásuk viszont fárasztó.

TIPP Ahelyett, hogy az automatikusan elinduló progamjainkat egymás után →

fáradságosan hatástalanítanánk, a freeware *StartupMonitor*-ral már eleve megakadályozhatjuk a nem kívánatos bejegyzések létrejöttét.

A program a *www.mlin.net/StartupMonitor.shtml* oldalon érhető el. A telepítést és a rendszer újraindítását követően automatikusan fut a háttérben, és felügyeli a fontos rendszerbeállításokat. Amint egy telepítőrutin megkísérel automatikusindítás-bejegyzést készíteni, a program jóváhagyást kérő ablakkal jelentkezik. Csak ha a *Yes*-re kattintva engedélyezzük a módosítást, akkor történik meg a bejegyzés, különben el lesz utasítva. A program ezzel nem utolsósorban annak a veszélyét is csökkenti, hogy károkozók: vírusok, férgek vagy trójaiak fészkeljék magukat titkon a rendszerbe.

A segédprogramhoz egy okos kis kiegészítőt is letölthetünk a *www.mlin.net/StartupCPL.shtml* oldalról. Ez a Startup Control Panel, amely külön lapokon mutatja az automatikus indítások mappáit és Registry-kulcsait. Ezeket a hozzájuk rendelt ellenőrződobozokkal könnyen letilthatjuk, vagy helyi menüből törölhetjük az egyes bejegyzéseket. Az automatikusindítás-bejegyzések áthelyezése is figyelemre méltó lehetőség. Ha például egy bejegyzést a számítógép minden felhasználója számára rendelkezésre akarunk bocsátani, egyszerűen helyezzük át a közös automatikus indítások mappájába. Keressük meg az illető bejegyzést, kattintsunk rá jobb egérgombbal, és válasszuk a *Send To/Start up (common)* parancsot.

4 SEGÍTSÉG Ezzel a szoftverrel kezelhetjük az automatikusan elinduló programokat

5 RENDRAKÁS Az *Mmm Free*-vel rendezhetjük a helyi menüben uralkodó zűrzavart

Megjegyzés: A program ugyan Vista alatt is rendszergazdai jogokkal fut, itt azonban tulajdonképpen fölösleges. A legújabb Microsoft operációs rendszernek ugyanis saját jó teljesítményű automatikusindítás-kezelője van, amely a Vezérlőpulton, a *Programok/Az Indítópult programjainak módosítása* alatt található.

Az automatikusan elinduló programok és szolgáltatások listáját a későbbiekben a Windows saját, MSConfig nevű eszközével is módosíthatjuk, ám ez az előbbiekben felsoroltaknál sokkal kevésbé kényelmes, ráadásul a változtatásokról sem tudósít magától.

5 Windows XP
Helyimenü-takarítás segédprogrammal

A Windows Intéző helyi menüjében a legkülönbözőbb programtelepítések hagyták hátra nyomaikat, a parancsok listája pedig mára már átláthatatlanná vált a sok bejegyzéstől. Egyeseket nem is használunk, másoktól kifejezetten szeretnénk megszabadulni, nehogy akár véletlenül is rákattintsunk.

TIPP Windows XP alatt az ingyenes Mmm Free beépülő modullal gyorsan strukturálhatjuk a helyi menüket.

Program telepítése: Töltsük le a beépülő modult a *http://hace-software.com/mmm.shtml* címről. Kattintsunk a weboldalon a *Download*-ra, és a következő oldalon ismét az azonos nevű hivatkozásra – a letöltés automatikusan elindul. Az *mmminstall.exe* fájlt mentsük egy tetszőleges mappába, és nyissuk meg dupla kattintással. A telepítés után automatikusan megnyílik egy internetoldal néhány megjegyzéssel a beépülő modul használatához angol nyelven. A Windows Intéző újraindítása után a beépülő modul használatra kész.

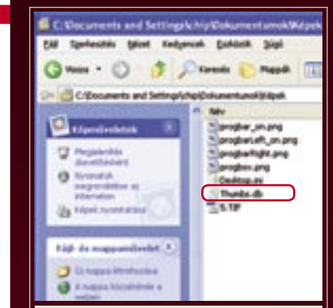

6 ITT A HELY A Thumbs.db rejtett fájlokban található előnézeti képek sok helyet foglalnak

Menük lomtalanítása: Ha jobb egérgombbal egy listaelemre kattintva megnyitjuk a helyi menüjét, a menü bal szélén láthatjuk az *Mmm*-oszlopot. Kattintsunk a kerek ikonra a felső végén. Megjelenik egy ablak a helyi menü rendszerezéséhez. A program balra felsorol minden menüparancsot. A jobb oldali területen két mappát látunk. Húzzuk a ritkán használt parancsokat az egérrel a *Rarely used* mappába – ezek egy külön helyi almenübe kerülnek. Azokat a parancsokat, amelyeket el szeretnénk tüntetni a menüből, húzzuk a *Hidden items* (láthatatlan elemek) mappába. Végül kattintsunk az *Apply*-ra.

6 Windows XP
Több tárhely a Thumbs.db fájlok megnyirbálásával

A Windows Intéző Miniatűrök nézete a grafikus fájlok kicsinyített előképeit mutatja. Hogy ezeket gyorsan meg tudja jeleníteni, a Windows az előnézet-képeket a rejtett Thumbs.db fájlban tárolja. Ha egy könyvtárban sok kép van, ez több megabájtot is elfoglalhat, amelyet például egy USB-meghajtón jobban ki tudnánk használni.

TIPP Csökkentsük a *Thumbs.db* fájlok tárhely-igényét úgy, hogy a registryben megváltoztatjuk az előképek minőségét és méretét. Indítsuk el a *Start/Futtatást*, és onnan a *regedit.exe*-t. A Registry-szerkesztőben keressük meg a *HKEY_LOCAL_MACHINE/SOFTWARE/Microsoft/Windows/CurrentVersion/Explorer* kulcsot, és a *Szerkesztés/Új/Duplaszó* paranccsal hozzuk létre benne a *ThumbnailQuality* bejegyzést – ezzel fogjuk meghatározni az előképek minőségét. Nyissuk meg dupla kattintással, és a *Duplaszó szerkesztése* ablakban kapcsoljuk be az *Alap* meghatározásánál a *Decimálist*. Ezután megadhatjuk a kívánt értéket 50 és 100 közti szám formájában. A magasabb értékek jobb minőséget és ennek megfelelő magasabb tárhelyigényt jelentenek. Az alapértelmezés 90. Hagyjuk jóvá OK-val a választásunkat.

Most hozzuk létre ugyanebben a kulcsban a *ThumbnailSize* bejegyzést – ez határozza meg az előképek méretét. A *Thumbnail Size* értékét 32-től (nagyon kicsi) 255-ig (nagyon nagy képek) adhatjuk meg. Hogy az operációs rendszer a registry-módosítás után törölje és újból létrehozza képadatbázisait, töröljük a *Thumbs.db* fájlokat az érintett mappákban (ennek menetét lásd lejjebb).

Azt is megtehetjük, hogy az előképek tárolását teljes mértékben megakadályozzuk. Ehhez nyissuk meg a Windows Intézőben az *Eszközök/Mappa beállításai…* menüpontot, és a *Nézet* lapon tegyünk pipát a *Ne gyorsítótárazza a miniatűröket* beállítás elé. Így a Windows a miniképeket közvetlenül az adott képfájlra kattintáskor generálja. Ennek az a hátránya, hogy némi időt vesz igénybe. A régi *Thumbs.db* fájlok megmaradnak – a tárhely felszabadításához ezeket töröljük.

Megjegyzés: A Windows alapértelmezésben elrejti a *Thumbs.db* fájlokat. A megjelenítésükhöz nyissuk meg az Intézőben újból az *Eszközök/Mappa beállításai…* menüpontot, engedélyezzük a *Nézet* lapon a *Rejtett fájlok és mappák megjelenítése* beállítást, és kattintsuk el a pipát az *Az operációs rendszer védett fájljainak elrejtése* elől.

7 Windows 2000, XP
Rejtélyes tárhelyfogyás megállítása

Különös: fogyóban a merevlemezhely, anélkül, hogy az utóbbi időben gigabájtos adatmennyiségeket mentettünk vagy sok programot telepítettünk volna.

TIPP Ha a rendelkezésünkre álló szabad merevlemez-kapacitás anélkül zsugorodik, hogy tettünk volna érte, valószínűleg az utolsó rendszerlefagyások a hibásak. Ugyanis ha be van kapcsolva a hibajelentés-készítés, a Windows minden lefagyásnál ment egy memóriaképet, amelyet elküldhetünk a Microsoftnak. Minden ilyen adatmentés megmarad, akkor is, ha később valójában már nincs rá szükségünk. Mivel a mai számítógépek memóriamérete gyakran több gigabájtos, ezek a memóriamásolatok sok lemezhelyet elfoglalnak. A hozzájuk tartozó fájlokat veszélytelen törölni.

Ellenőrizzük a Windows Intézőben a *C:\WINDOWS\pchealth\ERRORREP\UserDumps* mappa tartalmát. Töröljünk minden HDMP- és MDMP-fájlt. Az első típus a tömörítetlen memóriaképet tárolja, míg a másik ugyanennek a tartalomnak a tömörített változatát a hibajelentés elküldéséhez a Microsoftnak.

Megjegyzés: Ha amúgy sem küldünk hibajelentéseket a Microsoftnak, legjobb, ha teljesen kikapcsoljuk ezt a funkciót, hogy a rendszer már létre se hozza az óriásfájlokat. Nyissuk meg a Windows+Pause billentyűkombinációval a *Rendszertulajdonságok* ablakot. Váltsunk a *Speciális* lapra, és kattintsunk a *Hibajelentés* gombra. A következő ablakban válasszuk a *Hibajelentés tiltása* beállítást, és hagyjuk jóvá OK-val. A beállítást ugyanitt bármikor vissza is kapcsolhatjuk.

Update

Flip3D-s programváltás visszakapcsolása, CHIP 2008/06, 4. tipp, 119. oldal: Ez a tipp leírja, hogyan tudjuk a Flip3D-funkció eltűnt ikonját visszavarázsolni a gyorsindítás eszköztárra. Olvasónktól azt a kérdést kaptuk, hogyan lehetne a Flip3D eredeti ikonját is visszakapni. Ezt a parancsikon visszaállítása után kell újból hozzárendelnünk. Ehhez kattintsunk jobb egérgombbal az újonnan elhelyezett gombra, és válasszuk a *Tulajdonságok* parancsot. Egy kattintás után az *Ikoncsere* gombra írjuk be a beviteli mezőbe: *%SystemRoot\explorer.exe*, és üssük le az entert. Most megjelenik a rendelkezésre álló ikonkészlet – kattintsunk a Flip3D ikonra. Zárjuk be OK-val a megnyitott ablakokat.

8 Windows XP
„Eltűnt" Windows Súgó újbóli elérése

Mikor megpróbáljuk elindítani a Windows Súgót, csak a „Súgó és támogatás nem nyitható meg, mert egy rendszerszolgáltatás nincs elindítva" üzenetet kapjuk. Mi történik itt?

TIPP Ez a hibaüzenet arra utal, hogy nincs elindítva a Súgó- és támogatásközpont Windows-internetszolgáltatása. Hogy elérjük a súgófájlt, kattintsunk a Vezérlőpulton egymás után a *Teljesítmény és karbantartás* linkre (csak a kategórianézetben), és a *Felügyeleti eszközök*-re. A következő ablakban kattintsunk duplán a *Szolgáltatások*-ra. Most azoknak a szolgáltatásoknak a listáját látjuk, amelyeket a Windows a háttérben futtat, az *Állapot* és az *Indítási típus* oszlopokból pedig →

9 Gyorstippek

Fiókok: A felhasználói fiókok eléréséhez Vista és XP alatt nyomjuk le a Win+R billentyűket, és írjuk be: *control userpasswords*.

Eszköztár: A gyorsindítási eszközsorhoz kattintsunk Vista vagy XP alatt jobb egérgombbal a tálcára, és engedélyezzük az *Eszköztárak/Gyorsindítás*-t.

Intéző: A *Cím* és a *Hivatkozások* sorát az Intézőben úgy tüntethetjük el gyorsan, ha a *Mappák* feletti elválasztó vonalat egészen felhúzzuk.

Rendszer: Nyissuk meg a *Futtatás-t*, és indítsuk el az *eventvwr.msc* parancsot – most például ellenőrizhetjük a felhasználók be- és kijelentkezését.

Asztal: Jobbgombos egérkattintással a Vista-asztalra a *Testreszabás/Asztal háttérképe/Tallózás* parancsokkal válasszuk ki saját képfájlunkat.

Asztal: Ha egy parancsikont név nélkül szeretnénk megjeleníteni, akkor Névnek egyszerűen csak írjunk egy szóközt (vagy Alt+0160-at).

megtudjuk, hogy aktuálisan el vannak-e indítva a programok, és azt is, ha esetleg le vannak tiltva. Keressük meg a *Súgó és támogatás* névre hallgató szolgáltatást, amely valószínűleg *Letiltva* állapotban van. Duplán rákattintva megjelenik a tulajdonságok ablaka, itt az *Indítás típusa* mezőből válasszuk az *Automatikus* listaelemet. Zárjunk be minden megnyitott ablakot *OK*-val. Újraindítás után már el fogjuk tudni indítani a súgót.

10 Windows 2000, XP

Elárvult hálózati megosztások törlése a rendszerből

A Windows Intéző mániákus gyűjtögető: a fájlkezelő a Hálózati helyek alatt szorgalmasan elraktározza minden olyan könyvtár elérési útvonalát, amelyet korábban megosztással elértünk. Ezeket a bejegyzéseket akkor is megtartja, ha a kapcsolat már régóta nem létezik. Így idővel számos, már szükségtelen elérési útvonal összegyűlik – zavarva az áttekintést.

TIPP Mivel a kiüresedett megosztásokat az *Eszközök/Hálózati meghajtó leválasztása* paranccsal nem tudjuk törölni, más utat kell találnunk, hogy megszabaduljunk tőlük. Ez pedig a parancssoron, pontosabban a *net share* parancson keresztül vezet. Nyissuk meg a *Start/Futtatás*-t, írjuk be: *cmd* és kattintsunk az *OK*-ra. A megjelenő parancssorba írjuk be

```
net share
```

és üssük le az entert. A parancs minden hálózati megosztást megmutat, és az eredetileg megosztott mappák elérési útvonalait. Köztük találhatók azok az elérési útvonalak is, amelyeket egyszer valamikor megosztással elértünk, de már nem állnak rendelkezésre. Mivel az Intéző kiolvassa ezeket a rendszerinformációkat, szintén mutatja a már nem létező megosztásokat.

Egy hálózati megosztás törléséhez írjuk be a

```
net share <megosztási név> /d
```

parancsot, és üssük le az entert. A Windows a megosztás törlését *A parancs sikeresen végrehajtódott* üzenettel nyugtázza. Így gyorsan lomtalaníthatjuk a hálózati megosztások listáját, és nagyobb áttekintést kapunk valóban rendelkezésre álló erőforrásainkról.

12 Windows XP

USB-merevlemezek biztos elérése hálózaton keresztül

A USB-lemezek praktikusak: elég csak csatlakoztatni őket, és máris több hely áll az adatokhoz rendelkezésre. Azonban egyes meghajtóknál sehogy sem sikerül a lemezek megosztott könyvtárainak elérése hálózatról.

TIPP Ha több USB-merevlemez csatlakozik egy számítógéphez, gyakrabban előfordulhat, hogy az SRV Windows-szerverszolgáltatás „Az erőforrás nem érhető el. Nem áll rendelkezésre elegendő szervermemória.” üzenettel megtagadja a megosztott mappák és fájlok elérését. A hibás a megosztásokért felelős *lanmanserver* rendszerszolgáltatás *IRPStackSize* paraméterének meglehetősen konzervatív beállítása. Egyszerűen rendeljünk hozzá magasabb értéket a registryben.

Először indítsuk el a Registry-szerkesztőt, és keressük meg a *HKEY_LOCAL_MACHINE\SYSTEM\CurrentControlSet\Services\lanmanserver\parameters* kulcsot. Ha még nincs alatta *IRPStackSize* bejegyzés, hozzuk létre a *Szerkesztés/Új/Duplaszó* paranccsal. Kattintsunk duplán az új bejegyzésre, és a következő ablakba írjuk be a 32 hexadecimális értéket – ez decimálisan az 50-es számnak felel meg. Ezzel megnöveljük a tartalékokat a további megosztásokhoz. Az eredeti 0x4 érték – a számítógép hardverkonfigurációjától függően – lehet, hogy nem elég magas, ezért az SRV-szolgáltatás a fizikai meghajtók közül néhányon nem tudja rendesen kezelni a megosztásokat.

11 A CHIP fórumból: Windows

XP és Vista párhuzamos telepítése

DR_TEST KÉRDÉSE A notebookomra Vista Ultimate van telepítve. Ez alatt sajnos nem fut két, számomra fontos program. Ezért partícionáltam a merevlemezt, és a Vistával párhuzamosan Windows XP-t telepítettem. Most azonban csak az XP indult el. Erre megpróbáltam a Vista bootmanagerét VistaBoot-Próval újraaktiválni. Eredmény: az XP-telepítés ntldr fájlja szétlőve, most már egyik rendszer sem indul el.

FRANK9 VÁLASZA Az XP telepítőrutinja felülírja az MBR-t (Master Boot Record), így a Vista bootmanagere nem töltődik be, ez azonban helyrehozható. Először másold az ntldr és ntdetect.com fájlokat az XP CD i386 mappájából a rendszerpartíció gyökérkönyvtárába, és a

```
bootcfg /rebuild
```

paranccsal hozzál létre a helyreállító konzolon egy új boot.ini fájlt. Most indítsd el az XP-t, jelentkezz be rendszergazda jogokkal, és nyiss egy parancssort. Utána tedd a Vista telepítő DVD-jét a meghajtóba, és zárd be a telepítőablakot. Írd be a parancssorba az

```
X:\boot\bootsect.exe -NT60 All
```

parancsot (az »X« helyére a DVD-meghajtód betűjele kerül). Újraindítás után a Vista most be fog bootolni. Mutass a *Start/Kellékek*-re, kattints jobb egérgombbal a *Parancssor*-ra, és válaszd a *Futtatás rendszergazdaként* parancsot. A parancsablakba írd be egymás után a következő parancsokat, és zárd mindegyiket enterrel – az »Y« a Vista-telepítés meghajtóbetűjelét jelenti, tehát rendszerint C:-t, »Z« az aktív partíció meghajtó-betűjele, tehát ugyancsak C:

```
Y:\windows\system32\bcdedit -
create {ntldr} -d „Windows XP -
<ez a szöveg jelenik meg ké-
sőbb a bootloaderben>”
Y:\windows\system32\bcdedit -
set {ntldr}device partition=Z:
Y:\windows\system32\bcdedit -
set {ntldr}path \ntldr
Y:\windows\system32\bcdedit -
displayorder {ntldr} –addlast
```

Újraindítás után megjelenik a Vista bootmanagere, és választhatunk a Vista és az XP indítása között.

13 Office 2003

A Microsoft irodai szoftverének gyorsabb konfigurálása

Az XP Professional csoportházirend-szerkesztője jól el van rejtve, pedig hasznos segédezköz: fontos beállításokat központilag kezelhetünk vele. Méghozzá nemcsak az operációs rendszeréit, hanem egy trükkel a Microsoft Office-csomagra vonatkozókat is.

TIPP A csoportházirend-szerkesztőt ADM fájlok formájában beépülő modulokkal – a megfelelő szakkifejezés erre valójában a Policy Template – bővíthetjük. A 2003-as Microsoft irodai alkalmazásokhoz az Office 2003 Editions Resource Kit tartalmaz sablonokat. Ebből az Office-alkalmazások minden programbeállítását központilag konfigurálhatjuk.

Ressource Kit telepítése: A csomagot a *http://office.microsoft.com/en-us/ork2003/HA011513601033.aspx* oldalon találjuk. A böngészőben kattintsunk a rendelkezésre álló template-eket felsoroló táblázat alatti szövegben a *Downloads* hivatkozásra. A következő oldalon kövessük az *Office 2003 Editions Resource Kit* alatt az *Ork.exe* hivatkozást. Mentsük az azonos nevű fájlt egy tetszőleges könyvtárba, és indítsuk el. A telepítőben válasszuk a *Typicall install*-t. Ez a táblázatban felsorolt ADM fájlokat a Windows-telepítőkönyvtárak alatti *INF* rendszermappába menti.

Sablon integrálása: Indítsuk el a *Start/Futtatás/gpedit.msc* paranccsal a Csoportházirend-szerkesztőt. Az Office 2003 házirend-sablonok beillesztéséhez kattintsunk jobb egérgombbal a *Felügyeleti sablonok*-ra a *Házirend: helyi számítógép/Felhasználó konfigurációja* ágon, és válasszuk a *Sablonok hozzáadása/eltávolítása…* parancsot. Az azonos nevű ablak megnyitja az INF mappát, és felsorolja a pillanatnyilag meglévő házirend-sablonokat. Kattintsunk a *Hozzáadás…*-ra, és a következő ablakban válasszunk ki egyet a fent felsorolt ADM fájlokból, például a *WORD11.ADM*-et a Word 2003 házirendjéhez. Egy kattintás a *Megnyitás*-ra beilleszti a sablont, a *Bezárás* zárja az ablakot.

A Csoportházirend-szerkesztő navigációs területén a *Házirend: helyi számítógép/Felhasználó konfigurációja/Felügyeleti sablonok* alatt most már megtaláljuk az új, *Microsoft Office Word 2003* kategóriát is, amely különböző alkategóriákat és házirendeket tartalmaz.

Házirendek rögzítése: A Csoportházirend-szerkesztő felépítése és működése gyorsan elmagyarázható: a bal oldalon fastruktúra tagolja különböző kategóriákra és alkategóriákra a házirendeket. A jobb oldali terület mutatja az aktuálisan kiválasztott kategória beállítási lehetőségeit. Egy házirend módosításához nyissuk meg a bejegyzését dupla kattintással, és válasszuk az *Engedélyezve* rádiógombot. Erre az addig kiszürkített alsó terület szerkeszthetővé válik. Itt pipát téve a *Check to enforce setting on; uncheck to enforce setting off* elé rögzíthetjük a kívánt beállítást.

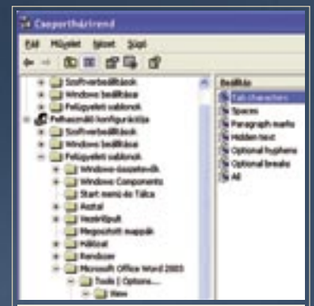

13 TOLDALÉK A csoportházirend-szerkesztőben számtalan Word-beállítást rögzíthetünk

A *Következő beállítás* gombbal kerülőút nélkül a következő házirendhez jutunk.

Így például a *Microsoft Office/Word 2003/Tools/Options/View/Show* ágon a *Startup Task Pane* alatt meghatározhatjuk, hogy a szövegszerkesztő induláskor mutassa-e a munkaterületet. A *Status bar* azt rögzíti, hogy látható legyen-e az állapotsor az ablak alján. Itt olyan beállításokat is szerkeszthetünk, amelyek a Wordből nem érhetők el minden további nélkül. A *Complex* ágon az *Add control characters in Cut and Copy* bejegyzés például azt rögzíti, hogy szövegrészek másolása a vezérlőkarakterekkel együtt történjen-e.

Template fájl	Office program
ACCESS11.ADM	Microsoft Office Access 2003
EXCEL11.ADM	Microsoft Office Excel 2003
FP11.ADM	Microsoft Office Front Page 2003
GAL11.ADM	Microsoft Office Clip Organizer
INF11.ADM	Microsoft Office InfoPath 2003
OFFICE11.ADM	Microsoft Office 2003
ONENT11.ADM	Microsoft Office OneNote 2003
OUTLK11.ADM	Microsoft Office Outlook 2003
PP11.ADM	Microsoft Office PowerPoint 2003
PUB11.ADM	Microsoft Office Publisher 2003
WORD11.ADM	Microsoft Office Word 2003

14 Word 2000, XP, 2003

Szövegmezők alapértelmezett beállításainak módosítása

Szövegmezők („szövegdobozok”) beszúrásánál a Word ezeket alapértelmezésben szegéllyel keretezi, és többnyire Times New Roman betűtípusra állítja. Ezek a beállítások azonban egyáltalán nem felelnek meg céljainknak.

TIPP A szegélyekre gyorsan találunk megoldást. A betűtípus azonban a *Normal* dokumemtumsablonból jön. Ha ezt az általános formátumsablont módosítjuk, azzal a szövegmezők betűtípusait is megváltoztatjuk, ha ezt nem akarjuk, →

15 Gyorstippek

Excel: Ctrl+Shift+[-] kombinációval tehetünk kijelölt cellaterületek vagy egyes cellák köré szegélyt, Ctrl+Shift+Alt+[-] távolítjuk el újból.

Outlook Express: *Eszközök/Beállítások/Általános* alatt adjuk meg, hogy az Outlook Express indításakor *a „Beérkezett üzenetek” mappa legyen a főablakban.*

Word: Kijelölt képeket és szövegkereteket szempillantás alatt másolhatunk „fogd és vidd” módszerrel, ha az egér gombja mellett lenyomjuk a Ctrl-t is.

Excel: A Ctrl+Page Up és Ctrl+Page Down billentyűkombinációkkal gyorsan lépkedhetünk előre és hátra a szomszédos munkalapok között.

Firefox: Egy keresés minden megnyitott lapját egy új mappába mentjük a lapok *Minden lap egy könyvjelzőbe* helyi menü parancsával.

Word: Egy dokumentum megnyitása után nyomjuk le a Shift+F5 billentyűkombinációt, hogy az utoljára szerkesztett helyre ugorjunk.

a Word *Kész szöveg* szolgáltatása kínál kerülőutas megoldást.

Szegélyek nélkül: A körbekerítés ellen először is szúrjunk be egy tetszőleges szövegdobozt. Kattintsunk jobb egérgombbal a keretére, és válasszuk a *Szövegdoboz formázása* parancsot. A *Színek, vonalak* lapon keressük meg a *Vonalak* alatti területen a *Szín* mezőt. Módosítsuk a beállítását *Nincs vonal*-ra. Állítsuk be a további formázásokat is, amelyeket szeretnénk alapértelmezésként használni, és végül zárjuk OK-val az ablakot. Most kattintsunk jobb egérgombbal újból a szövegdoboz keretére, és válasszuk az *Alakzatok alapértelmezésének megadása* menüparancsot.

Más betűtípus: Ehhez hozzunk létre készszöveg-bejegyzést a következőképpen: formázzuk a betűtípust a szövegmezőben a kívántra, és jelöljük ki a mező keretét úgy, hogy a kurzor a mezőben ne legyen látható. Utána nyissuk meg a *Beszúrás/Kész szöveg/Új szöveg* menüpontot, adjunk a bejegyzésnek nevet, mint *doboz1*, és kattintsunk az OK-ra. A jövőben az előre formázott szövegmezőt a *Beszúrás/Kész szöveg* menüparanccsal szúrhatjuk be, vagy csak beírjuk a nevét a szövegbe, és utána leütjük az F3 billentyűt.

16 Excel 2000, XP, 2003

Szűrőbeállítások tárolása és gyorsabb alkalmazása

Az Excel igazán kényelmes szűrőfunkciókat kínál a táblázatok adatainak kiértékeléséhez. Akár oszloponként is más-más szűrőt állíthatunk be. Mindez nagyon jó, csak kár, hogy az adatok szerkesztése után minden alkalommal újból vesződnünk kell a feltételek beállításával.

TIPP Bár a szűrőbeállítások tárolására nincs közvetlen megoldás, a felhasználói megjelenítések megtartják a beállításokat, ezek pedig a dokumentummal együtt lesznek mentve.

Állítsunk be minden kívánt szűrőfeltételt a munkalapon. Utána nyissuk meg a *Nézet/Egyéni megjelenítések*-et, és kattintsunk a *Hozzáadás* gombra. A *Név* mezőbe írjunk lényegre törő rövid leírást, és hagyjuk jóvá OK-val. Ugyanígy további szűrőbeállításokat is menthetünk nézetként.

A lekérésükhöz nyissuk meg ismét a *Nézet/Egyéni megjelenítések*-et, válasszuk ki a listáról a kívánt nézetet, és kattintsunk a *Megjelenítés* gombra. A nézet mindig az adott lapra érvényes, és más táblákra nem alkalmazható.

Az egyéni megjelenítések gyors eléréséhez tegyünk ki gombot valamelyik eszköztárra. Ehhez nyissuk meg az *Eszközök/Testreszabás*-t, és váltsunk a *Parancsok* lapra. Válasszuk a bal oldalon a *Nézet* kategóriát, a jobb oldalon pedig keressük meg az *Egyéni megjelenítések…* bejegyzést. „Fogjuk és vigyük” az elemet az eszközsor kívánt helyére. A *Testreszabás* ablakban kattintsunk a *Bezárás*-ra. A szűrő beállítása után kattintsunk az eszközsoron az ikon beviteli területére, írjunk be egy új nevet, és hagyjuk jóvá enterrel. A szűrőt később ebből a kombinált mezőből választhatjuk ki.

17 Word XP, 2003, 2007

Dokumentumokba illesztett fotók és ábrák kivonása

Képekkel bonyolult dolgokat is könnyen szemléletessé tehetünk. Szeretnénk egy kapott méretes dokumentum néhány fotóját mi magunk is felhasználni. Azonban a beszúrt fájlok mentése helyi menüből körülményes és nagyon időrabló.

TIPP Pedig a Wordbe be van építve egy praktikus mentési szolgáltatás, amellyel egy dokumentum tartalmazta összes fotót egy menetben külön alkönyvtárba tud menteni. Csakhogy a funkció neve egyáltalán nem utal erre a képességére: a megnyitott dokumentumot a Fájl menüből weblapként, azaz HTML formátumba kell mentenünk. A szövegszerkesztő ilyenkor ugyanis minden képet – mind az eredeti, mind a lekicsinyített fájlokat – lement egy automatikusan létrehozott alkönyvtárba.

18 iPod

YouTube-videók előkészítése iPodra konvertáló programmal

A YouTube-on sok érdekes videó van – nekünk pedig iPodunk és időnk, amelyet jól kitölthetnénk, míg az irodáig metrózunk. Azonban a YouTube flash videóit nem lehet iPodra tölteni.

TIPP Hogy az iPod mégis elfogadja a flash videókat, töltsük le és konvertáljuk

17 KIMENTÉS Ha weblapként mentünk, a beágyazott képek külön könyvtárba kerülnek

18 METAMORFÓZIS A YouTube-ról iPodok által lejátszható formára konvertál ez a szoftver

őket egy, a készülék által támogatott fájlformátumra. Ezt a feladatot elvégzi a freeware Free YouTube to iPod Converter a *www.dvdvideosoft.com/products/dvd/Free-YouTube-to-iPod-Converter.htm* oldalról. Mindig a legfrissebb verzióját használjuk (ez jelenleg a 3.1-es), mivel a régebbi verziók a lehetséges formátummódosítások miatt a YouTube-on nem mindig működnek tökéletesen. A telepítés után indítsuk el a programot.

Most keressünk a böngészőben a YouTube oldalon egy videót, és indítsuk el. A böngésző címsorából másoljuk a a webcímet Ctrl+C-vel a vágólapra, váltsunk át a konverterre, és kattintsunk az URL-beviteli mezőbe. Ctrl+V-vel illesszük be a címet. Az *Output Folder* mezőben igény szerint módosítsuk a javasolt fájlnevet. A *Devices* beállítást hagyjuk *Apple iPod*-on. Mellette válasszuk ki a *Presets* alatt a saját modellünknek megfelelő beállítást. Végül kattintsunk a *Download & Convert* gombra. Várjuk meg, míg a folyamat lezárul. Ezután átmásolhatjuk a létrehozott MP4 fájlt az iPodra.

19 Firefox 1.x, 2.x

Az internetoldalakról származó sütik intelligensebb kezelése

Sok weboldalt cookie-k nélkül nem is lehet használni – ezért nem kapcsoltuk ki teljesen ezt a funkciót. Hogy ennek ellenére védjük magunkat kémkedés ellen, a kis fájlokat minden böngészőhasználat végén automatikusan töröljük. Ilyenkor azonban a kívánatos sütik is elvesznek.

TIPP A böngésző integrált sütikezelője nem praktikus, mert ez az automatikus törlésnél mindig minden sütit töröl. Másrészt, ha csak meghatározott weboldalaknak akarjuk megengedni, hogy sütit helyezzenek el a gépünkön, minden ismeretlen weboldalt kivételként kellene letiltanunk. A probléma elegáns megoldását az ingyenes *CookieCuller* kiterjesztés teszi lehetővé a *https://addons.mozilla.org/en-US/firefox/addon/82* oldalról.

A program telepítéséhez kattintsunk a weboldalon az *Upgrade Firefox to use this add-on* linkre, vagy nyissuk meg az XPI fájlt Firefoxból. Kattintsunk az *Install now* gombra, majd indítsuk újra a böngészőt.

Innentől kezdve a sütiket ezzel a kiterjesztéssel kezelhetjük. Egy cookie védelméhez nyissuk meg az *Eszközök/CookieCuller* menüpontot. Keressük meg az illető bejegyzést a listán, és kattintsunk utána a *Protect Cookie* gombra. Ugyanitt el is távolíthatunk egyes sütiket vagy mindegyiket, amelyik nem védett. Azonban praktikusabb, ha ezt a feladatot is automatizáljuk. Ehhez zárjuk be OK-val az ablakot, és nyissuk meg az *Eszközök/Kiegészítők* menüpontot. A *Kiterjesztések* listáján jelöljük ki a *CookieCuller* bejegyzést, és kattintsunk alatta a *Beállítások*-ra. Engedélyezzük a *Remove all unprotected cookies on browser startup* beállítást. Hogy a böngésző ne tegyen keresztbe a programnak, kapcsoljuk ki a Firefox saját integrált sütikezelőjét. Ehhez nyissuk meg az *Eszközök/Beállítások*-at, és kattintsunk a felső ikonsoron az *Adatvédelem* ikonra. A *Sütik* alatti területen állítsuk be: *Sütik megtartása amíg le nem járnak*. Ha a *Személyes adatok* alatt a *Személyes adatok törlése a Firefox bezárásakor* van beállítva, kattintsunk mellette a *Beállítások* gombra. A következő ablakban vegyük el a *Sütik* elől a pipát, és zárjuk a megnyitott ablakok mindegyikét OK-val.

20 Internet

Saját weboldalaink elérhetőségének egyszerű felügyelete

Kicsi, de erős – kis internetes üzletünk máris jelentős számban vonzza a látogatókat. A siker alapja, hogy a weboldal mindig elérhető legyen. Ilyenkor kivételesen sokkal többet ér az ellenőrzés, mint a bizalom.

TIPP Mivel nem tudjuk mindig személyesen ellenőrizni, hogy a weboldal hozzáférhető-e, használjunk ehhez egy online szolgáltatást. Számos szolgáltató kínál gyakran ingyenes, mégis korlátlan felügyeletet, és hozzá különböző fizetős csomagokat átfogó funkciókkal.

Ha nincs szükségünk az elérések statisztikai kiértékelésére, a feladatot a leggyorsabban a *www.montastic.com* kínálatával oldhatjuk meg. A szolgáltatás használatának feltétele egy felhasználói fiók létrehozása. Innen fogjuk irányítani a kínált felügyeleti feladatokat. Az ellenőrzött szerverek száma 100-ra van korlátozva, ami magánhasználatra több, mint elég.

19 EGYEDI KEZELÉS A CookieCuller-rel megvédhetünk egyes sütiket a törléstől

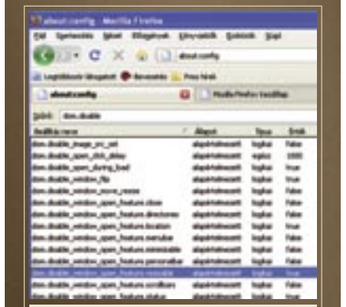

21 EGYEZTETÉS Itt határozhatjuk meg a JavaScript által kikapcsolható elemeket

A weboldalon kattintsunk a *Signup for free* hivatkozásra, és a következő oldalon adjuk meg a nevünket, e-mail címünket, az időzónát, és válasszunk jelszót. Ezután azonnal beléphetünk. Kövessük az *Add a website to monitor* linket. A megjelenő ablakba írjuk be az ellenőrzendő webcím teljes URL-jét, és kattintsunk a *Monitor* gombra. A weboldal azonnal mutatni fogja minden megfigyelt szerver állapotát. Az ellenőrzés ezután automatikusan megtörténik nagyjából 10 percenként két különböző állomáshelyről. Amint egy megfigyelt weboldal állapota változik, erről a megadott e-mail címen értesítést kapunk.

Figyelem: Jelenleg a szolgáltatás nem tud átirányítást használó weboldalakat kezelni. Az ilyen URL-célokat folyamatosan elérhetetlennek fogja besorolni. Ezért a beállításoknál ellenőrizzük, hogy a kérdéses weboldalt be tudjuk-e tölteni, ha a Montastic pirossal jelöli.

További ajánlatokat találunk weboldalak felügyeletére a *www.mon.itor.us/*, *www.serviceuptime.com/*, *www.site24x7.com/* oldalakon. Ezeknek a szolgáltatóknak mindegyike kínál olyan ingyenes csomagot, amely a magán felhasználónak kielégítő teljesítményt nyújt. A bemutatott szolgáltatás ellenőrzi közülük a legnagyobb számú weboldalt viszonylag rövid időközönként, de nem kínálja az adatok további kiértékelését.

21 Firefox 1.x, 2.x

Fontos böngészőfunkciók megőrzése JavaScript-ablakokban

Egyes JavaScripttel megnyitott böngészőablakok méretét nem lehet változtatni, és a vezérlőelemeket és eszközsorokat sem mutatják. Mivel ez gyakran nem passzol a felbontásunkhoz vagy az ablakelrendezéshez, szeretnénk a letiltott funkciók némelyikét visszakapcsolni.

TIPP Természetesen most sincs akadálya annak, hogy mindig mi határozzuk meg, hogyan jelenjen meg a böngészőablakunk. Ehhez azonban a böngésző kibővített beállításainál le kell tiltanunk, hogy a Java Script bizonyos vezérlőelemeket és szolgáltatásokat eltünthethessen. →

22 A CHIP fórumból: Mozilla

A Mozilla rosszul jeleníti meg a weboldalakat

MDAN87 KÉRDÉSE Egy ideje az a problémám, hogy a Mozilla böngészőm nem jeleníti meg rendesen a letöltött weboldalakat. Minden oldalról hiányoznak képek és hivatkozások, illetve rosszul jelennek meg. A CHIP honlapjának betöltésekor például hiányzik minden felső kategória, helyette a Mozilla balra egy listát mutat kék betűkkel, amely a weboldal minden hivatkozását felsorolja. Minden internetcímnél ugyanez a jelenség lép fel.

CHECKER1 VÁLASZA Valószínűleg túlnőtte magát a böngésző gyorsítótára – a Mozilla ebben tárolja ideiglenesen a korábban letöltött weboldalakat. Ilyen esetben a Mozilla a leírt, sajátos viselkedéssel közli, hogy már nem tud több tartalmat tárolni. Általában elegendő egy kattintás az Újratöltés gombra ahhoz, hogy a böngésző újból beolvassa az adatokat. Ha ez nem működik, manuálisan kell kiüríteni a gyorsítótárat. Mozilla/Netscape-nél ehhez nyisd meg az *Eszközök/Beállításokat*, és válts a *Haladó* oldalra. A *Hálózat* fül alatti *Gyorsítótár* területen találod a *Törlés most* gombot. A megerősítő kérdés után a Mozilla törli a régi tartalmakat. Ezután a weboldalak megjelenítésének rendbe kell jönnie.

Írjuk be a böngésző címsorába: *about:config*, és üssük le az entert. A *Szűrő* mezőbe írjuk be: *dom.disable*, és a maradék listán keressük meg a *dom.disable_window_open_feature.resizable* bejegyzést. Dupla kattintással állítsuk az értékét *true*-ra – így az ablakok mérete minden esetben változtatható marad.

Sok más elemre is rögzíthetjük, hogy a JavaScript nem tüntetheti el őket. Az érintett bejegyzéseket állítsuk dupla kattintással *True*-ra. A lenti táblázat áttekintést ad a lehetséges beállításokról.

Konfigurációs beállítás	Hozzárendelt ablakelem
dom.disable_window_open_feature.close	Bezárás gomb
dom.disable_window_open_feature.directories	Könyvjelző eszközsor
dom.disable_window_open_feature.location	Cím mező
dom.disable_window_open_feature.menubar	Menüsor
dom.disable_window_open_feature.minimizable	Minimalizálás gomb
dom.disable_window_open_feature.personalbar	Könyvjelző eszközsor
dom.disable_window_open_feature.resizable	Méretváltoztatás lehetősége
dom.disable_window_open_feature.scrollbars	Görgetés
dom.disable_window_open_feature.status	Állapotsor
dom.disable_window_open_feature.titlebar	Címsor
dom.disable_window_open_feature.toolbar	Navigációs eszköztár

TIPP Ki tudjuk úgy bővíteni a Thunderbirdöt, hogy integrálni tudja a Google Naptár (*http://calendar.google.com*) eseményeit, ám mivel az email-programnak nincs naptárja, először a Lightning naptár-bővítményre lesz szükségünk. A legújabb 8-as verziót *https://addons.mozilla.org/thunderbird/addon/2313* alatt találjuk. Ezután indítsuk el a Thunderbirdöt, és nyissuk meg az *Eszközök/Kiegészítők*-et. Keressük meg a letöltött XPI fájlt. Kattintsunk a *Megnyitásra*, és a következő ablakban a *Telepítés most* gombra. Végül indítsuk újra a Thunderbirdöt. A Lightning most ellenőrzi, hogy vannak-e a rendszerünkben beolvasásra alkalmas naptáradatok, és felkínálja az importálásukat. A Lightning naptár jobb oldalt a Thunderbird programablakába integrálódik, és a mappalistánk alatt is elhelyez egy eszközsort, amellyel válthatunk az összetevők között.

23 Google Naptár
Eseményinformációk összekötése a Thunderbirddel

A Thunderbird levelezőprogram mellett a Google Naptárat használjuk események tervezéséhez. Sajnos a kettőt elég nehéz rábírni az együttműködésre, így napjaink tervezése gyakran nehézkes.

A Google naptáradatok beolvasásához szükség lesz még a *Provider for Google Calendar* kiegészítésre is a *https://addons.mozilla.org/thunderbird/addon/4631* oldalról. A letöltés és a telepítés ugyanaz, mint előzőleg a Lightningé.

A Google Naptárhoz kapcsolódáshoz először töltsük be az oldalt a böngészőbe. Jelentkezzünk be, és nyissuk meg a naptárunkat. Ott kattintsunk a lap tetején a *Beállítások* linkre. A megjelenő oldalon váltsunk a *Naptárak* lapra, majd a részletek megjelenítéséhez kattintsunk a kívánt naptárra. Most a lap alján, a *Magán URL-cím* résznél keressük meg az *XML* ikont. Kattintsunk rá jobb egérgombbal, és válasszuk a *Hivatkozás címének másolása* menüparancsot.

Ezután váltsunk vissza a Thunderbirdre, és kapcsoljuk be a levelezés mappák alatt a Lightning *Naptár* nézetét. Nyissuk meg a *Fájl/Új/Naptárat*. Válasszuk *a hálózaton* beállítást, és kattintsunk *Tovább*. Formátumként válasszuk a *Google Calendar*-t, és kattintsunk a hozzá tartozó mezőbe. Nyomjuk le a Ctrl+V billentyűkombinációt a feed előzőekben másolt hivatkozáscímének beillesztéséhez. A következő ablakba be kell írnunk a Google Naptár-hozzáférésünk adatait. Ezután még adjunk nevet és színt az új naptárnak, kattintsunk *Tovább*, és végül a *Befejezés* gombra. Ezután a Google adatai láthatóak a Thunderbirdben.

24 Internet Explorer 6, 7
Egyes keresőszavak törlése az automatikus kiegészítések listájáról

Keresésnél és űrlapok kitöltésekor az interneten a szövegmezők automatikus kiegészítése nagy segítség, mivel sok gépelést megtakarít. Sajnos, rosszul beírt fogalmakat is ment, amelyeket aztán tévedésből mindig újra ki is választunk.

TIPP A böngészőből az űrlapadatokat az *Eszközök/Internetbeállítások Általános* lapján, a *Böngészési Előzmények* területen a *Törlés…* gombra kattintva, a megjelenő ablakban az *Űrlapadatok törlése* gombbal tüntethetjük el. Ennek az eljárásnak az a hátránya, hogy a teljes listát megsemmisíti. Ha célzottan akarunk egyes bejegyzéseket törölni, tegyük a következőket: indítsunk el egy weboldalt, amelyen beviteli mezők vannak, például a *www.live.com* oldalt. Vigyük a kurzort a szövegmezőbe, és írjunk be egy szót – a böngésző azonnal javasolni fogja a megfelelő bejegyzéseket. Most navigáljunk a nyílbillentyűkkel ahhoz a fogalomhoz, amelyet törölni szeretnénk, és nyomjuk le a *Delete* gombot.

25 LCD tévék & kivetítők
Házimozi optimális beállítása „Burosch Display Reference Suite"-tel

Új lapos képernyős tévénk vagy kivetítőnk akkor jut csak igazán érvényre, ha tökéletesen a környezetre valamint a videó- és audioforrásokra van optimalizálva. Szeretnénk jó áron egy praktikus optimalizáló programot találni.

TIPP Programot szerezni segítünk, de idő is kell hozzá: aki sok pénzt ad ki egy tévéért, szánjon egy kis időt arra is, hogy minél tökéletesebben beállítja. A Burosch Display Reference Test Suite nagy segítséget nyújt ebben – és most ingyen megtalálható lemezmellékletünkön is oldalról. A Burosch-DVD-t NRG-image fájlban kapjuk meg. A letöltést vagy a gépünk merevlemezére történő másolást követően (kb. 154 Mbájt) a fájlt először egy CD-író programmal, mint például a Nero, DVD-re kell írnunk.

Ezután már csak a teszt-DVD-t kell a DVD-lejátszónkba (vagy szoftver DVD-lejátszós PC-nkbe) helyezni – és máris kilenc tesztkép fog egymás után megjelenni, amelyekkel tévénk, monitorunk vagy projektorunk képminőségét optimalizálhatjuk. A motívumok tesztmintákból állnak, amelyek különösen jól olvashatók, valamint természetes objektumokból, amelyekkel tipikus film- és videóképeket követhetünk.

26 Blu-ray meghajtó
HD filmek lejátszási problémáinak azonosítása PC-n

Bonyolult ügy: aki új Blu-ray filmet akar lejátszani a PC-jén, annak egy BD-meghajtónál jóval többre van szüksége. De még ha a videokártya és a monitor is vadonatújak, akkor is gyakoriak a fennakadások. Mi okozza ezt?

TIPP Ha az volt a hollywoodi stúdiók célja, hogy a Blu-ray lejátszást PC-n a lehető legbonyolultabbá tegyék, akkor ezt sikerült teljes mértékben elérniük: összesen kilenc (!) rendszerösszetevőnek kell tökéletesen együttműködnie ahhoz, hogy az új, nagykapacitású korongokat is lejátszhassuk számítógépünkön.

Az eddigi egyetlen program, amely a PC-nket Blu-ray kompatibilitásra teljes mértékben – és valamelyest követhetően – be tudja vizsgálni, a BD/HD Advisor a CyberLinktől, amelyből már számos beta verzió megjelent. A mindenkori legújabb verziót a *www.cyberlink.com* oldalon, a *Support* fül almenüjében a *Blu-ray Disc Support*-ra kattintva találjuk meg. Néhány személyes adat megadása után elindul a kerek 2 MB-os program letöltése.

A telepítés után kattintsunk a *Scan for Blu-ray Disc Support* hivatkozásra – kivéve, ha a rendszerünket a formátum halálának ellenére mégis HD-DVD-képessé kívánjuk tenni. Az Advisor lámpaszínekkel

26 VÁLASZ A Blu-ray Advisor megmutatja, hogy gépünk képes-e BD lemezek lejátszására

mutatja az eredményeket: a zöld azt jelenti: minden rendben, a sárga: illesztőprogram-frissítésre van szükség – és végül a piros egyszerűen ezt: nem Blu-ray-konform. Ez utóbbi esetben többnyire már csak az alkatrészcsere segít. A program legújabb verziója a vadonatúj G45-ös sorozatú Intel chipseteket is hibátlanul felismeri, amelyek X4500HD grafikai magja a Blu-ray megjelenítést éppúgy felgyorsítja, mint az aktuális GeForce-GPU-k a 8/9 modellsorozattól és a Radeon-HD grafikai chipek a 2x00 és 3x00 családból.

27 Processzorok
Bootolás idejének lerövidítése a CPU-magok optimális kihasználásával

Számítógépünkben vadonatúj CPU van két vagy akár négy processzormaggal. →

A hónap hibája: Sztrájkoló DVD-meghajtók: a „filterek" a hibásak

PROBLÉMA Olvasónk alaposan elcsodálkozott: egy audioprogram félresikerült telepítése után DVD-meghajtói hirtelen felmondták a szolgálatot. Az Eszközkezelőben egyszerre csak ott virított mellettük a zavaró sárga hátterű felkiáltójel – a Windows pedig még az eltávolításra és újratelepítésre is mindig újra a 41-es hibakódú üzenettel reagált. Olvasónk kétségbeesetten fordult a CHIP tesztlabor szakértőihez.

VIZSGÁLAT A BIOS mindkét DVD meghajtót hibátlanul felismeri, és az Ubuntu is akadály nélkül bootolható – a hardveren tehát nem múlhat a probléma megoldása. Inkább a félresikerült szoftvertelepítés kellett, hogy hátrahagyja nyomait – de egy újabb programeltávolítás sem hoz változást. Csak alapos Google-kereséssel sikerül leleplezni a tettest: ahogy azt a Microsoft *http://support.microsoft.com/kb/314060/hu* alatt leírja, előfordulhat, hogy egyes programok eltávolítása után titokzatos Registry-bejegyzések maradnak „lógva", amelyek a 19., 31., 32. – vagy éppen a 41. – számú problémát okozhatják.

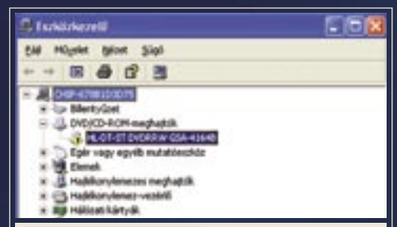

MUNKAMEGTAGADÁS A DVD-meghajtók váratlanul sztrájkba kezdtek – a felbujtó egy audioprogram maradványa a registryben

MEGOLDÁS A probléma csak egy Registry-beavatkozással oldható meg – előtte ajánlott menteni munkaadatainkat. Indítsuk el a Registry-szerkesztőt a *Start/Futtatás*-ból a *regedit* beírásával. Kövessük a *HKEY_LOCAL_MACHINE/SYSTEM/CurrentControlSet/Control/Class/{4D36E965-E325-11CE-BFC1-08002BE10318}* útvonalat. Ezen a helyen töröljük az *UpperFilters* és *LowerFilters* bejegyzéseket. Újraindítás után a meghajtók hibátlanul fognak működni – és olvasónk végre meghallgathatja kedvenc zenéjét.

28 PROFI TIPP: Építsünk új kijelzőt régebbi notebookba

Az intenzív használat jól látható nyomokat hagy – még a mobil PC-k képernyőjén is. Elmondjuk, hogyan cserélhetjük ki.

A tönkrement képernyő miatt még messze nem kell drága elektronikai szeméttényilvánítani notebookunkat. Hiszen egy cseredarabbal – legyen az használt, teljesen felújított vagy akár gyári új – mobil gépünk szempillantás alatt megint (szinte) úgy néz ki, mint az új. A cserét még régebbi business kategóriás noteszgépeken, Pentium III processzortól, is megéri elvégezni, például a Lenovo, IBM, Compaq, Toshiba vagy Dell márkájú modelleknél. Ezek a készülékek még mindig jók az aktuális Office- és internetalkalmazásokhoz, és rendszerint még mindig több, mint 50 000 forintot érnek.

Profi tippünkhöz ezúttal egy Fujitsu Siemens Amilo M 1451G-t javítottunk meg, de más modelleknél is ugyanez az eljárás. Az első három képen látható a kijelző meghibásodásának három leggyakoribb módja: üvegtörés, vonalhiba és karcolások. A régi kijelző kiszerelését az 1-5-ig lépések demonstrálják. Az új kijelző beszerelésénél egyszerűen tegyük meg ezt az utat visszafelé – a négyestől az egyes lépésig. Fontos: mielőtt hozzákezdenénk a munkához, feltétlenül vegyük ki a hálózati csatlakozót és az akkut! Ellenkező esetben áramütést kockáztatunk – különösen a 4. lépésnél.

Csavarhúzó & csereképernyő

Profi tippünk kipróbálásához csak egy kis csillagfejű csavarhúzóra, biztos kézre – és a csereképernyőre lesz szükség. Utóbbit beszerezhetjük olyan helyekről, mint a www.tdcomponents.com, vagy az ismert internetes aukciósházakból. A csereképernyők árai notebook-modelltől függően 100 és 400 euró között vannak. Az átépítés kb. 30 percet vesz igénybe.

Kellékek:

- **Csavarhúzó** a monitor szétszereléséhez (mindenképpen pontosan illeszkedő szerszámot válasszunk a karcok elkerülése végett)
- **Csereképernyő** noteszgépünknek megfelelő típusú

1. meghibásodás: törött üveg

A leggyakoribb kijelző-meghibásodás az üvegtörés. Ezt többnyire az üveglapra belülről vagy kívülről nehezedő túl nagy nyomás okozza, de persze megtörténhet akkor is, ha a notebook egyszerűen leesik az asztalról.

2. meghibásodás: vonal- vagy TAB-hiba

Ezeket a hibákat a sorok vízszintes vagy függőleges vezérlésének problémái okozzák, minek következtében egyes sorok vagy akár teljes blokkok is kieshetnek. A hibás sávok rendszerint fehérek vagy feketék, néha piros, kék vagy zöld színben is megjelennek.

3. meghibásodás: karcolások vagy a polarizáló sérülése

A kijelző két egymás fölé rétegzett üveglapból áll, amelyeken egy-egy polarizáló fólia található. A polárfóliát ki lehet cserélni – ezt azonban jobb, ha szakműhelyre hagyjuk, mert speciálisan pormentesített helyiség szükséges hozzá.

1 Csavar-fedlapocskák eltávolítása

Körbe a kijelzőkereten rendszerint négy-nyolc felragasztott műanyag vagy gumi takarólapocska található. Nyúljunk alájuk egy kis lapos csavarhúzóval. Alattuk feltűnnek a csillagfejű csavarok, amelyek a kijelző fedőlapjának két külső felét rögzítik.

2 Keret levétele

Ha minden csavart kioldottunk, vegyük le a kijelző keretét. Ez rendszerint csak műanyag pöckökkel van rögzítve. Kezdjük el lent, a kijelző két zsanérjánál a rögzítők felnyitását. Ebben egy lapos csavarhúzó és enyhe, a kijelző középpontja felé irányuló nyomás segít.

3 Kijelző kivétele a keretből

Balra és jobbra négy-négy kis csavar tartja a kijelzőt vezetősínek segítségével a fedőlapban. Csavarjuk ki a csavarokat. Ha a kijelző ragasztószalaggal is rögzítve van, távolítsuk el azt is. Most két kézzel nagyon óvatosan kipattinthatjuk a vezetősínből.

4 Adatkábel eltávolítása

A kijelző elektromos vezérlése szalagkábellel a videochipről történik. Előfordulhat, hogy ez a csatlakozás is rögzítve van ragasztószalaggal. A háttérfény kábelének kétpólusú csatlakozója többnyire a kijelző alján ül. Húzzuk ki óvatosan mindkét kábelt.

5 Csere-kijelző beépítése

Cserére kész: ha a notebook fedőlapja most úgy fest, mint ezen a képen, a csereakció felét már magunk mögött tudhatjuk. Most szereljük be az új kijelzőt a műveletek fordított sorrendjében – a 4. lépéstől az elsőig.

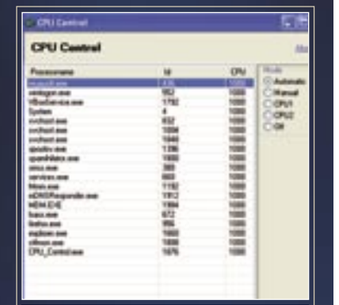

27 BEOSZTÁS A CPU Control-lal kioszthatjuk CPU-nk magjai között a szoftvereket

Keressük a lehetőséget, hogyan lehetne az új processzor képességeit már a rendszer indításánál is teljes mértékben kihasználni.

TIPP Aki le akarja rövidíteni multicore számítógépe indulási idejét, kipróbálhatja a MultiCore Optimizert – a 14 napos demó letölthető a *www.chip.de* oldalról. Ez a program úgy osztja fel a folyamatokat a CPU-magok között, hogy az indulás ideje minimálisra csökken.

Kattintsunk a szükséges folyamatok beolvasása után egyszerűen az *Automatisch* gombra, és kész: újraindítás után a rendszernek gyorsabban kell bootolnia. Aki szeretné, ezredmásodperces pontossággal lemérheti a bootolás idejét az optimalizálás előtt és után a freeware Windows BootTimer programmal, ez is letölthető a CHIP Online-ról.

A MultiCore Optimizer hatékonysága a CHIP tesztlaborban is bebizonyosodott – azonban erősen függ az operációs rendszertől: míg XP alatt az indulás ideje csak csekély mértékben javult, Windows Vistánál annak fejlettebb szálkezelése miatt jelentős gyorsulást eredményezett. Aki tovább szeretne optimalizálni, annak a teljes verzióban rendelkezésre áll a *Turbo* funkció: ezzel a bootolási idő tovább minimalizálható úgy, hogy az egyes folyamatokat kézzel felosztjuk a CPU-magok között.

Még egy tipp: A KoMa Code szoftverforgalmazó a *http://ge.koma-code.de* oldalon kínálja CPU-Control programját, amely ugyanazokat a szolgáltatásokat nyújtja, mint a MultiCore Optimizer. A CPU-Control külsőre nem olyan elegáns, és egy kicsit el is avult (a legújabb verziója lapzártakor a 2007 januári volt) – cserébe viszont ingyenes. ■

MEGJELENÉS: SZEPTEMBER 24.

Felfedjük!

Így működik a Google

A website-ok sikerét vagy bukását a Google PageRank eljárása határozza meg. A CHIP felfedi, hogyan működik ez az apró, de mindenható algoritmus.

4 böngésző tesztje

Szuperböngészők

Ha meg akarja védeni magát a hackerektől, szuperböngészőre lesz szüksége – de legalábbis a létező legjobbra. A CHIP tesztjéből kiderül, hogy melyik ez.

Munkahelyi megfigyelés

Mit tud a főnöke?

Hála az új kémeszközöknek, a főnöke mindent tud: milyen privát e-mailt küldött, melyik weboldalt látogatta meg, kiket hívott. Bemutatjuk azokat a trükköket, amelyekkel megvédheti magát.

1 TB már 50 ezerért!

Új NAS-ok

A CHIP tesztelte, hogy mit tud egy tucatnyi új NAS modell, és hogy mit jelent napjainkban a „Network Access Storage” kifejezés.

Suse 11 a CHIP DVD-n

De luxe rendszer

Vadonatúj kezelőfelület, vadonatúj szolgáltatások, szemet gyönyörködtető látvány: az új OpenSUSE 11 lemossa a pályáról a Windowst. Ráadásul mindezt ingyen.

IMPRESSZUM

SZERKESZTŐSÉG

Főszerkesztő: Harangozó Csongor csharangozo@motorpresse.hu

Felelős szerkesztő: Kudella Magdolna mkudella@motorpresse.hu

Szerkesztők: Csöndes Áron acsondes@motorpresse.hu
Erdős Márton merdos@motorpresse.hu
Győri Ferenc fgyori@motorpresse.hu
Rosta Gábor grosta@motorpresse.hu

Tesztlaborvezető: Köhler Zsolt zskohler@motorpresse.hu

Tervezőszerkesztők: Geiszt Csaba
Ulmer Jenő Gergely

Levélcím: 1590 Budapest, Pf. 279.
Telefon: 06-1-577-2600
Fax: 06-1-577-2690
Internet: www.chipmagazin.hu

Kiadó: Motor-Presse Budapest Lapkiadó Kft.
1113 Budapest, Nagyszőlős utca 11-15.

Ügyvezető igazgató Motor-Presse International Közép- és Kelet-Európa: Dr. Maike Schlegel

Ügyvezető igazgató: Feitser Caroline

HIRDETÉSFELVÉTEL

Hirdetési igazgató: Forgách Katalin

Hirdetésiigazgató-helyettes: Gál Tamás

Hirdetési koordinátor: Szőke Erika, 577-2637 eszoke@motorpresse.hu

Médiareferens: Bálint Sámuel, 577-2629 sbalint@motorpresse.hu

Nemzetközi médiareferens: Szendrey Szilvia

Marketing: Gajdos Barna

TERJESZTÉS Varga Annamária, Törő István

Telefon: 577-2631, 577-2635
Fax: 577-2690
E-mail: mpb@motorpresse.hu, itelofizetes@motorpresse.hu
Internet: www.itmediabolt.hu

TERJESZTÉSI ADATOK

A CHIP magazint a Magyar Terjesztés-Ellenőrző Szövetség (MATESZ) auditálja.

Terjeszti: Magyar Lapterjesztő Zrt., alternatív terjesztők

Előfizetésben terjeszti: Magyar Posta Zrt. Hírlap Üzletága

Megjelenik havonta, egy szám ára: DVD-vel: 1 995 Ft, CD-vel: 1 495 Ft

Előfizetési díjak:
1 éves: DVD-vel: 16 740 Ft, CD-vel: 12 540 Ft
Fél éves: DVD-vel: 9 570 Ft, CD-vel: 7 170 Ft

ELŐÁLLÍTÁS:

Nyomtatás: Grafika Press Zrt.
Felelős vezető: Farkas Tamás, vezérigazgató

© The Hungarian edition of the CHIP is a publication of Motor-Presse Budapest Lapkiadó Kft. licensed by Vogel Burda Holding GmbH, 80336 Munich/Germany. © Copyright of the trademark "CHIP" by Vogel Burda Holding GmbH, 80336 Munich/Germany.

ISSN 0864-9421

A hirdetések körültekintő gondozását kötelességünknek érezzük, de tartalmukért felelősséget nem vállalunk. A közölt cikkek fordítása, utánnyomása, sokszorosítása és adatrendszerekben való tárolása kizárólag a kiadó engedélyével történhet. A megjelentetett cikkeket szabadalmi vagy más védettségre való tekintet nélkül használjuk fel.

Figyelmeztetés!
Tisztelt Olvasónk! Tájékoztatjuk, hogy a kiadványunkhoz csatolt lemezmellékleteket ingyenesen biztosítjuk az Ön számára. A mellékleteket az elérhető és rendelkezésre álló technikai eszközökkel a kiadás előtt gondosan ellenőriztük, ennek ellenére tartalmazhatnak olyan vírusokat vagy programhibákat, melyek felismerésére és kiszűrésére az ellenőrzés során nincs lehetőség. Felhívjuk figyelmüket arra, hogy a kiadó kizárja a felelősséget bármilyen következményért, illetve kárért (beleértve többek között a felhasználói és üzleti tevékenység félbeszakadását, információk esetleges elvesztését, kieső jövedelmet stb.), amely a csatolt mellékletek használatából vagy használhatatlanságából ered.

Computer Panoráma

RENDKÍVÜLI COMPUTER PANORÁMA KIADÁS A CHIP MAGAZINBAN

CSÚCSHACKEREK 146
ÉS A LEGNAGYOBB LEBUKÁSAIK

Exkluzív belső információk.
Plusz: a leghíresebb hazai támadás

A 10 LEGFONTOSABB 152
KÉRDÉS AZ EEEPC-KRŐL

Meddig bírják, mennyire gyorsak, melyik a legjobb, érdemes-e most venni? Cikkünk után nem maradnak kérdései

SOHA TÖBBÉ DUGÓ!

144

TMC végre itthon is!
Ezzel elkerülheti a csúcsforgalmat. Minden a hazai szolgáltatásról.

MOZAIK

Hírek
HD kamerák, új memóriakártyák, e-mailek biztonságban... 142

Traffic Message Chanel
Soha többé dugó 144

CÍMLAPSZTORI

Akikre az FBI vadászik
A világ leghíresebb hackerei 146

HARDVER

TFT-k, merevlemezek, DVD-írók...
Újdonságok tesztje 148

Amiről mindenki beszél
A 10 legfontosabb kérdés az eeePC-kről 152

SZOFTVER

Gyorsteszt
A hónap leghasznosabb szoftverei 154

KOMMUNIKÁCIÓ

Vatera, eBay
A legjobb hardverek – sokkal olcsóbban 156

Hálójáró
Letöltés csúcssebességgel 158

TIPPEK, TRÜKKÖK

Digitális fotósuli
Utánunk a vízözön 160

+20 OLDAL A CP LEGNÉPSZERŰBB ROVATAIBÓL A CHIP ÉS A COMPUTER PANORÁMA OLVASÓINAK

Canon
2 új HD felbontású kamera

Két új, otthoni felhasználóknak szánt, nagyfelbontású videók rögzítésére alkalmas kamerával jelentkezett a Canon. A HG20 és HG21 típusjelzésű modellek beépített merevlemezt tartalmaznak, amelynek mérete a HG20 esetében 60, a HG21-nél pedig 120 GB. Az alkalmazott AVCHD kódolásnak köszönhetően ez (rendre) 22, illetve 44 órányi felvétel készítését teszi lehetővé.

A kamerák érdekessége, hogy a felvételkészítésnél az AVCHD profilokban kiválasztható legnagyobb adatsebességet is használhatjuk (ez 24 Mb/s). Mindkét kamera természetesen Full HD felbontásban (1920×1080 pixel) rögzít. A zajmentes képet a 3,3 megapixeles CMOS érzékelő, valamint a Canon saját fejlesztésű, 12 átfogásra képes objektíve biztosítják, az utólagos képjavításért pedig a DIGIC DV II processzor felel.

A kamerákhoz a Pixela ImageMixer SE 3-as verziója jár, amelynek segítségével a HD felbontású videókon mindenféle alapműveletet elvégezhetünk, valamint arra is van lehetőség, hogy a programmal a felvételeket BD lemezen, iPod-on vagy DVD-n használatos formátumra tömörítsük.

A kamerák fogyasztása kifejezetten alacsony, maximum 3,5 watt. Ez azt jelenti, hogy az opcionálisan megvásárolható nagykapacitású akkumulátor segítségével egyetlen töltéssel akár 5 órányi anyagot is rögzíthetünk.

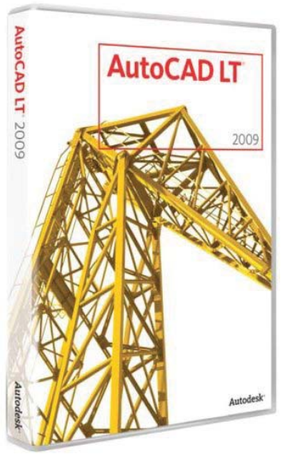

Autodesk
Magyar nyelvű AutoCAD LT 2009

Az Autodesk bejelentette, hogy elkészült az AutoCAD LT 2009 magyar nyelvű verziója, amely több újdonságot tartalmaz, emellett pedig megújult kezelőfelülettel is ellátták.

Az AutoCAD LT elsősorban olyan tervezők számára készült, akik műszaki rajzokat készítenek, és nincs szükségük az ismétlődő tervezési lépések automatizálására, valamint külső alkalmazások integrálására. A program segítségével könnyedén áttekinthetők a tervrajzok, nyomon követhetők a munkafolyamatok, irányíthatók a projektek. Az Autodesk az alkalmazás fejlesztése során a rajzolók érdekeit tartotta szem előtt, ami elsősorban gyorsabb és összehangoltabb munkát eredményez a mérnökök, tervezők és kivitelezők számára egyaránt.

Az AutoCAD LT 2009 teljes mértékben kompatibilis a DWG fájlformátummal, így költségkímélő választás mindazok számára, akiknek nincs szüksége 3D szolgáltatásokra, részletesen testre szabható opciókra vagy hálózati licenckezelésre. Az érvényes szoftverkövetéssel rendelkező felhasználók automatikusan jutnak hozzá a legújabb szoftververziókhoz, valamint számukra az otthoni használat is engedélyezett.

BenQ
Projektor világos helyiségekbe

A BenQ legújabb, SP920 típusjelzésű digitális projektora magas, 6000 ANSI lumen fényerőt nyújt, így akár felkapcsolt villany mellett is jól látható képet nyújt. Az SP920 elsősorban az üzleti felhasználóknak készült, hiszen normál, 4:3-as képarányú, 1024×768 pixeles felbontást kínál, amely házimozira finoman szólva sem optimális, ám egyetemi előadótermekbe vagy prezentációra tökéletes.

A hatalmas fényerőt egyébként a projektor nem egy, hanem két lámpa segítségével nyújtja. Ezek természetesen többféleképpen is beállíthatók, így a típus a nagy, normál és kisméretű helyiségekhez könnyedén alkalmazkodik. A projektor tartalmazza az UNISHAPE technológiát, valamint DLP BrilliantColor chipkészlettel készül. Előbbi lehetővé teszi, hogy világos helyiségekben is szebbek (teltebbek) legyenek a színek, míg utóbbi az elérhető kontrasztot növeli valamelyest. A projektor független színkezelésének hála a vörös, a zöld, a kék, a cián, a bíbor és a sárga színösszetevők erőssége külön állíthatók be, így elég jó finomhangolásra is lehetőségünk van. A termék már megvásárolható Magyarországon, ajánlott bruttó végfelhasználói ára kb. 870 000 Ft.

OKI
Új, nagyvállalati A3-as nyomtató

A C9850-es típusú nyomtatót az OKI elsősorban olyan vállalatok számára ajánlja, amelyeknek az átlagosnál jóval magasabb a színes nyomtatási igénye, valamint, amelyek többféle médiumtípust is használnak: a printer akár 300 grammos papírra is tud nyomtatni, legfeljebb A3-as méretben.

A nyomtató percenként 40 ff és 36 színes A4-es oldal vagy 21 ff és 19 színes A3-as oldal kinyomtatására képes. A C9850-es médiumkezelése nagyon jó, a legnagyobb A3-as választható méret mellett a masina elboldogul a névjegykártya méretű anyagokkal is.

A készülékhez saját RIP, valamint többféle szoftver tartozik: a PrintSuperVision és Secure Print a távfelügyeletet teszik lehetővé, míg a Template Manager 3.0 a sablonok kezelésében segédkezik. A C9850-es listaára 1 390 000 Ft-tól indul.

Xerox
Kutatócsoport az információs túlterheltség ellen

Új kutatócsoportot alapított a Xerox IORG (Information Overload Research Group) néven, amelynek elsődleges célja a munkahelyek termelékenységének javítása az információs volumen hatékony kezelésével. A Xerox ezzel – többek között – a Microsoft, az Intel és az IBM példáját követi, ők már régebb óta dolgoznak a naponta milliárdos számban születő új információk szűrésén és csoportosításán.

Egy frissen elvégzett kutatás szerint a munkavállalók munkaidejének megoszlása a következő: tartalom létrehozása 25%, keresés, kutatás 15%, megbeszélések 20%, gondolkodás 12%, míg a fennmaradó 28%-ot a munka megszakítása és újrafelvétele teszi ki. Ez utóbbit az információk rendszerezésével, könnyebben elérhetővé tételével jelentősen lehet csökkenteni, amely végső soron időmegtakarítást, vagy egységnyi idő alatt több „hasznos” tartalmat eredményezhet.

Ezt a jól strukturált állapotot olyan feladatokkal lehet elérni, mint a nyomtatott és digitális tartalmak elkülönítése, a releváns adatok kiemelése, valamint intelligens dokumentumkezelő szolgáltatások.

Verbatim
16 GB-os SDHC kártya

A Verbatim bemutatta 16 gigabájtos SDHC memóriakártyáját, amelyet a gyártó elsősorban a felsőkategóriás fényképezőgépekbe, illetve HD felbontású videokamerákba szán. A memóriakártya a 6-os sebességkategóriába tartozik, ami azt jelenti, hogy másodpercenként legalább 6 MB adatot lehet rá felírni. A memóriakártya az olvasási sebesség terén sem okoz csalódást, e tekintetben 20 MB/s az elérhető maximum.

A memóriakártya kapacitása (szinte) minden igényt kielégít: egy átlagosnak mondható, 8 megapixeles fényképből kb. 4500 darab fér fel rá, MPEG-2 formátumú, SD videóból 6-12 órányit, nagyfelbontású videóból pedig – tömörítési faktól függően – 1-4 órányit rögzíthetünk.

A legjobb az egészben az, hogy a memóriakártya ára nem is csillagászati: az ajánlott kiskereskedelmi ár áfával együtt is csupán 15 300 Ft.

TrendMicro
Adatvédelem e-mail titkosítással

Legutóbb bejelentett két termékével a Trend Micro is belép az e-mail titkosítási termékek piacára. A Trend Micro Email Encryption Client 5.0 és az InterScan Messaging Hosted Security termékek kis-, közép- és nagyvállalatok számára egyaránt jó megoldást jelentenek az elektronikus kommunikáció biztonságossá tételéhez.

Bár az elektronikus levelezés a gazdasági folyamatokban az egyik legmarkánsabb kommunikációs formát jelenti, és sokszor bizalmas információk továbbítására is szolgál, az e-maileket a felhasználók szinte mindig egyszerű szövegként, nem pedig titkosított formában továbbítják – mondanunk sem kell, ez nagy veszélyeket rejt magában, hiszen amíg az üzenetek célt érnek, a világ számos pontját bejárják, és mindenhol remek lehetőség kínálkozik az adatok „ellopására”.

A Trend Micro két szoftvere erre a problémára jelent gyógyírt: az IMHS házirendalapú, automatikus titkosítást nyújt akár a külső, akár a belső levelezéshez, míg az Email Encryption Client 5.0 a levelek mellett a népszerű üzenetküldő alkalmazások kommunikációját is képes védeni.

A szoftverek személyazonosság-alapú titkosítással működnek, így nem használnak tanúsítványokat; ez lényegesen egyszerűbbé és kényelmesebbé teszi használatukat

Soha többé dugó

A GTM-10 névre hallgató vevővel a Garmin készülékei tehetőek TMC-kompatibilissé

Traffic Message Channel

Hosszú várakozás után augusztusban végre Magyarországon is elindul egy olyan szolgáltatás, amelynek segítségével a navigációs eszközök még optimálisabban tudnak útvonalat tervezni, immár figyelembe véve az aktuális közlekedési információkat is.

Szerző: **Rosta Gábor**

Lehet bármilyen okos navigációs eszközünk, az optimális útvonal megtervezéséhez csak a térképadatokra tud támaszkodni. Ezek között pedig nem szerepel az aktuális közlekedési helyzet, amely komoly befolyással bír arra, hogy milyen utat tekinthetünk a legjobbnak.

Erre a problémára a legelterjedtebb megoldást a TMC (Traffic Message Channel) nyújtja, amely végre hazánkban is elérhető. A TrafficNav Kft. által nyújtott szolgáltatás augusztus elsejétől Budapesten, augusztus 20-ától pedig már Magyarország egész területén működik majd, és az arra alkalmas készülékeken lehetővé teszi, hogy a PNA-k az aktuális közlekedési helyzet alapján számolják ki (illetve számolják újra) a leggyorsabb útvonalakat.

A szolgáltatás működése hasonlít az RDS-hez (ennek segítségével írják ki az újabb rádiók az éppen hallgatott adó nevét, a játszott zene címét, a pontos időt és így tovább), annyira, hogy a TMC adatok az RDS-sel párhuzamosan, az FM rádióadásba kódolva kerülnek kisugárzásra. Hazánkban ez jelenleg az MR2 Petőfi csatornáján keresztül történik. Az aktuális adatok forrása az Útinform és a Fővinform, de a TrafficNav egy ötezer „fős" gépkocsi flotta, illetve a fővárosi közlekedésfigyelő kamerák jeleit is begyűjti.

Hogyan működik?

A PNA-k vagy beépített, vagy külső TMC-vevője veszi e jeleket, dekódolja és átadja a navigációs eszköznek, amely ez alapján tudja majd, hogy melyik úton van dugó, útfelbontás vagy baleset. Ahhoz, hogy ez működjön, a vevőn kívül arra is szükség van, hogy a PNA-ra töltött térkép is TMC-kompatibilis legyen. Hazánk esetében ez a legfrissebb TeleAtlas és TopMap-adatbázisokon (ilyen a Garminokba tölthető Naviguide 5.0, de a TomTom tájékoztatója szerint az ő készülékeikben is már a TMC-adatokat tartalmazó térkép található) alapuló térképek esetében így is van, a régi térképeket azonban frissíteni kell.

A TMC használatához szükséges lokalizációs táblában egyrészt az események, másrészt a fontosabb helyszínek kódja szerepel. Mivel a rádióadásban csak a kódok érkeznek, az események kiírása bármilyen nyelven történhet – hazánkban természetesen magyarul.

Mit várhatunk?

Ha PNA-nk TMC-képes, térképünk friss, és a rádióadás is fogható, akkor a következő szolgáltatásokra számíthatunk: először is, a készülék kijelzőjén láthatjuk, hogy egy adott útszakaszon dugó, torlódás vagy más közlekedési esemény akadályozza a folyamatos haladást, vagy éppen le van zárva teljesen.

Még többet kapunk, ha éppen navigációs üzemmódban használjuk a készüléket, amely mindig a legfrissebb közlekedési adatokat figyelembe véve tervezi meg az úti célunkhoz vezető optimális útvonalat, sőt a TMC-adatok segítségével akár menet közben is áttervezheti ezt az útvonalat, amennyiben az eddigi útvonalon valami történne. Ez a szolgáltatás a TMC-t nem használók számára is hasznos, csökkentve a már bedugult útszakaszra érkező gépjárművek számát, így rövidebbé téve a dugót. ■

Alternatív megoldások

Ahhoz, hogy a TMC hasznos legyen, elengedhetetlen, hogy a közlekedési információk mindig frissek legyenek. Ezen próbál javítani például a TomTom a HD Traffic névre hallgató szolgáltatásával, amely a közlekedők által használt mobiltelefonok mozgása alapján számolja ki az aktuális közlekedési helyzetet, és a cég állítása szerint hárompercenként frissül. Az egyelőre csak Hollandiában elérhető szolgáltatás a Vodafone segítségével és előfizetéses rendszerben működik, GPRS vagy más mobilinternetes adathozzáférésen keresztül.

Ehhez hasonló az egyesült államokbeli Dash Express, amelynek készülékeiben beépített WLAN és GSM modul is található, ezek segítségével pedig egyrészt a készülékek mozgása is nyomon követhető, másrészt az ebből számolt közlekedési információk is továbbíthatóak a vezetők felé.

A világ leghíresebb hackerei

Hackertörténelem

Hackerek. Belelesnek a levelezésünkbe, bankokat rabolnak ki, háborúkat vívnak meg valahol egy félhomályos alagsori szobában egy laptop előtt ülve. Bár a józan ész azt súgja, ez csak egy csalóka kép, amit Hollywood rajzolt a tudatalattinkba, a helyzet az, hogy az igazi csúcshackerek nagyjából tényleg ilyenek. Bemutatjuk a leghíresebbeket.

Szerző: **Hanula Zsolt**

Minden idők legnagyobb hackereiről írni kicsit olyan, mintha a legnagyobb titkosügynököket vennénk számba: mindkét szakmának az a lényege, hogy ne bukj le. Ha nem kapnak el, nem ismernek, nem létezel, ergo elég jó vagy. A következőkben tehát a világ leghíresebb olyan hackereiről lesz szó, akik annyira azért nem voltak jók, hogy tökéletesen ismeretlenek maradjanak.

Kevin Mitnick
A poszterfiú

Minden idők leghíresebb hackerének címe vita nélkül *Kevin Mitnick*-é. 1979-ben, 16 évesen kezdett hackerkedni. Saját bevallása szerint nem volt egy különösebb számítógépes zseni, ellenben mesteri fokon űzte a social engineering mesterségét: a leggyengébb láncszemet, az emberi tényezőt támadta, a legtöbbször egyszerűen kidumálta az emberekből a jelszavaikat, a saját rendszergazdájuknak vagy biztonsági szakértőjüknek kiadva magát. Az FBI akkor eredt a nyomába, amikor betört a Digital Equipment szoftverfejlesztő cég rendszerébe, és ellopta a VMS operációs rendszer forráskódját. Feltörte a Pacific Bell telefontársaság, a Motorola, a Nokia, a NEC, a Sun, az utána nyomozó FBI szervereit, járt a Pentagon rendszerében, és egy rakás kaliforniai egyetem hálózatában. Két évig üldözte őt az FBI, amikor végül elkapták, a laptopján húszezer ember hitelkártya- és egyéb személyes adatait találták, akiknek az álcája mögül tevékenykedett. Öt évre csukták le, amiből négy és felet előzetes letartóztatásban töltött. 2000-ben szabadult, és miután 2003-ban lejárt az internettől és minden egyéb telekommunikációs hálózattól való eltiltása, saját biztonságtechnikai céget alapított (a weboldala feltörekvő hackerek kedvelt célpontja, legutóbb 2006-ban sikerült feltörni francia és pakisztáni támadóknak). Kalandjaiból film készült, könyvet írt, és legutóbb az Alias című tévésorozatban játszotta el a CIA egyik katonai hackerét.

Hazai pálya

A leghíresebb magyarországi hackertámadás 1999 decemberének utolsó napjaiban történt, amikor az Elender internetszolgáltató (akkoriban a magyar piac egyik legjelentősebb szereplője, a későbbi gazdasági miniszter és SZDSZ-elnök Kóka János cége) szerverére jutott be két hacker. Több mint kétezer elenderes ügyfél felhasználónevét és jelszavát szerezték meg, amit aztán január első hetében, az Elender weboldalán tettek közzé. Három hét múlva ismét behatoltak a rendszerbe, és a céget gúnyoló feliratot tettek ki a nyitóoldalra. A hackereket, két 16 éves középiskolást, hamarosan lefülelték. Három évig húzódott az ügy a bíróságon, végül nem ítélték el őket.

c0mrade, Phoenix
Tizenéves zsenik

Jonathan Joseph James, vagy ahogy a neten magát nevezte, c0mrade, 15 éves volt, amikor betört a NASA alabamai űrközpontjának szerverére, és ellopta a Nemzetközi Űrállomás létfenntartó rendszerét vezérlő szoftver forráskódját, és még néhány szigorúan titkos programot, összesen 1,7 millió dollár értékben. A floridai hacker bejutott az amerikai védelmi minisztérium Defense Threat Reduction Agency nevű ügynökségének (itt az USA biztonságát fenyegető külső és belső veszélyeket elemzik, és szolgálják ki információval a titkosszolgálatot, terrorelhárítást és az FBI-t) hálózatába is, ahol nagyjából háromezer belső e-mailt olvasott el, és az így megszerzett információkkal legalább tíz katonai szerver felett vette át az irányítást. Mivel még fiatalkorú volt, javítóintézetbe zárták, majd amikor betöltötte a 18-at, próbaidőre bocsátották. Betört a BellSouth telefontársaság rendszerébe, újra elkapták, és bebörtönözték, ahonnan fél év múlva újra elengedték. Idén tavasszal halt meg, rákban.

Nahshon Even-Chaim, alias Phoenix az ausztrál The Realm hackercsoport vezetője volt, ami a nyolcvanas évek végén amerikai egyetemek és katonai szerverek feltörésére specializálódott. Puszta szórakozásból töröltek és változtattak meg adatbázisokat, arrogáns üzeneteket hagyva maguk után, amerre csak jártak. Nahshon egyszer egészen addig ment, hogy felhívta a New York Times újságíróját, hogy korrigáljon néhány tévedést a The Realm viselt dolgairól írt cikkében. Végül 1990-ben kapták el őket. Eredetileg 10 év börtönnel fenyegették, végül csak 500 óra közmunkát és egy év felfüggesztettet kapott.

Vlagyimir Levin, David L. Smith
A pénz beszél

1994-ben egy hackercsoport bejutott a Citibank központi szerverére, és a bank legnagyobb üzleti partnereinek bankszámláiról összesen 10,7 millió dollárt utalt át finn, amerikai, izraeli, holland és német számlákra. Három tettest sikerült elfogni, amikor megpróbálták levenni a pénzt a számláikról San Franciscóban, Tel-Avivban, illetve Rotterdamban. A nyomozás során a szálak Szentpétervárra, egy *Vlagyimir Levin* nevű matematikushoz vezettek, ő szervezte a támadást, vezette a hackereket, és szerezte meg a belépéshez szükséges kódokat (máig nem tisztázott, hogyan). Az Oroszország és az USA közötti kiadatási egyezmény akkoriban nem terjedt ki cyberbűnözőkre, így az oroszok nem adták át az amerikai hatóságoknak Levint. Egy évvel később aztán elkövette azt a hibát, hogy kimozdult Oroszországból, és a londoni Heathrow reptéren lefülelték, majd kétéves jogi hercehurca után kiadták az amerikai bíróságnak. Bevallotta a tettét, és három évet töltött börtönben. Az ellopott pénz végül 400 ezer dollár híján mind megkerült.

David L. Smith soha egyetlen hálózatba sem tört be, egyetlen szerver védelmén sem jutott át, mégis ő okozta az internet történetének legsúlyosabb (és legdrágább) pánikját 1999-ben. A 31 New Yersey-i programozó 1999 márciusában alkotta meg a Melissa féregvírust, és tett fel egy fertőzött fájlt egy lopott AOL felhasználónevet használva egy levelezőlistára. A féreg a megfertőzött gépeken az Outlook levelezőprogramban talált első 50 e-mail címre küldte tovább magát, és néhány óra leforgása alatt irtózatos levélforgalmat generálva a bolygó minden szegletébe eljutott. Több nagy cégnél (mint a Microsoft, az Intel, a Lockheed Martin vagy a Lucent Technologies) egyszerűen le kellett kapcsolni a levelezőszervereket a Melissa tombolása miatt. Fél év múlva kapta el a híres svéd biztonságtechnikai specialista, Jonathan James (csak névrokona a két bekezdéssel előbb bemutatott hackernek), aki a másik hírhedt féregjárvány okozóját, az ILOVEYOU vírus íróját is lefülelte 2000-ben. Smith-t tíz év börtönre ítélték, amiből húsz hónapot töltött le, a többit elengedték, mert hajlandó volt az FBI-nak segíteni más cyberbűnözők elleni nyomozásokban.

Kalapok

Eredetileg a hacker szó olyasvalakit jelentett, aki nagyon magas szinten ért a számítógépekhez, később változott a jelentése olyasvalakivé, aki illetéktelenül behatol más gépére, plusz kialakult a crkacker kifejezés olyanokra, akik programok másolásvédelmét törik fel. Aztán a hackereken belül is kialakultak különböző válfajok, őket az angol szleng különféle színű kalapokkal különbözteti meg.

A klasszikus Robin Hood-mentalitású hacker a fehérkalapos. Azért tör be szerverekre, hogy felhívja a rendszergazdák figyelmét a biztonsági résekre. Nem rombol, nem töröl, nem lop el információt, csak jelzi, hogy ott járt, és hol a kiskapu, amit be kellene csukni.

A feketekalapos a „gonosz hacker”, aki vagy a pusztítás örömeért, vagy információk megszerzéséért tör be más gépére. Gyakran a szervezett bűnözés megbízásából dolgoznak, nem áll tőlük távol az ipari kémkedés, illetve zombihálózatok kiépítése, amit aztán spammereknek, vagy túlterheléses támadásokra készülő politikai-gazdasági csoportoknak adnak bérbe. A kettő között vannak a szürkekalaposak, akik nem élnek a fehérek szigorú etikai kódexe szerint, de nem is szándékuk olyan szintű kárt okozni, mint a feketekalaposoknak.

Végül kékkalaposnak nevezik azokat a hackereket, akiket direkt azért bérelnek fel biztonságtechnikai cégek, hogy a védelmi rendszereiket teszteljék, és próbáljanak hibákat, támadható pontokat találni rajta, még mielőtt éles bevetésen találná meg azokat másvalaki.

NeOh, Markus Hess
a játék komolyra fordul

Ne0h a globalHell hackercsapat tagja volt, ami nagyjából 60 hackert tömörített a világ minden tájáról. Egyéves ténykedésük alatt betörtek többek között az amerikai hadsereg, a Fehér Ház, az amerikai posta, egyetemek és telefontársaságok szervereire. Ne0h azért volt különleges a csapat tagjai között, mert nem pusztán a szórakozás, és veszély keresése hajtotta: egy pakisztáni terroristaszervezetnek, rajtuk keresztül pedig egyenesen az Al-Kaidának dolgozott. 1998-99-ben kínai egyetemek, az indiai Bhabha nukleáris kutatóközpont, és az amerikai védelmi minisztérium hálózatatiba tört be, és töltött le információkat a terroristák számára. Állítólag betörésenként ezer dollár volt a tiszteletdíja.

Markus Hess a leghíresebb német hacker volt. Tehetségére felfigyelt a KGB is, és a nyolcvanas évek végén nekik dolgozott, amerikai katonai szervereken kémkedve, és onnan letöltött titkos adatokat átpasszolva a szovjeteknek. Az amerikai energiaügyi minisztérium egyik kutatólaborja, a Lawrence Berkeley National Laboratory rendszere felett sikerült az irányítást átvennie, és innen kiindulva jutott be több mint 400 katonai szerverre. Feltörte többek között a Pentagon központi adatbázisát, az amerikai légierő rendszerét, az akkori Nyugat-Németországban és Japánban állomásozó amerikai katonák főhadiszállásainak szervereit, és az MIT egyetem hálózatát. Végül úgy akadt horogra, hogy egy kamu katonai akció, az Operation Showerhead terveit dobták be csaliként, majd a fájlok útját követve jutott el az FBI Markus hannoveri otthonáig. Kémkedésért ítélték el, három évet ült, ma egy német cégnél dolgozik hálózati programozóként. ■

ÚJDONSÁGOK

ALAPLAP ● ASUS RAMPAGE EXTREME

Manapság rengeteg tuningra alkalmas alaplap közül lehet válogatni a piacon, de olyanra, amilyet most az ASUS rakott össze, csak ritkán van példa. Az ASUS Rampage Extreme jelzésű lapjának minden szolgáltatása és minden extrája, valamint dizájnja és BIOS-a is a keményvonalas túlpörgetők igényeihez lett igazítva. Az Intel X48-as chipkészletre épülő lapot minden szükséges prémiumszolgáltatással felszerelték, így 2 PCIe x16-os foglalatával támogatja a CrossFire X videoalrendszert, DDR3 memóriákat kezel, minden Intel LGA775-ös CPU-val elboldogul, és egyszerre akár 9 SATA egységet is kapcsolhatunk rá. A 16 fázisú EPU-val felszerelt alaplap hűtésénél sem spóroltak a tervezők – a hatalmas, minden melegedő alkatrészt lefedő hőcsöves hűtőbordát további két egységgel bővíthetjük, és a fő blokk vízhűtésre is elő van készítve. A tuningoláshoz egy maximálisan részletes BIOS áll rendelkezésre, aminek segítségével egy magyar tuningcsapatnak már sikerült is elérnie az effektív 2,5 GHz-es DDR3 sebességet. Hogy a tuningolás ne mindig csak BIOS-turkálásról és újraindításokról szóljon, az ASUS egy roppant hasznos szolgáltatást adott a laphoz. A tisztán hardverből megoldott, oprendszer-független TweakIt technológiához szükség van az LCD Posterre, így három alaplapi gomb segítségével menet közben ellenőrizhetjük rendszerünk fontosabb adatait, változtathatjuk a feszültségszinteket és az FSB órajelét is. A TweakIt-tel tesztünkben is könnyedén sikerült menet közben hatékonyan túlpörgetni rendszerünket, ám az igazi tuninghoz továbbra is a BIOS-ra lesz szükségünk.

Az ASUS Rampage Extreme kifejezetten jól sikerült, és valóban alkalmas arra, amire tervezői szánták: extrém tuningolásra.

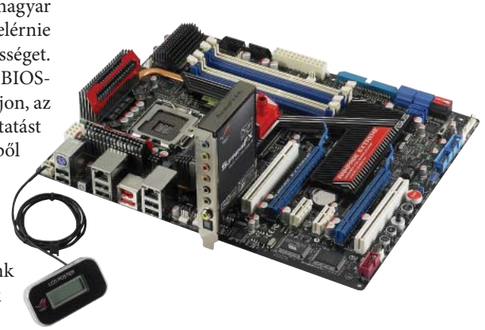

cp labor	
Forgalmazó:	ASUS Magyarország
Internet:	hu.asus.com
Tájékoztató ár:	74 890 Ft
+	Prémium alaplap tuningra kihegyezve
+	A TweakIt kiváló találmány
–	Csak kevés paramétert változtathatunk a TweakIttel
–	Luxus ár

OKOSTELEFON ● HP IPAQ 914

A HP nem ma kezdte a PDA-gyártást, és üzleti okostelefonjaik is általában kedvező fogadtatásban részesülnek. Ehhez minden rendelkezésre áll az új csúcsmodell, a 914-es esetében is, amely gyakorlatilag mindent tud, amit egy ilyen készüléktől egyáltalán elvárhatnánk. A 7,2 Mbps-es sebességre képes HSDPA modul mellett került bele 2.0-s szabványú Bluetooth adapter, G-s WLAN kártya, nagy érzékenységű A-GPS vevő, van rajta QWERTY billentyűzet, memóriája microSD-kártyákkal bővíthető, és így tovább. Funkciókban tehát nincs hiány, és igazából teljesítményben sincs: processzora egy 520 MHz-es Marvell PXA270-es, amely mellett 128 MB RAM és 256 MB ROM található. A memóriában a legújabb Windows Mobile 6.1 Professional operációs rendszer dolgozik, pár kiegészítő szoftverrel. Ezek közül alapból a Google Maps és a ClearVue PDF nézegető lehet a legérdekesebb. Az előbbivel egész jól navigálhatunk, már ha van a közelben internetelérési lehetőség, vagy vállaljuk a mobiladathívás költségeit. Természetesen hangos navigációra nincs lehetőség, de még így is nagyon hasznos lehet, hogy tudjuk, merre járunk éppen. A beépített A-GPS érzékenységével is meg voltunk elégedve.

Sajnos az iGO telepítése nem sikerült, mivel a 2,46”-es, QVGA felbontású kijelző fekvő tájolású, és semmiféle módon nem is volt hajlandó azt átfordítani – így pedig a szoftver képernyőjén nem minden gombot értünk el.

Az iPAQ 914-esre amúgy is jellemző, hogy miközben nagyon jól használható, időnként bosszantó hibák árnyékolják be az élvezetet: ezek közé tartozik, hogy a telefonhívások közben nagyon lassan éled fel: a hívó fél már a második-harmadik csörgést hallja, mire a készülék egyáltalán jelzi, hogy bejövő hívásunk érkezett. Az alap-szoftverek segítségével nem tudunk SMS-hangot választani, ráadásul a készülék időnként hajlamos lefagyásra is. Persze ezek a hibák egy későbbi szoftverfrissítéssel könnyen orvosolhatóak.

cp labor	
Forgalmazó:	HP Magyarország Kft.
Internet:	www.hp.hu
Tájékoztató ár:	113 000 Ft
+	Mindent tud
+	Gyors
–	Pár bosszantó szoftverhiba
–	Néha lassú

HANGFAL ● GENIUS SP-T1200

cp labor	
Forgalmazó:	G. Network Kft.
Internet:	www.genius.hu
Tájékoztató ár:	29 990 Ft
+	Jól néz ki
+	Kezelés ötletes
–	Hangminőség
–	Lehetnének kicsit nehezebbek

A 2.0-s asztali számítógépes hangszórók területén nehéz igazán újat alkotni, a Genius azonban ráérzett egy eddig nyitott piaci résre, és készített egy olyan sztereó hangrendszert, amelyet a bal oldali hangsugárzóba épített érintőpanellel vezérelhetünk. A valóban kicsi, bár a specifikációk tanulsága szerint 30 wattos teljesítményű hangfalak igényes kivitelűek, nem sorjásak, és az illesztések kidolgozásával is elégedettek voltunk. A két sugárzót egy nagyon vastag, nagyjából egy méteres kábel köti össze, amelynek mindkét vége rögzített – ez egyben azt is jelenti, hogy ennél az egy méternél távolabb nem tudjuk tenni az egyes hangfalakat egymástól. Súlyukból és a kábel méretéből ítélve mindkét egységben saját külön erősítő dolgozik (ami jó megoldás).

A tápellátásról egy külső tápegység gondoskodik, amelyet a bal oldali sugárzóhoz kell csatlakoztatnunk – itt található egyébként a többi bemenet és a vezérlés is. Előbbiből kettő van: egy a hangfalból kilógó, jackdugóban végződő kábel, illetve egy szabványos, szintén jack aljzat a készülék oldalán. Az SP-T1200 különlegessége az érintőpaneles kezelés: a feliratok megérintésével, illetve a beállítást mutató skála „simogatásával” tudunk a funkciók között választani és a hangerő, illetve a mély- és magashangkiemelés mértékén állítani. Jó ötlet, hogy érintésre a hangfal csipog egyet, így legalább tudjuk, hogy sikerrel jártunk. Bár a T1200-as érezhetően súlyos egyéniség, ráadásul a hangfal talpain csúszásgátló gumit is találunk, jó lett volna még egy kis plusz nehezék – a kezelőpanel nyomkodása közben néha sikerült hátratolni a hangsugárzót.

Bár a dobozon oldalanként 15 watt RMS teljesítmény szerepel, igazán nagy hangerőre ne számítsunk – vagy ha igen, akkor készüljünk arra, hogy a T1200 erősen torzítani is fog már. A kis méretből és a felépítésből következően a dinamikatartomány és a felbontás is korlátozott, de átlagos zenehallgatásra, háttérzenére tökéletesen megfelelnek – és ami a legfontosabb, még jól is néznek ki.

GPS ● GARMIN EDGE 705 HR

Ha GPS-ekről beszélünk, szinte mindenki az autós navigációs eszközökre gondol – pedig a műholdas helyzetmeghatározás más területeken is jól használható. Ilyen például a kerékpározás. A Garmin Edge szériája kifejezetten a bicikliskták számára készült, a 705-ös pedig a sorozat csúcsmodellje, amely már a legnagyobb profiknak is tökéletes edzőtársa lehet.

A közepes mobiltelefonhoz hasonló méretű készüléket a kormányrúdra rögzíthetjük. Természetesen egy hagyományos kerékpáros kilométeróra összes funkcióját képes helyettesíteni (azaz mér sebességet, távolságot, átlagsebességet és így tovább), de a GPS segítségével egy sor olyan szolgáltatással is rendelkezik, amely nagyon hasznos lehet mind túrázás, mind edzés közben. Ezek közé tartozik a térkép – az Edge saját beépített alaptérképpel rendelkezik, amelyet tetszés szerint bővíthetünk részletesebbekkel is, például az ingyenes magyarországi turistaút-térképpel (www.turistautak.hu). Egy hosszabb túra alkalmával ez a szolgáltatás nagyon jó szolgálatot tesz. Természetesen a megfelelő térkép segítségével akár navigálhatunk is, a bejárandó útvonalat pedig, ha tetszik, otthon, számítógépünkön is megtervezhetjük. Ezeket egyébként az Edge-felhasználók meg is oszthatják egymás között.

A sportolóknak szánt funkciók hasonlóan sokrétűek: az automatikus köridőkön kívül (hiszen a készülék érzékeli, ha már egyszer áthajtottunk egy ponton) lehetőségünk van pályák és edzésprogramok elmentésére, ezek előhívására és így tovább. A fejlődésünket a számítógépen a Garmin Training Center nevű szoftver segítségével analizálhatjuk is, ellenőrizhetjük fejlődésünket, stb. Az EDGE 705 mellé szívritmus-érzékelőt és pedálfordulatszám-mérőt is kapunk.

A készülék egyetlen hibája, hogy inkább országúti, mint terepkerékpárosoknak készült. Bár az IPX7 szabványnak megfelelően vízálló, az EDGE mégsem tűnik igazán masszívnak, erősen kétséges például, hogy túlélne egy nagyobb esést. Ennél is rosszabb a tartó, amelyből túl könnyű kivenni a készüléket.

cp labor	
Forgalmazó:	Navigate Kft.
Internet:	www.garmin.hu
Tájékoztató ár:	134 900 Ft
+	Kiváló edzőpartner
+	Rengeteg funkció
–	Gyenge tartó
–	Sérülékeny

ÚJDONSÁGOK

KÜLSŐ HDD ● NOVITA N10130

Merevlemez-kapacitásból soha sem elég, ezt mindenki tudja, aki multimédiás tartalmakat is tárol. A Novita külső meghajtójával gyorsan és egyszerűen, és mindenekelőtt olcsón bővíthetjük gépünk kapacitását. Az N10130 USB-s interfészt használ a PC-vel való összeköttetésre, ezen kívül pedig csupán a tápegységre van szükség, és máris üzembe helyezhetjük.

A hátlapon van egy hardveres bekapcsoló gomb, ez jó szolgálatot tehet, ha a HDD-t olyan jellegű adatok tárolására használjuk, amelyek csak ritkán kellenek. Így például, ha filmeket másolunk rá, akkor elég bekapcsolni akkor, ha épp nézünk valamit.

A HDD tervezése egyébként elég jó: a tokozás kellően masszív, és a teszt során a melegedéssel sem volt különösebb problémánk. Ez persze részben a beépített HDD-nek is köszönhető: a készülékházba a Western Digital WD5000AACS került, amely a gyártó GP, azaz energiatakarékos sorozatába tartozik. A Novita merevlemeze a sebesség tekintetében hozza az elvárhatót. A nálunk járt külső HDD-k az utóbbi időben gyorsultak, s ezt a trendet az N10130 is erősíti a 32,7 MB/s-os átlagos írási/olvasási sebességével. (Az elérési idő 15 ms volt, ami nem rossz, bár láttunk már ennél jobbat is.)

A HDD természetesen formázott állapotban kerül tulajdonosához, mégpedig úgy, hogy az egész tárhely egyetlen partícióról érhető el. Véleményünk szerint jó pont, hogy a Novita NTFS-re formázta a partíciót, mert így a 4 GB-nál nagyobb fájlokkal sem lesz gondunk – cserébe viszont figyelnünk kell arra, hogy Win95/98/ME alól így nem érhetjük el az adatokat. (A partíció természetesen megformázható FAT32 típusúra is.) A merevlemez egyébként többféle méretben, hamarosan akár 1,5 TB-os változatban is elérhető.

cp labor

Forgalmazó: User's
Internet: www.users.hu
Tájékoztató ár: 24 000 Ft

\+ Jó rezgéscsillapítás
\+ Ára kedvező
\- Nehéz
\- Nem jár hozzá szoftver

MONITOR ● SAMSUNG SYNCMASTER 305T

A 24 colos monitorok lassan középkategóriássá válnak – már ami a képméretet illeti. A 26 és 27 colos megjelenítők után itt vannak az igazi monstrumok, a 30 colos monitorok. Tesztlaborunkban a Samsung SyncMaster 305T járt, amely vegyes benyomásokat keltett.

A monitor S-PVA panelre épül, amelynek felbontása 2560×1600 pixel. Ez rögtön azt jelenti, hogy dual-link összeköttetésre lesz szükségünk a monitor meghajtásához, a single-link összeköttetés sávszélessége ehhez a felbontáshoz már nem elég. A panel fényereje 400 cd/m^2, a kontrasztarány 1000:1-hez (statikus adat), míg a válaszidő 6 ms, szürkeárnyalatos váltás esetén. Természetesen a monitor – ebben a kategóriában elvárható módon – valós 16,7 millió szín megjelenítésére képes.

A monitor képminőségével alapvetően elégedettek voltunk, a nagy fizikai méret miatt a nagy felbontás nem jelentett túl kicsi pixelméretet, ezért a betűk is jól olvashatóak maradtak. A Samsung spórolt viszont a bemeneteken. Nyilvánvaló, hogy az analóg csatlakozásnak nem lenne értelme, azonban az egyetlen DVI bemenetet mégiscsak kevésnek találtuk. Még egy elfért volna, nem beszélve arról, hogy egy 1.3-as szabványú HDMI csatlakozó is ki tudja szolgálni ezt a felbontást.

Ennél is nagyobb gond azonban, hogy ez az egyetlen bemenet nem HDCP kompatibilis, így másolásvédelemmel ellátott filmeket nem tudunk rajta lejátszani. És itt most nem az a kérdés, hogy – a hazai Blu-ray helyzetet ismerve – ez mennyire riasztja el a felhasználókat, hanem az, hogy a pár dolláros chip miért marad ki egy ilyen drága monitorból, még akkor is, ha a Samsung ezt a monitort alapvetően professzionális felhasználóknak, nem pedig otthonra szánja. A DVI bemenet mellett egyébként egy USB elosztót is találunk, amely négy eszköz fogadására képes.

cp labor

Forgalmazó: Samsung
Internet: www.samsung.hu
Tájékoztató ár: 390 640 Ft

\+ Majdnem két 24 colos monitorral felérő felbontás
\+ Nagy képméret
\- Csak szoftverrel vezérelhető
\- Nincs HDCP-támogatás

DIGITÁLIS KÉPKERET ● SAMSUNG SPV-83V

cp labor

Forgalmazó: User's
Internet: www.users.hu
Tájékoztató ár: 30 000 Ft

\+ Jó képminőség
\+ Hasznos szolgáltatások
\- Felcserélt irányok a navigációs gombon
\- 4:3-as képarány

A digitális képkeretek népszerűsége egyre nő, áruk pedig egyre csökken – ideális kombináció. Tesztlaborunkban a Samsung SPF-83V járt.

A képkeret 8 colos, TN paneles kijelzőt tartalmaz, amely normál, 4:3-as képarány mellett 800×600 pixeles felbontást nyújt. Fényereje 200 cd/m^2, kontrasztaránya pedig 500:1-hez – a méretét tekintve mindkettő jónak számít. A betekintési szöggel viszont nem lehetünk teljesen elégedettek, ha nem tökéletesen szemből nézzük a képet, a kontrasztarány csökkenése szinte azonnal észrevehető.

Az SPF-83V felépítését tekintve jól sikerült darab: a fényes fehér színű káva tökéletesen megadja a képkeret jelleget, hátul pedig gondosan elrejtve minden fontos csatlakozót megtalálunk. Memóriakártyából a bal oldali kártyaolvasó segítségével többfélét – SD, MMC, MS, CF – használhatunk, de képeket bármilyen USB-re csatlakoztatható háttértárolóról is beolvashatunk. Alul tápcsatlakozó, USB dugasz és audiokimenet található, a képkeret jobb oldalára pedig a gombok kerültek. Összesen 5 db van, amelyekkel a kezelés könnyű – lenne, ha a navigációs gomb jobb és bal iránya nem lenne felcserélve, így egy kis megszokást azért igényel.

A képkeret alapvetően arra szolgál, hogy a memóriakártyáról vagy az USB kulcsról diavetítést mutasson. Az SPF-83V ezt jó minőségben teszi. A képkezeléssel kapcsolatban a hardver két extrát is kínál: WiFi adapterével rákapcsolódhatunk az otthoni hálózatra, valamint az internetre is. Előbbi esetben a WMP11-gyel megosztott képeket, utóbbi esetben netes gépgalériákat (például Windows Live-ot, Google Picasát) is megjeleníthetünk. A képkeret emellett DivX, WMV-9 és MPEG-1-es videók, valamint MP3 és WAV zenék hallgatására is alkalmas.

Az SPF-83V további hasznos extrája, hogy nemcsak képkeretként, hanem USB-s monitorként is képes funkcionálni. A 800×600 képpontos felbontás nem túl nagy, de jó hasznát vehetjük, ha gyorsan kell még néhány pixelnyi hely az asztalon.

MÉDIALEJÁTSZÓ ● D-LINK DSM-330

cp labor

Forgalmazó: D-Link Magyarország Kft.
Internet: www.dlink.hu
Tájékoztató ár: 59 000 Ft

\+ Jól néz ki
\+ Jól használható
\- Nincs UPnP-támogatás
\- Nincs saját tárhely

Ha már van otthon egy jól működő számítógépes hálózat, akkor fájlok csereberéjén és az internet megosztásán kívül sok más dologra is használhatjuk – például „műsorsugárzásra". Ehhez szükségünk lesz például egy DSM-330-ra, amelynek segítségével elérhetjük a számítógépünkön vagy az interneten megosztott médiafájlokat.

A DSM-330 elsősorban DivX állományok lejátszására készült, de boldogul MP3, JPEG, WMA, XViD és WMV fájlokkal is. Hátoldalán HDMI, S/PDIF, optikai digitális, S-Video, kompozit, SCART és sztereó hangkimenetet találunk, egy Ethernet-port és a beépített WLAN adapter antennája mellett. Beüzemelése nem különösebben bonyolult, egyszerűen csak csatlakoztassuk a megfelelő kép- és hangvisszaadó eszközökre (HD-képes termékről lévén szó, célszerű legalább 720p-s projektort vagy LCD/plazma tévét és 5.1-es hangrendszert választani), illetve számítógépes hálózatunkhoz. Itt ütközünk az első korlátba: mivel a DSM-330-ban nincs belső tároló, így csak olyan médiafájlokat játszhatunk le, amelyeket a mellékelt szoftver segítségével megosztunk számítógépünkön. Ez utóbbit pedig bekapcsolva kell tartanunk, a DSM-330 ugyanis nem UPnP kompatibilis, és a hálózati meghajtókon található fájlokat sem éri el (hiába van tehát NAS a pincénkben).

Ezen korlátok ellenére a készülék mégis jól használható, sebességével és képminőségével is meg voltunk elégedve, ár/érték aránya pedig kiváló. Érdekes módon nemcsak lejátszóként működik, hanem tudása pluginekkel tovább bővíthető. Jelenleg egyszerűbb játékok érhetőek el, illetve böngészhetünk a Google Mapson, a Facebookon és pár hasonló oldalon is, de a rendszer nyitott, így bárki szabadon fejleszthet hozzá modulokat.

A lejátszó elején található egy USB port is, amely alighanem a legbosszantóbb tulajdonsága a DSM-330-nak. Ez ugyanis csupán arra szolgál, hogy a készülék firmware-ét frissítsük.

Amit mindig tudni akartál az EeePC-ről

EeePC – kérdések és válaszok

Mostanában kevés olyan termék kerül piacra, amely valóban jelentős változást hoz a számítástechnikában. Mindenképpen ezek közé tartozik az EeePC, amely nemcsak egy új termékkategóriát hozott létre, hanem szinte divatcikké is vált.

Szerző: **Rosta Gábor**

Sokáig, ha kicsi és formás noteszgépet akartunk venni, akkor mélyen a zsebünkbe kellett nyúlni. Ez pedig sok embert, aki valójában csak egy mindig magánál hordható, egyszerű kis notebookot akart, elriasztott a vásárlástól. Aztán jöttek a különféle, szuper olcsó számítógépekről szóló koncepciók, de az ASUS volt az egyetlen cég, akinek sikerült olyan gépet építenie, amely sikeres is lett. Az EeePC-ből gyorsan slágercikk lett, amit szinte elkapkodtak a boltok polcairól. Mivel a többi nagy gyártó sem akart lemaradni, idén már nem az ASUS az egyetlen a piacon, és többek között ennek is köszönhetően az eredetileg igen fapados (és tényleg olcsó) kis netbook egyre több extrát kapott.

A szerkesztőségünkbe érkezett kérdések alapján a magyar vásárlókat is nagyon érdekli az EeePC, így most összegyűjtöttük a tíz legtöbbet feltett kérdést, hogy rendes választ adjunk mindegyikre.

1. Kispénzű diák vagyok, és elsősorban dolgozatok, cikkek írásához, egyéb egyszerű irodai munkához keresek hordozható számítógépet. Ezért fontos számomra a kérdés, hogy lehet-e kényelmesen írni az eeePC-ken? Mennyire használható a billentyűzete, milyen irodai szoftver van rajta, kompatibilis-e az MS Office formátumokkal? Van-e magyar helyesírás-ellenőrzés?

Minél kisebb egy noteszgép, annál nehezebb ergonomikus billentyűzettel felszerelni – az asztali klaviatúrák nem véletlenül akkorák. Ez sajnos elég nagy hátrányt jelent az EeePC, de általánosságban az összes netbook esetében, hiszen a hordozhatóságot és a kedvező árat mindenek elé helyező tervezés miatt a billentyűzete főleg nagyobb kezű emberek számára hosszabb távon nem kényelmes. Ha nem csak netezésre, levélírásra, csetelésre akarjuk használni, érdemes a nagyobb, 10 hüvelykes modelleket kipróbálni, ezek némi megszokás után már hosszabb írások elkészítésére is használhatóak. A billentyűzet mellett fontos szempont a kijelző mérete: a kisebb képernyővel ugyanakkora felbontás mellett jobban megerőltetjük a szemünket, ami megint csak nem kedvez a hosszú munkának. Végül pedig ott van a tapipad kérdése: több gyártó ugyanis a méretek miatt úgy döntött, hogy inkább a touchpad két oldalára helyezi át a gombokat – ez viszont elég kényelmetlen.

Ami az Office formátumokat illeti, amennyiben Windows XP-vel szerelt EeePC-t választunk, magától értetődően ugyanazokat a szolgáltatásokat kapjuk, mint egy windowsos asztali gép esetében. A Linuxot futtató változatnál hasonló a helyzet, a mellékelt OpenOffice irodai programcsomag magyar nyelvű és magyar helyesírás-ellenőrzővel is rendelkezik.

2. Sajnos nem beszélek angolul elég jól ahhoz, hogy így használjam a gépet. Ezért magyar operációs rendszert szeretnék. Milyen rendszer fut a gépeken?

Az EeePC-k vagy az ASUS által „készített”, EeeOS-nek hívott Xandros alapú Linuxszal, vagy Windows XP-vel érkeznek. A hivatalos csatornákon érkező modellek esetében mindkettő magyar, tehát nyelvi problémák egészen biztosan nem lesznek a használattal.

3. Egy ilyen gépet leginkább utazás közben használnék, ezért számomra nagyon fontos a hordozhatóság. Kíváncsi lennék, hogy meddig bírja az akkumulátor? Lehet-e nagyobb akkuval venni? Ha igen, mennyibe kerül? Egy plusz aksi mennyibe kerül?

Az első kérdésre természetesen nem lehet konkrét választ adni – az akku üzemidejét rengeteg minden befolyásolja, például az is, hogy melyik modellről beszélünk. Ha csak könyvet olvasunk, hálózati kapcsolat használata nélkül, és alacsony fényerő mellett, akár 6-7 órás üzemidőre is felkészülhetünk. Ha viszont a nagyobb, merevlemezes modelleket alaposan megdolgoztatjuk, és még a WLAN-kártyát is használjuk mellette, akkor ez már a 3 órát is alig éri el. A nálunk járt modellekkel szerzett tapasztalatok alapján 3-4 óra körülbelül az az idő, amire átlagos felhasználás mellett számíthatunk. A kisebb (700-as, 900-as széria) EeePC-k 4, a nagyobbak (1000-es) pedig hat cellás akkumulátorral érkeznek.

Pótakkumulátor mindegyik típushoz kapható, az eredetinél nagyobb kapacitású, utángyártott változatban is, az árak 20-25 ezer forint között mozognak.

4. Mennyire gyors a gép? Csak a passziánsz fut, vagy 1-1 régebbi játékot is feltelepíthetek unaloműzőnek?

Az EeePC-k többféle változatban kaphatóak, de még a legnagyobb, Atom processzorral és merevlemezzel szerelt 1000H sem elég gyors ahhoz, hogy bármilyen komolyabb gépigényű játékot futtathassunk rajta. De a régebbi játékok között bőven találni jókat: A Warcraft I-II, Quake I-II, Diablo például minden további nélkül használható, csak ne felejtsünk el egeret is vinni magunkkal, mert tapipaddal egyik sem irányítható igazán jól.

5. Mi a különbség a linuxos és a windowsos változat között? Félek a Linuxtól. Jogos-e ez a félelem?

A két változat között a legfontosabb különbség az operációs rendszer, bár léteznek olyan hardverkonfigurációk, amelyek nem érhetőek el Linuxszal vagy éppen Windowszal. Ennek ellenére bármelyik EeePC-re tehetünk bármilyen, asztali gépeken is futó operációs rendszert (kisebb korlátozásokkal még akár Vistát is), legfeljebb a sebességgel lesznek gondjaink.

A Linuxtól pedig nem kell félni, az EeePC-n futó változat alig 10-20 másodperc alatt üzemkész, tartalmazza az internetelvéréshez, levelezéshez, cseteléshez szükséges összes szoftvert, és az OpenOffice csomaggal még irodai alkalmazásokat is kapunk. Ha pedig egy-egy windowsos szoftver hiányozna, a WINE (www.winehq.org) segítségével ezt is megoldhatjuk.

6. Milyen a kijelző minősége? DVD-zni tudok a gépen? Milyenek a hangszórók? Lehet jól hallani vagy csak fülhallgatóval használható?

A kijelző használhatósága erősen függ az adott típustól. A régi, 700-as sorozatban még 800×480 pixeles, 7”-es monitor volt, ezt még DVD-nézésre sem igazán ajánlanánk. A 900-as, és még inkább az 1000-es azonban már használható médialejátszóként is. Ha pedig nagyobb képre vágyunk, a VGA-kimeneten keresztül akár projektorra is köthetjük. A hangszórókat viszont nyugodtan felejtsük el: ha kicsit is élvezni szeretnénk egy film hangját, vegyünk inkább fülhallgatót – így legalább másokat sem zavarunk.

7. Össze tudom kötni az EeePC-t a mobiltelefonommal, hogy szinkronizálhassam az adataimat?

Éppen úgy, mint egy asztali PC-t: megfelelő szoftverrel és valamilyen adatkapcsolattal igen.

8. Az interneten már 70 ezerért is hirdetik, a boltokban 99 ezer. Miért ekkora a különbség? Meg lehet bízni a netes rendelésben?

Bár ez szigorúan véve nem EeePC-specifikus, de a gyanúsan olcsó internetes boltoktól mi óvakodnánk. Ezek – jobb esetben – úgy működnek, hogy az EU olyan országaiból hozzák be az árut, ahol az valami miatt olcsóbb, mint a hazai árak (szürkeimport). Sajnos ilyenkor a szervizháttér már nem feltétlenül biztosított, a garanciális ügyintézéssel is gond lehet, és persze a magyar nyelvű billentyűzet/szoftver is hiányzik.

9. Az EeePC-t második gépnek, utazáshoz használnám. Hogyan tudom szinkronizálni a levelezésemet?

A legegyszerűbb, ha mindkét gép ugyanúgy csatlakozik az internetre, és ugyanúgy töltik le a szerverről a leveleket. Ha régebbi levelezést szeretnénk szinkronizálni, akkor úgy kell eljárnunk, mintha egy régi operációs rendszerről térnénk át egy újra.

10. Ha most megveszem ezt a masinát, két hónap múlva kijön a gyorsabb, szebb, takarékosabb változat?

Ez bizony előfordulhat – különösen most, hogy egyre több nagy cég száll be a netbook-versenybe. ■

Subtitle Workshop • Segédprogram – ingyenes

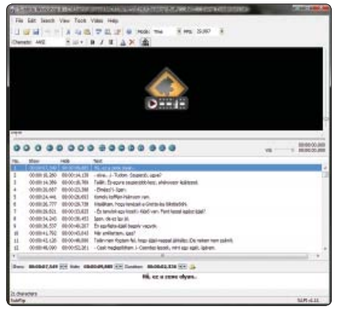

Az internetről letöltött filmek rendszerint idegen nyelvűek, ami persze nem gond, hiszen feliratot tucatnyi helyről lehet letölteni. Csakhogy a (legtöbbször amatőr) fordítások a szövegek időzítése szempontjából sokszor nem pontosak. Semmi vész, a Subtitle Workshop segítségével a szinkronbeállításokat gyorsan megtaláljuk, de az alkalmazásnak akkor is használ vehetjük, ha a számtalan feliratformátum között szeretnénk konvertálni.

A program használata igen egyszerű: elsőként be kell tölteni a feliratot, majd a hozzá tartozó videót. A Subtitle Workshop a két fájl ezután „összekapcsolja". Így igazán gyerekjáték megtalálni, hogyan is kell időzíteni az első és utolsó mondatokat, amelyek alapján a köztes időpontok már könnyedén kiszámolhatók.

Az egyes feliratok kezdési ideje és hossza közvetlenül állítható, míg a betűtípusra, betűméretre vonatkozó beállítások (és még néhány) a jobb egérgombbal előhívható helyi menübe kerültek.

A Subtitle Workshop természetesen az AVI fájlok mellett megnyitja az MKV állományokat is, így a nagyfelbontású tartalmakkal sem lesz problémánk.

Ajánlott: azoknak, akik rendszeresen szenvednek a feliratok helyes beállításával

Rendszerkövetelmény: Windows XP/Vista

Tudásszint: ■■■ haladó

DScaler • TV nézőke – ingyenes program

Tévézéshez az egyik legjobb alkalmazás immáron Vista alatt is a DScaler, a program legújabb verziója ugyanis a D3D megjelenítési módot is támogatja, és így békésen együttműködik az Aero felülettel is. A szoftver főleg akkor lehet hasznunkra, ha olyan régi tévékártyát szeretnénk használni, amelyhez Vista alá esetleg nem is készült driver. A szoftver ugyanis közvetlenül a tunerrel kommunikál, szükségtelenné téve ezzel az illesztőprogramokat. Ebből a működési elvből adódóan sajnos egy hátrány is következik, a program nem univerzális, azaz nem használható minden tunerrel – főleg az újabbakkal lehet gond.

A DScalert első használat előtt konfigurálni kell: be kell állítani tunerünk, valamint a rajta található chip típusát. Ha ez megvan, már kereshetjük is a csatornákat. Ha a DSCaler felismerte a kártyát, néhány perc alatt az összes adót meg fogja találni. Az alkalmazás átírja a DMI értékeket, ezért előfordulhat, hogy használata után a régebbi tévéprogramok sem működnek. Ezt a hibát orvosolhatjuk, ha töröljük a DMI Poolt, vagy frissítjük az alaplap BIOS-át.

Ajánlott: azoknak, akik egy gyors tévénézőkére vágynak

Rendszerkövetelmény: Windows 98SE/ME/2000/XP/Vista

Tudásszint: ■■■ haladó

Goldwave • Zeneszerkesztő – fizetős program (kb. 7000 Ft)

Az otthoni zeneszerkesztők között a Goldwave örvend a legnagyobb népszerűségnek, és nem is véletlenül. Ezzel a szoftverrel ugyanis mindent meg lehet csinálni, ami egy amatőr felhasználónak az eszébe juthat: a zenéket konvertálhatjuk, megvághatjuk, összefűzhetjük, és persze több tucatnyi effektet is kipróbálhatunk rajtuk.

A Goldwave használata alapvetően nem igényel semmilyen extra informatikai tudást, de azért jó, ha tudjuk, hogy mit csinálunk, így nem árt, ha zeneileg képben vagyunk valamelyest (az egyes funkciókat így sokkal könnyebb értelmezni). Az egyes funkciókat ikonok segítségével érhetjük el.

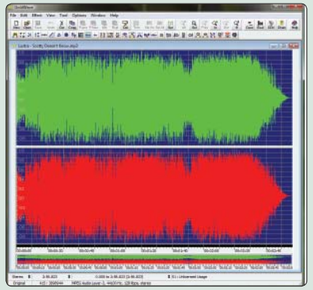

A Goldwave kezelőfelülete a szokásos sémát követi: a legnagyobb részt a zenefájlt megtestesítő grafika foglalja el, felette a kezelőszervek, alatta pedig néhány információs sáv található.

Bár a szoftver sokat tud, kétségtelen, hogy nem stúdiómunkára tervezték, így a kettőnél több csatornás hangok kezelése nem megoldott, és persze AC3 vagy DTS fájlok megnyitására sincs lehetőség. A Goldwave ismeri viszont a FLAC-et, amely veszteségmentes adattárolása révén kiváló minőséget nyújt.

Tesztünk során a programot egy Core 2 Duo E6750-es CPU-val és 3 GB RAM-mal használtunk, így a sebességre semmilyen panaszunk nem volt.

Ajánlott: azoknak, akik egy otthoni körülmények között profi zeneszerkesztőre vágynak

Rendszerkövetelmény: Windows XP/Vista

Tudásszint: ■■■ profi

JustFlight Space Shuttle Játék – fizetős program (kb. 8000 Ft)

Anélkül, hogy állást foglalnánk a Flight Simulator sorozat és az X-Plane sorozat között, utóbbi javára szólt egészen mostanáig, hogy a NASA űrrepülőgépeit is repülhették segítségével a pilótajelöltek. A JustFlight jóvoltából azonban immáron a Flight Simulator-rajongók is lecserélhetik a pilótaruhát szkafanderre.

Az űrrepülőgépes kiegészítő egyelőre korántsem teljes, a géppel egyelőre csak a visszatérést repülhetjük (ezt viszont a hat űrsikló bármelyikével), maximum 400 000 láb magasságból, a belépési ponttól kezdve. A kiegészítő három küldetést telepít egyébként a gépünkre, az előbb említett mellett lehetőség van 85 000 láb, illetve 15 000 láb magasságból is indulni, és csak a repülőtér megközelítését lerepülni.

A kiegészítő grafikailag véleményünk szerint elég jól sikerült, nemcsak a 2D-s, hanem a 3D-s textúrák kidolgozottsága is jó, és persze részletes a floridai repülőtér is. A kommunikáció eredeti beszélgetések alapján zajlik, de a repülés nemcsak ezért, hanem a valós idejű játékmenet miatt is meglehetősen életszerű.

A kiegészítő Flight Simulator X és Flight Simulator 2004 alatt egyaránt használható, ám azt figyelembe kell vennünk, hogy az FS2004 csak 99 999 láb magasságig kezeli az égboltot, ezért a 400 000 lábról induló küldetést például nem tudjuk teljesíteni és néhány effekt is kimaradt a csomagból (például a védőpajzs felhevülése nem látható).

Ajánlott: azoknak, akik szeretnék kipróbálni, milyen az űrsiklót a földre visszahozni

Rendszerkövetelmény: Microsoft Flight Simulator X vagy 2004

Tudásszint: ■■■ profi

FreeCommander • Fájlkezelő – ingyenes program

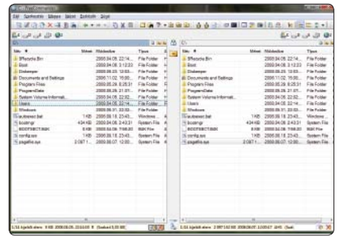

A TotalCommander a legnépszerűbb fájlkezelő alkalmazások egyike, azonban van néhány olyan, jól használható ingyenes alternatíva, amelyekkel a felhasználók 99%-a tökéletesen ki tudja váltani a TC-t.

Az egyik ilyen program a FreeCommander, amely többféle változatban is létezik. Az alapot a normál telepítő jelenti, de emellett letölthetjük ZIP-elt, telepítést nem igénylő csomagban vagy U3, illetve normál USB stickek számára készült változatban is. Utóbbi kettő előnye, hogy a fájlkezelő mindig velünk lehet, a megszokott beállításokkal, FTP címekkel, stb.

Az alkalmazás felépítésétől túl sok extrát nem érdemes elvárni, a program szinte teljesen úgy néz ki, mint bármelyik másik fájlkezelő: felül az ikonok, a képernyő nagyobb részén pedig a két fájllista található. Alul viszont hiányzik a parancssor (ezt külön menüből érhetjük el) és a gyorsgombok. Ez véleményünk szerint nem nagy hiba, mert ezekre úgyis ritkán van szükség, s így legalább a fájlkezelő jobban használható, ha 1024-nél kisebb sorfelbontást használunk. A billentyűkombinációk egyébként a szokásosak, aki Norton vagy Total Commanderen nevelkedett, annak nem fog gondot okozni az FC kezelése sem.

Ajánlott: azoknak, akik egy jól használható, ingyenes fájlkezelőt keresnek

Rendszerkövetelmény: Windows 2000, XP, Vista

Tudásszint: ■■■ haladó

RoboForm 6.9.9 • Segédprogram – fizetős (kb. 5000 Ft)

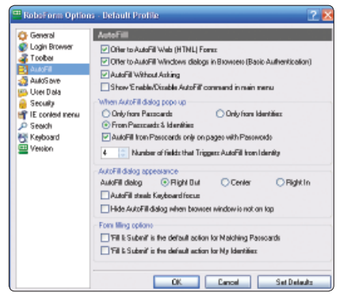

Az internet szinte mindenre jó, nemcsak információt szerezhetünk segítségével, hanem elintézhetjük banki ügyeinket, az egyetemisták jelentkezhetnek a vizsgákra, és persze rengeteg terméket meg is vásárolhatunk. Az ilyen jellegű szolgáltatások közös jellemzője, hogy csak jelszóval használhatók – ez a felhasználók biztonságát szolgálja. Igen ám, de arra gyakorlatilag 0% az esély, hogy az összes hazai és külföldi weboldalon ugyanazt a nevet és jelszót használhassuk (persze ez nem is lenne túl biztonságos.) A rengeteg belépési nevet és jelszót könnyű összekeverni, elfelejteni, így legjobb, ha egy program gondjaira bízzuk. A RoboForm tökéletes megoldás; egy mesterkulcsot kell csupán észben tartanunk, amelylyel a RoboFormban létrehozott saját profilunkba léphetünk be, minden mást elvégez a szoftver. Egy listában tárolja az oldalakat, a hozzá tartozó felhasználói nevet és jelszót (utóbbi kettőt titkosítva). Ha duplán klikkelünk a weboldal nevére, a RoboForm az alapértelmezett böngészővel megnyitja a kért oldalt, kitölti a belépéshez szükséges adatokat, és be is lép az oldalra. És mindez csupán egyetlen kattintásba kerül! A RoboForm próbaverziója 30 napig működőképes.

Ajánlott: mindenkinek, aki sok, csak jelszóval használható weboldalt látogat

Rendszerkövetelmény: Windows 95/98/ME/2000/XP/Vista

Tudásszint: ■■■ haladó

Senki többet, harmadszor…

Árverés az interneten

Aligha kell bárkinek bemutatnunk az eBay-t, amely egyike a legsikeresebb internetes cégeknek. Az internetes árveréseken nemcsak édesanyánk csipketerítőjét adhatjuk el, de ritkaságokra vagy éppen ingatlanokra is licitálhatunk.

Szerző: **Rosta Gábor**

Ha szeretjük az internetes sikersztorikat, nyugodtan olvasgassunk az online aukciós oldalakról. Az 1995-ben alapított eBay.com-on például az első eladott árucikk egy működésképtelen lézermutató volt (amelyet egy lézermutató-gyűjtő vett meg 14 dollár és 83 centért), ma pedig már napi több millió árucikk cserél gazdát. A cég tavaly 7,6 milliárd dollár bevételt ért el. Hasonlóan sikeres a magyar Vatera.hu is, amely mind 2006-ban, mind 2007-ben elnyerte az Év Internetes Kereskedője díját.

Az internetes aukciós oldalak népszerűsége elsősorban annak köszönhető, hogy sikerrel kombinálják az árveréseket egy bolhapiaccal: miközben mind az eladó, mind a vevő úgy érezheti, hogy a lehető legjobban járt, közben olyan árucikkeket tudunk eladni, illetve megvásárolni, amelyeket semmilyen más módon nem találhatunk meg. Ilyenek például a már nem gyártott lámpaernyők (próbáljuk csak meg a tavaly párban vásárolt olvasólámpa egyik eltört búráját pótolni!), vagy a ritka bélyegek és más, gyűjtőket érdeklő produktumok.

Az internet és az árverés különben is jól tudnak együttműködni: mivel egy netes aukciós ház sosem zár be, bármikor lehetőség van a licitre, ugyanakkor földrajzi korlátok sem akadályozzák a licitálókat. Maga az árverés egyébként a résztvevőkben a szerencsejátékokhoz hasonló fiziológiai hatást vált ki, annyira, hogy erre is rá lehet szokni. A megszállott licitálók számára nem is az árucikk, hanem maga a „játék” a lényeg, amivel aztán szép bevételt hoznak mind az aukciós oldalnak, mind az eladónak.

Az APEH árverési oldalán ma még leggyakrabban az adósok autóit árverezik el

Az internetes árveréseken való részvétel általában regisztrációhoz kötött, akár eladni, akár vásárolni akarunk. A fizetést az eBay esetében az amúgy a cég tulajdonában lévő PayPal-on keresztül oldhatjuk meg, a magyar Vateránál viszont az eladó-vevő közötti megegyezésen alapul, hogy banki átutalás, készpénz, utánvétel vagy más módon jut el a megvásárolt termék ellenértéke az eladóhoz. Bár gondolhatnánk, hogy ez túl tág teret enged a csalásoknak (elkérem a pénzt, de nem küldöm az árut, vagy fordítva), valójában túl nagy félnivalónk nincsen, mivel a regisztrációnál rengeteg személyes adatot meg kell adni, ráadásul a Vatera szabályzatát is el kell fogadnunk. Árverésből általában kétfélével találkozhatunk – a „normál” a hagyományos úton zajlik: egy eladásra kínált áruért versenyez több vevő, és a legmagasabb ajánlatot tevőé lesz végül a termék. Létezik azonban egy másik módszer is, ami a legdirektebb módon próbálja megkeresni egy árucikk ideális árát: ez a holland árverés. A Vaterán kétféle esetben használhatjuk: ha több terméket gyakorlatilag licitálás nélkül, fix áron szeretnénk eladni (gyakorlatilag boltként), illetve ha a klasszikus holland aukciónak megfelelő módon, licitekkel. Ez utóbbinál is több darabot kínálnak eladásra ugyanabból a termékből, és ezekre licitálni is lehet, majd az aukció lezárása után a legalacsonyabb licitnek megfelelő áron kelnek el az árucikkek – a licitek értékének sorrendjében. Tehát ha eladó öt darab pohár, amire érkezik egy 150, két 120 és öt 100 forintos licit, akkor a 150, a 120 és az első két 100 forintos licitet tevő viheti el a poharakat (mindenki 100 forintért), az utolsó három 100 forintos ajánlatot tévő viszont hoppon marad.

Hamisítványok áruháza?

Az online árverés sincs híján a kétes eseteknek. A legismertebb kifogás az eBay ellen például az, hogy rengeteg hamisított árucikk található rajta, és nem hajlandó tenni ez ellen. A többek között a Louis Vuitton és Givenchy márkákat is birtokló LVMH-nak például 38,6 millió eurót ítélt meg egy francia bíróság idén júliusban, mivel az online aukciós cég nem tett elegendő óvintézkedést a hamisítványok kiszűrésére. Az eBay véleménye szerint az LVMH csak azért támadja az internetes aukciót, mert nem tetszik neki ez az üzleti modell.

A magyar Vaterán való licitáláshoz vagy hirdetéshez nem kell sem nyelvtudás, sem bonyolult fizetési módszer

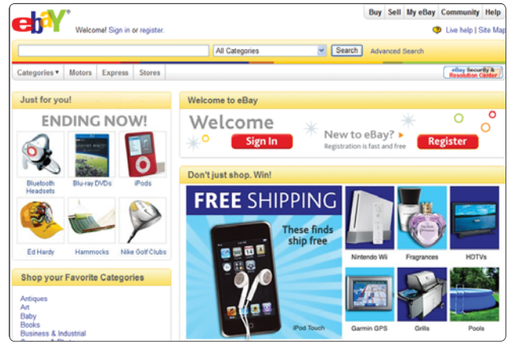

Az amerikai eBay-en a PayPal segítségével fizethetünk

Stratégia, haditerv

Ha sikeres vevők vagy eladók szeretnénk lenni, pár dologra érdemes odafigyelnünk. Ilyen például az a jelenség, hogy közvetlenül a határidő lejárta előtt nagyon meg szokott ugrani a licitet tevők száma, és ez általában az árat is felhajtja. Külföldön viszonylag elterjedt az ún. auction sniping, amikor „manuálisan” vagy éppen szoftverrel figyelik az aukciót, és a lejárat előtti utolsó pillanatban tesznek egy ajánlatot, hogy ezt mások már ne írhassák felül. Ez ellen elég nehéz védekezni (mivel az auction sniping nem egyértelműen tilos), de egyes oldalakon találkozhatunk azzal az eljárással, hogy amennyiben az utolsó pillanatokban érvényes licit érkezik, akkor a határidő pár perccel meghosszabbodik.

Tanácsunk tehát: ha érdeklődőként veszünk részt egy árverésen, akkor az utolsó órában érdemes folyamatosan figyelemmel kísérni a folyamatot, hogy reagálhassunk a fejleményekre. Eladóként persze nekünk csak jó az effélé árfelhajtó verseny – éppen ezért nem érdemes idő előtt lezárni egy aukciót, hacsak nem kapunk nagyon jó ajánlatot.

Amikor licitálunk, két jellemzőre kell még figyelemmel lennünk: a minimálárra és a villámárra. A minimálár az az ár, ami alatt az eladó nem hajlandó megválni az adott terméktől, míg a villámár az, amiért rögtön odaadná. A Vaterán a minimálár lehet rejtett is, ennek értelme az, hogy a játékszenvedély miatt licitálók ne hajthassák a minimálár fölé az árat akkor, ha egyébként nem lennének hajlandóak annyit adni az adott termékért. Ez persze nem azt jelenti, hogy mindig ehhez a trükkhöz kell folyamodnunk, de ha mutatkozik érdeklődés a kínált termékre, ám nagyon alacsony árat kínálnak érte, akkor megpróbálkozhatunk vele.

A villámár ennek pont az ellenkezője: ha valakinek ennyit megér az árucikk, akkor azonnal viheti – ha megadunk villámárat, akkor sem érdemes túl magas összeget írni, hiszen akkor semmi értelme nem lesz.

Fontos, hogy ha a Vaterán és persze a többi komoly aukciósoldalon is az érvényes törvényeknek megfelelő szerződést kötünk, azaz ha kifizetik az árat, de nem küldjük a terméket, vagy fordítva, akkor felelősségre vonhatnak! Persze ha vitás eset van (mondjuk a fotó és a valódi termék között nagy a különbség), akkor ez a procedúra hosszadalmas is lehet – ezen esetek számának csökkentésére szolgál a rendszeres felhasználók osztályzási lehetősége: a sikeres üzlet után mind az eladó, mind a vevő rövid értékelést készít a folyamatról. A sok negatív értékelés akár a szolgáltatásból való kizárást is magával hozhatja – és persze nekünk sem kell üzletelnünk olyannal, akinek sok a feketepontja.

Állami aukció

Nemcsak magánszemélyek vagy cégek tartanak árverést, hanem állami szervezetek is. A legjobb példa erre az APEH, amely már régóta ilyen módon értékesíti a köztartozások fejében elkobzott javakat. Idén januártól kezdődően azonban – az „árverési maffia” elleni harc okán is, és persze elektronikus kormányzás jegyében is – internetes árveréseket is tartanak. Tipikusan gépkocsikat, de másfajta ingóságokat vetnek itt kalapács alá – a tervek szerint pedig egy törvénymódosítás után már ingatlanokra is licitálhatunk majd. Daróczi Dávid kormányszóvivő augusztus elején ennek megtörténtét 2009 elejére ígérte.

Az Elektronikus Árverési Felület bevezetésétől elsősorban azt reméli a kormány, hogy az árveréssel kapcsolatos visszaélések visszaszorításával jelentősen sikerül növelni a bevételt. 2005-2007 között ugyanis például a közel 13 000 árverésből, amelyeken összesen 19 milliárd forintnyi ingóságra és ingatlanra lehetett licitálni, mindössze 3 milliárd forint folyt be bevételként. Ennek oka a többi licitálót megfélemlítő bűnözői csoportok voltak. Az elektronikus árverésen azonban az Ügyfélkapun történő regisztráció után teljes anonimitásban vehetünk részt, az eljárásról további információkat pedig az *arveres.apeh.hu* weboldalon találhatunk. ■

Több kutatási téma is foglalkozik az automatikus információ-kiemeléssel

Két hét próbaidő, 3 GB nagy sebességű letöltéssel

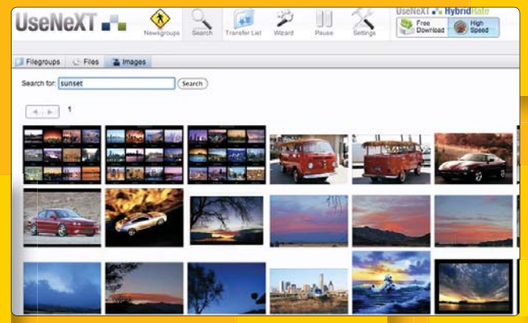

A multimédia-állományokról nézőképet is kaphatunk

Méretkorlátozás nélkül küldhetünk fájlokat a PodMailinggel

Hálójáró

Érdekességek az interneten

Aki naponta több órát tölt az internetet böngészve, sok olyan érdekességet talál, amit céltudatos kereséssel nehezen lehet elérni. Ezekből nyújtunk át olvasóinknak minden hónapban egy csokorra valót.

Szerző: **Gyarmati László**

Shakespeare-szonett két mondatban

Napjainkban már képtelenség még a számunkra érdekes információk mindegyikét is elolvasni az interneten. Részben ezért találták ki az RSS-t, ami a számunkra fontos cikkek címeit gyűjti össze, és ezek alapján dönthetjük el, hogy elolvassuk-e a teljes szöveget. Sokszor azonban még így is több oldal hosszúságú írásokat kell átnézni. Ilyenkor biztos mindenkinek eszébe jutott már, milyen jó lenne, ha a hosszú szövegben ki lennének jelölve a legfontosabb részek úgy, mintha már valaki egy színes szövegkiemelővel végignézte volna az anyagot.

A Language Technologies Research Center valami hasonló kísérletbe kezdett, igaz a színes tollak hiányoznak. Cserébe azonban nincs más dolgunk, mint a *http://search.iiit.net/~jags/summarizer/index.cgi* oldalon található nagy ablakba bemásolni egy hosszú szöveget és a *Required number of sentences* mezőbe beírni, hány mondatos összefoglalót szeretnénk. A *Summarize* megnyomása után néhány pillanattal már olvashatjuk az összefoglalót.

A kísérleti rendszert folyamatosan fejlesztik, így a szövegelemzés egyre tökéletesebb lesz, és egyre jobb összefoglalókat fogunk kapni. A szolgáltatás, hasonlóan a színes tollakhoz, nem írja át a szöveget, csak az elemzések alapján kiválogatja belőle a legfontosabb mondatokat. Arra azért figyelni kell, hogy ne kívánjunk lehetetlent, azaz például kétmondatos kiemelést egy százmondatos szövegből.

Igaz, hogy elsősorban műszaki szövegek lényegkiemelésére fejlesztik a rendszert, de érdemes kipróbálni, hogyan foglalja össze például néhány mondatban az irodalmi alkotásokat. Íme Shakespeare 116. szonettje két mondatban:

> Let me not to the marriage of true minds admit impediments.
> Love is not love which alters when it alteration finds, or bends with the remover to remove: O no!

Letöltés csúcssebességgel

Az internetnek vannak régóta működő, de kevéssé ismert oldalai. Ilyen például a UseNeXt, ami egy új hozzáférési felülettel mindenki számára könnyen és gyorsan elérhetővé tesz több mint 300 terabájtnyi adatot.

Ezekhez a fájlokhoz kínál kényelmes hozzáférést a UseNeXT. Ezeket a hírcsoportokat, amelyek tulajdonképpen a fórumok ősei, manapság is nagyon sokan használják. Minden levelező programban van rá lehetőség, hogy lekérjük egy-egy hírcsoport üzeneteit, azonban az átlagfelhasználók nem szokták használni ezt az információs forrást. A párbeszédeken kívül e hírcsoportoknak a legnagyobb „haszna”, hogy az egyes üzenetekhez fájlokat is lehet csatolni. Így azután gyakran itt lehet leghamarabb elérni egy mozifilmet, szoftvert, zeneszámot, de külön csoportok szakosodtak a képek megosztására is.

Sajnos a kényelmes webes keresésekkel nehéz megtalálni a hírcsoportok üzeneteihez csatolt állományokat, ráadásul sok esetben több üzenetből kell a fájlok darabjait összeszedni.

Ezeket a nehézségeket elfelejthetjük, ha a UseNeXT szolgáltatását használjuk. Havi 10 eurótól induló előfizetési díj ellenében 60 ezer hírcsoport 300 terabájtnyi adatát érhetjük el. Ráadásul egy folyamatosan frissülő adathalmazról van szó, naponta körülbelül 2000 gigabájtnyi új fájl kerül a rendszerbe.

A UseNeXT nyolc, földrajzilag távoli helyen lévő szerverfarmon tárolja a hírcsoportokból összegyűjtött hatalmas mennyiségű adatot. Négy szerverfarm az Egyesült Államokban, négy pedig Hollandiában van. Minden letöltéskor a pillanatnyilag leggyorsabban elérhető helyről jutunk az adatokhoz. Így másodpercenként akár 25 Mbites sebességet is el lehet érni. Ez gyakorlatban azt jelenti, hogy egy átlagos méretű, másfél órás mozifilm DivX-változatát 5-6 perc alatt tudjuk letölteni.

A UseNeXT használatához két dologra van szükség. Kell egy kezelő program, amit ingyenesen tölthetünk le Windows, Linux és Mac OS X változatban. A másik egy előfizetés, amivel havi 15, 30 vagy 75 gigabájtnyi adatot tölthetünk le. Az előfizetési díj 10, 15, illetve 25 euró. Ezek úgynevezett hibrid elérést tesznek lehetővé, ami azt jelenti, hogy nagy sebességgel (25 Mbit/s) tölthetjük le a fenti adatmennyiségeket, de ha ezt a mennyiséget túllépjük, akkor is tovább tölthetünk korlátlanul 1 Mbit/s sebességgel.

A UseNeXT használatához szükséges szoftver nagyon sok kényelmi szolgáltatást tartalmaz. Az előre definiált és legtöbb felhasználót összegyűjtő hírcsoportokat tematikus válogatásban találhatjuk meg, de saját magunk is kereshetünk a newgroupok között, és bármelyiket hozzáadhatjuk adatbázisunkhoz. A kiválasztott hírcsoportoknál időrendi sorrendben láthatjuk az üzeneteket, de olyan válogatást is kérhetünk, ahol csak a csatolt fájlokat látjuk. Egy beépített képnéző abban is segít, hogy azonnal láthassuk a hírcsoportokban megjelenő képek előnézetét, vagy belenézzünk, belehallgassunk egy zenei vagy videoállományba. A kezelőprogram abban is segít, hogy megkeresi egy-egy nagyobb állomány feldarabolt részeit, és a Download Wizard automatikusan letölti, összefűzi és kicsomagolja ezeket.

Egy kereső is rendelkezésünkre áll, ennek segítségével tudjuk akár fájltípusokra szűrve megtalálni, amit le szeretnénk tölteni. Mindezeken felül a UseNeXT használata teljesen anonim, a rendszer nem naplóz és tárol semmilyen adatot, így IP-címünket sem.

A UseNeXT-et ingyen is kipróbálhatjuk. Regisztráció után 14 napig használhatjuk a szolgáltatást. Ez idő alatt 3 gigabájtot tölthetünk le maximális sebességgel, és korlátlan mennyiséget másodpercenként 1 Mbit-tel. A két hét alatt láthatjuk, hogy mi a „kínálat” hírcsoportokban, illetve élvezhetjük, hogy végre kihasználhatjuk az ADSL vagy kábeles kapcsolatunk sávszélességét.

Terabájtos fájlok e-mailben

Az egyre gyorsabb interneten egyre nagyobb fájlokat lehet ismerőseinknek küldeni. Sokszor azonban néhány megabájtban korlátozzák az elektronikus levélhez csatolt állományok méretét. Ilyen esetekben tökéletes megoldás a PodMailing.

Ezzel a hibrid, P2P és centralizált alapú, ingyenes szolgáltatással a küldhető fájlok méretére nincs korlátozás és használata majdnem olyan egyszerű, mint az elektronikus levél küldése. A *http://www.podmailing.com/* oldalról Windows és Mac OS X rendszerek alatt működő kezelőprogramot lehet letölteni. Erre az alkalmazásra elsősorban a küldő félnek van szüksége, mert segítségével tudjuk a megfelelő formára alakítani és feltölteni az állományokat. A programhasználata nagyon egyszerű: meg kell adni azt az elektronikus levélcímet, ahová küldeni szeretnénk a kiválasztott fájlt vagy fájlokat. A PodMailing egy központi szerverre tölti az állományt, és küld egy elektronikus levelet a címzettnek, amiből megtudhatja, hogyan tudja letölteni az állományt. Azt is beállíthatjuk, hogy mennyi ideig lehessen a küldeményt elérni. Ez 24 órától 2 hónapig terjedhet. Amint feltöltődött a fájl, a küldő fél akár ki is kapcsolhatja a számítógépét, a szolgáltatás szerveréről bármikor le tudja tölteni a küldeményt a címzett. A feltöltés általában a rendelkezésünkre álló sávszélességet teljesen ki tudja használni. Egyszerre több címzettet is megadhatunk, ilyenkor természetesen csak egyszer kell feltölteni a fájlt.

Az e-mail, illetve a nagy méretű fájl címzettje egy e-mailben fogja megkapni azt az internetcímet, ahonnan el tudja érni az állományt. A megjelenő weboldalon három letöltési forma közül választhat. Ha ritkán kap ilyen nagy küldeményeket, akkor a legegyszerűbb, ha közvetlenül a webböngészőjével tölti le. Ilyenkor a P2P előnyöket nem lehet kihasználni, így elég lassan érkezik meg egy több száz megabájtos fájl. A gyorsabb lehetőségek egyike, ha a PodMailing szoftverét vagy megszokott Bittorrent programunkat használjuk a letöltéshez. Méréseink szerint ezekkel ki lehet használni a maximális sávszélességünket, legyen az akár 20 Mbit/s. A gyorsaságot és a nagy méretű fájlok kezelését akkor is kipróbálhatjuk, ha még senkitől sem kaptunk a PodMailingen keresztül levelet. A tesztelési célból létrehozott *http://www.podmailing.com/podmailing_large_files_video_hd_downloads.html* oldalról többek egy 1,8 GB-os, teljes HD felbontású filmet is elérhetünk. ■

Utánunk az özönvíz

Digitális fotósuli

Sorozatunkban számos módon manipuláltuk már képeinket, készítettünk éjszakai felvételeket, téli tájakat, s félelmetes villámokat is szórtunk a Photoshop segítségével. Mostani bemutatónkban megmutatjuk a víz hatalmas erejét, amelyet szolgálatunkba állítunk.

Szerző: **Szincsák László**

1. A KÉP KIVÁLASZTÁSA

Feladatunkban egy völgyet szeretnénk elárasztani vízzel, hogy egy látványos, hatalmas vízfelületű tavat alkossunk. Első lépésben a megfelelő képet kell kiválasztanunk, amely kellően látványos dombokkal, hegyekkel rendelkezik. Lehetőleg olyan képet válasszunk, amelyen távoli részletek látszódnak csak. A közeli részletek zavarhatják majd a tökéletes tükröződésünket. Ezután kell meghatározni a horizontvonalat, amely fölötti részt kell a víz felszínén megjelenítenünk. Megrajzolásához használjuk a vonalzó eszközt. A *View/Rulers* menüpontot kell aktiválni, s a kép körül megjelenő vonalzóra kattintva tetszőleges helyre vontathatjuk a horizontvonalat.

2. A TÜKRÖZŐDÉS ELKÉSZÍTÉSE

A szelektáló négyzet eszközzel válasszuk ki a horizontvonal fölötti területet és a Copy-Paste (Ctrl+C, Ctrl+V) parancs segítségével helyezzük új rétegre. Az *Edit/Transform/Flip Vertical* menüpontra kattintva az új réteget tükrözzük függőlegesen, hiszen a hegynek fejjel lefelé kell látszódnia majd a vízben.

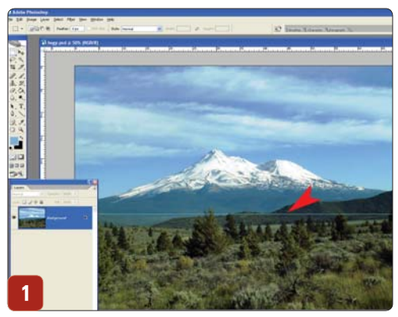

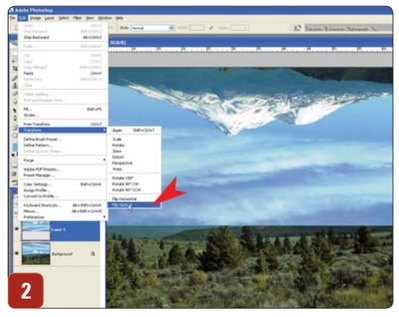

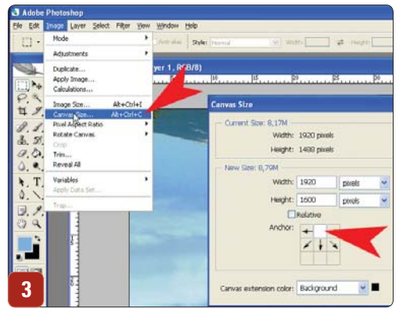

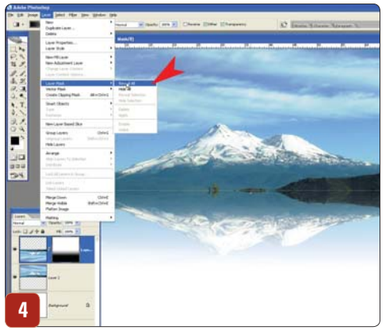

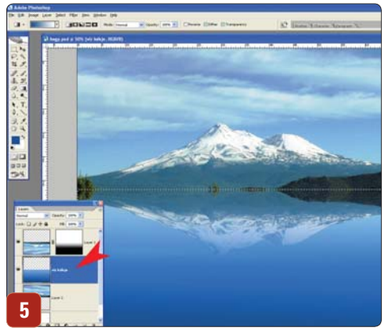

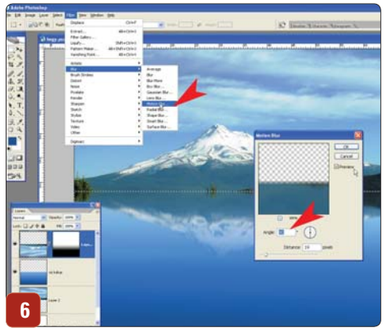

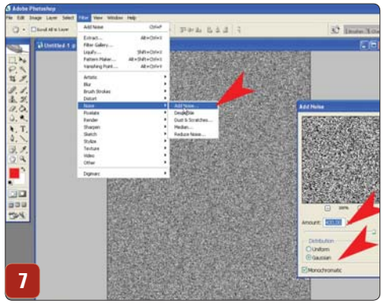

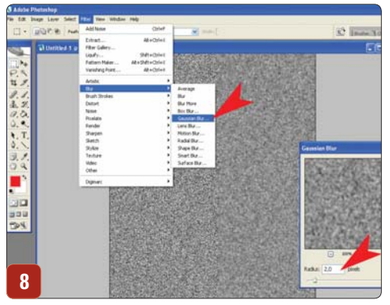

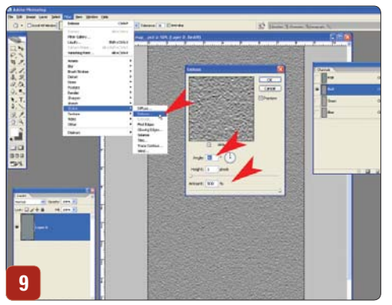

3. A KÉP MÉRETEZÉSE

A tükröződő képrészletünk magasabb, mint a horizont alatti terület, ezért célszerű megnövelni a képünk méretét az alsó irányba. Ezt nem lehet megoldani egyszerű képméretezéssel, hiszen nekünk csak a függőleges méreten kell változtatnunk. Ezért az *Image/Canvas Size* parancsot alkalmazzuk, ahol a megjelenő párbeszédablakban megnöveljük a függőleges magasságot. Arra figyeljünk, hogy a párbeszédablakban a kilenc pozícionáló mező közül a középső felsőre kattintsunk.

4. TÜKRÖZŐDÉS MASZK KÉSZÍTÉSE

A vízfelület a horizonton és a kép előterében általában eltérő hatású. A távolban a visszatükröződés élesebben jelenik meg, s az előtérben pedig elmosódottabban. Ehhez járul hozzá még az is, hogy a víz kékes árnyalata az előtérben érezteti hatását. Ezért a tükröződés réteghez készítünk egy rétegmaszkot *(Layers/Add Layers mask)*, amelyen a *Gradient* eszközzel egy fekete-fehér színátmenetet rajzolunk. Így a fejjel lefelé álló hegy csúcsa átmenettel tűnik el.

5. A VÍZ KÉKJE

Ez a megjelenés még nem tökéletes, hiszen a víz említett kékes hatása nem érezhető. Ezért hozzunk létre egy új réteget a tükröződés alatt, amelyen megrajzolunk egy kékes színátmenetet. A Ctrl gomb nyomva tartása mellett kattintsunk a tükröződés réteg kis ikonján. Így egy tükröződés méretű kiválasztás jött létre, amelyen belül elkészíthetjük a kékes színezetet. Itt próbálkozással határozzuk meg a beállított kék színt. Leginkább az égbolthoz illeszkedő, sötétebb kékes átmenetet alkossunk.

6. A TÜKRÖZŐDÉS ELMOSÁSA

A következő lépésben a tükröződő felület élességét csökkentjük, hiszen egy vízen megjelenő tükörkép soha sem lehet ugyanolyan éles, mint az eredeti kép. A kép életlenítéséhez a Photoshop beépített *Filters/Motion Blur* effektjét alkalmazzuk. A megjelenő párbeszédablakban állítsuk az elmosás szögét 90 fokosra, hiszen a hullámok által keltett hatást függőlegesen torzítjuk el.

7. HULLÁMOKAT KÉSZÍTÜNK

Már egy fokkal jobb a megjelenés, de még nem hasonlít igazán vízfelületre. Miért? Hiányzik a szellő által keltett vízfodrozódás a képről. Ezt a tükröződő felület eltorzításával lehet megtenni. A Photoshop beépített *Displacement Map* nevű szűrője erre tökéletes megoldást nyújt. A felületi domborzatokat úgy szokták elérni, hogy a képpontokat a kép síkjában valamilyen törvényszerűség szerint elmozgatják, áthelyezik. Ez nem valós háromdimenziós torzítás, hanem csak egyszerű képmanipuláció. A Displacement Map szűrő egy másik kép világossági viszonyait veszi alapul a képpontok eltolásakor. Ezt a másik képet kell megalkotnunk most. Készítsünk egy új üres képet, amelynek mérete összemérhető a mi eredeti képünk méretével. Mi most egy 1000×2000 pixeles, fehér hátterű képet alkotunk, amelyet első lépésben bezajosítunk, a *Filter/Add Noise* szűrő segítségével. A párbeszédablakban az *Amount értékét* állítsuk maximálisra (400%), valamint a generálási algoritmust, *Gaussian* és *Monochromatic* értékre.

8. A ZAJT ELMOSSUK

Az így megalkotott szürke zajt a következő lépésben elmossuk a *Filters/Gaussian Blur* szűrő segítségével. Az elmosás rádiuszát állítsuk 2-es értékre.

9. A HULLÁMMINTÁK KÉSZÍTÉSE

A hullámmintázat elkészítéséhez most a képünk egyes csatornáit külön-külön kell szerkesztenünk. Ehhez a Photoshop Windows menüben be kell kapcsolni a csatorna (Channels) ablakot. Itt láthatjuk az RGB képünk színcsatornáit. Itt

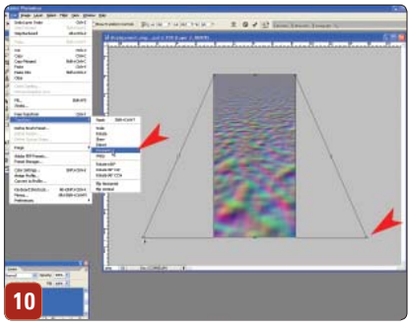

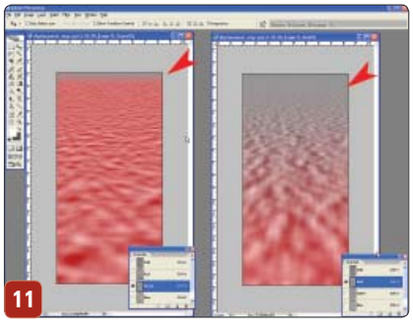

most mi csak a vörös és zöld színcsatornákat manipuláljuk, a kéket érintetlenül hagyjuk. Önmagában mindegyik csatorna egy szürkeárnyalatos kép, számunkra csak ennyi érdekes, hiszen a *Displacement* Map szűrő a szürkeárnyalatos értékek alapján torzítja, mozgatja el a képpontokat. A sötét értékek a pozitív irányba, míg a világos értékek a negatív irányba tolják el képpontjainkat. Az egyik csatornát kiválasztva alkalmazzuk rá a *Filters/Stylize/Emboss* szűrőt, amely látszólag térbelivé, domborúvá teszi az elmosódott zajos képünket. Itt állítsunk be 180 fokot a szűrő irányának, valamint maximális erősséget megjelenésének (Amount: 500%). Ezután menjünk át a másik csatornára, s ott ugyanezt a szűrőt alkalmazzuk, ugyanilyen beállításokkal, csak az irányultságot állítsuk 90 fokra. Így alakulhat ki egy vízszintes és függőleges hullámminta a későbbiekben.

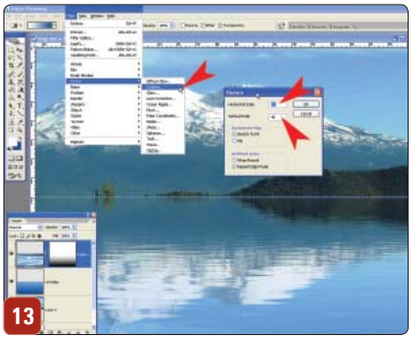

10. PERSPEKTÍVA A HULLÁMOKON

A készülő hullám mintánk, vagyis térképünk még nem alakult teljesen térbelivé. A megjelenés során alkalmazni kell rá a perspektíva szabályait is, ezért az *Edit/Transform/Perspective* menüpontra kattintva, térbelivé torzítjuk. Vagyis a négy sarkán ekkor megjelenő kis négyzetek közül az alsó kettőt megragadjuk és kedvünk szerint nyújtjuk. Ezt célszerű lekicsinyítve is többször elvégezni, mert a kurzorral rendszerint kimennénk a képernyőről. Az így kapott képet .PSD formátumban elmentjük.

11. HULLÁMOK LÁGYÍTÁSA

A hullámaink már térben vannak, de még kis javításra szorulnak. Valójában a horizonton a hullámok már nem annyira intenzívek, valamint az előtérben is lágyabbnak kell megjelenniük. Ezért a *Channel* ablakban a két különböző csatornán egy-egy maszkot hozunk létre. A vízszintes irányultságú hullámokon a horizont közelében egy sávban, míg a függőleges irányultságú hullámokon egy nagyobb tartományban takarjuk ki a túl nagy hullámokat. Ezután nem marad más hátra, mint hogy az *Edit/Fill* menüpontban 50%-os szürkével feltöltjük a csatornákat.

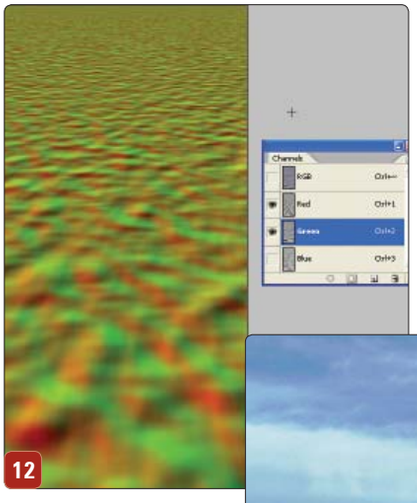

12. AZ ELKÉSZÜLT HULLÁMTÉRKÉP

Az elkészült mintázatot ezután elmentjük egy .PSD állományba, amelyet a következő lépésben majd alkalmazni fogunk a hullámok megjelenítésére. A elkészült minta PSD megtalálható a DVD-mellékletünkön.

13. A HULLÁMOK MEGJELENNEK

Most menjünk vissza az eredeti képünkre, s válasszuk ki a tükröződés réteget. A Ctrl gomb nyomva tartása mellett kattintsunk a réteg ikonján, s így elkészítjük a réteg kiválasztását. Ez fontos, mert a szűrőt csak az adott területen belül alkalmazzuk. Ezután a *Filters/Distort/Displace* szűrőt kiválasztva a megjelenő párbeszédablakban a paramétereket a képünk méretétől függően állítsuk be. Itt 20 és 40-es értékeket használunk. Szabadon kísérletezzünk, de arra ügyeljünk, hogy a vízszintes érték a fele legyen a függőleges értéknek, s kapcsoljuk be a *Stretch To Fit* és a *Repeat Edge Pixels* gombokat. Utolsó lépésként még érdemes egy vízszintes elmosást alkalmazni, a *Filters/Motion Blur* szűrő segítségével, hogy az esetleges éles csillanásokat lágyítsuk. ■

you can
Canon
LET'S PLAY
EOS 450D
Légy kreatív. Mozdulj ki. Játssz. Vedd kézbe az új 12,2 megapixel felbontású EOS 450-et, 3,5 k/mp folyamatos exponálással és 3.0" élőképes LCD kijelzővel. A felfedező utad kezdd a **www.canon.hu/LETSPLAY** oldalon.

Mi tesz egy sportolót bajnokká?

Új 3-as BMW

www.bmw.hu

A vezetés élménye.

A szenvedély.

Új BMW 3-as sorozat. Érzelmek vezérlik.

CO_2-kibocsátás ↓

Nagy precizitású befecskendezés

Piezo befecskendező-szelepek
1 befecskendezés 0,14 ms alatt, 200 bar nyomáson

gyors
pontos
tiszta

Kimagasló üzemanyag-hatékonyság

10-12%-kal alacsonyabb fogyasztás ↓

MAX ▸ Még több vezetési élmény

OPT

MIN

EfficientDynamics

Fékenergia-visszanyerés

Lejtő Fékezés

Intelligens energia-visszanyerés

A fékezésből nyert erő

Auto Start/Stop funkció

sebesség: 0
fogyasztás: 0
károsanyag-kibocsátás: 0

BMW EfficientDynamics
Alacsonyabb emisszió. Fokozott vezetési élmény.

BMW 318d Limousine – BMW 335i xDrive Limousine fogyasztás (városban/városon kívül/átlag): 5,7/4,1/4,7 – 14,1/7,1/9,7 l/100 km. CO_2-kibocsátás: 123 – 232 g/km.